

495 9/84

๕๖๗๗

๕.3

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

สำราญ ธรรมวิจิตร

- 8 เม.ย. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

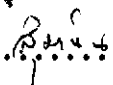
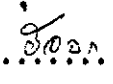
ตุลาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

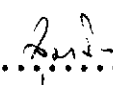
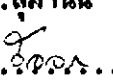
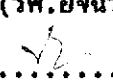
188383

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

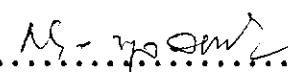
คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน
(ผศ.สมานิน รุ่งเรืองธรรม)
..........กรรมการ
(รศ.อัจฉรา สุขารมณ์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ผศ.สมานิน รุ่งเรืองธรรม)
..........กรรมการ
(รศ.อัจฉรา สุขารมณ์)
..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.จันทิมา พรหมโชติกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 8 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2536

ประกาศขอบคุณ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ประธานกรรมการควบคุมการทบทวนปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณ์ กรรมการควบคุมการทบทวนปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทิมา พรหมโชติกุล กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และอาจารย์เสริมศักดิ์ สุรวัลลภ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและระลึกถึงความเมตตาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย อาจารย์จันทนา ถาวรนันท์ อาจารย์พิศศรี แจ้งไพโร รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลละออ สุภานล อาจารย์อัมพร ทองใบ และอาจารย์มณเฑียร อิตตะ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์บุณสร่าง ปริกขิตตานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนประจำวิทยาลัย หม่อมหลวงปัญญา ลดาวัลย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนประจำวิทยาลัย และอาจารย์ประไพ สังข์สวัสดิ์ ที่ได้อำนวยความสะดวกในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์พรพรรณ วมจันทร์ อาจารย์จินตนา เชื้อนาม อาจารย์ณมล เชื้อนาม และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจำวิทยาลัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประดิษฐ์ ธรรมวิจิตร อาจารย์รัฐดิษฐ์ เสรีรัมย์ ที่คอยให้ความช่วยเหลือเอื้ออาทรและเป็นแรงใจให้ผู้วิจัยทำงานสำเร็จลงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สำราญ ธรรมวิจิตร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน	16
	แนวโน้มของการสอนอ่านในปัจจุบัน	16
	ทฤษฎีประสบการณ์เดิมกับการอ่าน	17
	ความมุ่งหมายในการสอนอ่าน	18
	กลวิธีการสอนอ่าน	19
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน	23
	เอกสารที่เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด	25
	ความหมายของโครงสร้างระดับยอด	26
	กระบวนการโครงสร้างระดับยอด	27
	ชนิดของโครงสร้างระดับยอด	27
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ...	32

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียน	41
แรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	44
ความสำคัญของอัตมโนทัศน์ที่มีต่อความสำเร็จในการเรียน	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน	51
สมมติฐานในการวิจัย	54
 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	 55
ประชากร	55
กลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	56
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	56
การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	 68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 78
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	78
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	78
วิธีดำเนินการทดลอง	80

การวิเคราะห์ข้อมูล	80
สรุปผลการทดลอง	80
อภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	98
ประวัติย่อของผู้วิจัย	251

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง	62
2	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจใน การอ่านระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	70
3	เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	71
4	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเรียน วิชาภาษาไทยระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	72
5	เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม	73
6	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจ ในการอ่าน ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	74
7	เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	75
8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจ ในการเรียนระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	76
9	เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	77

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสรรพวิทยาการก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ได้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง การที่จะหวังความรู้จากการเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวนั้น ย่อมเป็นการไม่เพียงพอ เราจึงต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา หนังสือจึงเป็นแหล่งรวบรวมสรรพวิทยาการ ผู้ที่อ่านหนังสือมากจะเป็นผู้ที่มีความรู้มากทันต่อเหตุการณ์ ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (จินตนา ไบกาชยี่. 2534 : 58 ; อ้างอิงมาจาก กรมวิชาการ. 2528) ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือมีใจความโดยสรุปว่า การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้ มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ อีกทั้งเป็นการฝึกความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง สามารถวินิจฉัยเนื้อหาสาระแล้วนำไปปฏิบัติให้เกิดผลดีแก่ตนเองและสังคม เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2534 : 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะทางภาษาสำหรับการรับรู้ที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ และเป็นรากฐานในการเรียนแต่ละสาขาวิชา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์และความสามารถของแต่ละคน นับได้ว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ที่ได้ผลระยะยาวมากที่สุด จะเห็นได้ว่าการอ่านที่รู้จักใช้ความคิด พิจารณาตรึกตรองเป็นอันดี มีส่วนช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต แต่การอ่านหนังสือเป็นอันได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หากเกิดจากการเรียนรู้อย่างถูกวิธี ทุกคนได้รับการฝึกทักษะในการอ่านจนเชี่ยวชาญ

ดังนั้น การอ่านจึงเป็นทักษะเบื้องต้นที่ครูจะต้องให้ความสำคัญในการสอนโดยสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสอนอ่านภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ระบุว่า เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ (กรมวิชาการ. 2521 ฉบับปรับปรุง 2533) หมายความว่า การสอนอ่านจะต้องให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดเพื่อการแปลความ การตีความ การวินิจฉัยตัดสินและการประเมินผลในสิ่งที่อ่านรวมทั้งเข้าใจวัตถุประสงค์แนวคิด

ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง เป้าหมายหลักของการสอนอ่านทุกระดับชั้น คือการสอนให้ผู้เรียน
 ตอบสนองต่อสิ่งที่อ่านได้นั้นคือผู้เรียนจะต้องเข้าใจความหมายในสิ่งที่อ่าน (ศิริรัตน์ นิละคุปต์.
 2526 : 15) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิงเคอร์ (Tinker. 1952 : 15) ที่กล่าวว่า
 ความเข้าใจเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดของการอ่านทุกชนิด เพราะถ้ามีความเข้าใจอย่าง
 แจ่มแจ้งก็จะทำให้ผู้อ่านสามารถรวบรวมความคิดจากสิ่งที่อ่านได้สนิท ดังทวิ (2531 : 30)
 มีความเห็นเกี่ยวกับการสอนอ่านแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นว่า ครูควรฝึกให้นักเรียนรู้จัก
 จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่อ่านเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีขั้นตอน
 และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพูดและการเขียนได้
 ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุจริต เพียรชอบ (2531 : 155) ได้กล่าวว่า การสอนภาษาไทยจะสอน
 เพียงทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะไม่ได้ เพราะในชีวิตประจำวันนักเรียนต้องใช้ทักษะรับสาร
 และส่งสารกันตลอดเวลา ครูจึงควรสอนทักษะอื่น ๆ สอดแทรกลงไปด้วย นอกจากนี้ครูต้องรู้จัก
 การจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจ ทศนคติ ลักษณะนิสัยหรือแรงจูงใจในการเรียน เพราะ
 แรงจูงใจเกิดจากการที่มีสิ่งเร้ามากระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ (กมลรัตน์
 หล้าสูงษ์. 2528 : 227) สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533 : 129) กล่าวว่า นักเรียนที่มี
 ความสามารถสูงแต่ขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้อาจมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ จะเห็นได้ว่า
 ความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียนนอกจากจะขึ้นกับความสามารถแล้วยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ
 อีกด้วย แรงจูงใจจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เมอร์เรย์
 (Murray. 1983 : 84) และเขาวรีย์ ประเสริฐภักดิ์ (2534 : 3) ที่เชื่อว่า แรงจูงใจ
 เป็นองค์ประกอบเบื้องต้นของการอ่านและมีผลอย่างยิ่งต่อการอ่านของนักเรียน ด้วยเหตุนี้จึงเป็น
 หน้าที่ของครูที่ต้องเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ นักเรียน อุทัย ภิรมย์รัตน์ (2533 : 5)
 เสนอแนะว่า การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยควรเริ่มจากการอ่านในระดับพื้นฐาน ซึ่งเป็น
 การเรียนรู้กฎวิธีการอ่าน จากนั้นจึงเป็นการอ่านเพื่อการเรียนรู้ และการอ่านเพื่อความ
 เพลิดเพลินซึ่งเป็นทักษะขั้นสูง ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านแก่นักเรียนชั้นมัธยม
 ศึกษาตอนต้น จึงควรจัดอย่างมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมโดยเน้นในด้านการรับรู้และเข้าใจ
 ความหมายของคำหรือกลุ่มคำ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ใจความรอง ตลอดจนสรุปสาระ

สำคัญของเรื่องที่อ่านเพื่อการวิพากษ์วิจารณ์ และต้องฝึกควบคู่ไปกับการฝึกทักษะภาษาทางด้านการฟัง การพูด การเขียนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนยังไม่ได้พัฒนาทักษะการอ่านได้เต็มตามรูปแบบดังกล่าวข้างต้น ผู้เรียนส่วนมากจึงใช้ประโยชน์จากการอ่านไม่ได้เต็มที่ (อุทัย ภิรมย์รัตน์, 2533 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับที่ กนก จันทระขจร (2532 : 7) ได้กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะการอ่านเบื้องต้นอยู่แล้ว แต่ยังไม่นำนักอ่านที่มีคุณภาพเพราะยังไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้ง บันลือ พฤกษ์วัน (2529 : 4 - 11) สดุดีพันธ์ หวังสุริยะ (2530 : 30) และสมศรี บำบัด (2531 : 30) ก็ได้กล่าวถึงปัญหาการสอนอ่านว่าครูผู้สอนมักประสบปัญหาในเรื่องนักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่านทั้งในด้านการจัดลำดับสาระสำคัญของเรื่องและสาระย่อย ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่าน จากการศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ข้อบกพร่องในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนมีสาเหตุหลายประการ ครูผู้สอนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านไม่เพียงพอ กล่าวคือ ครูขาดความกระตือรือร้นในการสอน สอนภาษาไทยโดยใช้การบรรยาย และยังเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นเนื้อหามากกว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนน้อยมาก (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์, 2533 : 34 ; อ้างอิงมาจาก กรมวิชาการ, 2531) เป็นสาเหตุให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาไม่เพียงพอ (กรมวิชาการ, 2532 : 171) อีกทั้งยังมีความสามารถทางการคิด การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์, 2533 : 34 ; อ้างอิงมาจาก กรมวิชาการ, 2531) ส่งผลให้เกิดเจตคติของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่าครึ่งของคะแนนเต็ม (กรมวิชาการ, 2532 : 98) สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533 : 129) กล่าวว่า นักเรียนที่สอบได้คะแนนต่ำมักขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ มีอคติในทัศนคติ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องหาวิธีการสอนและสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อความสำเร็จสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน

แนวโน้มการสอนอ่านในปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามกระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์ในการรับรู้ทางจิตวิทยา และทางภาษาศาสตร์โดยเน้นกระบวนการอ่านที่ผ่านกระบวนการทางความคิดเป็นหลัก (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 23) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกู๊ดแมน และเบิร์ก (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Goodman and Burke. 1972, 1978) ที่พบว่า การอ่านที่ดีจะต้องใช้กระบวนการทางความคิดเพื่อสำรวจและจับใจความรวมก่อนที่จะพิจารณาองค์ประกอบย่อยของภาษา นอกจากนี้ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยายังให้ความสำคัญกับการรับรู้ในการอ่านอีกด้วย ผลงานวิจัยของเมเยอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Meyer. 1975) พบว่า โครงสร้างระดับยอด (Top Level Structure) หรือโครงการเขียนของผู้เขียนจะเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างระดับยอด หมายถึง แก่นของโครงสร้างที่เป็นใจความสำคัญที่สุดของเนื้อความที่ผู้เขียนใช้สื่อความหมายแก่ผู้อ่าน มีหลายชนิด เช่น การเขียนแบบพรรณนา การเขียนแบบวิเคราะห์ การเขียนแบบแก้ปัญหา การเขียนแบบเปรียบเทียบ การเขียนแบบอธิบาย การเขียนแบบบรรยาย เป็นต้น หลักการของการใช้โครงสร้างระดับยอดเพื่อช่วยในการอ่านมาจากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน เพราะโดยทั่ว ๆ ไปก่อนที่จะเขียนผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่องและลำดับหัวข้อสำคัญเป็นการวางแผนการเขียนเพื่อนำเสนอผู้อ่าน ดังนั้นถ้าผู้อ่านรู้แนวการเขียนและสามารถนำประสบการณ์เดิม (Schema) มาใช้ในการอ่านจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว ทั้งนี้เพราะสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างตรงประเด็น มองเห็นความสัมพันธ์ของใจความรอง อีกทั้งช่วยในการตีความ ขยายความและสรุปความได้ในลำดับต่อมา ขณะเดียวกันจะทำให้จำเรื่องที่อ่านได้ดีอีกด้วย การที่ครูให้นักเรียนสังเกตคำหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะจะทำให้ให้นักเรียนมีใจจดจ่อต่อการอ่าน มีสมาธิในการอ่านประกอบกับการที่ครูตั้งคำถามในเนื้อเรื่องตามลักษณะโครงสร้างระดับยอดเพื่อเป็นการนำทางให้นักเรียนเขียนแผนภูมิของเรื่องที่อ่าน และการให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นความมานะพยายามในการอ่าน มีนักวิจัยหลายท่านที่ทดลองสอนอ่านภาษาต่างประเทศโดยใช้โครงสร้างระดับยอด เช่น บาร์ทเลต (Bartlett) เมเยอร์ (Meyer) เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย

และคนอื่น ๆ สรุปได้ว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคทำให้ผู้อ่านจับใจความได้ตรงประเด็นมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้และเข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดี สำหรับวิชาภาษาไทยนั้น รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ได้ทำการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคไปใช้สอนร่วมกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จิราพร ทรายศ (2533) ทดลองสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่สอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่สอนอ่านตามคู่มือครู

จากสภาพปัญหาการอ่านของนักเรียนจะเห็นว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาแก่ผู้เรียน และน่าจะเป็นกลวิธีการสอนที่สามารถพัฒนาการอ่านและเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่ผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีสอนดังกล่าวมาทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยคาดว่าจะการอ่านด้วยการใช้โครงสร้างระดับยอคจะเป็นวิธีสอนอ่านวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาด้านความเข้าใจในการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบผลของการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ที่เรียนวิชาภาษาไทย รายวิชา ท203 จำนวน 12 ห้องเรียน รวม 540 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ที่เรียนวิชาภาษาไทย รายวิชา ท203 จำนวน 90 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มจากจำนวนห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จากนักเรียนทั้งหมด 12 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอีกครั้งหนึ่งด้วยวิธีการจับฉลากแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 45 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง กระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์

4. เนื้อเรื่องที่นำมาใช้ในการทดลอง

เนื้อเรื่องที่นำมาใช้ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นบทเดียวกัน โดยคัดเลือกมาจากหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 จากวารสาร หนังสือพิมพ์ และสารานุกรมสำหรับเยาวชน และพิจารณาความยากง่ายให้อยู่ในระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการสอนอ่าน 2 วิธี คือ

5.1.1 วิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

5.1.2 วิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

5.2.3 แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงสร้างระดับยอด หมายถึง ข้อความที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดสำคัญของเรื่องซึ่งเขียนได้หลายลักษณะ การวิจัยครั้งนี้นำมาศึกษาเฉพาะชนิดของข้อความที่เรียบเรียงขึ้นในลักษณะของการอธิบายรายละเอียดหรือรายการ (Descriptive or Listing) การเสนอปัญหาและข้อแก้ไข (Problem - Solution) การเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast) และการเสนอความเป็นเหตุ - ผล (Cause and Effect)

2. การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด หมายถึง การสอนที่ยึดหลักการใช้โครงสร้างระดับยอดของ บาร์ทเลตต์ (Bartlett. 1985) และงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987) โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การอธิบายรายละเอียด การเสนอปัญหา และข้อแก้ไข การเปรียบเทียบและการเสนอความเป็นเหตุ - ผล แล้วฝึกให้เกิดทักษะกระบวนการอ่าน จากนั้นจึงนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านในลักษณะของความเข้าใจ การวิจัยครั้งนี้ได้ลำดับขั้นตอนการสอน ซึ่งดัดแปลงมาจากการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2530 : 89) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมูณิเทศให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเขียนที่มีโครงสร้างระดับยอด

1.1 ครูยกตัวอย่างเรื่องที่มีรูปแบบโครงสร้างระดับยอด อธิบายให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

1.2 ครูให้นักเรียนสังเกตคำหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะในโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด และฝึกให้นักเรียนใช้คำเหล่านั้นหาโครงสร้างระดับยอดจากข้อความต่าง ๆ

1.3 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องและช่วยกันวิเคราะห์ว่าใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด จากนั้นจึงเขียนเป็นแผนภูมิภายใต้การแนะนำของครู

ขั้นที่ 2 ฝึกปฏิบัติวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอด

2.1 ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ครูแจกเนื้อเรื่องที่มีโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดให้อ่าน

2.2 นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าเรื่องที่อ่านใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด จากนั้นจึงเขียนเป็นแผนภูมิแสดงความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

2.3 ครูและนักเรียนทั้งกลุ่มใหญ่ตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน โดยการอภิปรายเพื่อสรุปผล

2.4 นักเรียนเขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลของการฝึก

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการ

3.1 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องตามที่กำหนดให้เป็นรายบุคคล

3.2 นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

3.3 ครูและนักเรียนตรวจสอบความถูกต้องร่วมกันโดยการนำเสนอ อภิปรายเพื่อลงสรุปใจความที่ถูกต้อง

เมื่อนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด และสามารถวิเคราะห์ข้อความที่อ่านได้ว่าใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใดแล้ว การสอนครั้งต่อไปจะเริ่มสอนขั้นที่ 1 ด้วยการอ่านเนื้อเรื่อง

3. การสอนอ่านตามคู่มือครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านตามแนวที่กำหนดไว้ในแผนการสอนที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทยจากกลุ่มโรงเรียนเขตการศึกษา 5 โดยมีลำดับขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ครูกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรื่องที่อ่าน เช่น ทำนายหรือคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยพิจารณาจากชื่อเรื่อง รูปภาพ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอนอ่าน

2.1 ครูและนักเรียนช่วยกันหาความหมายจากคำหรือกลุ่มคำในเรื่องที่อ่าน

2.2 นักเรียนอ่านเรื่องตามเวลาที่กำหนด

2.3 ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2.4 นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหลังการอ่าน ได้แก่ ทำแบบฝึกหัด วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ทำแบบทดสอบย่อย

4. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านตลอดจนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องได้ โดย

4.1 การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง แปลลักษณะอาการ แปลเนื้อความ แปลบทประพันธ์ แปลคำพังเพย สุภาษิต ให้อยู่ในภาษาที่รู้เรื่องเป็นอย่างดี

4.2 การตีความ หมายถึง ความสามารถในการแปลความหลาย ๆ สิ่ง แล้วสรุปรวบยอดเป็นเนื้อความใหม่ นั่นคือ มุ่งค้นหาความสำคัญและความสัมพันธ์ของส่วนย่อยในเนื้อหาแล้วตีความจากเรื่องราวที่กำหนดให้ทั้งหมด

4.3 การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการทำนายหรือคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ โดยอาศัยข้อมูลและแนวโน้มต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ช่วยในการคาดคะเน

4.4 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะรายละเอียดหาประเด็นสำคัญหรือหาความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ แล้วสรุปได้ว่าส่วนย่อย ๆ นั้นมีความสำคัญอย่างไร ส่วนสำคัญที่สุดอยู่ตรงไหน แต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันอย่างไรและมีหลักการใดร่วมกันอยู่

4.5 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมผสมผสานข้อความต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดเนื้อความหรือเรื่องราวขึ้นใหม่ได้

4.6 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัยตัดสินเนื้อเรื่องข้อความที่อ่านว่ามีคุณค่า อย่างไร แง่ไหน โดยยึดเกณฑ์ภายในเรื่องและยึดเกณฑ์ภายนอกเรื่อง ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว

5. แรงจูงใจในการเรียนภาษาไทย หมายถึง สภาวะที่บุคคลเกิดความอยากรู้อยากเห็น มองเห็นประโยชน์ เห็นคุณค่า และใช้ความพยายามของตนในการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากคะแนนตอนแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยหลักการของลิเกิร์ต (Likert)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างระดับยอด
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

การอ่านคือ กระบวนการค้นหาความหมาย สมาคมการอ่านนานาชาติ 1981 (อุทัย ภิรมย์รัตน์, 2533 ; อ้างอิงมาจาก สมาคมการอ่านนานาชาติ, 1981) ได้รวบรวม คำนิยามของการอ่านไว้หลายความหมาย และความหมายที่เน้นด้านกระบวนการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางประสาทสัมผัส ความรู้ ความจำ และจิตสัมผัส ซึ่งผู้อ่านใช้ให้ เหมาะกับจุดประสงค์ในการทำความเข้าใจ การสื่อสารทางภาพ และตัวหนังสือ ในยุคของ ข่าวสารข้อมูลการอ่านจึงมีความสำคัญต่อบุคคลในสังคมอย่างมาก เพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในแต่ละสาขาวิชาเพื่อพัฒนาคน พัฒนาอาชีพ จัดได้ว่าเป็นการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ดังที่ สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 73 - 74) กล่าวว่า

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน การอ่านเป็นทักษะที่ นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อความรู้ ความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านย่อมแสวงหาความรู้และศึกษา เล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การเรียนการสอนอ่านในโรงเรียนจึงมีความสำคัญ

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 73) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญที่สุด การฝึกฝนการอ่านจะทำให้เกิดทักษะ ความชำนาญและอ่านหนังสือเป็น มีรสนิยมในการอ่านอีกทั้งทำให้เป็นผู้มีความรอบรู้ สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคปัจจุบันได้อย่างเป็นสุข

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา ใบกาชุยี (2534 : 57) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านที่มีใจความโดยสรุปว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตในปัจจุบัน ทั้งในด้าน การดำเนินชีวิตประจำวันด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพในอนาคต เป็นการพัฒนา ความเจริญงอกงามทางสมองและปัญญา รวมทั้งเป็นการพักผ่อนหย่อนใจจากชีวิตประจำวัน

จะเห็นได้ว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะเราต้อง แสวงหาวิชาความรู้ ข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีความเฉลียวฉลาด สามารถประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้

อุทัย ภิรมย์รัตน์ (2533 : 5) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการอ่าน ควรเน้นในด้านต่อไปนี้

การรับรู้ และเข้าใจความหมายของคำ

การอ่านเพื่อการจับใจความ

การอ่านเพื่อการตีความ

การอ่านเพื่อการขยายความ

การอ่านเพื่อการวิพากษ์วิจารณ์

การรับรู้คำ และเข้าใจความหมายของคำในระดับมัธยมศึกษา มีกลวิธีดังนี้

อาศัยบริบท ได้แก่ กลุ่มคำและประโยคที่คำนั้นปรากฏอยู่

อาศัยโครงสร้างของคำ โดยการสังเกตส่วนประกอบของคำว่ามีกี่ยางค์ หรือมีอยู่

ก็หน่วยคำที่ให้ความหมาย

อาศัยการพบเห็นคำจากที่ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น คำที่ใช้เรียกชื่อสถานที่ สินค้า

อาศัยการค้นคว้าจากพจนานุกรม ควรจะเป็นวิธีสุดท้ายหลังจากที่ได้ใช้วิธีอื่นมาแล้วก่อน

การอ่านเพื่อจับใจความ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านจากประโยคข้อความหรือย่อหน้า ต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้าง ประโยค ข้อความ ย่อหน้า หรือเรื่องนั้น ๆ จึงจะเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ การอ่านประเภทนี้ เป็นการอ่านที่มุ่งจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ

ใจความสำคัญหรือใจความหลัก หมายถึง เรื่องเกี่ยวกับอะไร กล่าวถึงใครหรืออะไร ทำอะไร สำคัญอย่างไร หมายความว่าอย่างไร

ใจความรอง หมายถึง รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจจะเป็นตัวอย่าง เหตุผล และสถานการณ์ต่าง ๆ

การอ่านเพื่อตีความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงว่าการอ่านเพื่อจับใจความ เพราะอาศัยการสัมพันธ์ของใจความหลักกับใจความรอง และสิ่งอ้างอิงอื่น ๆ ทำให้เกิดการอนุมานความหมายในภาษาทั่วไป เรียกว่าความหมายโดยนัย คือ ไม่ใช่ความหมายตามตัวหนังสือ

การอ่านเพื่อขยายความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงว่าการจับใจความ แต่เป็นทักษะในกลุ่มเดียวกันกับการตีความ คือการนำข้อมูลจากการจับใจความไปใช้กับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน เป็นลักษณะการใช้ความคิดในทางสร้างสรรค์ ผู้อ่านต้องใช้เหตุผลในเชิงเปรียบเทียบ อนุมานจากข้อมูลเดิมถึงความเป็นไปได้ของเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ

การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านมาแล้ว เป็นทักษะขั้นสูงในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน บางครั้ง เรียกว่า การอ่านแบบวิพากษ์เป็นการอ่านเพื่อเลือกประเมิน ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อยดังต่อไปนี้

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน

การประเมินค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าเป็นความจริงหรือการโฆษณาชวนเชื่อ

การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน ซึ่งประกอบไปด้วยการใช้ปัญญาและอารมณ์หรือความประทับใจจากข้อความที่อ่าน

การนำไปใช้ คือการนำสาระความรู้ ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิต จะเห็นได้ว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์ที่ได้จากการอ่านนั้น ต้องมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดี

ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องหาวิธีการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพ เยาวรีย์ ประเสริฐภักดิ์ (2534 : 1) ได้กล่าวถึงทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า ทักษะในการอ่านนั้น ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ไม่ใช่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านเพียงอย่างเดียว แต่ผู้อ่านต้องสามารถตีความ วิเคราะห์ข้อความที่อ่านว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น รู้จักรวบรวมจัดระเบียบ ในสิ่งที่อ่านตลอดจนรู้จักย่อและสรุปข้อความที่อ่าน และคอลแมน (เยาวรีย์ ประเสริฐภักดิ์, 2534 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Dallman, 1978) ได้กล่าวถึงทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่าน และสามารถแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. การอ่านในระดับหาข้อเท็จจริง (Factual Level) การอ่านในระดับนี้ เน้นให้เข้าใจเนื้อหาที่ผู้เขียนระบุไว้ในข้อความ โดยการอ่านเพื่อหาใจความหลักอ่านเพื่อหา รายละเอียดสำคัญและการอ่านทิศทาง

1.1 การอ่านเพื่อหาใจความหลัก (Finding the Main Idea) หมายถึง การที่ผู้อ่าน อ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญในย่อหน้าได้ ย่อมแสดงว่า ผู้อ่านสามารถเข้าใจ เนื้อหาที่อ่านได้อย่างชัดเจน มองเห็นรายละเอียดย่ออื่น ๆ ที่สนับสนุนใจความหลักได้

1.2 การอ่านเพื่อหารายละเอียดสำคัญ (Selecting Significant Details) รายละเอียดสำคัญนี้มีส่วนสัมพันธ์อย่างยิ่งกับใจความหลักของเนื้อหา และสนับสนุน ใจความหลักให้มีรายละเอียดที่กระจ่างชัดเจน การอ่านจึงจะสมบูรณ์

1.3 การอ่านทิศทาง (Following Direction) การอ่านทิศทางต้องอาศัย การจดบันทึกรายละเอียด การจัดลำดับและระเบียบหรือขั้นตอนก่อนหลังของเนื้อหา ทักษะ การอ่านทิศทางนี้จะช่วยสนับสนุนให้ผู้อ่าน สามารถเรียงลำดับความคิด ตลอดจน รายละเอียด และเหตุการณ์ที่อ่านก่อนหลัง ได้อย่างมีระบบถูกต้อง

2. การอ่านในระดับตีความ (Reading on the Interpretative or Inferential Level) การอ่านในระดับนี้ต้องคำนึงถึงระดับที่สามารถตีความและสรุปในสิ่งที่ อ่านได้ถูกต้อง อาจทำได้โดยการย่อใจความ และการรวบรวมจัดระเบียบผู้อ่านต้องสามารถ หาความสัมพันธ์ระหว่างใจความหลัก และรายละเอียดสำคัญได้ จะช่วยให้สรุปและจัดระเบียบ ของเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง การสรุปความเห็น และการคาดการณ์หรือทำนายผลว่าอะไรจะ เกิดขึ้นต่อไป ผลลัพธ์ที่เกิดควรจะเป็นอย่างไร

3. การอ่านในระดับประเมินผล (Reading on the Evaluative Level)

การอ่านในระดับนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่าน สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ข้อมูลหรือเนื้อหาสาระที่อ่าน หนังสือว่า ผู้อ่านควรมีการประเมินผลตนเองทุกครั้งว่ามีความเข้าใจหรือไม่ เพราะถ้าอ่านไปเรื่อย ๆ โดยปราศจากความเข้าใจการอ่านครั้งนี้ก็เปล่าประโยชน์ ดังนั้น เมื่ออ่านหนังสือจบแต่ละครั้ง ควรพิจารณาสิ่ง 2 ประการ ได้แก่

1. ความเข้าใจทางด้านเนื้อเรื่อง
2. สิ่งที่ควรปฏิบัติได้ภายหลังจากการอ่าน

ความเข้าใจทางด้านเนื้อเรื่อง ขึ้นแรก ผู้อ่านควรเข้าใจเนื้อเรื่องโดยรวมได้อย่างถูกต้องว่าเรื่องทั้งหมดกล่าวถึง ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร เป็นส่วนสำคัญ เพราะฉะนั้นในขั้นนี้ขณะอ่าน ผู้อ่านจึงควรถามตัวเองไปด้วย และการตอบคำถามเหล่านั้นให้ได้ก่อนที่จะอ่านผ่านไปยังส่วนอื่น ๆ ขึ้นต่อไปต้องอธิบายได้ว่าข้อความตอนใดเป็นตอนที่สำคัญที่สุด ข้อความตอนใดเป็นส่วนขยาย ตอนใดเป็นส่วนประกอบใจความสำคัญหรือเป็นตัวอย่ง

สิ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้รวดเร็ว คือ พยายามจับใจความในแต่ละย่อหน้าให้ได้เสียก่อน ย่อหน้าแต่ละย่อหน้า ถ้าผู้เขียนมีวิธีการเขียนดีย่อหน้านั้นจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว ผู้อ่านอาจมีวิธีสังเกตได้คือ หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้เสียก่อน ซึ่งเราเรียกว่าประโยคที่มใจความสำคัญของเนื้อเรื่องในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด ส่วนอื่น ๆ จะเป็นส่วนขยายประโยคใจความสำคัญที่ ตั้งของประโยคใจความสำคัญ อาจอยู่ที่ต้น กลาง หรือ ท้าย หรือทั้งต้นและท้ายย่อหน้าก็ได้ ตลอดจนอาจไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏให้เห็น แต่ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ว่าย่อหน้านั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นสำคัญ และสามารถแยกแยะได้ว่าตอนใดเป็นใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง หรือตอนใดเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ตลอดจนอธิบายได้ว่า ข้อความที่อ่านแต่ละตอนนั้นใช้โวหารแบบใด การใช้คำหรือความต่าง ๆ ทำให้เกิดภาพหรือความรู้สึกอย่างไร

สิ่งที่ควรปฏิบัติได้หลังจากการอ่าน คือ สามารถเขียนเรื่องที่อ่านนั้นได้ด้วยสำนวนของตนเองโดยคงความหมายเดิมไว้ อีกทั้งตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ได้อย่างมีเหตุผล ตลอดจนสามารถปฏิบัติตามได้ ถ้าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นเรื่องการแนะนำหรือให้ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น แนะนำเรื่องการถนอมอาหาร หรือการต่อชั้นวางหนังสือ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย (หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง 2533) คาดหวังให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านได้อย่าง มีวิจารณญาณ มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ชวาล แพร์ตกุล (2520 : 134) กล่าวว่าพฤติกรรม ที่แสดงว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน คือ สามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้ โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่องราวได้ถูกต้อง สามารถจับความสัมพันธ์ระหว่างใจความหลัก กับใจความรอง และสิ่งอ้างอิงอื่น ๆ ทำให้เกิดการอนุมานความหมายโดยนัยได้ สามารถ ขยายความตามนัยของเรื่องนั้นให้กว้างไกล ไปจากสภาพข้อเท็จจริงได้ ดังนั้นผู้เรียนที่ได้ชื่อว่า อ่านเป็นจะต้องฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างต่อเนื่องจากการศึกษาของ บุษ และ เฮบเบอร์ (Bush and Heuber. 1970 : 90) พบว่า ระดับการอ่านของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น มีพฤติกรรมการอ่านมากขึ้น เนื้อหาที่อ่านกว้างขวาง รู้จักจับใจความสำคัญ ตอบคำถามสั้น ๆ และเก็บความคิดง่าย ๆ แต่ยังต้องการความช่วยเหลือในการอ่าน ผู้สอนจึง จำเป็นต้องให้ผู้เรียนฝึกจับใจความสำคัญ ฝึกการตีความ ขยายความ สรุปความ เพื่อความเข้าใจ ในเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง ต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

1. แนวโน้มของการสอนอ่านในปัจจุบัน

หลักการของทฤษฎีการสอนอ่านในปัจจุบัน ได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตาม กระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์ในการรับรู้ทางจิตวิทยา และทางภาษาศาสตร์โดยเน้น กระบวนการอ่าน ซึ่งผ่านกระบวนการทางความคิดเป็นหลักซึ่งจะแตกต่างจากหลักการและ ทฤษฎีการสอนอ่าน ในสมัยก่อนมักจะเน้นกระบวนการสอนองค์ประกอบย่อยของภาษาไปทีละน้อย โดยเข้าใจรายละเอียดของเสียง ตัวอักษร ซึ่งได้แก่ สระ และพยัญชนะก่อนที่จะเข้าใจ ความหมายของคำและประโยค เช่น รู้จักคำและเรียงคำเป็นประโยค การสอนจะกระทำเป็น ขั้นตอน นับตั้งแต่การแยกเสียงในภาษาเป็นเป้าหมายที่เรียน การประสมคำ การตีความ จากประโยคพื้นฐาน กระบวนการสอนดังกล่าว เรียกว่า กระบวนการจากล่างขึ้นบน (Bottom Up Process)

กระบวนการจากบนลงล่าง (Top Down Process) เป็นกระบวนการสอนที่เป็นที่นิยมกันมากทางด้านการอ่าน เพราะการสอนแบบนี้จะเน้นการให้ความหมายโดยรวมแก่ผู้เรียนก่อนที่จะให้ผู้เรียน มีประสบการณ์ในการเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของภาษาส่วนอื่นซึ่งได้แก่ พยัญชนะ และไวยากรณ์

กูดแมน และเบิร์ก (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Goodman and Burke. 1972 : 1978) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการอ่านของผู้อ่านและศึกษาว่าผู้คนที่อ่านได้ดีนั้น จะใช้กลวิธีในการอ่านอย่างไร ผลของการวิจัยพบว่าผู้คนที่ดีจะใช้กระบวนการทางความคิดเพื่อสำรวจและจับใจความรวมในการอ่านก่อนที่จะพิจารณาองค์ประกอบย่อยของภาษา ทั้งนี้เพราะการอ่านหรือการตีความจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด รวมทั้งการถ่ายทอดความคิดรวบยอด ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน จากการศึกษาวิจัยของ เมเยอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Meyer. 1975) ได้วิจัยพบว่า การนำหลักการของการใช้โครงสร้างระดับยอดมาช่วยในการอ่าน ช่วยทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ

2. ทฤษฎีประสบการณ์เดิมกับการอ่าน

ในการสอนอ่าน ผู้เรียนจะเข้าใจเรื่องที่อ่านมากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการใช้ประสบการณ์เดิม (Schema) ทั้งในด้านโครงสร้างการเขียนและด้านเนื้อหา ซึ่งจะช่วยให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น สลาวิตรี ประเสริฐกุล (2529 : 40) กล่าวว่า ผู้เรียนจะเข้าใจเรื่องที่อ่านมากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ ได้แก่

1. ทักษะที่ใช้ในการอ่านของผู้เรียน เช่น การเดาความหมายของศัพท์จากบริบท การใช้พจนานุกรมและการสังเกตโครงสร้างของคำ

2. ความรู้เดิมของผู้เรียน (Prior Background Knowledge) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับความรู้เดิม คือ Schema Theory ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เห็นว่า ความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้มาก บาร์ทเลต (Bartlett. 1932) ได้อธิบายว่า Schema หมายถึง โครงสร้างความคิดในสมอง ซึ่งมีการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับ

ความรู้และประสบการณ์ที่เรามีอยู่ ข้อมูลเหล่านี้จะมีประโยชน์ในการคาดคะเน คือความข้อมูลใหม่ ปรับปรุงข้อมูลใหม่ให้เข้ากับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้วเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ต่อไป และการที่สามารถนำข้อมูลใน Schema มาคาดคะเนข้อมูลใหม่ได้จะช่วยให้ผู้เรียนอ่านเรื่องนั้น ๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยยึดสิ่งที่รู้แล้วหรือความรู้เดิมเป็นหลักแล้วทดสอบการคาดการณ์คาดคะเนในขณะอ่าน

แฮร์ริส (Harris. 1976 : 168) ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า พื้นฐานประสบการณ์เดิมของนักเรียน ช่วยสร้างความคิดรวบยอด ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตีความในสิ่งที่อ่าน ความคล้ายคลึงกันระหว่างพื้นฐานประสบการณ์ของผู้เขียนและผู้อ่าน จะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในการอ่านสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การนำทฤษฎีประสบการณ์เดิมมาอธิบายการอ่าน กล่าวได้ว่า การที่ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ จะต้องอาศัยความรู้เดิมของผู้อ่านมาปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านเพื่อการตีความ แปลความ ขยายความ และสรุปความ เพื่อความเข้าใจในเรื่องที่อ่านซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

3. ความมุ่งหมายในการสอนอ่าน

สนม ครุฑเมือง (2523 : 63) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ปีพุทธศักราช 2521 สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านในใจ
2. การอ่านออกเสียง
3. การอ่านทวนองเสนาะ
4. การพิจารณาหนังสือ
5. การแสวงหาความรู้ในการอ่าน

สนธิ ตั้งทวี (2531 : 30) มีความเห็นว่า การสอนอ่านภาษาไทย ในชั้นมัธยมศึกษา ครูควรฝึกให้นักเรียนได้รู้จักจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ให้รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน จดบันทึกเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีขั้นตอน และสามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ต่อการพูด และการเขียนในโอกาสต่อไป

ประกาศรี สี่หาไฟ (2524 : 331) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนอ่าน วิชาภาษาไทยว่า จุดมุ่งหมายของการสอนอ่านในใจเพื่อรับรู้เรื่องที่อ่าน สามารถสรุปใจความ ได้ถูกต้องรวดเร็ว เข้าใจมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดในเรื่องที่อ่านได้สามารถตีความหมาย ของคำและข้อความได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน อธิบายความรู้สึก ความคิดเห็นของตนต่อเรื่อง ที่อ่าน วิเคราะห์เรื่องได้อย่างมีเหตุผลตามเกณฑ์การวิจารณ์หนังสือเป็นการเพิ่มพูนความสามารถ ในการอ่านและสร้างอุปนิสัยและทัศนคติต่อการอ่าน

4. กลวิธีการสอนอ่าน

การสอนอ่านมีหลายวิธี ผู้สอนจะใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบใดก็ตาม ต้องเลือก ให้เหมาะสมกับบทอ่าน วัตถุประสงค์ของการอ่านและวัยของผู้เรียนได้มีผู้รวบรวมไว้ ดังนี้

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 89) ได้เสนอแนะการสอนอ่านโดยใช้ โครงสร้างระดับยอด (Top Level Structure) ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนอธิบายชนิดของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด พร้อมทั้ง ยกตัวอย่างประกอบให้ผู้เรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 2 ผู้สอนยกตัวอย่างคำที่เป็นกุญแจสำคัญ สำหรับชนิดของโครงสร้าง ระดับยอด ให้ผู้เรียนฝึกใช้คำเหล่านี้ เพื่อหาชนิดของโครงสร้างระดับยอดจากข้อความต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนฝึกหาแผนภูมิ เพื่อหาชนิดของโครงสร้างระดับยอดจาก ข้อความต่าง ๆ แต่ละชนิด

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เรียนฝึกหาโครงสร้างระดับยอด และอภิปรายร่วมกันโดยแบ่ง ผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ข้อความที่นำมาฝึกอ่าน คัดเลือกมาจากเนื้อเรื่องต่าง ๆ จากบทเรียน จากหนังสือพิมพ์ โฆษณา และสิ่งตีพิมพ์ เมื่อผู้เรียนอภิปรายข้อความต่าง ๆ แล้วให้เขียนแผนภูมิ เช่นเดียวกับขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญ และรายละเอียดของ เรื่องเพื่อเตรียมออกรายงานหน้าชั้น

ขั้นที่ 6 ให้ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์ข้อความต่าง ๆ ที่ตนสนใจ ด้วยการหาโครงสร้างระดับยอดเพื่อบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านให้เพื่อนฟัง จากนั้นนำผลงานแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน

ขั้นที่ 7 อาจให้ผู้เรียนฝึกทักษะภาษาทางด้านอื่น ๆ พร้อมทั้งนำมาวิเคราะห์วิจารณ์บทความนั้น ๆ ในด้านความคิดเห็นส่วนตัว

การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ใช้สอนได้ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญได้ตรงประเด็น และรวดเร็ว

ก่อน สวัสดิพาณิชย์ (2505 : 152) ได้เสนอแนะวิธีการสอนอ่านไว้ดังนี้

1. ก่อนจะสอนอ่าน ครูควรทำความเข้าใจร่วมกับนักเรียนเกี่ยวกับการวางวัตถุประสงค์ในการอ่าน
2. ให้นักเรียนค้นหาศัพท์ใหม่ และแปลคำเหล่านั้น
3. ครูและนักเรียนอ่านเรื่องร่วมกัน เมื่อพบข้อความซับซ้อนก็ช่วยกันตีความหมาย และครูควรใช้คำถามเพื่อแนะให้นักเรียนคิด
4. ถ้ามีข้อความที่ย่งยากใช้การอธิบายด้วยแผนที่ รูปภาพ หรือแผนภูมิ
5. เมื่ออ่านเรื่องจบแล้ว ครูให้นักเรียนทบทวนเหตุการณ์หรือใจความสำคัญที่อ่าน
6. ให้นักเรียนได้ทดสอบความรู้ที่ได้จากการอ่าน เป็นการสอนให้นักเรียนได้คิดค้นแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนใช้ความคิดอย่างมีหลักเกณฑ์มากขึ้น

บันลือ พฤชชะวัน (2522 : 83 - 90) ได้ศึกษาทฤษฎีการสอนอ่านตามทฤษฎีและการแก้ปัญหาการอ่านในประเทศต่าง ๆ พอจะสรุปได้ 5 วิธี ดังนี้คือ

1. Global Method เป็นวิธีการสอนอ่านที่ประสบผลสำเร็จในประเทศเปรู มีลักษณะการสอน คือใช้ภาพช่วยในการสอน ให้นักเรียนดูภาพแล้วจึงอ่าน เมื่ออ่านคำได้ก็ฝึกเขียนคำนั้นควบคู่กันไป แล้วจึงคำที่นักเรียนอ่านได้มาใช้ในการวาดภาพ นับจำนวนและเรียนในวิชาอื่น ๆ ต่อไป
2. ทฤษฎีการสอนอ่านของ Gray ซึ่งบันลือ พฤชชะวัน ได้นำมาเพิ่มเติม ให้ให้เหมาะสมกับภาษาไทยมี 5 ขั้นตอนคือ

2.1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นพัฒนาความพร้อมในการเรียนอ่าน กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนอยากอ่านด้วยการดูภาพนิทาน ฝึกอ่านภาพ อ่านบัตรคำ ฝึกการฟังและเล่าเรื่องย่อได้

2.2 ขั้นเริ่มอ่าน คือเริ่มอ่านคำ ประโยค เรื่องสั้น ๆ ประกอบภาพ ฝึกอ่านแผนภูมิประสมการณณ์ ฝึกอ่านเทียบคำ เทียบประโยค

2.3 ขั้นฝึกทักษะการอ่าน ทำให้อ่านได้เร็วขึ้น โดยใช้วิธีจำรูปคำและสะกดคำ ผสมคำไปพร้อม ๆ กับการเขียน ฝึกอ่านเรื่องที่ยากขึ้น จับใจความในการอ่านฝึกอ่านคำประพันธ์

2.4 ขั้นสร้างนิสัยในการอ่าน คือรู้จักเลือกหนังสือตามความสนใจ สามารถประเมินเรื่องราวที่อ่านได้ จนถึงขั้นวิเคราะห์ วิจารณ์

2.5 ขั้นส่งเสริมการอ่าน เป็นขั้นที่ช่วยให้การอ่านมีความหมายยิ่งขึ้น ทำให้รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน และสามารถชักชวนผู้อื่นให้เห็นคุณค่าของการอ่านได้

3. การสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค (Basal Reader)s Approach) เป็นแนวการสอนอ่านของสหรัฐอเมริกา การสอนวิธีนี้ใช้ภาพเป็นสื่อทำให้เข้าใจความหมายของคำ เวลาสอนสะกดตัวต้องจัดคำที่ออกเสียงเหมือนกัน สะกดแบบเดียวกันไว้เป็นหมู่ ๆ ทำให้เด็กอ่านคล่อง

4. การสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic Method) เป็นวิธีสอนที่ใช้มานาน เพราะเชื่อว่าเหมาะสมกับธรรมชาติของภาษาไทย โดยเริ่มเขียนสระ พยัญชนะก่อนแล้วจึงใส่สะกดตัวผสมตัวอ่านเป็นคำ

5. วิธีการสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสมการณณ์ (Experience Approach) เป็นวิธีการสอนอ่านที่ไม่ยึดบทเรียนเป็นหลัก แต่นำสิ่งที่ผู้เรียนสนใจเคยพบเห็นมาผูกเป็นประโยคเป็นเรื่องราวลงในแผนภูมิประสมการณณ์

จะเห็นว่าวิธีการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนอ่าน มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านวิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างมีเหตุผล การที่จะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้นั้น ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องได้ โดยอาศัยการแปลความ การตีความ ขยายความและวิเคราะห์ข้อความที่อ่านได้

ในการสอนอ่าน ฮาร์เบอร์ (อุทัย ภิรมย์ริน, 2534 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Harmer, 1986) ให้ความเห็นว่า ควรฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสังเกตหน้าที่และรูปแบบการต่อเนื่องของใจความและตัวชี้แนะต่าง ๆ เพราะข้อความที่เขียนขึ้นมา มักจะมีกลุ่มคำซึ่งเป็นตัวชี้แนะถึงการต่อเนื่องของใจความ

วจินตน์ ภาณุพงษ์ (2522 : 97) ได้รวบรวมคำเชื่อมอนุพากษ์ไว้ดังนี้

1. กลุ่มคำเชื่อมที่ให้ความหมายเกี่ยวกับเวลา ได้แก่ คำว่า ก่อน กว่า ก่อนหน้า หลัง หลังจาก ทันทีที่ ขณะที่ ในขณะที่ ระหว่าง จน กระทั่ง เวลา ในเวลา เมื่อ ตั้งแต่ ครั้ง คราว ตอน ก่อนที่ ตั้งแต่ก่อน หลังจากที่ ระหว่างที่ ในระหว่างที่ จนกว่า ในเวลาที่ ตอนที่ พอเวลา เมื่อก่อน เมื่อก่อนที่ ก่อนหน้าที่ เมื่อตอน เมื่อครั้ง เมื่อคราว เมื่อเวลา ตั้งแต่เมื่อ ตั้งแต่ครั้ง ตั้งแต่ตอน ตั้งแต่คราว จนกระทั่ง ครั้น
2. คำเชื่อมเกี่ยวกับสถานที่ ได้แก่ คำว่า แถว ตรงที่ แถว ๆ ที่
3. กลุ่มคำเชื่อมที่เกี่ยวกับเหตุ ได้แก่ คำว่า เพราะ ก็เพราะ เพราะว่า ก็เพราะว่า ด้วย เนื่องจาก เนื่องจากว่า ด้วยเหตุที่ ด้วยเหตุว่า ด้วยเหตุที่ว่า โดยเหตุที่ โดยเหตุว่า โดยเหตุที่ว่า
4. กลุ่มคำเชื่อมที่ให้ความหมายเกี่ยวกับความมุ่งหมาย ได้แก่ คำว่า เพื่อ ก็เพื่อ เพื่อให้ ก็เพื่อให้ เพื่อที่ เพื่อว่า
5. กลุ่มคำเชื่อมที่บอกความหมายเกี่ยวกับการประมาณโดยการเปรียบเทียบ ได้แก่ คำว่า เท่าที่ เท่ากับที่ อย่างกับ ราวกับ กว่าที่ คู่จ คู่จดัง คู่จหนึ่ง เสมือนหนึ่ง ประหนึ่ง ปานประหนึ่ง ประคจ
6. กลุ่มคำเชื่อมที่ให้ความหมายเกี่ยวกับลักษณะ ได้แก่ คำว่า ตาม อย่าง อย่างที่ โดยที่ ตามอย่าง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่าน

งานวิจัยในประเทศ

สฤติพันธ์ หวังสุริยะ (2530) ศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยเปรียบเทียบที่มีบทสรุปก่อน บทสรุปหลัง และไม่มีบทสรุป ผลการวิจัยพบว่า การสอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่านเนื้อเรื่อง บทเรียนที่มีบทสรุปหลังอ่านเนื้อเรื่อง และไม่มีบทสรุปเนื้อเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมนึก พวงกลิ่น (2530) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สมรรถภาพการอ่านเร็ว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 คน โดยใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และสมรรถภาพการอ่านเร็วสูงกว่ากลุ่มควบคุม

นฤนาถ ดวงมุลี (2532) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธีการ อาร์ เอส เอ็ม กับการเรียนตามปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ

รัชนิดา รัชนิลัดดาจิต (2533) ได้ศึกษา ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่พัฒนากิจกรรมการอ่านโดยใช้แบบฝึก ดังนี้

ปรีดา จันทร์โรจน์ (2522) ศึกษาวิธีการสอนอ่าน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ กับไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือนักเรียนที่เรียนโดยใช้ แบบฝึกเสริมทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

เขาวนีย์ เกิดเพทางค์ (2524) ได้ศึกษาวิธีการสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกการอ่านระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้แบบฝึก

ประไพ สวัสดิ์กุล (2526) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะแบบปณัยชนิดเลือกตอบ กับการใช้แบบฝึกติดตามหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะแบบปณัยชนิดเลือกตอบมีความสามารถในการอ่านสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะแบบปณัยชนิดเลือกตอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นงนุช วัฒนเขจร (2533) ได้ศึกษาผลการทดลองใช้แบบฝึกสมรรถภาพการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ กับการสอนอ่านปกติ พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีสมรรถภาพการอ่านเร็วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสรุปได้ว่าทักษะการอ่าน สามารถฝึกฝนได้หลายรูปแบบ รวมทั้งการจัดหาสื่อการสอน เช่น สไลด์ เทป แผนภูมิ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิดสัน (Davidson. 1971) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคำถามของครูกับคำตอบของนักเรียนในขณะที่มีกิจกรรมการอ่านแบบธรรมดา และแบบที่ใช้ความคิดในขณะที่อ่าน ปรากฏว่านักเรียนที่อ่านโดยถูกฝึกให้คิดอยู่เสมอ นั้นแนวโน้มจะตอบคำถามในรูปเชิงวิจารณ์และพอใจที่จะแสดงความคิดเห็นของตนออกมา ส่วนนักเรียนที่เรียนด้วยการอ่านแบบธรรมดา ไม่ค่อยใช้ความคิดลึกซึ้งนักและมีแนวโน้มจะตอบคำถามแบบไม่มีความคิดเชิงวิจารณ์ อีกทั้งไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นของตนออกมา

ซีโรต้า (Sirota. 1971) ศึกษาเรื่องการจัดโปรแกรมการอ่านหนังสือว่า จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนหรือไม่ จากการศึกษาพบว่าโปรแกรมการอ่านที่ครูจัดให้นักเรียนแต่ละคน มีผลต่อประสิทธิภาพการอ่านของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนจะอ่านหนังสือมากขึ้น และอ่านได้ดีขึ้น

เบลท์ (Belt. 1956) ได้ศึกษาจำนวนคำศัพท์ที่นักเรียนเข้าใจ โดยศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ในมลรัฐอาร์แคนซอ เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ของนักเรียนที่แตกต่างกันทางเชื้อชาติ เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจ และระดับการศึกษาของบิดามารดา จากการศึกษาสรุปว่านักเรียนที่แตกต่างกันทางเชื้อชาติ ฐานะทางเศรษฐกิจ และระดับการศึกษาของบิดามารดา มีจำนวน คำศัพท์ที่เข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่สำหรับความแตกต่างทางเพศนั้น ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในความเข้าใจในศัพท์แต่อย่างใด

จากการประมวลงานวิจัยในต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการอ่านของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ จัตรา บุณนาค และคนอื่น ๆ (2522 : 3) ที่ว่า สุขภาพทางกายและทางจิตของผู้อ่าน สภาพแวดล้อม ประสบการณ์เดิม มีผลต่อการอ่านของผู้เรียนแต่ละคน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างระดับยอด

การสอนอ่านในปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามกระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์ในการรับรู้ทางจิตวิทยา และทางภาษาศาสตร์ โดยเน้นกระบวนการอ่าน ซึ่งผ่านกระบวนการทางความคิดเป็นหลัก จากการศึกษาของ เบิร์ก (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Goodman and Burke. 1972 : 1978) ที่ศึกษาว่า ผู้อ่านที่อ่านได้ดีนั้น จะใช้กลวิธีการอ่านอย่างไร ผลของการศึกษาพบว่า ผู้อ่านที่ดีจะใช้กระบวนการทางความคิด เพื่อสำรวจ และจับใจความในการอ่านก่อนที่จะพิจารณาองค์ประกอบย่อยของภาษา นอกจากนี้ เมเยอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Meyer. 1975) ได้วิจัยพบว่า โครงสร้างระดับยอด (Top Level Structure) มีส่วนช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ความหมายของโครงสร้างระดับยอด

บาร์ทเลต (Bartlett. 1986 : 83) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างระดับยอด (Top-level Structure) ว่าเป็นรูปแบบของเรื่องตั้งแต่ ต้นจนจบข้อความทั้งหมด โครงสร้างระดับยอดอาจเรียกได้หลายชื่อ ดังนี้

1. โครงสร้างแม่บท (Schematic Structure)
2. โครงสร้างใหญ่ (Super Structure)
3. โครงสร้างของผู้เขียน (An author's Textual Schema)
4. แผนแผนการเขียนเรื่องทั้งเรื่อง (Overall Writing Plan)
5. รูปแบบการเขียน (Writing Paradigms)
6. กระสวนเรื่อง (Patterns of Text)

บาร์ทเลต (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 1987 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1986) ได้ให้ความหมายว่า โครงสร้างระดับยอดเป็นลักษณะของการจัดเนื้อเรื่องเข้าด้วยกัน โดยบาร์ทเลตได้กล่าวว่า "ลักษณะเฉพาะของข้อความต่อเนื่องทำให้เนื้อความถูกวิเคราะห์ความคิดออกเป็นส่วน ๆ จัดเรียบเรียงตามระดับความสำคัญและวางโครงสร้างของโครงสร้างของสิ่งที่สัมพันธ์กันภายในเนื้อหาส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดในเรื่อง โดยใช้โครงสร้างระดับยอด"

นอกจากนั้น อิชเชอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 1987 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Usher. 1987) ให้ข้อยืนยันว่า โครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีการเพื่อค้นหารายละเอียดซึ่งสำคัญที่สุดในเนื้อเรื่องเป็นวิธีเรียบเรียงรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละตอน โดยเริ่มจากความคิดหลัก (Main Idea) แล้วจัดให้สัมพันธ์กับโครงสร้างระดับกลาง (รายละเอียดสนับสนุน) และโครงสร้างระดับต่ำ (รายละเอียดพิเศษ)

แกรสเซอร์ (Graesser. 1981 : 29 - 32) ได้กล่าวว่ารูปแบบของการเรียบเรียงใจความสำคัญ หรือโครงสร้างระดับยอด ช่วยให้ผู้อ่านแปลความหมาย วิเคราะห์ความ คาดการณ์ล่วงหน้า และมีความสนใจเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นเนื้อหาพิเศษที่ยากแก่การเข้าใจและจดจำ

จากความหมายของโครงสร้างระดับย่อ สรุปลได้ว่า โครงสร้างระดับย่อเป็นลักษณะของการเรียบเรียงเนื้อความของเรื่องเข้าด้วยกัน โดยมองถึงแก่นของ โครงสร้างที่เป็นใจความสำคัญที่สุดของข้อความหนึ่ง ๆ

2. กระบวนการโครงสร้างระดับย่อ

บาร์ทเลท (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 1987 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1986) ให้ความหมายว่า เป็นการจัดเรียบเรียงรายละเอียดของเรื่องราวให้เหมาะสมกับโครงร่างของเรื่อง เพื่อสื่อความหมายแก่ผู้อ่าน

เมเยอร์ บาร์ทเลท ทูร์เนอร์ และมาทิมส์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 1987 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Meyer. 1975 ; Bartlett. 1978, 1985 and 1986 ; Bnartlett Turner. 1981) ได้กล่าวถึงกระบวนการโครงสร้างระดับย่อ จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดภาพในสมองเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านไปแล้ว และสามารถระลึกเรื่องย่อ ๆ ได้ หรือจำเนื้อหาจากเนื้อเรื่องได้ ซึ่งมีผลทำให้ผู้อ่านนั้นเกิดความจำได้ง่ายขึ้นและถ้าผู้อ่านมีความรู้ในเรื่องที่อ่านเป็นพื้นฐานอยู่บ้างแล้ว จะทำให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดีขึ้น

นอกจากนั้น อັชเชอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 1987 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Usher. 1987) ได้กล่าวถึงกระบวนการโครงสร้างระดับย่อว่า เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการอ่านอย่างกระตือรือร้น ผู้อ่านมีแนวทางที่จะทำให้เกิดภาพความคิดในสิ่งที่อ่านสามารถจับใจความสำคัญได้ตรงประเด็น ซึ่งจะส่งผลให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้เร็วขึ้น

3. ชนิดของโครงสร้างระดับย่อ

ลักษณะของโครงสร้างระดับย่อที่ผู้เขียนใช้เขียนเพื่อเสนอให้ผู้อ่านมีผู้ที่ยาวชาดูได้แจ่มเนกไว้หลายแบบ และเรียกชื่อต่าง ๆ กัน ดังเช่น

เมเยอร์ (Meyer. 1979 : 152) ได้แบ่งเป็น 4 แบบคือ

1. ข้อเขียนเปรียบเทียบความต่าง (Adversative)
2. ข้อเขียนบรรยายคุณลักษณะ (Attribution)

3. ข้อเขียนตอบคำถาม (Response) คือรูปแบบที่เป็นคำถามคำตอบ (Question-Answer) หรือเป็นปัญหาและการแก้ไข (Problem - Solution)

4. ข้อเขียนแสดงเหตุผล (Coversiance) คือการเขียนในลักษณะที่แสดง เหตุ - ผล

เมเยอร์ และฟรีดเคิล (Meyer and Freedle. 1984 : 121) ได้แบ่ง โครงสร้างระดับยอคเหมือนกับบาร์ทเลท (Bartlett. 1985 : 88 - 91) โดยแบ่ง เป็น 5 ประเภท คือ

1. ข้อเขียนเชิงบรรยาย (Description) เป็นการบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อ เรื่อง (Topic) อย่างกว้าง ๆ

2. ข้อเขียนชนิดให้รายละเอียด (Collection) เป็นการเขียนให้รายละเอียด ต่าง ๆ อธิบายความจากหัวข้อที่กล่าวไว้ในตอนต้น โดยกล่าวตามลำดับเหตุการณ์ และเวลาหรือ เป็นขั้นตอน กระบวนการ

3. ข้อเขียนเชิงเหตุผล (Causation) เป็นการเขียนถึงความสัมพันธ์ที่เป็นผล เนื่องกันตามลำดับเวลา

4. ข้อเขียนเชิงปัญหาและการแก้ไข (Problem - Solution) กล่าวถึง ปัญหาและสาเหตุของปัญหา และวิธีการแก้ไข

5. ข้อเขียนเชิงเปรียบเทียบ (Comparison) เป็นการเขียนถึงความ คล้ายคลึงหรือแตกต่าง

คาร์เรลล์ (Carrell. 1984 : 443 - 445) ได้กล่าวว่า โครงสร้างระดับ ยอคทั้ง 5 ชนิด ใช้กันมากในเนื้อเรื่องต่าง ๆ เช่น บทความทางการเมือง มักจะเป็นโครงสร้าง ระดับยอคชนิดการเปรียบเทียบ และมักจะเป็นชนิดที่แสดงความคิดเห็น เอนเอียง บทความใน หนังสือพิมพ์ ใช้การบอกรายละเอียดของเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร เนื้อหาที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์มักจะเป็นการเสนอปัญหา และวิธีการแก้ไขโดยแบ่ง เป็นตอน ๆ คือ ปัญหาวิธีการดำเนินการทดลองผลการวิจัย และการอภิปรายผล ส่วน ประวัติศาสตร์จะเป็นกลุ่มรายการที่เรียงตามลำดับเวลา

บาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1985 : 88 - 91) กล่าวถึง โครงสร้างระดับ
ยอด 5 กลุ่มที่พบได้ทั่ว ๆ ไปในเนื้อเรื่องชนิดต่าง ๆ กัน ดังนี้

1. การรวมกลุ่ม เป็นการรวมกลุ่มหรือเรียงลำดับความคิดหลักของเนื้อหาใน
ตอนหนึ่งเข้าด้วยกันเป็นกลุ่ม หมู่ พวก หรือลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเนื้อเรื่อง
2. การพรรณนา เป็นการรวบรวมความคิดหลักของรายการสิ่งที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่
สืบเนื่องมาจากหัวเรื่อง เป็นตัวเชื่อมระหว่างหัวเรื่องและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
หัวเรื่อง

3. การเปรียบเทียบ บ่งชี้ถึงความคิดหลักในเนื้อหาแต่ละตอน เป็นลักษณะในรูป
แบบการเปรียบเทียบหรือตรงกันข้ามกัน ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบหลักที่คล้ายคลึงกัน หรือตรงกัน
ข้ามเท่าหรือไม่เท่ากัน

4. ปัญหา-การแก้ไข ชี้ให้เห็นความคิดหลักของเนื้อหาถูกรวบรวมขึ้นเป็น
รายละเอียด 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นคำตอบสนองเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา อีกกลุ่มเป็นรายละเอียด
ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มาก่อนหลัง สถานการณ์ที่เป็นปัญหา

5. ความเป็นเหตุเป็นผล ชี้ถึงความคิดหลักของเนื้อหาที่ถูกจัดรายละเอียดเป็น
2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นสถานการณ์ที่เป็นเหตุ กลุ่มหลังเป็นสถานการณ์ที่เป็นผล หรือกิ่งเหตุผล

โครงสร้างระดับยอด เป็นยุทธวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับการรู้จักวิธีการจัดแนวทาง
ผู้อ่านจะเรียนรู้วิธีการค้นพบแผนการเขียน หรือโครงสร้างระดับยอดเพื่อเรียกรายละเอียดของ
เนื้อหาขึ้นมา และยังสามารถใช้วิธีนี้ช่วยค้นหาความตั้งใจของผู้เขียน เกี่ยวกับเนื้อหา และ
รวบรวมความคิดที่เกี่ยวข้องกันหลาย ๆ ความคิด โครงสร้างระดับยอดที่พบโดยทั่วไปในชีวิต
ประจำวันได้แก่ การพรรณนา การเปรียบเทียบ ปัญหา-การแก้ไขและความเป็นเหตุเป็นผล
ถ้านักเรียนมีโครงสร้างระดับยอดเหล่านี้เป็นพื้นฐานความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมแล้ว นักเรียนก็
จะสามารถเข้าใจเนื้อหาเรื่องราวที่ใช้ในการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน
หรือการเขียน และยังมีผลต่อการระลึกเรื่องราวได้อีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ
แกรซเซอร์ (สงวนศรี เพรธานนท์. 2532 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Graesser. 1981 :
29 - 32) ที่ว่ารูปแบบของการเรียบเรียงใจความสำคัญหรือโครงสร้างระดับยอด ช่วยให้ผู้อ่าน

คาดคะเนเรื่องราวที่อ่านได้ และมีความสนใจในเรื่องที่อ่าน ดังนั้น การบอกชื่อโครงสร้างระดับย่อหน้าที่ใช้ในการเรียบเรียงในความสำเร็จได้ จึงมีความสำคัญในการอ่านและการสื่อสารภาษาทุก ๆ ทักษะ

วิพุธ ไสภวงศ์ (2527 : 1304) ได้กล่าวถึงข้อเขียนว่ามีหลายอย่าง เช่น

1. ข้อเขียนในเชิงอธิบาย คือ รูปแบบการเขียนที่มุ่งให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้อ่านซึ่งอาจใช้วิธีเปรียบเทียบ ให้ตัวอย่าง ให้นิยาม เป็นต้น
2. ข้อเขียนแบบบรรยาย คือ รูปแบบการเขียนที่เล่าให้ผู้อ่านได้ทราบว่า มีเรื่องใด เหตุการณ์ใดเกิดขึ้น ซึ่งข้อเขียนในลักษณะนี้ได้แก่ ข่าวในหนังสือพิมพ์ บทบรรยายในนวนิยาย และเรื่องสั้น
3. ข้อเขียนในเชิงพรรณนา คือ รูปแบบการเขียนที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ ธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ตลอดจนความรู้สึกของผู้เขียน
4. ข้อเขียนในเชิงอภิปราย คือ รูปแบบการเขียนที่ใช้เหตุผล ให้ตัวอย่าง ประกอบ เพื่อเป็นการสนับสนุนเหตุผล

วิพุธ ไสภวงศ์ ยังได้ให้ข้อสังเกตว่า ข้อเขียนแต่ละชิ้น แต่ละเรื่อง อาจใช้แบบการเขียนหลายอย่างตามความเหมาะสมของเนื้อหาและเจตนาของผู้เขียน

ผะอบ โปะะกฤษณะ (2526 : 78 - 88) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการขยายความในข้อเขียน ซึ่งมี 5 แบบ คือ

1. ข้อเขียนแบบนิยามความหมาย คือ การอธิบายว่าสิ่งที่กล่าวถึงคืออะไร
2. ข้อเขียนแบบให้รายละเอียด คือ การอธิบายว่าเป็นอย่างไร
3. ข้อเขียนแบบยกตัวอย่าง คือ ข้อเขียนที่สนับสนุนความคิดหรือข้อความให้เด่นชัดยิ่งขึ้น
4. ข้อเขียนเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน หรือต่างกัน คือข้อเขียนที่ต้องการให้ความรู้ที่เด่นชัดขึ้น จะใช้ในเรื่องที่เข้าใจยาก
5. ข้อเขียนแบบให้เหตุผล คือ ข้อเขียนที่กล่าวถึงการเกิดปัญหาขึ้นแล้วผู้เขียนใช้เหตุผลมาแก้ไขปัญหานั้น ทำให้ผู้อ่านหมดข้อสงสัย

ฉัตร บุนนาค และคนอื่น ๆ (2522 : 105) ได้รวบรวมรูปแบบการเขียนไว้ดังนี้

การเขียนเรียงความ

การเขียนบทความ

การเขียนรายงาน

การเขียนจดหมาย

การเขียนบันทึก

การเขียนโทรเลข

การย่อความ

การเขียนเพื่อประชาสัมพันธ์ ชักชวน และโฆษณา

ทั้งนี้ผู้เขียนสามารถขยายความในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. การขยายโดยการอธิบาย

เป็นการขยายโดยวิธีอธิบายให้รายละเอียด หรือให้คำจำกัดความเกี่ยวกับใจความสำคัญเพื่อให้ผู้อ่านสามารถจะเข้าใจหรือรู้เรื่องราวนั้น ๆ ได้อย่างสมบูรณ์

2. ขยายโดยการยกตัวอย่าง

เป็นการขยายโดย ยกตัวอย่างมาประกอบใจความสำคัญ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจหรือเห็นด้วยกับเรื่องราว นั้น ๆ ง่ายขึ้น ตัวอย่างที่ยกควรให้ตรงตามเนื้อเรื่อง ไม่ยากหรือซับซ้อนเกินไปควรสนับสนุนข้อความนั้น ๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจหรือเห็นจริง ควรบอกด้วยว่าตัวอย่างนั้นเป็นเรื่องจริงหรือสมมติ หรือเคยพบเห็นด้วยตนเอง สิ่งหนึ่งที่ผู้ฝึกฝนควรนึกถึงเสมอคือการยกตัวอย่างประกอบเฉพาะเรื่องที่เข้าใจยากหรือยังไม่เข้าใจชัดเจน เรื่องที่ง่ายอยู่แล้วไม่ควรยกตัวอย่าง

3. ขยายโดยการเปรียบเทียบ

เป็นการขยายโดยการเปรียบเทียบ อาจจะเป็นการเปรียบเทียบกับสิ่งที่ตรงข้ามกัน เพื่อให้ชัดเจนขึ้นเช่น ขาวกับดำ อาจจะช่วยทำให้เด่นชัดขึ้น หรือเช่นการเปรียบเทียบตนเองอุปมาอุปไมยที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น เปรียบสิ่งที่ไม่รู้กับสิ่งที่รู้ เปรียบนามธรรมกับรูปธรรม เป็นต้น

4. ขยายโดยการกล่าวถึงเหตุและผล

เป็นการขยายโดยใช้แสดงเหตุผลที่ทำให้เกิดสิ่งนั้น ๆ หรือที่ทำให้เรื่องราวเป็นไปอย่างนั้น เหตุผลที่นำมาแสดงควรเป็นเหตุผลที่มีทางเป็นไปได้ หรือพิสูจน์ว่าเป็นจริงแล้ว หรือเป็นเหตุผลที่ทุกคนทั่วไปยอมรับ ไม่ใช่ถือเอาตัวผู้เขียนเป็นหลัก

5. ขยายโดยการอ้างหลักฐาน

เป็นการขยายโดยอ้างบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์ที่มีจริงหรือเกิดขึ้นจริง ๆ เพื่อให้ใจความนั้นหนักแน่นน่าเชื่อถือขึ้น เช่น บอกว่า ใครพูดอะไรไว้ ข้อมูลนั้นได้จากที่ใด เหตุการณ์นั้นเกิดกับใคร ที่ไหน เมื่อไร ฯลฯ

6. ขยายโดยการตั้งคำถามและให้คำตอบ

เป็นการขยายที่ทำให้ผู้อ่านสนใจคิดโดยการตั้งคำถามแล้วจึงให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านโดยการตอบคำถามเป็นขั้นตอนไปให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความนั้นได้เป็นลำดับ

จะเห็นได้ว่า งานเขียนแต่ละประเภท ผู้เขียนจะวางแผนการเขียนเพื่อให้เป็นรูปแบบสำหรับ สื่อความหมายแก่ผู้อ่านได้อย่างตรงประเด็น เมื่อผู้อ่านรู้โครงสร้างของงานเขียน จะทำให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้เร็วขึ้น

32

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

1. วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

แมคจี และริชเกิล (Megee and Richgels. 1985 : 743)

ได้แนะนำว่าก่อนสอนโครงสร้างระดับยอด ครูควรสอนความคิดรวบยอดทั่วไปของโครงสร้างระดับยอดในแต่ละชนิด และชี้ให้เห็นความแตกต่างเกี่ยวกับชนิดของโครงสร้างระดับยอดด้วย เมื่อนักเรียนเข้าใจความคิดรวบยอดนี้แล้ว วิธีที่จะทำให้นักเรียนจำโครงสร้างระดับยอดในแต่ละชนิด ควรให้นักเรียนเป็นผู้เขียนเรื่องขึ้นเอง นอกจากนั้นยังได้เสนอแนะว่า ครูควรชี้แจงให้เด็กทราบว่าเนื้อหาต่าง ๆ ในข้อเขียนประกอบด้วย ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง เนื้อหาสาระต่าง ๆ และโครงสร้างระดับยอด เหล่านี้เป็นประสบการณ์เดิมที่ผู้เขียนใช้ในการเรียบเรียงเนื้อหาในงานเขียน

แมคจิ และริชเกล ได้เสนอขั้นตอนในการสอนให้เรียนรู้โครงสร้างระดับยอควไว้ 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกข้อความให้นักเรียนอ่านเป็นข้อความที่เป็นโครงสร้างระดับยอควต่าง ๆ กัน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดในแต่ละข้อความนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 เตรียมแผนผังแสดงโครงสร้างข้อเขียน (Graphic Organizer) ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะข้อเขียนแบบต่าง ๆ โดยจับเอาใจความสำคัญแล้วเชื่อมโยงความคิดที่ผู้เขียนเรียบเรียงไว้โดยใช้เส้นโยงความคิดเห็นเหล่านั้น

ขั้นที่ 3 เสนอแผนภูมิแล้วเลือกสอนโครงสร้างระดับยอควแบบใดแบบหนึ่งก่อนเสนอเนื้อหาของข้อความนั้น ให้นักเรียนร่วมอภิปรายใจความหลักจากเนื้อหาที่ปรากฏเฉพาะในแผนภูมิก่อน

ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาจากแผนภูมิเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน ซึ่งในตอนนั้นนักเรียนยังไม่ได้อ่านข้อความทั้งหมดเพียงแต่เห็นใจความหลักที่แสดงไว้ในแผนภูมิเท่านั้น

ขั้นที่ 5 ให้นักเรียนอ่านข้อความจากย่อหน้าทั้งหมด แล้วเปรียบเทียบกับเนื้อหาที่ช่วยกันเรียบเรียงจากแผนผังที่แสดงไว้ตามลักษณะโครงสร้างของข้อเขียน

จากนั้นเป็นขั้นที่นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอควไปฝึกอ่านกับข้อความอื่น ๆ ที่ยากกว่าเดิมด้วยตนเอง

บาร์ทเลท (Bartlett. 1986) ได้ศึกษาเรื่องราวการใช้โครงสร้างระดับยอคว และได้ให้ขั้นตอนของการสอนไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูต้องเริ่มต้นสอนให้นักเรียนรู้จักและมีความคิดรวบยอดในเรื่องโครงสร้างระดับยอควก่อน

ขั้นที่ 2 ครูควรสอนให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องโครงสร้างระดับยอควทั้ง 4 ชนิด คือ ข้อเขียนแบบรายการ ข้อเขียนแบบเหตุผล ข้อเขียนแบบเปรียบเทียบและข้อเขียนแบบปัญหา และการแก้ไข

ขั้นที่ 3 ครูควรให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนให้รู้จักการค้นหาโครงสร้างระดับยอควในเรื่องแรก ๆ ที่อ่านด้วย

ขั้นที่ 4 ครูควรให้นักเรียนรู้จักใช้ยุทธวิธีในขณะที่อ่าน โดยนำความรู้ในโครงสร้างระดับยอดมาใช้ในการเดาความ หรืออธิบายความสัมพันธ์ของเนื้อความ

ขั้นที่ 5 หลังจากการอ่านนักเรียนควรได้รับการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดที่ใช้อยู่เสมอ เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่า นักเรียนมีกระบวนการในการอ่านเป็นของตนเอง และควรให้นักเรียนได้พูดคุยในกระบวนการที่ใช้ด้วย

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด โดยปรับจากวิธีการสอนของ เมเยอร์ (Meyer. 1975) และของบาร์ทเลท (Bartlett. 1978) ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียดของเรื่อง การเสนอปัญหาและการแก้ไข ความเป็นเหตุและผล และการเปรียบเทียบ
2. ให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด โดยใช้แผนภูมิแสดงเนื้อหา แสดงเฉพาะเนื้อหาที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดที่สำคัญของเรื่อง
3. ให้แบบฝึกหัดที่เป็นข้อความสมบูรณ์ของข้อเขียนทั้งหมดจากที่แสดงไว้ในแผนภูมิแสดงเนื้อหา ชี้ให้เห็นคำที่เป็นตัวชี้แนะ เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
4. ให้นักเรียนจับคู่ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยให้ช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาจากแผนภูมิ โดยการอ่าน แล้วเขียนบันทึกเป็นเรื่องจากนั้นให้ลัดกันอ่านข้อความที่นักเรียนเขียนให้เพื่อนคู่อื่นในกลุ่มเดียวกันฟัง
5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่มีแผนภูมิแสดงไว้ โดยให้นักเรียนเติมใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่านและเติมรายละเอียดที่กำหนดไว้ในช่องว่างที่เว้นไว้ในแผนภูมิแสดงเนื้อหา
6. ให้นักเรียนอ่านข้อความทั้งหมดเป็นการทบทวนโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ให้นักเรียนระบุชนิดของโครงสร้างระดับยอดจากข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดชนิดต่าง ๆ ว่าเป็นชนิดใดบ้าง
7. ให้นักเรียนอ่านข้อความในอนุเฉท แล้วเติมข้อความหรือรายละเอียดบางอย่างลงในแบบฝึกหัดที่กำหนดให้

จากการประมวลเอกสาร สรุปได้ว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคนั้น
ขั้นแรกต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจรูปแบบของโครงสร้างระดับยอแต่ละชนิดก่อน
ขั้นต่อไปจึงให้นักเรียนอ่านบทอ่านโดยนำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอมาเป็น
ประสบการณ์เดิมในการอ่านจนเกิดทักษะกระบวนการอ่าน และขั้นสุดท้ายให้นักเรียนนำความรู้
เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอไปใช้กับบทอ่านทั่วไป จากขั้นการสอนของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย
สรุปเป็นขั้นการสอนได้ 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินเพื่อให้นักเรียนรู้จักรูปแบบของโครงสร้างระดับยอ

ขั้นที่ 2 ฝึกปฏิบัติวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอ

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการ

การสอนให้ผู้เรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอแต่ละชนิด ผู้สอนควรให้ผู้เรียนสังเกต
คำหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะ เพราะข้อความหนึ่ง ๆ มักจะมีกลุ่มคำซึ่งเป็นตัวชี้แนะถึงการต่อเนื่อง
ของใจความ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมไว้ดังนี้

1. การพรรณนาหรือบอกรายการ (Description Attribution of List) เป็นการรวบรวมความคิดหลักของรายการสิ่งที่เกิดขึ้น หรือสิ่งที่สืบเนื่องมาจากหัวเรื่อง
คำชี้แนะ ได้แก่ มาก มากมาย หลากหลาก เยอะ แยะ อุดมสมบูรณ์ อยู่ข้างอยู่น่า เหลือเพื่อ
เกินต้องการ เต็มไปหมด ทั้งหมด ทั้งสิ้น ตลอดทั้ง ล้วนแล้วแต่ ด้วยประการทั้งปวง ตลอดเวลา
ตลอดวัน ทั้งหมด ทั้งนั้น ล้วน (ทั้งหมด มาก) หลาย มีไม่น้อย นานา (ชนิดต่าง ๆ) บางชนิด
สิ่งที่ แสดงจำนวน เลขที่แน่นอน เช่น 1...2... และมีรายละเอียดตามมา

2. การเปรียบเทียบ (Comparison) บ่งชี้ถึงความคิดหลักในเนื้อหาแต่ละตอน
เป็นลักษณะในรูปแบบการเปรียบเทียบ หรือตรงกันข้าม ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน
หรือตรงข้ามกัน เท่ากันหรือไม่เท่ากัน คำชี้แนะ ได้แก่ ขัดแย้งกัน ไม่เข้ากัน ตัดกัน ไม่ไปด้วยกัน
เลย แตกต่าง ไม่เหมือน ต่างชนิดกัน ไม่เหมือนกัน คนละแบบ คล้ายกัน ใกล้เคียงกัน ก้ำกึ่ง
พอ ๆ กัน อีกนัยหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ในทางตรงกันข้าม ในทางกลับกัน วิธีทำ 2 อย่าง
อย่างนี้ 1... อย่างนี้ 2... ถึงแม้ว่า ทั้ง ๆ ที่

3. ปัญหา - การแก้ไข (Predicament - response : Question - Answer, Problem - Solution) ซึ่งให้ความสนใจหลักของเนื้อหาถูกรวบรวมขึ้นเป็นรายละเอียด 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาอีกกลุ่มหนึ่งเป็นคำตอบสนองเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา ได้แก่ ปัญหา ความยุ่งยาก ทางออก ทางแก้ ข้อข้องใจ ข้อสงสัย ข้อพิสูจน์ ยังเป็นปริศนา คลุมเคลือ ทางแก้ไข ทบทวน อภิปรายหาข้อยุติ รวบรวมผลการ (ทดลอง พิจารณา)

4. สาเหตุ และเหตุผล (Causation, Cause - Effect, Antecedent Consequent) ซึ่งให้ความสนใจหลักของเนื้อหาที่ถูกจัดรวบรวมรายละเอียดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก เป็นสถานการณ์ที่เป็นเหตุ กลุ่มหลังเป็นสถานการณ์ที่เป็นผล มาจากกลุ่มแรกทั้งสองรวมกันด้วยเวลาที่เกิดก่อนหลัง และเป็นเหตุเป็นผล หรือกึ่งเหตุผล มาจากกลุ่มแรก คำชี้แนะ ได้แก่ ก่อน (ใจความเป็นเหตุ) ผลที่ได้ ผลที่ตามมา เพราะว่า เนื่องจาก ด้วยเหตุที่ โดยเหตุว่า เนื่องจากว่า ถ้าเช่นนั้น หลังจากนั้น ต่อจากนั้น ในกรณีนี้ ถ้าเป็นอย่างนั้น ในกรณีที่ (ในความหมายว่า ถ้าแม้ว่า ถึงแม้ว่า ถึง... ก็ตาม อย่างไรก็ตาม)

จะเห็นได้ว่าคำหรือกลุ่มคำที่กล่าวข้างต้นจะเป็นตัวชี้แนะให้ผู้เรียนคาดการณ์หรือเดาตอบได้ว่าเรื่องที่อ่านมีโครงสร้างระดับยอชนิดใด ทำให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้นและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ในลำดับต่อมา

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอ

งานวิจัยต่างประเทศ

เมเยอร์ และฟรีดเดิล (Mayer and Freedle, 1979 : 200) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอแบบต่าง ๆ ที่มีต่อการจำเนื้อหาการอ่าน โดยให้นักศึกษาระดับ มหาวิทยาลัย 4 กลุ่ม อ่านบทความที่มีโครงสร้างระดับยอ 4 แบบ คือ ข้อเขียนแบบเปรียบเทียบ ข้อเขียนแบบเหตุ - ผล ข้อเขียนแบบปัญหา - การแก้ไข และ ข้อเขียนแบบบรรยายคุณลักษณะ โดยที่แต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอแตกต่างกัน หลังจากนั้นทำการทดสอบผลปรากฏว่า กลุ่มที่อ่านข้อความแบบเปรียบเทียบและข้อเขียนแบบเหตุ - ผล จำเนื้อหาที่อ่านได้ดีกว่าเนื้อหาที่มีข้อเขียนแบบบรรยายคุณลักษณะ และข้อเขียน

แบบปัญหา - การแก้ไข ผู้วิจัยได้สรุปว่า ความแตกต่างของโครงสร้างระดับยอคในข้อเขียนต่าง ๆ มีผลต่อการเรียนรู้และจดจำเรื่อง

เมเยอร์ และคนอื่น ๆ (Meyer and others. 1980 : 85) ได้ศึกษาผลของการสอนการใช้โครงสร้างระดับยอคที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านและการจำเรื่อง และศึกษาผลของคำสัณฐานทางภาษาที่มีต่อการใช้โครงสร้างระดับยอค ได้ใช้เรื่องที่เรียบเรียงไว้อย่างดี เป็นโครงสร้างระดับยอคแบบปัญหาและการแก้ไข กับใช้เรื่องที่เรียบเรียงไม่ดี มีใจความสำคัญเหมือนกัน แต่ตัดคำสัณฐาน ทางภาษาที่บอกชนิดของโครงสร้างระดับยอคออก ผลการทดลองปรากฏว่า จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 50% ใช้โครงสร้างระดับยอคในการอ่านและระลึกเรื่องที่อ่าน และ 22% ของกลุ่มนี้ใช้การเขียนบันทึกความจำด้วย นักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านสูงจะใช้โครงสร้างระดับยอค และผู้ที่ใช้จะจดจำใจความสำคัญของเรื่องได้มากกว่า ส่วนคำสัณฐานทางภาษาไม่มีผลต่อความจำ

เทย์เลอร์ (Tayler. 1980 : 405 - 408) ได้ศึกษาการระลึกเรื่องที่อ่านและความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับ 4 และระดับ 6 แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านดี ปานกลาง อ่อน และกลุ่มผู้ใหญ่ ผลการทดลองปรากฏว่ากลุ่มผู้ใหญ่วะลึกเรื่องที่อ่านได้ดีกว่าทุกกลุ่ม นักเรียนกลุ่มเก่งใช้โครงสร้างระดับยอคมากกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน นักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอคจะระลึกเรื่องได้มากกว่า

บาร์ทเลท และอัชเชอร์ (Rattanaovich. 1987 : 28 ; citing Barlett and Usher. n.d.) ได้จัดทำโปรแกรมการสอนโครงสร้างระดับยอคแก่นักเรียนระดับ 11 ในประเทศออสเตรเลีย โดยเลือกโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ในเมือง และให้ครูที่สอนประจำเป็นผู้สอนใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 5 คาบ ผลปรากฏว่า มีการเปลี่ยนแปลงจากที่ไม่เคยใช้โครงสร้างระดับยอคมาใช้โครงสร้างระดับยอค และได้นำไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย

อัลเวอร์แมน (Alverman. 1982) ได้ทดลองสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับเรื่องที่เรียบเรียงเป็นแบบรายการง่าย ๆ ด้วยการเสริมแบบใช้กราฟกับไม่ใช้กราฟ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 10 จำนวน 30 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ใช้การเสริม

ด้วยการใช้กราฟ ระลึกใจความสำคัญได้มากกว่าไม่ใช้กราฟ และนักเรียนที่ใช้วิธีเสริมด้วยกราฟ สามารถระลึกเรื่องได้ถึงร้อยละ 73 ส่วนที่ไม่ใช้กราฟมีเพียงร้อยละ 67

คินต์ และยาร์โบรห์ (Kintsch and Yarbrough. 1982 : 831 - 833) ได้ทดลองให้นักศึกษาจากภาควิชาจิตวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยโคโรลาโด (University of Colorado) อ่านเรื่องที่มีโครงสร้างระดับยอด 4 รูปแบบ รูปแบบละ 1 เรื่อง และแต่ละเรื่องแยกออกเป็นฉบับที่เรียบเรียงอย่างดีและไม่ดี ผลปรากฏว่านักศึกษาที่อ่านเรื่องที่เรียบเรียง ไม่ดี มีความบกพร่องในการตอบคำถาม

สแลทเตอร์ และคนอื่น ๆ (Slater and others. 1985 : 190) ได้ศึกษาผลการสอนให้รู้จักโครงสร้างเนื้อเรื่องของข้อเขียนเชิงสาธกโวหาร 4 รูปแบบ คือ ข้อเขียนแบบเปรียบเทียบความต่าง ข้อเขียนบรรยายคุณลักษณะ ข้อเขียนแบบเหตุ-ผลและข้อเขียนแบบปัญหา - การแก้ไขโดยใช้นักเรียนระดับ 9 จำนวน 224 คน แบ่งเป็น 3 ระดับคือ เก่งปานกลาง อ่อน จากนั้นก็แบ่งเป็น 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มทดลองกลุ่มแรกสอนโดยใช้แผนผังแสดงโครงสร้างของเนื้อเรื่อง กลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยไม่ใช้แผนผังแสดงโครงสร้างของเนื้อเรื่อง ส่วนกลุ่มควบคุมกลุ่มแรกสอนโดยจดโน้ตย่อ กลุ่มที่ 2 สอนโดยไม่ให้จดโน้ตย่อ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองสองกลุ่มมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นและสามารถเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

อิชเชอร์ (Usher. 1985) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โครงสร้างระดับยอดเป็นยุทธวิธีการอ่าน กับระดับความสามารถของนักเรียนระดับมัธยม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 และระดับ 12 โดยแบ่งเป็นกลุ่มสูง 15% กลาง 15% และต่ำ 15% ผลปรากฏว่า นักเรียนระดับ 12 กลุ่มสูง ใช้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอดในวิชาภาษาอังกฤษ และระลึกเรื่องราวได้ดีกว่ากลุ่มกลางและกลุ่มต่ำ ในระดับเดียวกัน และสูงกว่านักเรียนระดับ 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนระดับ 9 ที่ใช้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอดในการอ่านจะจำเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ใช้

งานวิจัยในประเทศ

ปี พ.ศ. 2529 สุภาพ บุตรสีห์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอแบบ SQ3R กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2530) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการเรียนรู้การสอนโครงสร้างระดับยอและวิธีการสอนแบบเดิมในการสอนอ่านวิชาภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไทยโดยศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสนใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และผลสัมฤทธิ์ของวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคู โรงเรียนเคหะปัตตนากุล โรงเรียนสารคามพิทยาคม และโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนในกลุ่มทดลองมีทัศนคติในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วไลพร ฉายา (2530) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร พบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิตยา เจริญสิทธิ์ (2531) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟังการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอและการสอนตามคู่มือครู สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สงวนศรี เปรณานันท์ (2532) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

รัตนา ศุภจตุรัส (2534) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากการประมวลงานวิจัย เกี่ยวกับการสอนอ่าน พบว่าการใช้โครงสร้างระดับยอดสอนภาษาอังกฤษนั้น ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาดีขึ้น แต่สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับวิชาภาษาไทยนั้น รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ ได้นำเอาวิธีสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปใช้ร่วมกับการสอนอ่านแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ซึ่งต่อมาปี พ.ศ. 2533 จิราพร ทรายศ ได้นำวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเวียงผาง อำเภอผาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่เรียนการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนการอ่านตามคู่มือครู

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอศ พบว่าการที่ผู้อ่านได้รู้แนวการเขียนของผู้เขียนจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี และรวดเร็วขึ้นประกอบกับการรู้จักสังเกตคำขึ้นเเนะจะช่วยให้มีสมาธิเฝ้าจดจ่อต่อการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าน่าจะนำมาใช้ในการสอนอ่านภาษาไทยให้ได้ผลดี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน

แรงจูงใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533 : 129) กล่าวว่า ความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียนนอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถแล้วยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจหลายท่าน เช่น กมลรัตน์ หล้าสว่างซ์ (2528 : 227) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึง การกระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง สอดคล้องกับ สถิต วงศ์สวรรค์ (2525 : 114) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจ คือแรงผลักดันที่ทำให้บุคคลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ หรือเป็นแรงชักนำจากสิ่งที่มาเร้าให้เกิดความต้องการ (Needs) ทำให้เกิดแรงขับขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง ชม ภูมิภาค (2525 : 54) ชูชีพ อ่อนไกรสูง (2522 : 39) และสงวน สุทธิเลิศอรุณ (2526 : 63) มีแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในลักษณะเดียวกันว่า แรงจูงใจ หมายถึงสภาวะที่เกิดขึ้นในบุคคลเพื่อควบคุมพฤติกรรมที่จะมุ่งไปสู่เป้าประสงค์

กมลรัตน์ หล้าสว่างซ์ (2528 : 227) กล่าวถึงแรงจูงใจว่าเราสามารถแบ่งแรงจูงใจตามเหตุผลของเบื้องหลังในการแสดงออกของพฤติกรรมได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motive) หมายถึงการที่บุคคลมองเห็นคุณค่าที่จะกระทำด้วยความเต็มใจ
 2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motive) หมายถึงการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมเพราะต้องการสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เข้ามาเร้าภายนอก เช่น รางวัล เกรด เป็นต้น
- ดังนั้น แรงจูงใจจึงหมายถึง แรงที่มากกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามความต้องการหรือตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ สงวน สุทธิเลิศอรุณ แบ่งแรงจูงใจเป็น 2 ประเภทคือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดภายในตัวบุคคล ซึ่งมีผลต่อการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการหรือตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แรงจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจภายนอก เพราะแรงจูงใจภายในเกิดจากความรู้สึกของบุคคล เมื่อบุคคลรู้สึกเช่นใด ก็แสดงพฤติกรรมตอบสนองความรู้สึกของตนเสมอ เช่น

ความอยากรู้อยากเห็น	ความขบขัน	ความเห็นอกเห็นใจ
ความพอใจ	ความรัก	ความสงสาร
ความสำเร็จ	ความศรัทธา	ความสนใจ
ความทิว	ความต้องการ	ความซาบซึ้ง

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากภายนอกตัวบุคคล ซึ่งมีผลต่อการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใด อย่างหนึ่งตามต้องการหรือตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด แรงจูงใจภายนอกที่สำคัญ ได้แก่

การแข่งขัน แบ่งเป็นการแข่งขันกับตัวเอง ระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม เมื่อมีการแข่งขันจะทำให้เกิดการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม

การร่วมมือ ทำให้บุคคลช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเป็นการสร้างทีมงานและความสามัคคีในกลุ่มขึ้นได้

นอกจากนี้ บุคลิกภาพของครู วิธีการสอนของครู การให้รางวัล การลงโทษ และการใช้สื่อการเรียนเป็นแรงจูงใจภายนอกเช่นกัน

ซูซีฟ อ่อนโคสสูง (2522 : 53) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) โดยใช้สิ่งเร้าภายนอก เช่น สิ่งของหรือเกียรติยศ เป็นเครื่องล่อ (Incentive) ให้เขาเกิดแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้เครื่องล่อนี้

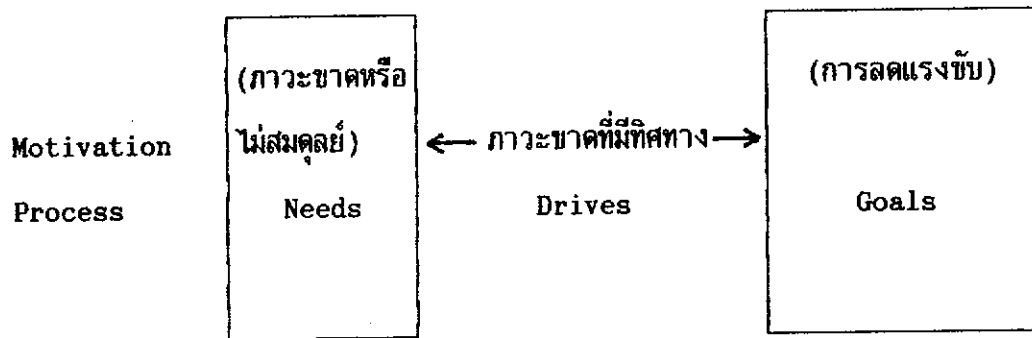
2. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึงแรงจูงใจในการใช้พฤติกรรมหรือสิ่งที่จะกระทำเป็นเครื่องล่อให้เกิดความอยากรจะทำงานแรงจูงใจภายในนี้มีผลยิ่งขึ้นไม่หมดไปง่าย ๆ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 227) กล่าวว่าแรงจูงใจภายในมีค่าดีกว่า แรงจูงใจภายนอก แต่แรงจูงใจภายในปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนยากกว่า ดังนั้น ในการใช้แรงจูงใจกับเด็ก มักใช้แรงจูงใจภายนอกเสียก่อน แล้วจึงสร้างให้เกิดแรงจูงใจภายในในภายหลัง

อรรถัย ชื่นมนุษย์ (นิยม สารรัตน์. 2524 : 16 - 17 ; อ้างอิงมาจาก อรรถัย ชื่นมนุษย์. 2520) ได้กล่าวถึงวงจรของแรงจูงใจ (The Motivation Cycle) ว่า ประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ประการที่ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันและผลกระทบต่อกันคือ

ความต้องการ (Needs) แรงขับ (Drives) และเป้าหมาย (Goals)

ดังภาพประกอบ

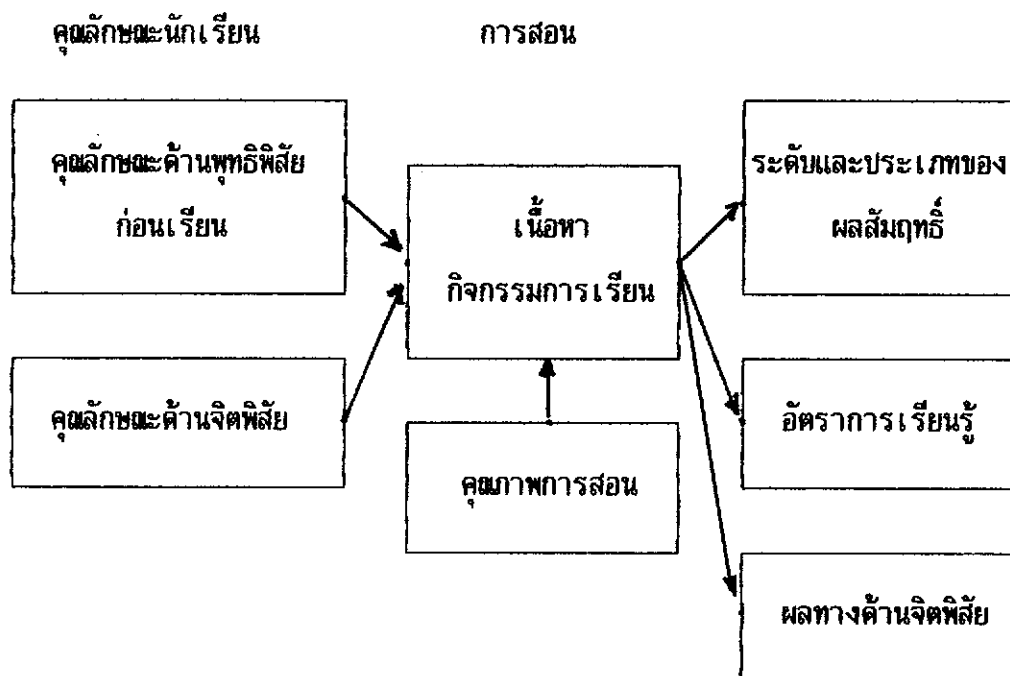
ความต้องการ เป็นสภาวะขาดแคลนซึ่งเกิดขึ้นเมื่อใดก็ตาม ที่มีความไม่สมดุลทางสรีระหรือทางใจ

แรงขับ เป็นตัวสำคัญของกระบวนการ มีแรงจูงใจหรือวงจรแห่งแรงจูงใจ เพราะแรงขับจะเป็นตัวมุ่งกระทำ

เป้าหมาย เป็นจุดสุดท้ายของแรงจูงใจ หมายถึง อะไรก็ได้ที่จะทำให้แรงขับลดลง หรือบรรเทาความต้องการ เพราะฉะนั้นการบรรลุเป้าหมายก็มีความไฉนเพียงที่จะช่วยให้ภาวะสมดุลของกายหรือทางใจกลับมีมาใหม่

1. แรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ก่อ สวัสดิพานิช และนาฏเจลิยว สุมาวงศ์ (2506 : 95) กล่าวถึง แรงจูงใจที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กว่า ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ บลูม (Bloom, 1976) กล่าวว่า ความสามารถด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) คือความรู้ที่จำเป็นก่อนการเรียน คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective) คือแรงจูงใจในการเรียนคุณภาพด้านการสอนจะเป็นตัว กำหนดผลการเรียนอันได้แก่ ระดับและประเภทของผลสัมฤทธิ์อัตราการเรียนรู้ และผลทางด้าน จิตพิสัย ดังภาพประกอบ

(บุญทม . ศรีสะอาด. 2524 : 10 - 46)

ในการสอนภาษา ผู้สอนต้องรู้จักให้แรงจูงใจแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความมานะพยายาม และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหามีอยู่ว่าทว่าอย่างไรจึงจะช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เพราะในห้องเรียนหนึ่ง ๆ จะมีนักเรียนที่มีระดับแรงจูงใจแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากความสามารถและประสบการณ์ของนักเรียนเอง นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนหรือสอบได้คะแนนดีมักจะไม่มีปัญหาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ แต่นักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ เช่น สอบได้คะแนนต่ำหรือสอบตก มักจะขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ นักเรียนประเภทนี้ครูต้องให้ความช่วยเหลือ สร้างศรัทธาใจ (2533 : 129) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูกับการส่งเสริมแรงจูงใจของนักเรียนไว้ดังนี้

1. การปรับปรุงวิธีการสอนของครูโดยตรง
2. ทำงานร่วมกับนักเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้
3. ทำงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะการปรับปรุงวิธีการสอนของครู และการทำงานร่วมกับนักเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้

1. การปรับปรุงวิธีการสอนของครูโดยตรง วิธีการที่นักจิตวิทยาการศึกษาเชื่อว่า จะเป็นการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจของนักเรียน มีดังต่อไปนี้
 - 1.1 ครูควรจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน
 - 1.2 บอกวัตถุประสงค์เฉพาะของบทเรียนให้นักเรียนทราบ
 - 1.3 พยายามให้งานแก่นักเรียนตามความสามารถและให้โอกาสแก่นักเรียนทุกคนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความสำเร็จในการเรียนรู้
 - 1.4 พยายามให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน และแนะนำให้นักเรียนใช้ข้อมูลย้อนกลับช่วยปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น
 - 1.5 พยายามพบกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยวิเคราะห์สาเหตุของความสำเร็จหรือไม่สำเร็จในการเรียนของนักเรียน

1.6 บรรยายภาคีในห้องเรียนต้องปราศจากการแข่งขันหรือต้องเป็น
บรรยากาศที่นักเรียนให้ความไว้วางใจครูว่าเป็นผู้ที่คอยเอื้อการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ

1.7 ครูจะต้องเป็นผู้ที่เป็นตัวแบบในการแสดงความกระตือรือร้นในเวลา
ที่สอน

2. การทำงานร่วมกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ ครูควร
ทำงานร่วมกับนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

2.1 การตั้งวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้
2.2 ให้รู้จักวางแผนในการทำงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว
2.3 ให้รู้จักประเมินผลงานที่ทำและนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงการเรียนรู้
ของตนให้ดีขึ้น

2.4 การวิเคราะห์สาเหตุของความสำเร็จหรือไม่สำเร็จในการเรียน
2.5 การเห็นคุณค่าของความพยายามในการทำงาน
2.6 การค้นพบความสามารถพิเศษของตนในวิชาต่าง ๆ เช่น
ความสามารถทางภาษา ศิลปะ คณิตศาสตร์ และส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จใน
การเรียนรู้วิชานั้น ๆ

2.7 การจัดเวลาทำการบ้านและอ่านหนังสือที่บ้านเพื่อเตรียมตัวสอบ
ตลอดจนชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับการตั้งมาตรฐานความเป็น
เลิศให้ใกล้เคียงกับระดับความสามารถของตน

จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสิ่งที่นักเรียนจำเป็นต้องมีเพื่อความ
สัมฤทธิ์ผลในการเรียน แม้ว่าตัวนักเรียนเองเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบโดยตรง แต่ครูก็มีบทบาทสำคัญ
ในการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2528 : 240) มีความเห็นว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญมาก
โดยเฉพาะในด้านการสอนภาษาไทย ครูควรสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเร้าเพื่อจูงใจให้
นักเรียนสนใจเรียน สรุปได้ว่าครูควรสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียน การนำเข้าสู่บทเรียน
ให้ผู้เรียนตื่นตาตื่นใจ เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้
เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2526 : 66) กล่าวว่า วิธีสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอน เป็นวิธีการที่จะกระตุ้นให้เด็กมีความหวัง มีความภาคภูมิใจ มีความพอใจที่จะเรียนและอยากประสบความสำเร็จในการเรียน การสร้างแรงจูงใจจะต้องใช้ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก ดังนี้

1. การทำให้ตื่นตัว (Arousal) เป็นวิธีการกระตุ้นสมองและกล้ามเนื้อให้ตื่นตัวอยู่เสมอ การตื่นตัวของบุคคลมี 3 ระดับ คือ ตื่นตัวมาก ตื่นตัวปานกลาง และตื่นตัวน้อย ถ้าตื่นตัวมากเกินไปก็จะตื่นเต้น ถ้าตื่นตัวน้อยไปก็จะเฉื่อยชา แต่ถ้าตื่นตัวระดับกลาง ๆ จะดีที่สุด วิธีสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอน โดยทำให้ผู้เรียนตื่นตัว เช่น กำหนดว่าการเรียนในช่วงนี้สำคัญมาก จะมีการทดสอบในปลายชั่วโมง หรือในช่วงนี้จะมีการถ่ายวีดีโอเทป หรือครูปรับปรุงบุคลิกภาพให้เด่น ก็จะทำให้นักเรียนตื่นตัวได้โดยง่าย เป็นต้น

2. การตั้งจุดมุ่งหมาย (Objective) เป็นวิธีการกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอนในแต่ละครั้งว่า ต้องการให้เกิดอะไรขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเข้าใจ จะได้ติดตามและประเมินผลการเรียนว่าบรรลุจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด จะเกิดความภาคภูมิใจ ในกรณีที่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ แต่ในกรณีที่ไม้อาจบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ก็ให้พยายามหาวิธีการเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายให้ได้

3. การใช้เครื่องล่อ (Incentives) เป็นวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้มากขึ้นและบ่อยครั้งขึ้น เช่น นักศึกษาพิจารณาเห็นว่า ปรียุทธบัตรเป็นเครื่องล่ออย่างหนึ่งที่นักศึกษาอยากจะได้ การที่นักศึกษาอยากจะได้ปรียุทธบัตรดังกล่าว ทำให้นักศึกษาต้องขยันในการศึกษาเล่าเรียนยิ่งขึ้น

เครื่องมือ อาจเป็นวัตถุ สิ่งของ สื่อการสอนและสื่อการเรียนอื่น ๆ เงินตรา เกียรติยศ ศักดิ์ศรี ฐานะ ตำแหน่ง สิทธิพิเศษ และคำชมเชย เป็นต้น

ครูอาจใช้เครื่องล่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และมีความมานะพยายามในการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

4. การลงโทษ (Punishment) เป็นวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและมีความมานะพยายามในการเรียน โดยใช้วิธีการลงโทษ เช่น การดู การว่ากล่าวตักเตือน การตำหนิ การเขียนตี การตัดคะแนน และการตัดสิทธิบางประเภท เป็นต้น

การลงโทษมิใช่เป็นวิธีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนที่ดี เพราะการลงโทษนั้นมิได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นเพียงช่วยหยุดพฤติกรรมชั่วครวเท่านั้น ดังนั้นจึงควรใช้การลงโทษควบคู่กับการให้รางวัลแก่ผู้เรียนเสมอ กล่าวคือ เมื่อครูหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในตัวผู้เรียนได้แล้ว ก็ควรจะให้รางวัลแก่ผู้เรียน ในทันทีที่เขาได้แสดงพฤติกรรมตามที่ครูประสงค์แล้ว

5. การแข่งขัน (Competition) เป็นวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความมานะอดทนและพยายามปรับปรุงตัวเองหรือพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

การแข่งขันกระทำได้หลายวิธี เช่น ให้นักเรียนแข่งขันกับผลการเรียนของตนเองในแต่ละภาคเรียน เพื่อดูว่าตนเองจะมีผลการเรียนดีขึ้นหรือไม่ หรือให้แข่งขันกับเพื่อน ๆ หรือหมู่คณะในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียน การปฏิบัติงานเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 228) กล่าวถึงการใช้การจูงใจในการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะกระทำได้โดย

1. การเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ โดย

1.1 เร้าให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น โดยจัดสภาพห้องเรียนให้น่าสนใจ
จัดนิทรรศการ จัดเกม

1.2 เร้าให้เกิดความวิตกกังวล ตามระดับของเขาวนปัญญา

2. สร้างให้มีการแข่งขันและการร่วมมือไปพร้อม ๆ กัน โดยแข่งขันเป็นกลุ่มจะได้ผลดีกว่าการแข่งขันเป็นรายบุคคล

3. การให้นักเรียนได้ทราบความสำเร็จในการเรียน การที่นักเรียนได้ทราบว่าเขาประสบความสำเร็จในการเรียนมากน้อยเพียงใด จะเป็นแรงจูงใจให้เขาอยากเรียนมากขึ้น

4. การให้นักเรียนได้ทราบพัฒนาการความก้าวหน้าของตนเอง คือ การทำให้เด็กรู้ว่าตนเองทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้เพียงใด ดังนั้น ครูควรจัดบทเรียนหรือให้งานตามระดับความสามารถของผู้เรียน โดยอาจแสดงผลงานเป็นรูปกราฟ เมื่อเด็กพบว่าเขาทำงานหรือเรียนได้ดีขึ้นเรื่อย ๆ จะเป็นแรงจูงใจให้เขาสนใจเรียนมากขึ้น

5. การตั้งระดับความมุ่งหวังให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและความเป็นจริง กล่าวคือ การตั้งระดับความมุ่งหวังที่ดี ผู้เรียนจะต้องยอมรับในความสามารถที่มีอยู่ของตน

6. การให้รางวัลและลงโทษ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี โดยคำนึงถึง

6.1 ควรใช้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน และไม่ควรให้เด็กคำนึงถึงรางวัลมากกว่าความสำเร็จของงาน

6.2 การลงโทษไม่ควรรุนแรงและพรวดเดียวจนเกินไป ควรเป็นการลงโทษเพื่อปรับปรุงให้ผู้เรียนทำตัวให้ดีขึ้น จึงจะเรียนรู้ได้ดี

6.3 การให้รางวัลและการลงโทษ ควรให้ทันทีเพื่อให้เรียนรู้ได้เร็วขึ้น โดยทราบผลงานที่ถูกต้องและผิด

7. การชมเชยและการตำหนิ เด็กได้ชอบการชมเชยมากกว่าการตำหนิ แต่เด็กที่เรียนเก่งเมื่อถูกตำหนิจะพยายามกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าการถูกชม

จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับแรงจูงใจกับการเรียนการสอน สรุปได้ว่า แรงจูงใจมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กมาก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และสิ่งที่ครูควรคำนึงถึงอีกประการหนึ่งคือ อัตมโนทัศน์ (Self - Concept) ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความรู้สึกและการยอมรับที่แต่ละบุคคลมีต่อตนเอง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อตนเอง

2. ความสำคัญของอัตมโนทัศน์ที่มีต่อความสำเร็จในการเรียน

ครูจะต้องรับรู้ความจริงข้อหนึ่งที่ว่า เด็กที่มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก รู้ว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความสามารถจะมีลักษณะมั่นใจในตนเอง ยอมรับตนเองและมองเห็นคุณค่าในตนเองมักจะเป็นผู้ประสบผลสำเร็จในการเรียน ส่วนเด็กที่มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางลบ มักจะเป็นผู้ที่รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กระตือรือร้นในการเรียน มองเห็นว่าตนเองไม่มีคุณค่า ไม่มีใครสนใจ ทำให้เขาเป็นเด็กไม่ใส่ใจ เหล่านี้ล้วนเป็นลักษณะของเด็กที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน (กรมวิชาการ,

2526 : 8) ดังนั้น ครูจึงต้องป้องกันมิให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางลบ เพราะโดยสภาพทั่วไปแล้วครูยังเป็นบุคคลสำคัญและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน ครูจึงต้องมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีและความคาดหวังในทางที่ดีต่อนักเรียน เพราะนักเรียนพร้อมที่จะทำตามความคาดหวังนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ มีงานวิจัยหลายเรื่องได้กล่าวถึงความเชื่อของครูที่มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียน ซึ่งสรุปได้ว่า การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับอารมณ์ของครู หรือความคาดหวังของครูในทางบวก จะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนและการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน

จากการประชุมปฏิบัติการ ของนักจิตวิทยา จิตแพทย์ ครูอาจารย์แนะแนว และนักวิชาการ ในระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2523 ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับครูในการสร้างบรรยากาศเพื่อนำไปสู่การพัฒนา "อัตมโนทัศน์" ในทางบวก ดังนี้

1. บรรยากาศที่ทำทลาย โดยการให้งานที่พอเหมาะกับความสามารถของเด็ก และโดยการกระตุ้นให้กำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการทำงาน พูดยังให้ผู้เรียนรู้สึกว่าครูเชื่อในความสามารถของเขาที่จะทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จได้ แม้ว่าจะเป็นงานที่ค่อนข้างยากและควรให้ผู้เรียนรู้สึกมีอิสระที่จะทำ อย่าให้รู้สึกว่าถูกบังคับ

2. บรรยากาศที่มีอิสระ บรรยากาศที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และยอมรับนับถือความสามารถของตนเอง คือบรรยากาศที่มีอิสระ กล่าวคือถ้าผู้เรียนมีโอกาสที่จะเลือก และสามารถตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่าตามความนึกคิดของเขา ทั้งนี้รวมถึงโอกาสที่จะทำผิดพลาดด้วย บรรยากาศเช่นนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะศึกษาค้นคว้าโดยไม่เกิดความตึงเครียด

3. บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวผู้เรียน เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา "ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง" ในการจัดการเรียนการสอนย่อมไม่มีอะไรสำคัญเท่ากับความรู้สึกที่ครูเห็นว่าผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่า และสามารถเรียนได้ ถ้าครูมีความรู้สึกเช่นนั้นให้กับผู้เรียนอย่างจริงจัง จะมีผลต่อการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้เรียนจะรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและยอมรับนับถือตนเองด้วยความรู้สึกเช่นนั้น ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับผู้เรียนที่มีบ่มก้อยหรือขาดความมั่นใจในตนเอง

4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น ความรู้สึกทางด้านจิตใจมีผลต่อความสำเร็จในการเรียน ดังนั้นการที่ครูมีความเข้าใจ เป็นมิตร ยอมรับ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือจะทำให้ผู้เรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ อยากเข้าไปติดต่อด้วย สิ่งเหล่านี้จะส่งผลมาถึงการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นบรรยากาศที่มีความร่มเย็น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และผู้เรียนรู้ว่าครูเอื้ออาทรต่อการกระทำของตนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักการเรียนมากขึ้น

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม หมายถึง บรรยากาศที่มีวินัย แต่มีได้ อยู่ภายใต้การควบคุมลงโทษ ครูจะต้องชี้แจงให้เข้าใจว่าทำไมจึงต้องทำสิ่งนี้ แต่ไม่ทำสิ่งนั้น วิธีการพูดของครูเป็นสิ่งสำคัญ ต้องสุภาพแต่มีความหนักแน่น อีกสิ่งหนึ่งที่ครูต้องคำนึงคือไม่ให้สิทธิพิเศษแก่ผู้เรียนบางคน ครูต้องทำให้นักเรียนเข้าใจว่าทุกคนล้วนมีความสำคัญต่อครูทั้งสิ้น ดังนั้น ไม่ว่าผู้เรียนจะทำอะไร ครูจะต้องเอาใจใส่ต่อการกระทำนั้น ๆ

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ เป็นสิ่งที่ครูควรสร้างให้เกิดในชั้นเรียน มีคำกล่าวว่า การแสดงความเห็นชอบจากบุคคลที่มีความสำคัญแก่ผู้เรียน จะมีผลต่อความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และการไม่ได้รับความเห็นชอบจะมีผลต่อความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้นน้อยลง ครูที่ฉลาดมักจะถูกถึงจุดที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จมากกว่าพูดเกี่ยวกับความล้มเหลว การที่เราคำนึงแต่ความล้มเหลว จะมีผลทำให้ความคาดหวังต่ำ ซึ่งไม่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

จะเห็นได้ว่า ทั้งแรงจูงใจในการเรียนและอัตมโนทัศน์ มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมาก นักเรียนจะมีแรงจูงใจในการเรียนมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดหรืออัตมโนทัศน์ที่มีต่อตนเอง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

พิมสเลอร์ แมคอินทร์และรูท (Pimsleur McIntyre and Ruth. 1966 : 175 - 214) ได้ศึกษาพบว่าแรงจูงใจกับความสามารถทางภาษามีความสัมพันธ์กันในทางบวกและแรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนภาษาต่างประเทศ

คาร์มา (Kharmar. 1971 : 109 - 111) ได้ทำการสำรวจแรงจูงใจของผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับกลางในประเทศคูเวต ผลการวิจัยพบว่าความสนใจ และแรงจูงใจของผู้เรียนขึ้นอยู่กับครูผู้สอน และชนิดของเนื้อหาที่ใช้สอนว่า มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากน้อยเพียงไร หากเนื้อหาที่ใช้สอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมาก ผู้เรียนก็จะมี ความสนใจและมีแรงจูงใจมากด้วย

งานวิจัยในประเทศ

สุดา ชาศรีนันท์ (2528 : 168) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธี T.P.R. กับ การเรียนการสอนตามคู่มือครูพบว่า

นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ T.P.R. ที่มีกิจกรรมเสริมและการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ แรงจูงใจในการเรียนของกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธี T.P.R. สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

รัชณี ศิริมาลา (2529 : 68) ได้ทำการวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบชี้แนะกับวิธีการสอนตามคู่มือครู สรุปผลการวิจัยได้ว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาก่อนและหลังการทดลอง มีแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรีมาลา พิมพ์นิษฐ์ (2529) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรม ผสมผสานเพื่อการสื่อสารและการสอนเขียนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้กิจกรรมผสมผสานเพื่อการสื่อสารและนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิตดา ขจรนที (2530 : 104) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทาง การอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา กับแนวการสอนตามคู่มือครู สรุปได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ โดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา และนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนตามแนวการสอนของคู่มือครูมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กนกรัตน์ ศรีวิจิตร (2531) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เบญจา สืบแสน (2530) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง - พูด และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีฝึกความเข้าใจแบบสูตรต้นของเคลลี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีฝึกความเข้าใจและสูตรต้นของเคลลี และนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ยุพิน พุทธาพิพัฒน์ (2531) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง การพูด แรงจูงใจ และความคงทนในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีตามทฤษฎีธรรมชาติและวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีตามแนวทฤษฎีตามธรรมชาติ และนักเรียนที่เรียนตาม วิธีการสอนตามคู่มือครูมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สงวนศรี เณรฐานันท์ (2532) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีใช้โครงสร้างระดับยอด และการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนภายในกลุ่มพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีใช้โครงสร้างระดับยอดมีคะแนนแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษก่อน และหลังจากการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชลธร รวมธรรม (2533) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการเรียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมแบบล่าคำตอบและ กิจกรรมตามคู่มือครูผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมแบบล่าคำตอบและ กิจกรรมตามแนวคู่มือครู มีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

นาพร พึ่งศักดิ์ (2533) ได้ศึกษาความเข้าใจและแรงจูงใจของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาจากเอกสารจริง

จากการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมภาษาจากเอกสารจริง ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจ ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมภาษาจากเอกสารจริงสูงกว่า ก่อนการเรียนโดยใช้กิจกรรมภาษาจากเอกสารจริง

จากการประมวลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนภาษาสรุปได้ว่าการเรียน ภาษาต้องจูงใจให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนได้

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับ ยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับ ยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกัน
4. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ โครงสร้างระดับยอด กับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. ขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ที่เรียนวิชาภาษาไทย รายวิชา ท 203 จำนวน 12 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 540 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ประมาณ 90 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มจำนวนห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จากนักเรียนทั้งหมด 12 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอีกครั้งหนึ่งด้วยวิธีการจับฉลาก แยกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดย

กลุ่มทดลอง สอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

กลุ่มควบคุม สอนอ่านตามคู่มือครู

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แผนการสอนวิชาภาษาไทย รายวิชา ท 203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีดังนี้
 - 1.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลอง ซึ่งสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - 1.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุม สอนอ่านตามคู่มือครู
2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
3. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการสอนวิชาภาษาไทย รายวิชา ท 203
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) จุดประสงค์ของวิชาภาษาไทย คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา ท 203 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
 - 1.2 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อเรื่องมาจาก หนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งตีพิมพ์ หนังสือเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 และสารานุกรมสำหรับเยาวชน จำนวน 22 เรื่อง โดยนำเนื้อเรื่องที่คัดเลือกไว้ให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนวิชาภาษาไทย พิจารณาความยากง่าย และความเหมาะสมของเรื่อง
2. การสร้างแผนการสอน
 - 2.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลอง ซึ่งสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีขั้นตอนการสร้างดังนี้
 - 2.1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ลำดับขั้นตอนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 89)
 - 2.1.2 สร้างแผนการสอน โดยดำเนินการตามหลักการของการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด และดัดแปลงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 89) เป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 บรมนิเทศเพื่อให้นักเรียนรู้จักรูปแบบโครงสร้างระดับยอด โดยครูยกตัวอย่างเรื่องที่มีรูปแบบโครงสร้างระดับยอด อธิบายให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การอธิบายรายละเอียด (Descriptive or Listing) การเสนอปัญหาและข้อแก้ไข (Problem - Solution) การเปรียบเทียบ (Comparison) การเสนอความเป็นเหตุผล (Cause and Effect) พร้อมทั้งให้นักเรียนสังเกตหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะในโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด แล้วแจกเนื้อเรื่องให้นักเรียนอ่านและช่วยกันวิเคราะห์ว่าใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด จากนั้นจึงให้นักเรียนเขียนแผนภูมิแสดงใจความหลัก และรายละเอียดของเนื้อเรื่องภายใต้การแนะนำของครู ในขั้นนี้ครูอาจใช้แผ่นใส หรือสไลด์ที่มีเสียงประกอบช่วยก็ได้

ขั้นที่ 2 ฝึกปฏิบัติวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอด โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ครูแจกเนื้อเรื่องที่มีโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดให้นักเรียนอ่านและช่วยกันวิเคราะห์เรื่องที่อ่านว่าใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใดแล้วเขียนแผนภูมิ พร้อมทั้งอภิปรายนำเสนอเพื่อตรวจสอบความถูกต้องร่วมกันในกลุ่มใหญ่

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการ ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้เป็นรายบุคคล แล้วเขียนสรุปสาระสำคัญจากนั้นจึงร่วมอภิปรายเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและทำแบบทดสอบย่อยจากเรื่องที่อ่านซึ่งวัดความสามารถเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญ การแปลความตีความ ขยายความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

2.1.3 นำนแผนการสอน ที่สร้างแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ

2.1.4 นำนแผนการสอนไปทดลองใช้สอนกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อศึกษาข้อบกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2.2 แผนการสอนตามคู่มือครู เป็นแผนการสอนที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางการสอนวิชาภาษาไทยจากกลุ่มโรงเรียน เขตการศึกษา 5 เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวในการสอนรายละเอียดของแผนการสอนประกอบไปด้วย จุดประสงค์ปลายทาง เนื้อหา สื่อการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน แล้วให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่าน เช่น การคาดการณ์ หรือทำนายล่วงหน้าเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยพิจารณาจากชื่อเรื่อง รูปภาพ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอนอ่าน ครูและนักเรียนช่วยกันหาความหมายของคำหรือกลุ่มคำให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด และอภิปรายเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหลังการอ่าน ได้แก่ วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ทำแบบฝึกหัด ทำแบบทดสอบย่อย และการบันทึกสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

๓. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย

3.1 ศึกษาจุดประสงค์ และเนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง 2533)

3.2 เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ปลายทาง

3.3 นำเนื้อเรื่องที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาภาษาไทย และเนื้อเรื่องที่คัดเลือกไว้ไปสร้างเป็นข้อสอบวัดความเข้าใจในการอ่านแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) จำนวน 80 ข้อ

3.4 เขียนข้อสอบโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ขวาล แพร่ดกุล (2520) หนังสือวิธีสร้างและเขียนข้อสอบของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2518) และหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529) นำแบบทดสอบที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3.5 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจำวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.6 นำกระดาษคำตอบตรวจให้คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้

0 คะแนน

3.7 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบมาหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27% แบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำหาค่า p และ r โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 6 - 32) แล้วเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ตั้งแต่ .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

3.8 นำแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 40 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 168 - 170)

4. สร้างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2524 : 137 - 139) และสร้างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ลักษณะของข้อความในแบบสอบถาม ตามในด้านความรู้สึก ความต้องการ ความสนใจ ลักษณะนิสัย ความพยายามในการเรียนภาษาไทย โดยมีตัวเลือกอยู่ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4.2 กำหนดน้ำหนักในการให้คะแนน การตอบตัวเลือกของข้อความแต่ละข้อความดังนี้

ถ้าข้อความเป็นไปในทางบวก ให้คะแนนเป็น	5	4	3	2	1
ถ้าข้อความเป็นไปในทางลบ ให้คะแนนเป็น	1	2	3	4	5

การตอบ		บวก POSITIVE	ลบ NEGATIVE
มากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	5	1
มาก	ให้น้ำหนักคะแนน	4	2
ปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนน	3	3
น้อย	ให้น้ำหนักคะแนน	2	4
น้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	1	5

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน

คำชี้แจง

- แบบสอบถามฉบับนี้มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทยทั้งหมด 20 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบตามความคิดเห็นของนักเรียน เนื่องจากแบบสอบถามฉบับนี้ ไม่ใช่ข้อสอบ คำตอบจึงไม่มีข้อถูกและข้อผิด คำตอบที่นักเรียนตอบด้วยความจริงจัง นั่นคือ คำตอบที่ถูกต้อง
- ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือดังต่อไปนี้ ถ้า

มากที่สุด	ขีด / ลงในช่องมากที่สุด
มาก	ขีด / ลงในช่องมาก
ปานกลาง	ขีด / ลงในช่องปานกลาง
น้อย	ขีด / ลงในช่องน้อย
น้อยที่สุด	ขีด / ลงในช่องน้อยที่สุด

3. โปรดอย่าใช้เวลาในการตอบข้อหนึ่ง ๆ นานเกินไปนัก และอย่าปรึกษาผู้อื่น เพราะจะทำให้คำตอบของนักเรียนหมดความหมาย และถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบ ให้ลบรอยขีดเค็มให้สะอาดก่อนจึงขีดคำตอบใหม่ให้ชัดเจน

ตัวอย่าง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. เมื่อเปรียบเทียบกับวิชาอื่น ๆ ข้าพเจ้าชอบวิชาภาษาไทย...	...	...		...	...
00. ข้าพเจ้ามีความมานะพยายามในการเรียนวิชาภาษาไทย...	...	...		...	...

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษา ลักษณะของข้อความทางบวกและทางลบ ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องของคำถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

4.4 นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพโดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จำนวน 100 คน

4.5 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยตรวจและรวมคะแนนทุกข้อของแต่ละคนเข้าด้วยกัน แล้วนำมาเรียง ลำดับคะแนนของผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด นำมาแบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 25% แล้วนำคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มาทดสอบหาความสำคัญ โดยใช้ t - test (ลัวิน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 185) แล้วคัดเลือกแบบสอบถามข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความจำแนกสูง ไว้ใช้ในการวิจัย จำนวน 20 ข้อ

4.6 นวนแบบสอบถาม ที่คัดเลือกไว้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 172)

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 216) มีลักษณะดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

X แทน การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

- แทน การสอนอ่านตามคู่มือครู

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

T₁ แทน การสอบก่อนการเรียน

T₂ แทน การสอบหลังการเรียน

R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยข้อสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน วิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพแล้ว
2. ดำเนินการทดลองผู้วิจัยทำการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยตนเอง โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ใช้เวลา 16 คาบ คาบละ 50 นาที แต่ใช้วิธีสอนต่างกันดังนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลอง สอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - 2.2 กลุ่มควบคุม สอนอ่านตามคู่มือครู
3. ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยและแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนการเรียนรู้แล้วนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน เพื่อนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t - test แบบ Difference Scores
2. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t - test แบบ Difference Scores
3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t - test แบบ Dependent
4. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t -test แบบ Dependent

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย คำนวณจากสูตร ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ

(2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน คำนวณจากสูตร ล้วน สายยศ

และอังคณา สายยศ (2536 : 63)

$$s^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยวิธีเทคนิค 27% จากตารางจุฑา เตห์ พาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 186 - 187)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

คำนวณจากสูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

จำนวนคนที่ทำถูก

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

จำนวนคนทั้งหมด

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ $1 - p$

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของเครื่องมือฉบับนั้น

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน

ภาษาไทย ของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 185) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

s_H^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มสูง

s_L^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.4 พาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนภาษาไทยโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) จากสูตร ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 s_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ
 n แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1 และข้อ 2 เพื่อหาความแตกต่างของคะแนนแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และคะแนนแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test แบบ Difference Score (Scott. 1967 : 252 - 267)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{s_D^2}{n_1} + \frac{s_D^2}{n_2}}$$

$$s_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาใน t - distribution
MD_1	แทน คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนและหลัง การทดลองของทุกคนในกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนและหลัง การทดลองของทุกคนในกลุ่มควบคุม
$S_{MD_1}^2 - S_{MD_2}^2$	แทน คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่าง MD_1 และ MD_2
S_D^2	แทน ค่าความแปรปรวนของผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนรู้ และก่อนการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
D_1	แทน ผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนรู้กับก่อนการเรียนรู้ ของกลุ่มทดลอง
D_2	แทน ผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนรู้กับก่อนการเรียนรู้ของ กลุ่มควบคุม
n_1	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
n_2	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

3.2 ทดสอบสมมติฐานข้อ 3 และข้อ 4 เพื่อหาความแตกต่างของคะแนนที่ได้จาก
การสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลัง
การทดลองของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test แบบ Dependent
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 177)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}} \quad df = n - 1$$

เมื่อ t	แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาใน t - distribution
D	แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
n	แทน จำนวนคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลอง และการแปลความหมายของผล
การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
MD	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง
S_D^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของผลต่างระหว่างการทดสอบหลัง การทดลอง และก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม
t	แทน	อัตราส่วนวิกฤต t ใน t-distribution
df	แทน	ขั้นแห่งความอิสระ
กลุ่มทดลอง	แทน	นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
กลุ่มควบคุม	แทน	นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเสนอผลตามลำดับความมุ่งหมาย ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่าง
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

2. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
4. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจในการอ่านระหว่างการทดลองกับการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อนการทดลอง		ทดสอบหลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มทดลอง	22.80	2.48	25.93	2.53
กลุ่มควบคุม	22.69	2.98	24.44	2.75

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	MD	s_1^2	s_2^2	s_D^2	t
กลุ่มทดลอง	45	3.13	6.16	6.38	6.04	2.69**
กลุ่มควบคุม	45	1.76	8.86	7.84		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อนการทดลอง		ทดสอบหลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มทดลอง	76.80	7.42	82.09	8.40
กลุ่มควบคุม	69.71	10.63	73.07	10.33

จากตาราง 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่าง
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	MD	s_1^2	s_2^2	s_D^2	t
กลุ่มทดลอง	45	6.09	55.09	70.54	34.96	2.19*
กลุ่มควบคุม	45	3.36	113.07	106.61		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับ
นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่าน ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจในการอ่านระหว่างก่อน การทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อนการทดลอง		ทดสอบหลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มทดลอง	22.80	2.48	25.93	2.53
กลุ่มควบคุม	22.69	2.98	24.44	2.80

จากตาราง 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมสูงขึ้น กว่าก่อนการทดลอง

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อน และหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และ
กลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			t
	N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
กลุ่มทดลอง	45	22.80	6.16	45	25.93	6.38	7.93**
กลุ่มควบคุม	45	22.69	8.86	45	24.44	7.84	5.24**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่ม
ควบคุมก่อน และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อน และหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบน
มาตรฐานของแรงจูงใจในการเรียนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 8

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเรียนระหว่างก่อน
การทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อนการทดลอง		ทดสอบหลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มทดลอง	76.00	7.42	82.09	8.40
กลุ่มควบคุม	69.71	10.63	73.07	10.33

จากตาราง 8 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมสูงขึ้น
กว่าก่อนการทดลอง

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			t
	N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
กลุ่มทดลอง	45	76.00	55.09	45	82.09	70.54	7.49**
กลุ่มควบคุม	45	69.71	113.07	45	73.07	106.61	3.57**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่า แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดและการสอนอ่านตามคู่มือครู โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
4. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 12 ห้องเรียน รวม 540 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 90 คน ได้มาโดยการสุ่มจำนวนห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จากนักเรียนทั้งหมด 12 ห้องเรียน และสุ่มอีกครั้งหนึ่งด้วยวิธีจับสลากแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 45 คน โดยกลุ่มทดลองสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กลุ่มควบคุมสอนอ่านตามคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มีดังนี้

2.1 แผนการสอน 2 แบบ ได้แก่ แผนการสอนแบบการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด จำนวน 5 แผน ระยะเวลาในการสอน 16 คาบ กับแผนการสอนตามคู่มือครู จำนวน 5 แผน ระยะเวลาในการสอน 16 คาบ ซึ่งได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย รายวิชา ท 203 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของข้อสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .76 ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20 - .79

2.3 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดหลักการของลิเกิร์ต (Likert) ลักษณะข้อความในแบบสอบถามมีทั้งทางบวกและทางลบ ถามด้านความรู้สึก ความต้องการ ความสนใจ ลักษณะนิสัย ความพยายามในการเรียนภาษาไทย โดยแบ่งระดับความรู้สึกเป็น 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .90 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 4.39 - 10.92

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง ตามลำดับดังนี้

1. ทดสอบก่อนการเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเดียวกันจำนวน 22 เรื่อง และใช้เวลา 16 คาบเท่ากัน แต่ใช้วิธีสอนต่างกัน ดังนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลอง สอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - 2.2 กลุ่มควบคุม สอนอ่านตามคู่มือครู
3. เมื่อสิ้นสุดการทดลองได้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนชุดเดียวกับที่สอบก่อนการทดลอง
4. ตรวจสอบผลการสอบแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Difference Score
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Dependent

สรุปผลการทดลอง

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งอภิปรายผลได้ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สิ่งที่ส่งผลให้คะแนนวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูอาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอคไปวิเคราะห์เรื่องที่อ่านว่าอยู่ในโครงสร้างใดแล้วคาดคะเนเนื้อเรื่องตามชนิดของโครงสร้างระดับยอค ทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น เป็นผลให้จับใจความสำคัญได้ตรงประเด็น มองเห็นความสัมพันธ์ของใจความหลักและใจความรองซึ่งจะส่งผลให้สามารถตีความ ขยายความ เรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น และการที่นักเรียนฝึกเขียนแผนภูมิเนื้อหาของเรื่องที่อ่านจะช่วยให้นักเรียนจัดลำดับเรื่องราวที่อ่านได้ดีอีกด้วย เนื้อเรื่องที่มีโครงสร้างระดับยอคทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การอธิบายรายละเอียด การเปรียบเทียบ การชี้แจงเหตุผล และการเสนอปัญหาและการแก้ไขที่นำมาให้นักเรียนได้อ่านนั้น นักเรียนเคยอ่านจากหนังสือเรียน เอกสาร สิ่งพิมพ์อยู่แล้ว

นักเรียนจึงเข้าใจรูปแบบการเขียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอคนิดต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็ว ทำให้การสอนในขั้นที่ 1 คือการประมณเพศให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอคงง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเมเยอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 1987 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Meyer, 1975) ที่ว่าผู้อ่านจะรับรู้เรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น ถ้าเรื่องที่อ่านมีความใกล้เคียงหรือ สอดคล้องกับภูมิหลังของผู้อ่านทั้งในด้านความรู้และวัฒนธรรม ส่วนการสอนในขั้นที่ 2 คือการฝึก วิเคราะห์โครงสร้างระดับยอคนั้นเป็นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนสามารถค้นพบ คำตอบด้วยตนเอง รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นพร้อมทั้งเสนอความคิด ของตนเองได้ การสอนในขั้นนี้ส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นใจในการเสนอผลงาน เพราะเกิดจากการ ร่วมคิดร่วมทำ และการให้นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อหา จะทำให้นักเรียนจัดลำดับขั้นตอน การพูดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยให้การเขียนดีขึ้น เพราะเมื่อนักเรียนเป็นผู้เขียนเองก็ย่อม มีแนวทางในการวางโครงเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

การสอนในขั้นที่ 3 คือ การให้นักเรียนอ่านโดยใช้ความรู้เรื่องโครงสร้างระดับ ยอคนั้นเป็นแนวทางในการอ่าน นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้รวดเร็วมากเพราะนักเรียน รู้จักคำที่เป็นตัวชี้แนะที่ปรากฏในข้อความ และบอกชื่อโครงสร้างระดับยอได้ถูกต้อง เป็นการช่วย ให้นักเรียนมีสมาธิหรือมีใจจดจ่อต่อการอ่าน สามารถคาดคะเนเนื้อเรื่องและเกิดจินตภาพแก่ นักเรียนด้วย

จะเห็นได้ว่าการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคนั้นตอนจะช่วยให้ให้นักเรียน อ่านเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีทิศทาง มีเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวนศรี เสงี่ยมภักดิ์ (2532) และรัตนา ศุภจตุรัส (2534) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความ เข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอ พบว่านักเรียนที่ได้รับการ สอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอ มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตาม คู่มือครู

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอน อ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

จากผลการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอค กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ โครงสร้างระดับยอคสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งเป็นไป ตามสมมติฐานข้อที่ 2

สิ่งที่ส่งผลให้แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอคสูงกว่าการสอนอ่านตามคู่มือครู เพราะว่า วิธีการสอนอ่านโดยใช้ โครงสร้างระดับยอคมีวิธีการและลำดับขั้นตอนการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด ในเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น นักเรียนสามารถจัดระเบียบวิธีคิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบซึ่งส่งผลดี ต่อการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น เกิดความสนใจ และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น ผู้วิจัยได้คำนึงถึงพัฒนาการของนักเรียนในช่วง วัยที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นว่ามีความสนใจ ความพอใจและความต้องการที่จะอ่านหนังสือ ในลักษณะใด เนื้อเรื่องแนวไหน จากนั้นจึงอาศัยหลักการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น เช่น สร้างความพอใจ ความอยากรู้อยากเห็น ความขานรับและความสำเร็จให้เกิดแก่ผู้เรียน เช่น เลือกบทอ่านที่มีโครงสร้างการเขียนที่ชัดเจน เนื้อเรื่องมีแนวโน้มไปในทางสร้างสรรค์ ตอบสนอง ความอยากรู้อยากเห็นพัฒนาความคิดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงวัย ระดับความสามารถในการอ่าน ของนักเรียน เรื่องที่นำมาให้อ่านต้องอยู่ในความสนใจของนักเรียน อีกทั้งจรรโลงศีลธรรม และ วัฒนธรรมไทยด้วย

อีกประการหนึ่งผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนมีโอกาสนประสบความสำเร็จ ในการเรียนโดยฝึกให้นักเรียนเขียนข้อความและเลือกใช้โครงสร้างระดับยอคให้เหมาะสมกับ ภาพสภาพการณ์ที่กำหนด นักเรียนจะเกิดความพอใจในการทำงานและส่งผลดีต่อการจำรูปแบบของ โครงสร้างระดับยอคแต่ละชนิดได้แม่นยำขึ้น การสอนทุกขั้นตอนครูต้องเป็นผู้ชี้แนะโดยมองไปที่ ทำทลายความสามารถของนักเรียน กระตุ้นให้กำลังใจเพื่อให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการ ทำงาน จัดบรรยากาศที่ให้อิสระและให้ความสำคัญแก่นักเรียน ส่วนการสอนตามคู่มือครูมีจุดด้อย ตรงที่ การเรียนการสอนมักยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนที่มีศักยภาพสูงจึงจะมีโอกาสแสดง

ความสามารถ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคมี่แรง
 จูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับ
 งานวิจัยของนัคดา ขจรนที (2530) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านแรงจูงใจ
 ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา กับแนว
 การสอนตามคู่มือครู และพบว่าแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอน
 ด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 นานพร พึ่งศักดิ์ (2533) ที่ได้ศึกษาความเข้าใจและแรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5
 ที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาจากเอกสารจริง ผลการศึกษาพบว่าหลัง
 การทดลองนักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง

3. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างก่อนและหลังการทดลองของ
 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู
 ผลการทดลอง พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้าง
 ระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน
 โดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครูสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตาม
 สมมติฐานข้อ 3

สิ่งที่ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของนักเรียนทั้งสองกลุ่มสูงขึ้นกว่าก่อน
 การทดลอง เนื่องจากการที่นักเรียนฝึกอ่านข้อความอยู่เสมอ ทำให้นักเรียนสามารถจับใจความ
 สำคัญของเรื่องได้ อีกทั้งเป็นการสะสมความรู้ความเข้าใจในเรื่องถ้อยคำสำนวนโวหารที่จะนำ
 ไปใช้ในการแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปความได้อีกด้วย

4. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อนและหลัง
 การทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอน
 อ่านตามคู่มือครู

ผลการทดลองพบว่า แรงจูงใจในการเรียนภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองของ
 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

สิ่งที่ส่งผลให้แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคักนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูสูงกว่าก่อนการทดลอง เป็นเพราะว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสนใจ และความพอใจในบทอ่านซึ่งผู้วิจัยคัดเลือก เนื้อเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียนและเป็นเรื่องที่นักเรียนในวัยนี้สนใจด้วย นอกจากนี้ลักษณะของบทอ่านจะมีรูปภาพประกอบทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นอยากรู้ อยากเห็นประกอบกับการจัดบรรยากาศในการเรียนให้มีอิสระ โดยฝึกให้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยมีครูเป็นผู้ให้แรงหนุนกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกำลังใจและเกิดความภูมิใจในตนเอง ซึ่งนับว่ามีความจำเป็นมากสำหรับการสร้างแรงจูงใจให้เกิดแก่นักเรียนทั้งสองกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าต่อไปดังนี้

1. จากผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคักส่งผลดีต่อผู้เรียนด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ จึงควรมีการศึกษาการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคักกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย เพราะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต้องศึกษาค้นคว้าและอ่านหนังสืออย่างหลากหลาย และควรศึกษาด้านการเขียนด้วย
2. ลักษณะของบทอ่านที่นำมาให้นักเรียนอ่านควรเป็นเรื่องที่ท้าทายยั่วความอยากรู้ อยากเห็นของนักเรียน เนื้อเรื่องสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน มีรูปภาพประกอบ เพราะจากการสังเกตของผู้วิจัยนักเรียนมีความสนใจบทอ่านที่มีรูปภาพประกอบ นอกจากนี้ความสั้นยาวของเนื้อหาต้องพอเหมาะกับความสนใจของนักเรียนด้วย
3. การสอนขั้นที่ 1 คือปรุมนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอคัก ควรเลือกบทอ่านสั้น ๆ ที่มีโครงสร้างระดับยอคักชัดเจน มีคำที่เป็นตัวชี้แนะปรากฏในข้อความนั้น ๆ อย่างเด่นชัดและบอกรูปแบบของแผนภูมิโครงสร้างระดับยอคักชนิดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนของนักเรียนเมื่อนักเรียนเข้าใจจุดประสงค์ของการเขียนแผนภูมิแล้ว อาจใช้ลูกศรโยงความสัมพันธ์แทนแผนภูมิได้ และการสอนในขั้นตอนนี้ควรตรวจสอบนักเรียนว่าเข้าใจรูปแบบการเขียน

ที่ใช้โครงสร้างระดับยอมน้อยเพียงใด วิธีการหนึ่งที่ใช้ได้ผลดีคือการให้นักเรียนเขียนข้อความจากภาพสถานการณ์ที่กำหนดซึ่งควรเป็นสถานการณ์ที่ใกล้ตัวและนักเรียนเคยพบเห็นในชีวิตประจำวันนักเรียนจะพอใจกับการเขียนเรื่องราวจากภาพและการได้ระบายสีภาพต่าง ๆ มาก เมื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่องรูปแบบการเขียนที่มีโครงสร้างระดับยอมนอกจากงานเขียนของนักเรียนแล้ว ควรสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจยังไม่ถูกต้องเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ควรให้แบบฝึกหัดโดยตั้งคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่องรูปแบบการเขียนที่มีโครงสร้างระดับยอมนอกจากนี้ควรให้แบบฝึกหัดควรให้ทำเป็นกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงภาระงานของนักเรียนซึ่งจะช่วยคลายความเครียดความวิตกกังวลของนักเรียนได้

4. สำหรับบทอ่านที่มีโครงสร้างระดับยอมนั้นเปรียบเทียบ นอกจากสอนให้นักเรียนรู้ลักษณะของการเปรียบเทียบโดยเนื้อความแล้วควรสอนข้อความที่เปรียบเทียบในเชิงโวหารด้วย เพราะนักเรียนจะพบเห็นข้อความที่มีการเปรียบเทียบเชิงโวหารจากหนังสือเรียน สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

บรรณาการ

บรรณานุกรม

กนก จันทขจร. "เคล็ดลับช่วยให้การอ่านดีขึ้นและเร็วขึ้น," ว.มิตรศรี. 31 : 7 - 11;

5 มีนาคม 2532.

กนกรัตน์ ศรีวิจิตร. การเปรียบเทียบความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านตามแนวการสอนเพื่อ
สื่อสารกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินุณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเคชา, 2528.

ก่อ สวัสดิพาณิชย์. การสอนอ่านในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์

กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2505.

ก่อ สวัสดิพาณิชย์ และนางเจสสิยา สุมาวงศ์. วิชาครู ตอน 3 : จิตวิทยา.

กรุงเทพฯ : องค์การคำครูสภา, 2506

จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.

จิราพร ทรายคำ. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครู.

ปรินุณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531. อัดสำเนา.

จินตนา ไบกาขยี่. หนังสือกับการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
กรมการศาสนา, 2534.

_____. "ความสำคัญของการอ่าน," หนังสือกับการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา, 2534.

จัตรา บุนนาค และคนอื่น ๆ. ศิลปะการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และทางธุรกิจ.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2522.

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ชลธรร ธรรม. การศึกษาผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมแบบล่าคำตอบและกิจกรรมตาม
คู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2522.

ชวนีย์ เกิดเพทางค์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

นงนุช วัฒนเขจร. ผลการทดลองใช้แบบฝึกสมรรถภาพการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับการสอน
อ่านตามปกติที่มีต่อความสามารถในการอ่าน และสมรรถภาพการอ่านเร็วของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

นฤนาถ ดวงมณี. ผลการสอนอ่านภาษาไทยด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม และวิธีสอนแบบ
ปกติในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

นัศดา ขจรนที. การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ
แรงจูงใจและ ความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับ
การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับแนวการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัดสำเนา.

- นาพร หึงศักดิ์. การศึกษาความเข้าใจและแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาจากเอกสารจริง. ปรินทิพณ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- นิตยา เจริญสิทธิ์. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดและการสอนตามคู่มือครู. ปรินทิพณ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- นิยม สารรัตน์. การเปรียบเทียบเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างผู้เรียนในโปรแกรมวิทยาศาสตร์กับผู้เรียนในโปรแกรมศิลปศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัดสำเนา.
- บันลือ พุกกะวัน. อุปเทศการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522. _____ . "ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการสอนอ่าน," ประชาศึกษา. 4 - 11 ; 8 พฤษภาคม 2529.
- เบญจา สืบเสน. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง - พูด และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีฝึกความเข้าใจแบบสุทัศน์ของเคลลี. ปรินทิพณ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ประไพ สุวัติกุล. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ กับการใช้แบบฝึกหัดตามหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ท 305. ปรินทิพณ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ประภาศรี สีทอไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

- ปรียดา จันทโรจน์. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกช่างก่อสร้างวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาวิทยาเขตเทคนิค นนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- ผะอบ ไปชะกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย : การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บารุงสาส์น, 2526.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2531.
- รัชนี ศิริมาลา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบซึ้นนะ (Suggestopedia) กับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- รัชนิดา รัชนิลัดดาจิต. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- รัตนา ศุภจตุรัส. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด (TLD) กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- _____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร จำกัด, 2531.
- เขาวรีย์ ประเสริฐภักดิ์. "การพัฒนาการอ่าน," วารสารการอ่าน. 6(1) : ตุลาคม 2534.

- ยุพิน พุทธาพิพัฒน์. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง การพูด แรงจูงใจและความคงทนในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีตามแนวทฤษฎีธรรมชาติและวิธีการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- วไลพร ฉายา. ผลของการสอน (Top - Level Structure) ที่มีการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.
- วิจิตร ภาณุพงษ์. โครงสร้างของภาษาไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทรามคำแหง, 2522.
- วิชาการ, กรม. จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2526.
- _____. รายงานการวิจัยเรื่องการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตร. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2521, 2532.
- _____. หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : เรือนอักษร, 2524.
- วิพุธ ไสววงศ์. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 5 (การอ่าน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2532.
- ศิริรัตน์ นิละคุปต์. "สารบบงานเนกาการอ่านเพื่อความเข้าใจ," จันทร์เกษม. 74 : 15 - 20 ; 2526.
- ศรีมาลา พิมพ์นิคย์. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้กิจกรรมผสมผสานเพื่อการสื่อสารและการสอนเขียนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2526.
- สงวนศรี เสงี่ยมนันท์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี TLS และวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- สฤติพันธ์ พงษ์สุริยะ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน บทสรุปหลัง และไม่มีบทสรุป. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สถิต วงศ์สวรรค์. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รวมสาส์น, 2525.
- สนม ครุฑเมือง. การสอนภาษาไทย. เอกสารประกอบการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2532.
- สนธิ ตั้งทวี. ศิลปะการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2531.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- _____. วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2528.
- สมนึก พวงกลิ่น. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และสมรรถภาพการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีสอนแบบสืบสวน สอดสวนกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สมศรี บำบัด. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการอ่านในใจกับอัตราเร็วการเขียนสรุปความจากวรรณกรรมร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- สาวิตรี ประเสริฐกุล. "วิธีสอนอ่านโดยใช้หลักของความรู้เดิม," วารสารภาษาปริทัศน์. 7(1) : 40 - 47 ; 2529.

- สุคา ชาตรีนันท์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ แรงจูงใจ และความคงทนในการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบ Total Physical Response ที่มีกิจกรรมเสริมและการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สุจริต เพียรชอบ. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สุภาพ บุตรสีหัด. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ และทัศนคติ ต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนการอ่านด้วยการใช้ TLS, SQ3R และวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. "ผลของการใช้ชุดการเรียนการสอนโครงสร้างระดับยอดและวิธีสอน แบบเดิมในการสอนอ่านวิชาภาษาอังกฤษ แก่นักเรียนไทย," วารสารศรีนครินทรวิโรฒ วิจัยและพัฒนา. 12(1) : 32 - 37 ; ธันวาคม 2531.
- _____. เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์พรินต์, 2531.
- _____. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. เล่ม 1. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์จำกัด, 2533.
- _____. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. เล่ม 2. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์จำกัด, 2534.
- อุทัย ชื่นเกษย์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- อุทัย ภิมย์ริน. "การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย," วารสารการอ่าน. 5 กันยายน 2533.

- Alverman, Donna E. "Restruction Test Eacilitates Written Recall of Main Idea," Journal of Reading. 25(8) : 754 - 758 ; May, 1982.
- Bartlett, F.C. Remembering : A Study in Experimental and Social Psychology Cambridge University. Press, 1932.
- Bartlett, B.J. "Top-level structure as an organisational strategy for recall of classroom text, Doctoral Dissertation, Arizona State University," Dissertation Abstracts International. 1979(39) : 6641A; 1978.
- Bartlett, Brendan J. "Reading for memory : Where Top-level Structure Helps," Paper Presented the Annual Conference of the Australian Reading Association. Perth. July, 1986.
- Bartlett, Brendan J., Ann Turner and Peter Mathams. "Orgarnizational Structure : The Key to Improued Comprehention and Recull," in Reading : and Austraria Perspective. p. 83 - 102. Globbs Press, 1985.
- Belt, Wellman L. "Child Development : Environment Factor," Encyclopedia of Educational Research. p.512 - 514. New York : The Macmillan Company, 1956.
- Bush, Clifford C. and Mildred H. Heger. Strategies for Reading in the Elementary School. London : Macmillan, 1970.
- Carrell, Patricial L. "The Effects of Rhetorical Organization of ESL Reader," TESOL Quarterly. 18(3) : 441 - 469 ; September, 1984.
- Davidson, Jane L. "The Relationship between Teachers' Questions and Pupils' Responses During a birected Reading Activity and directed Reading Thinking Activity," Dissertation Abstracts International. 31(11) : 6273 - 6274-A ; June, 1971.
- Fan, Chung Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Education testing Service, Princeton] 1952.
- Graesser, A.C. "A Schema - Based Framework for Representing Knowledge," Brisbane Caltege of Advanced Education. 1(1) : n.d.
- Harris, Larry A. Readinbg Instruction : Diagnostic Teaching in the Classroom. 2nd ed. New York : Macmillan, 1976.
- Klarmar, Nayef. "Motivation and the Young Foreign Language Learner," English Language Teaching. 31 : 103 - 111 ; July, 1971.

- Kintseh, Walter and I Graig Yarbrough. "Role of Rhetorical Structure in Text Comprehension," Journal of Educational Psychology. 74(6) : 828 - 834 ; 1982.
- Mogee, L.M. and D.J. Richgel. "Teaching Expository Text Structure to Elementary Student," The Reading Teacher Psychology. 38 : 739 - 753 ; April, 1985.
- Meyer, B.J.F. The Organization of Prose and Its Effects on Memory, North - Hollan Publishing Company, Amsterdam, 1975.
- _____. "Cited in Bartlett B.j. Top - Level Structure as an Organizational Strategy for Recall of Classroom Text, Doctoral dissertation, Arizona State University," Dissertation Abstracts International. 7811113 : 6641A.(a); 1979.
- Meyer, B.J.F. and others. "Use of Top - level Structure in Text : Day For Reading Comprehension of ninth - grade student," Reading Research Quarterly. 17(1) : 72 - 103 ; 1980.
- Murray, Henry A. Exploration in Psychology : A Clinical and Experimental Study of Fifty men of College Age. New York : Oxford University Press., 1983.
- Meyer and Ray O. Freedle. "Effect of Discourse Type on Recall," American International Research Journal. 21(1) : 121 - 143 ; Spring, 1984.
- Pinsleur, Donald M. Sundlund and Ruth M. Under Achievement in Foreign Language. New York : Meintyre, 1966.
- Rattanaich, Saowaluk. The Effects of Using Top - level Structure Instructional Modules and Tradition teaching Method in Fellowship Grant - November, 1987.
- Scott, William A. and Michel Wertheimer. Introduction to Phycology Research. 4th ed. New York : John Willey and Son, 1967.
- Sirota, Beverly S. "The Effect of a Planned Litterature Programm of Daily Oral Reading by the Teacher on the Voluntary Reading of a Fifthe Grade Children," Dissertation Abstracts International. 5 : 2520 - A ; Fuly, 1971.
- Slater, W.H. "Teaching Eypository Text Structure with Structure Organizers on ninth - grade Strdents," Reading Reaearch Carterly.

- Tayler, Barbara M. "Children's Memory for Expository Text after Reading," Reading Research Quarterly. 15 : 399 - 411 ; 1980.
- Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading New York : Appleton Century Crotts, Inc., 1952.
- Usher, M.J. The spontaneous used of top-level Organization and its Relationship, to ability levels of high school students. Unpublished research report, Brisbane, CAE., 1985.
- _____. "Top - level Structure Theory" Graduate Report. Brisbane CAE, April 1987.

חמאחא

ภาคผนวก ก

- ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
- ผลการหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน
- แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
- แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

ข้อ	P _H	P _L	P	r	Δ
1	.92	.52	.74	.50	10.4
2	.41	.18	.29	.27	15.2
3	.85	.70	.78	.21	9.9
4	.88	.70	.80	.26	9.7
5	.52	.33	.42	.20	13.8
6	.70	.41	.56	.30	12.4
7	.88	.41	.66	.51	11.3
8	.85	.59	.73	.32	10.6
9	.77	.59	.68	.21	11.2
10	.85	.70	.78	.21	9.9
11	.56	.15	.34	.45	14.6
12	.93	.56	.77	.49	10.1
13	.81	.26	.54	.55	12.6
14	.30	.15	.22	.21	16.1
15	.63	.26	.44	.36	13.6
16	.81	.37	.60	.46	12.0
17	.81	.70	.76	.14	10.2
18	.74	.56	.65	.20	11.4
19	1.00	.33	.74	.79	10.5
20	.89	.41	.67	.53	11.2
21	.59	.11	.33	.53	14.8

$\frac{v}{10}$	P_H	P_L	P	r	Δ
22	.41	.19	.29	.26	15.2
23	.48	.29	.38	.20	14.2
24	.59	.15	.36	.47	14.5
25	.78	.40	.60	.39	12.0
26	.96	.56	.79	.57	9.7
27	.74	.07	.37	.69	14.3
28	.77	.55	.66	.25	11.3
29	.52	.26	.39	.28	14.1
30	.70	.11	.38	.61	14.2
31	.89	.07	.47	.79	13.3
32	.89	.63	.77	.35	10.0
33	.59	.33	.46	.27 _c	13.4
34	.56	.37	.47	.20	13.3
35	.63	.26	.44	.38	13.6
36	.33	.15	.24	.24	15.9
37	.44	.26	.35	.20	14.6
38	.48	.29	.38	.20	14.2
39	.89	.74	.82	.23	9.3
40	.81	.44	.63	.40	11.6

ผลการหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน
โดยใช้สูตร t-distribution

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	6.98
2	7.34
3	4.77
4	4.39
5	6.80
6	6.63
7	4.56
8	7.51
9	5.69
10	5.78
11	6.02
12	7.23
13	6.74
14	6.02
15	5.76
16	6.18
17	5.48
18	10.92
19	9.23
20	7.31

แบบทดสอบวิชา ท 203 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

- ข้อสอบฉบับนี้มี 40 ข้อ ให้เวลาทำ 50 นาที นักเรียนควรทำให้ครบทุกข้อ จึงจะได้คะแนนดี
- คำถามทั้งหมดเป็นแบบเลือกตอบ ให้นักเรียนเลือกเฉพาะคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จาก ก ข ค หรือ ง เมื่อเลือกได้คำตอบใดก็ให้ทำเครื่องหมาย (X) ลงในช่องสี่เหลี่ยม ของแต่ละข้อ ดังตัวอย่างการเลือกตอบข้อ ก ดังนี้

ก	ข	ค	ง
☒	☐	☐	☐
- ในการตอบให้ขีดคำตอบได้เพียงข้อละตัวเลือกเดียวเท่านั้น ถ้าข้อใดมีเกิน 1 ตัวเลือก จะถือว่าข้อนั้นผิด ถ้าต้องการจะเปลี่ยนคำตอบใหม่ ก็ให้ขีดเส้นหนา ๆ ทับเครื่องหมาย (X) เดิม แล้วขีดคำตอบใหม่ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนคำตอบจากข้อ ก ไปเป็นข้อ ค ดังนี้

ก	ข	ค	ง
☒	☐	☒	☐
- ให้ระวังขีดคำตอบให้ตรงกับข้อความเสมอ ถ้าพบข้อใดยากก็ให้เว้นข้ามไปทำข้ออื่นก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงค่อยย้อนกลับมาทำข้อนั้น ๆ ใหม่ การเดาไม่ช่วยให้คะแนนดีขึ้นเลย เพราะฉะนั้นนักเรียนควรทบทวนและคิดด้วยความรอบคอบ
- โปรดอย่าขีดเขียนเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบเป็นอันขาด และนักเรียนจะต้องส่งกระดาษคำตอบพร้อมแบบทดสอบคืนแก่กรรมการด้วย
- ถ้ามีข้อสงสัยให้ถามก่อนที่จะลงมือทำข้อสอบ
- ให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุล วันที่สอบ สถานที่สอบ ในกระดาษคำตอบให้ครบถ้วน

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 1 - 4

"ลูกต้องตั้งใจเรียนนะ พ่อกำลังหาครูสอน อย่าไปทำเกเรให้ครูชัง ครูใช้สอยอะไรอย่าคร้านท่านจะได้รัก อีกอย่างหนึ่งอย่าไปมีเรื่องมีราวกับใคร เราพลัดบ้านหลงเมืองไปคนอื่นจะรังแกเอาได้ ไปอยู่ที่ไหนทางพ่อทางแม่ดูแลตัวเองให้ดี เจ็บไข้ได้ป่วยจะลำบาก ไม่มีใครรักษาดูแลตัวเองให้ดีนะ"

1. คำนิยมในเรื่องใดที่ไม่ปรากฏในเรื่องนี้

- ก. ความกล้าหาญ
- ข. การรู้จักข่มใจ
- ค. การรู้จักหน้าที่
- ง. ความขยันขันแข็ง

2. ควรตั้งชื่อข้อความนี้ว่าอะไร

- ก. ชีวิตคือการต่อสู้
- ข. การศึกษาคือชีวิต
- ค. ลูกคือดวงใจของพ่อ
- ง. กาลังใจคือยาอายุวัฒนะ

3. ข้อความนี้เป็นคำกล่าวประเภทใด

- ก. คำสั่ง
- ข. คำสอน
- ค. คำร้องขอ
- ง. คำแนะนำ

4. พุทธภาษิตบทใด เหมาะสมกับข้อความนี้มากที่สุด

- ก. ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ข. ชนเขตนั่นแหละเป็นดี
- ค. คนมีสติย่อมได้รับความสุข
- ง. คนล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 5

"เป็นมิวี่ป้องกันตัว ไม่ได้มีไว้ยิงนกพรอก นกมันก็มีชีวิตเหมือนเรานี้แหละ เราไม่ควรทำให้ชีวิตอื่นดับสิ้นเพื่อความเพลิดเพลินอย่างเดียว ถ้ายิงนกเพื่อเอามาทำเป็นอาหารก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่เรายังไม่มีความจำเป็นอย่างนั้น"

5. นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้อหรือไม่ เพราะอะไร

- ก. เห็นด้วย เพราะเราต่างพึ่งพาอาศัยกัน
- ข. เห็นด้วย เพราะยังมีอาหารอื่นที่ใช้แทนนกได้
- ค. ไม่เห็นด้วย เพราะการล่าสัตว์ถือว่าเป็นเกมส์กีฬาอย่างหนึ่ง
- ง. ไม่เห็นด้วย เพราะธรรมชาติจะปรับทุกอย่างให้อยู่ในภาวะสมดุล

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 6 - 7

"ท่านผู้มีเกียรติและพี่น้องไทยที่เคารพ เรามาช่วยกันยุติการทำลายธรรมชาติ หันหน้ามาอนุรักษ์ธรรมชาติของเราไว้อย่างถาวร เพื่อเก็บไว้เป็นอนุสรณ์และมรดกแก่ลูกหลานของชาติสืบไป เพราะผืนแผ่นดิน น้ำ อากาศและป่าไม้เป็นสมบัติส่วนกลางที่ธรรมชาติมอบให้เพื่อทุกชีวิตจะได้พักพิงต่อไป..."

6. จุดมุ่งหมายสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. ให้ข้อคิดแก่คนไทย
- ข. ชักชวนให้อนุรักษ์ธรรมชาติ
- ค. เตือนใจให้สำนึกถึงความมั่นคงของชาติ
- ง. ให้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรที่มีอยู่

7. ข้อใดไม่ใช่คุณธรรมที่ผู้เขียนต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้ฟังในข้อความนี้

- ก. ความรับผิดชอบในหน้าที่
- ข. ความเสียสละต่อส่วนรวม
- ค. ความร่วมมือและช่วยเหลือกัน
- ง. ความพยายามทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 8 - 10

ลูก : "ฉันเพิ่งไม่เห็นถูก ที่พ่อทำไมไม่ผิดสักที"

พ่อ : "แกเพิ่งอย่างไรล่ะ"

ลูก : "ฉันเพิ่งตรงตัวมัน แล้วทำไมถึงผิดไม่รู้"

พ่อ : "ระหว่างตาแกกับตัวปลา มีสายน้ำกันอยู่ มันลวงตาแก ลองใหม่ซิจะให้
เลยหน้าหรือตามหลังนิดหน่อยอาจจะถูก"

8. นักเรียนคิดว่า พ่อได้ความรู้ในเรื่องที่แนะนำลูกด้วยวิธีใด

- ก. เคยได้ยืมลูกอ่านหนังสือ
- ข. ทดลองในตัวปลา
- ค. อ่านตำราเอง
- ง. ลองผิดลองถูก

9. จากคำพูดของลูก สรุปได้ว่าลูกเป็นคนอย่างไร

- ก. รู้เท่าไม่ถึงการณ์
- ข. เอาแต่ใจ
- ค. ไม่อดทน
- ง. ประมาท

10. พ่อพูดกับลูกในลักษณะใด

- ก. ปลุกใจ
- ข. ปลอบใจ
- ค. เตือนใจ
- ง. ให้กำลังใจ

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 11 - 13

"อายุของคนเราก็ก็นับเหมือนกับขุดไปใหญ่ซึ่งเราจะบรรจุการกระทำต่าง ๆ ของเราลงไปเช่นเดียวกับที่เขารวบรวมผักต่าง ๆ ลงไปในขวดผักดอง ถ้าสิ่งที่บรรจุลงไปนั้นเป็นของที่น่ากินน่าดู ใคร ๆ เห็นก็ย่อมชอบอยากจะลิ้มชิมรสหรือเก็บไปตั้งโต๊ะอาหารแขก แต่ถ้าเราเอาผักหรือผลไม้ที่เน่าเฟะใส่ลงในขวดของเราไปลงไปกับของดี ๆ บางอย่างที่เราม่ืออยู่แล้ว ค่าของผักดองแห่งชีวิตของเรา ก็จะเสื่อมลงไปทุกที"

11. "ผลไม้เน่าเฟะ" เปรียบได้กับการกระทำในข้อใด

- ก. การย้ายที่เรียนบ่อย ๆ
- ข. การมาโรงเรียนสาย
- ค. การถามการบ้านเพื่อน
- ง. การทำงานล่าช้า

12. ข้อความนี้มีความโดยสรุปตรงกับข้อใด

- ก. ความเพียรพยายามทำให้ตนเองมีคุณค่า
- ข. ค่าของคนอยู่ที่การกระทำสิ่งที่ดีงาม
- ค. เวลาเท่านั้นที่จะพิสูจน์ความดีงาม
- ง. การกระทำทุกอย่างต้องมีเหตุผล

13. ใจความสำคัญของข้อความนี้มีความสัมพันธ์กับเรื่องใดมากที่สุด

- ก. การอยู่ร่วมกันในสังคม
- ข. การคบค้าสมาคมกับผู้อื่น
- ค. การปฏิบัติตนให้เหมาะสม
- ง. การส่งเสริมสถาบันของตนเอง

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 14 - 16

"ในป่าสงวนซึ่งทางราชการได้ขีดเส้นไว้ว่าเป็นป่าสงวนหรือป่าจำแนก แต่ว่าเราขีดเส้นไว้ประชาชนก็มีอยู่ในนั้นแล้ว เราจะเอากฎหมายป่าสงวนไปบังคับคนที่อยู่ในป่าที่ยังไม่ได้สงวน แล้วทิ้งไปสงวนที่หลังโดยขีดเส้นบนเศษกระดาษก็ดูชอบกลอยู่ แต่มีปัญหาก็คือคนที่เมื่อขีดเส้นแล้ว ประชาชนที่อยู่ในนั้นก็กลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมายไป ถ้าดูในทางกฎหมายเขาก็ฝ่าฝืน เพราะว่าตรามาเป็นกฎหมายโดยชอบธรรม แต่ว่าถ้าตามธรรมชาติใครเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ก็ผู้ที่ขีดเส้นนั่นเอง เพราะว่าบุคคลที่อยู่ในป่านั้นเขาอยู่ก่อน เขามีสิทธิในทางเป็นมนุษย์ หมายความว่าทางราชการบุกรุกบุคคลไม่ใช่บุคคลบุกรุกกฎหมายบ้านเมือง"

14. ผู้เขียนข้อความนี้ต้องการกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. ความไม่มีน้ำใจของเจ้าหน้าที่
- ข. การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
- ค. การฝ่าฝืนกฎหมายของราษฎร
- ง. ข้อบกพร่องของผู้ออกกฎหมาย

15. ข้อความนี้กล่าวหาตนเองใด

- ก. ท้วงติง
- ข. ตีเตียน
- ค. ตักเตือน
- ง. แนะนำ

16. ความในข้อใดกล่าวสอดคล้องกับข้อความนี้

- ก. รัฐบาลไม่เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ข. เจ้าหน้าที่ไม่ได้ศึกษากฎหมายอย่างถ่องแท้
- ค. ผู้ร่างนโยบายฯ ไม่มีความเข้าใจวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- ง. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่อาจขึ้นนำสังคมในทางที่ถูกต้องที่ควรได้

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 17 - 18

"การสูญพันธุ์และการลดจำนวนของสัตว์ป่า มีสาเหตุสำคัญมาจากมนุษย์เรานั่นเอง เพราะถ้าป่าไม้ไม่ถูกรบกวนระบบนิเวศของป่าจะดำเนินไปตามธรรมชาติอย่างสมดุล ป่าไม้จะเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารให้ความชุ่มชื้นร่มรื่นเป็นที่พักพิงพึ่งพาอาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด..."

17. ข้อความนี้มีความหมายตรงกับคำพังเพยข้อใด

- ก. ปล่อยเลื้อเข้าป่า ปล่อยปลาลงน้ำ
- ข. น้ำถึงไหน ปลาถึงนั้น
- ค. ฝนสั่งฟ้า ปลาสั่งทอง
- ง. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า

18. ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด

- ก. ข้อคิดเห็น
- ข. ข้อเท็จจริง
- ค. ข้อความแสดงอารมณ์
- ง. ข้อความแสดงการโต้แย้ง

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 19 - 20

"...การศึกษานั้นแหละเป็นหัวใจของเมือง เป็นหลักเมือง เป็นศรีเมืองและเป็นคูเมืองตามลัทธิประชาธิปไตยอย่างแท้จริงตั้งแต่ครั้งพระพุทธองค์ทรงเปิดศักราชธรรมจักร วัฒนาการครั้งกระโน้นมา..."

19. ข้อความนี้เน้นเรื่องอะไร

- ก. ประวัติพุทธศาสนา
- ข. ความสำคัญของการศึกษา
- ค. การสร้างเสาหลักเมือง
- ง. ความเป็นมาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

20. นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้อหรือไม่ เพราะอะไร

- ก. เห็นด้วย เพราะต้องพัฒนาคนก่อน
- ข. เห็นด้วย เพราะต้องถือสังฆธรรมร่วมกัน
- ค. ไม่เห็นด้วย เพราะไม่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน
- ง. ไม่เห็นด้วย เพราะการปกครองระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้นภายหลัง

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 21

"ผมแล้งมาหลายเดือน	ฟ้าเหมือนจะโหดร้าย
เมฆผมิเยียมกราย	เกรงแดดที่เดือดดาล
ดินแห้งเป็นผงฝุ่น	เขามันก็หัวล้าน
ป่าไม้เป็นต๋านาน	นิกนิกให้เศร้าใจ"

21. บทร้อยกรองนี้กล่าวถึงป่าไม้ไว้อย่างไร

- ก. ไม่มีป่าไม้
- ข. ไม่สมดุลกับสัตว์ป่า
- ค. ขาดความอุดมสมบูรณ์
- ง. ทำให้ฝนไม่ตกตามฤดูกาล

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 21 - 24

"ในการสนทนาระหว่างคนสองคน ถ้าคู่สนทนาเป็นเพศเดียวกันแล้วถ้อยคำไม่จำเป็นจะต้องนุ่มนวลก็ยังสามารถเข้าใจกันได้ดี การใช้คำเพียงคำหนึ่งหรือสองคำ พร้อมกับท่าทางประกอบอีกเล็กน้อยก็ดูเหมือนจะพอ แต่ถ้าคู่สนทนาเป็นคนต่างถิ่นและต่างเพศกันแล้วย่อมทำให้การสนทนาที่ง่ายกลายเป็นยาก หน้าเขาก็กะไม่ถูก ลงท้ายอาจเป็นหนทางให้เข้าใจผิดกันง่าย ๆ

22. ภาพใดเหมาะสมกับข้อความนี้

- ก. สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล
- ข. ฟังไม่ได้ศัพท์ จับเอามากระเดียด
- ค. พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง
- ง. พลิ้วปากเสียศีล พลิ้วตีนตกต้นไม้

23. ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายประการใดเป็นสำคัญ

- ก. เตือนสติ
- ข. ให้อภัย
- ค. ชี้แนะแนวทาง
- ง. แนะนำการปฏิบัติ

24. บุคคลที่ใช้ประโยชน์จากข้อความนี้เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองน้อยที่สุดคือใคร

- ก. นักข่าว
- ข. นักพากษ์
- ค. นักไต่สวน
- ง. นักจัดรายการ

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 25 - 27

"ประเทศของเราไม่ใช่ประเทศของคนหนึ่งคนหรือสองคน แต่เป็นประเทศของทุกคน ต้องหันหน้าเข้าหากัน ไม่เผชิญหน้ากันแก้ปัญหา เพราะว่าอันตรายมีอยู่เวลาคนเราเกิดความ บ้าเลือดจะปฏิบัติการรุนแรงต่อกันด้วยความลืมหี้มั่ว ลงท้ายเอาชนะแล้วใครจะชนะ มีแต่แพ้ คือต่างคนต่างแพ้ที่แพ้ที่สุดก็คือประเทศชาติ ประชาชนที่แพ้จะเป็นประชาชนทั้งประเทศ ไม่ใช่ประชาชนเฉพาะในกรุงเทพฯ ถ้าสมมุติว่ากรุงเทพฯ เสียหายประเทศก็เสียหายไปทั้งหมด แล้วจะมีประโยชน์อะไรที่จะทะเลาะกันว่าชนะอยู่บนสิ่งปรักหักพัง"

25. ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไรเป็นสำคัญ

- ก. ให้อภัย
- ข. ชี้แนะแนวทาง
- ค. จูงใจให้ปฏิบัติ
- ง. ชักจูงให้คล้อยตาม

26. ข้อความนี้ส่งเสริมคุณธรรมเรื่องอะไร

- ก. ความอดทน
- ข. ความกล้าหาญ
- ค. ความสามัคคี
- ง. ความรับผิดชอบ

27. บุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามข้อความที่ขีดเส้นใต้จะเป็นคนเช่นไร

- ก. เด็ดเดี่ยวกล้ารับผิดชอบ
- ข. เข้มแข็งกล้าตัดสินใจ
- ค. เสียสละเพื่อส่วนรวม
- ง. อดทนรู้จักให้อภัย

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 28 - 29

พ่อ : "แกได้ตัวแล้วละ"

ลูก : "ได้ตัวเดียว พ่อละ"

พ่อ : "พ่อได้สิ"

ลูก : "เมื่อไรฉันจะเก่งทันพ่อสักทีนะ"

พ่อ : "ของมันหัดมันเรียนกันได้ ค่อยเป็นค่อยไปอย่าใจร้อนนี่ เมื่อพ่อเท่าแกพ่อก็ได้
ทีละตัวสองตัวเท่าแกแหละ"

ลูก : "ฉันจะไปหาที่ต่อใหม่ละพ่อ"

28. "พ่อ" ควรได้รับการยกย่องในเรื่องใดมากที่สุด

- ก. การฝึกลูก
- ข. การแนะนำลูก
- ค. การเลี้ยงดูลูก
- ง. การให้กำลังใจลูก

29. ลูกมีความรู้สึกต่อพ่ออย่างไร

- ก. รักใคร่
- ข. เกรงใจ
- ค. เชื่อถือ
- ง. ชื่นชม

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 30 - 32

"เมืองไทยเป็นเมืองสมบูรณ์จริง เป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำ สมดังพ่อขุนรามคำแหงเคยประกาศไว้ว่าในนั้นมีปลาในนามีข้าวจริง ๆ และก็เพราะความสมบูรณ์นี้เองเมืองเราจึงกลายเป็นสิ่งเวียนสำหรับเพื่อนบ้านรุกรานรังแกเอาเสมอ ๆ..."

30. ข้อความข้างต้นนี้สรุปใจความสำคัญได้ตรงกับข้อใด

- ก. เพราะเมืองไทยเป็นศูนย์กลางประเทศรอบข้างจึงหมายตา
- ข. เพราะเมืองไทยมีข้าวปลาอาหารอุดมสมบูรณ์ประเทศเพื่อนบ้านจึงอยากได้
- ค. เพราะเมืองไทยมีความอุดมสมบูรณ์จึงเป็นเหตุให้ชาติอื่นคอยรุกรานอยู่เสมอ
- ง. เพราะเมืองไทยอุดมสมบูรณ์พ่อขุนรามคำแหงจึงประกาศว่า ในนั้นมีปลาในนามีข้าว

31. ผู้เขียนต้องการอธิบายอะไร

- ก. เมืองไทยมีความสมบูรณ์
- ข. พ่อขุนรามคำแหงเคยปกครองไทย
- ค. เหตุผลที่เมืองไทยเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำ
- ง. สาเหตุที่เมืองไทยถูกรุกราน

32. "สิ่งเวียน" ในที่นี้หมายถึงสิ่งใด

- ก. คอก
- ข. ทางผ่าน
- ค. สนามรบ
- ง. เวทีมวย

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 33 - 35

"ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำ ถึงแม้จะเป็นปัญหาที่สำคัญที่นักการเมืองและนักเศรษฐกิจยังไม่เห็นหนทางที่จะระงับไปได้ อย่างไรก็ตามเราก็พึงจำไว้ว่าสิ่งใดเกิดขึ้นมาได้สิ่งนั้นก็ดับได้ไม่มีสิ่งใดยั่งยืนอยู่ในโลกตลอดกาล"

33. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด

- ก. เร้าใจ
- ข. ปลุกใจ
- ค. ปลอบใจ
- ง. เตือนใจ

34. ข้อใดมีความหมายตรงกับข้อความนี้มากที่สุด

- ก. ปัญหาทั้งหมดย่อมแก้ไขได้
- ข. ปัญหาเหนือกว่าทรัพย์ทั้งปวง
- ค. ทุกสิ่งในโลกย่อมมีการเปลี่ยนแปลง
- ง. สรรพสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นย่อมเสื่อมไปตามธรรมดา

35. ถ้าประชาชนไม่ช่วยกันแก้ปัญหานี้ น่าจะเกิดปัญหาใดกับคนในสังคมมากที่สุด

- ก. เกิดปัญหาการว่างงาน
- ข. คนจนถูกเอาเปรียบมากขึ้น
- ค. นักเรียนหมดโอกาสที่จะศึกษาต่อ
- ง. ทรัพย์สินของคนในสังคมไม่ปลอดภัย

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 36 - 37

"เสียงปืนที่ดังลั่น	ตัวแม่มันต้องสิ้นใจ
ลูกน้อยที่กอดไว้	กระดอนไปเพราะแรงปืน
ผืนใจเข้ากอดแม่	หวังแก้ให้แม่ฟื้น
แม่จำเพราะเสียงปืน	จึงไม่คืนชีวิตมา
โทษใดจึงประหาร	ศาลไหนพิพากษา
ถ้าลูกท่านเป็นสัตว์ป่า	ใครเช่นล่าท่านยอมไหม
ชีวิตใคร ใครก็รัก	ท่านประจักษ์หรือไม่
โปรดเถิดจงเห็นใจ	สัตว์ป่าไซ้รักเหมือนกัน"

36. บทร้อยกรองนี้มีลักษณะโน้มน้าวไปทางใดมากที่สุด

- ก. ขอความเมตตา
- ข. เรียกร้องสิทธิของตน
- ค. ให้ลงโทษผู้กระทำความผิด
- ง. ร้องเรียนผู้มีอำนาจ

37. สาระสำคัญของบทร้อยกรองสรุปได้ตามคำกล่าวใด

- ก. จงเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- ข. ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว
- ค. รักผู้อื่นให้เหมือนรักตน
- ง. เมตตาธรรมคำจูนโลก

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 38 - 40

"คนสมัยนี้มักได้และมักง่ายขึ้น แต่ก่อนการทาบลาถือเป็นเกมกีฬาอย่างหนึ่ง คนทาบลาไม่เอาเปรียบลาเกินไปนัก ไม่มีการปั่นวงล้อจักรยานแล้วต่อสายไฟข้อศบล่า ไม่มีการโรยยาเบื่อให้ปลาดายเป็นเบือทั้งคั้งน้ำอย่างสมัยนี้"

38. คนทาบลาสมีย์ก่อนมีคุณธรรมในเรื่องใด
- ก. ความรอบคอบ
 - ข. ความพยายาม
 - ค. ความมีน้ำใจนักกีฬา
 - ง. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
39. "ตายเป็นเบือ" หมายความว่าอย่างไร
- ก. ตายทันที
 - ข. ตายทั้งหมด
 - ค. ตายในอุคฺว้างไข่
 - ง. ตายเกลื่อนกลาด
40. จากข้อความข้างต้น วิธีทาบลาของคณสมัย์นี้ตรงกับคำพังเพยบทใดมากที่สุด
- ก. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ข. ห่าช้างเอางา
 - ค. จับปลาสองมือ
 - ง. ตาฝ้าพรึ่กละลายแม่น้ำ

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทยทั้งหมด 20 ข้อ ให้นักเรียนเลือกตอบตามความคิดเห็นของนักเรียน เนื่องจากแบบสอบถามฉบับนี้ ไม่ใช่ข้อสอบ คำตอบจึงไม่มีข้อที่ถูกและข้อที่ผิด คำตอบที่นักเรียนตอบด้วยความจริงใจนั้นคือคำตอบที่ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่ละข้อแล้วทำเครื่องหมายลงในช่องระดับความรู้สึกหรือพฤติกรรมของนักเรียนเพียงช่องเดียว
3. โปรดอย่าใช้เวลาในการตอบข้อหนึ่ง ๆ นานเกินไป และอย่าปรึกษาผู้อื่น เพราะจะทำให้คำตอบของนักเรียนหมดความหมาย และถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ลบรอยขีดเดิมให้สะอาดเสียก่อนจึงขีดข้อความใหม่ให้ชัดเจน

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เมื่อครูให้การบ้านที่ยากและไม่สามารถค้นคว้าในหนังสือเรียน ข้าพเจ้าจะเลิกทำหรือหมดความสนใจ					...
2	กิจกรรมการเรียนในช่วงเวลาพักกลางวัน ถ้าครูให้แปลคำศัพท์ที่ยากแก่การเข้าใจ ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อและคอยฟังสัญญาณหมดเวลา					...
3	เมื่อได้รับมอบหมายให้อภิปรายประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องใช้ความรู้ทางภาษาไทย ข้าพเจ้าจะพยายามศึกษาค้นคว้า เพื่ออภิปรายให้คนฟังประทับใจ					...
4	ข้าพเจ้าติดตามอ่านวารสารที่เกี่ยวกับภาษาไทย					...
5	เมื่อครูให้ฟังคำบรรยายหรือบทความจากแถบบันทึกเสียงจากวิทยากร ข้าพเจ้าจะไม่ตั้งใจฟังและคิดเรื่องอื่น ๆ					...
6	ถ้าครูให้ทำงานเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้าจะทำอย่างตั้งใจ					...
7	เมื่อครูได้นำเสนอผลงานที่มอบหมายให้ทำ ข้าพเจ้าจะรีบออกไปเสนองานนั้น					...
8	เมื่อถึงช่วงพักภาษาไทย ข้าพเจ้าจะนั่งรอและเตรียมหนังสือตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ให้พร้อม					...
9	ครูที่สอนวิชาภาษาไทยมีความเป็นกันเองกับเด็ก ข้าพเจ้าจึงใจจดใจจ่ออยากให้ได้ฟังช่วงพักภาษาไทย					...
10	เมื่อครูต้องการอาสาสมัครเพื่อสาธิตการจัดกิจกรรมการเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้าจะหลบไปนั่งหลังชั้นและเฝ้างานวิชาอื่นที่เฝ้าทำ					...

ข้อที่	ระดับความรู้สึกหรือพฤติกรรม ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
11	ชั่วโมงใดที่จัดการเรียนการสอนแบบอภิปรายซักถาม ข้าพเจ้าจะพยายามหลีกเลี่ยงการซักถามโดยไม่สวดาครู					
12	การเรียนภาษาไทยที่ใกล้พิทกัที่ยังถ้าครูสอนเกินเวลา แม้เพียงเล็กน้อย ข้าพเจ้าจะปิดหนังสือและไม่สนใจ ..					
13	ในการทำข้อสอบวิชาภาษาไทยแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าทำ อย่างตั้งใจเพื่อให้ได้คะแนนดี					
14	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างอ่านหนังสือภาษาไทยและอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความสามารถสนทนาปัญหาต่าง ๆ ในวิชา ภาษาไทยกับครูและเพื่อน ๆ ได้กว้างขวาง					
15	ชั่วโมงใดที่ครูสอนเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ยุ่งยากซับซ้อน ข้าพเจ้าจะเอาจานของวิชาอื่นขึ้นมาทำ					
16	ถ้าข้าพเจ้าถูกเกณฑ์ให้ช่วยกิจกรรมภาษาไทย ข้าพเจ้า จะเพิกเฉย					
17	เมื่ออ่านวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล ข้าพเจ้าจะนำเสนอประเด็นต่าง ๆ มาอภิปรายแสดงความ คิดเห็นกับเพื่อน					
18	เมื่อข้าพเจ้าขาดเรียนจะติดตามบทเรียนและการบ้าน วิชาภาษาไทยจากเพื่อนสนิทหรือครูผู้สอน					
19	เมื่อครูให้แข่งขันกันเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมาย ของคำที่กำหนด ข้าพเจ้าจะนั่งเฉย ๆ					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20	ความรู้ทางด้านภาษาไทย ไม่ส่งผลให้การเรียนวิชาอื่น ๆ ให้ดีขึ้น ข้าพเจ้ารู้สึกต้องทนเรียนทั้งที่ไม่อยากเรียน					

ภาคผนวก ข

- แผนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- บทอ่าน
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือ

แผนการสอน กลุ่มทดลอง

จำนวน 2 คาบ

เนื้อหา

ประมัตติศาสตร์ให้แนวการเรียนรู้ถึงรูปแบบการเขียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ ชนิดแจ้งรายละเอียดหรือรายการชนิดเปรียบเทียบ ชนิดปัญหา-การแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมา

สาระสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญถ้าอาศัยหลักการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนคือ ผู้อ่านรู้โครงสร้างที่ผู้เขียนใช้สื่อความคิดและนำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างนั้น ๆ ไปเป็นแนวทางในการจับใจความสำคัญให้ตรงประเด็น และช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ของใจความหลักและใจความรอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนออกรูปแบบของโครงสร้างระดับยอได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 1)

1. นักเรียนออกรูปแบบของโครงสร้างการเขียนแบบแจ้งรายละเอียดหรือรายการได้
2. นักเรียนออกรูปแบบโครงสร้างการเขียนแบบเปรียบเทียบได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของข้อความที่เขียนแบบแจ้งรายละเอียดและเขียนแบบเปรียบเทียบได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูยกตัวอย่างเรื่องที่มีโครงสร้างระดับยอชนิดแจ้งรายละเอียดและชนิดเปรียบเทียบพร้อมทั้งให้นักเรียนสังเกตคำที่เป็นตัวชี้แนะที่ปรากฏในโครงสร้างระดับยอแต่ละชนิด

2. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ครูแจกบทอ่าน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม วิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ข้อความใดใช้โครงสร้างระดับยอชนิคแรงรายละเอียด
- 2.2 ข้อความใดใช้โครงสร้างระดับยอชนิคเปรียบเทียบ
- 2.3 คำที่เป็นตัวชี้แนะในโครงสร้างระดับยอชแต่ละชนิค
- 2.4 ข้อแตกต่างของการเขียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคแรงรายละเอียด

และชนิคเปรียบเทียบ

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานและตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน

4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อลงสรุปรูปแบบการเขียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคแรงรายละเอียดและชนิคเปรียบเทียบ พร้อมทั้งศึกษาเอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติม และบันทึกสาระสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนของโครงสร้างระดับยอช ชนิคแรงรายละเอียด และชนิคเปรียบเทียบ

5. ให้นักเรียนเขียนข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคแรงรายละเอียด และชนิคเปรียบเทียบจากภาพสถานการณ์ที่กำหนด

สื่อการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 1)

1. แผ่นโปร่งใสเขียนข้อความโครงสร้างระดับยอชนิคแรงรายละเอียด และชนิคเปรียบเทียบ
2. บทอ่านที่มีโครงสร้างระดับยอชนิคแรงรายละเอียดและชนิคเปรียบเทียบ ชนิคละ 2 บท
3. เอกสารอธิบายโครงสร้างระดับยอชนิคแรงรายละเอียดและชนิคเปรียบเทียบ
4. แบบฝึกการเขียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคแรงรายละเอียดและชนิคเปรียบเทียบ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การเสนอผลงาน
2. ตรวจสอบแฟ้มหัตถ์

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 2)

1. นักเรียนบอกข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา การแก้ไขได้
2. นักเรียนบอกข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมาได้
3. อธิบายข้อแตกต่างของข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหาการแก้ไขและชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมาได้
4. บอกคำที่เป็นตัวชี้แนะที่ปรากฏในข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหาการแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมาได้
5. สามารถใช้คำที่เป็นตัวชี้แนะเขียนข้อความตามโครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหาการแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมาได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูยกตัวอย่างข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา การแก้ไข ชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมาพร้อมทั้งให้นักเรียนสังเกตคำที่เป็นตัวชี้แนะที่ปรากฏในข้อความนั้น ๆ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 3 - 4 คน และให้ทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์ข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา การแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมา
 - 2.2 เขียนข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอคชนิด ปัญหา-การแก้ไข และสาเหตุ-ผลที่ตามมาจากคำชี้แนะที่กำหนด
 - 2.3 เปรียบข้อแตกต่างของข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิด ปัญหา-การแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมา
 - 2.4 แต่ละกลุ่ม เสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อลงสรุปรูปแบบการเขียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-การแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผล พร้อมทั้งศึกษาเอกสารความรู้เพิ่มเติม แล้วบันทึกสาระสำคัญ จากนั้นจึงเขียนข้อความจากภาพสถานการณ์ที่กำหนดเป็นรายบุคคล

4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดแจกแจงรายละเอียดหรือรายการ ชนิดเปรียบเทียบชนิดปัญหา-การแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมา

สื่อการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 2)

1. แผ่นโปสเตอร์ แสดงข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอดชนิด ปัญหา-การแก้ไข สาเหตุ-ผลที่ตามมา
2. บทอ่านที่ใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา การแก้ไข สาเหตุ-ผล ชนิดละ 2 ข้อความ
3. เอกสารประกอบการเรียน
4. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต การเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจงานเขียนของกลุ่มและรายบุคคล
3. ตรวจแบบทดสอบ

ใช้บทอ่านในแผนนี้ สอนนักเรียนกลุ่มควบคุม เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับส่วนที่เป็นใจความสำคัญของข้อความนั้น ๆ ปรากฏอยู่

แผนการสอน กลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 1 จำนวน 2 คาบ (คาบ 1-2)

เนื้อหา

ปรมนิเทศให้แนวการเรียนรู้ถึงรูปแบบการเขียนที่ผู้เขียนใช้สื่อความโดยทั่ว ๆ ไป

สาระสำคัญ

ภาษาไทยมีคุณค่าในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ และเป็นปัจจัยในการสร้างเอกภาพของชาติตลอดจนเป็นเครื่องมือรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมไทยการอ่านจึงเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยเฉพาะการอ่านงานเขียนประเภทร้อยแก้วทั้งที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี หากรู้หลักการอ่านและมีทักษะในการอ่านย่อมทำให้การสื่อสารในชีวิตประจำวันเกิดสัมฤทธิ์ผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกลักษณะของใจความสำคัญหลักและใจความรองในย่อหน้านั้น ๆ ได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 1)

1. บอกแนวการเขียนแต่ละประเภทได้
2. บอกสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. บอกประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน เลือกผู้นำกลุ่ม 1 คน เลขากลุ่ม 1 คน
2. ครูแจกงานเขียนประเภท ข่าว บทความ สารคดี และนิทาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยกำหนดให้ปฏิบัติดังนี้

กลุ่มที่ 1, 2 ให้อ่านข่าว

กลุ่มที่ 3, 4 อ่านบทความ

กลุ่มที่ 5, 6 อ่านนิทาน

กลุ่มที่ 7, 8, 9 อ่านสารคดี

จากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

- ชนิดของโครงสร้างระดับยอที่ใช้ในการเขียน
- สาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 3)

งานเขียนประเภทข่าว บทความ นิทาน และสารคดี

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การสนทนา การเสนอผลงาน

จุดประสงค์ย่อย (คาบ 2)

1. บอกโครงสร้างการเขียนได้ถูกต้อง
2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. พุคได้เนื้อหาสาระและตรงประเด็น
4. เขียนสรุปสาระสำคัญโดยใช้ถ้อยคำสำนวนของตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน
2. ครูแจกข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอ ชนิดแจ้งรายละเอียดหรือรายการชนิดเปรียบเทียบ ชนิดปัญหา-การแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผลให้นักเรียนอ่านแล้วทำกิจกรรมดังนี้

- 2.1 วิเคราะห์ว่าข้อความดังกล่าวใช้โครงสร้างระดับยอคนใด
- 2.2 เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- 2.3 วิเคราะห์ความแตกต่างของโครงสร้างระดับยอคนแต่ละชนิด
3. สุ่มนักเรียนประมาณ 3 - 4 กลุ่ม ให้ออกมาเสนอผลงาน จากนั้นจึงร่วมกันอภิปราย เพื่อเขียนสรุปเป็น หลักการ และนิยามของโครงสร้างระดับยอคนแต่ละชนิด

สื่อการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 4)

บทอ่านที่มีโครงสร้างระดับยอทั้ง 4 ชนิด

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การสนทนาซักถาม
2. ตรวจงานเขียน

แผนการสอน กลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 2 จำนวน 4 คาบ (คาบ 3-6)

เนื้อหา

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองจากงานเขียนประเภทร้อยแก้ว

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากงานเขียนแต่ละประเภทเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการอ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ตรงประเด็นมองเห็นความสัมพันธ์ของใจความหลักและใจความรองซึ่งช่วยให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้องรวดเร็ว

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 3)

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. พุจฉและเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านโดยใช้ถ้อยคำสำนวนของตนเองได้
3. เขียนข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอคชนิคมจรงรายละเอียคหรือรายการ

ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

แบ่งนักเรียนออกเป็น 9 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4 - 5 คน

1. ครูทบทวนข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิคมจรงรายละเอียคบนแผ่นโปรงใส แล้วอธิบายโครงสร้างการเขียน ลักษณะของข้อความ ลักษณะของเนื้อเรื่องและเขียนแผนภูมิแสดงใจความหลัก และรายละเอียคของเรื่อง

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม อ่านข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดแจกรายละเอียด แล้วเขียนข้อความที่เป็นใจความหลักของเรื่อง ลงในแผนภูมิที่กำหนดให้ ภายใต้การแนะนำของครู
3. ให้นักเรียนฝึกเขียนข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดแจกรายละเอียดหรือรายการจากภาพสถานการณ์ที่กำหนด

สื่อการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 5)

1. แผ่นโปสเตอร์ แสดงข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอคชนิดแจกรายละเอียด
2. บทอ่านที่มีโครงสร้างระดับยอคชนิดแจกรายละเอียด 2 บท
3. แผ่นโปสเตอร์ เขียนแผนภูมิชนิดแจกรายละเอียด
4. ภาพสถานการณ์สำหรับการฝึกการเขียนโครงสร้างระดับยอคชนิดแจกรายละเอียด

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การเสนอผลงาน
2. ตรวจงานเขียนของนักเรียน

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 4)

1. บอกความหมายของคำและสำนวนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. บอกข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดการเปรียบเทียบได้ถูกต้อง
3. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
4. พุจฉรูปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านเป็นถ้อยคำสำนวนของตนเองได้
5. เขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และเขียนข้อความเชิงเปรียบเทียบได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูฉายแผ่นโปร่งใสมีข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคการเปรียบเทียบ เพื่อทบทวนให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายถึงโครงสร้างการเขียน ลักษณะของเนื้อเรื่อง ลักษณะของข้อความที่เป็นตัวชี้แนะซึ่งบอกการต่อเนื่องของใจความ จากนั้นจึงเขียนแผนภูมิแสดงใจความหลักของเรื่อง
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอช นิคการเปรียบเทียบ และปฏิบัติกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์ข้อความที่เป็นใจความหลัก นำข้อความนั้นเขียนในแผนภูมิที่กำหนด
 - 2.2 วิเคราะห์ข้อแตกต่างของข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคจางรายละเอียด และนินคการเปรียบเทียบ และบันทึกข้อแตกต่างนั้น ๆ
 - 2.3 ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มเสนอผลงาน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องร่วมกันทั้งกลุ่มใหญ่
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมพร้อมทั้งให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและฝึกเขียนข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอชจากภาพสถานการณ์ที่กำหนด

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 6)

1. แผ่นโปร่งใสแสดงข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคการเปรียบเทียบ
2. บทอ่านที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคการเปรียบเทียบ
3. ภาพสถานการณ์สำหรับฝึกการเขียนข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคเปรียบเทียบ

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 5)

1. บอกข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอชนิคปัญหาและการแก้ไขได้ถูกต้อง
2. บอกสภาพการดีที่เป็นปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขได้ถูกต้องเหมาะสม
3. พุคสรุบใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านโดยใช้ถ้อยคำสัพพนของตนเองได้
4. เขียนข้อความโดยเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและข้อแก้ไขจากภาพสถานการณ์ที่กำหนดได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้นักเรียนดูภาพที่บ่งถึงปัญหาและรอการแก้ไข 2 - 3 สถานการณ์ แล้วจึงเปิดเครื่องบันทึกเสียงตัวอย่างข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา-การแก้ไขพร้อมทั้งซักถามใจความสำคัญหลักและใจความรองและอภิปรายแนวทางแก้ไข

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา-การแก้ไข แล้วปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

อภิปรายสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข

จับใจความสำคัญและเขียนข้อความลงในแผนภูมิที่กำหนด

ระบุคำหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะ

วิเคราะห์ข้อแตกต่างของข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดแจ้งรายละเอียด
ชนิดการเปรียบเทียบ และชนิดปัญหา-การแก้ไข

ให้ตัวแทนกลุ่มเสนอผลงาน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องร่วมกันครูอธิบายโครงสร้าง
การเขียนข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอคแต่ละชนิดให้ชัดเจน

3. ให้นักเรียนเขียนข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา-การแก้ไขจาก
ภาพสถานการณ์ที่กำหนด

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 7)

1. ภาพแสดงสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
2. แถบบันทึกเสียงข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา-การแก้ไข
3. ข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา-การแก้ไข 1 บท
4. ภาพสถานการณ์สำหรับฝึกเขียนข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา-
การแก้ไข

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การตอบคำถามของนักเรียน
2. ตรวจสอบการเสนอผลงาน
3. ตรวจงานเขียนของนักเรียน

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 6)

1. บอกลักษณะข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมาได้
2. บอกได้ว่าอะไรคือสาเหตุอะไรคือผลที่เกิดตามมาได้ถูกต้อง
3. พุทธสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านเป็นถ้อยคำสั้นๆของตนเองได้
4. เขียนข้อความเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุ-ผลที่ตามมาจากสถานการณ์ที่กำหนดได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. สุ่มนักเรียน 2 คน ให้อ่านบทสนทนาเชิงวิชาการ เรื่อง สาเหตุของการปวดศีรษะ แล้วให้นักเรียนทั้งหมด อภิปรายถึงสาเหตุของการปวดศีรษะ จากนั้นจึงทบทวนรูปแบบของโครงสร้างชนิดสาเหตุ-ผล

2. ครูแจกบทอ่านที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่าน และปฏิบัติดังนี้

- 2.1 เขียนแผนภูมิแสดงความหลักและรายละเอียดของเรื่อง
- 2.2 ระบุคำหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะ
- 2.3 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานครูและนักเรียนตรวจสอบความถูกต้อง

ร่วมกัน

3. ให้นักเรียนเขียนข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิด สาเหตุ-ผลที่ตามมา จากภาพสถานการณ์ที่กำหนด

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 8)

1. บทสนทนาเชิงวิชาการ
2. บทอ่านที่ใช้โครงสร้างระดับยอคชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมา
3. แผ่นโปสเตอร์แสดงแผนภูมิชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมา
4. แผ่นโปสเตอร์ที่กำหนดค่าหรือกลุ่มค่าที่เป็นตัวชี้แนะ
5. ภาพสถานการณ์สาเหตุ-ผลที่ตามมา

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม ความถูกต้องในการเสนองาน
2. ตรวจงานเขียนของนักเรียน

แผนการสอน กลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 3 จำนวน 2 คาบ (คาบ 7 - 8)

เนื้อหา

งานเขียนประเภทสารคดี บทความโดยปกติจะเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และ
ข้อคิดเห็นของผู้เขียนเอง

สาระสำคัญ

การอ่านงานเขียนประเภท สารคดี บทความ ผู้อ่านต้องวิเคราะห์ว่า ข้อความตอนใด
เป็นข้อเท็จจริง ข้อความตอนใดเป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียน เพราะจะช่วยให้จับใจความได้รวดเร็ว
เข้าใจแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อความให้ทราบ อีกทั้งช่วยในการตีความได้ตรงประเด็นอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่ออ่านงานเขียนประเภทบทความสารคดีแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิด
เห็นได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบ 7)

1. แยกข้อเท็จจริงออกจาก ส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนได้
2. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง ได้
3. บอกรูปแบบการเขียนแต่ละข้อความได้
4. พูดได้อย่างมีเนื้อหาสาระและตรงประเด็น
5. เขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 3 - 4 คน
2. ครูแจกบทอ่านที่มีโครงสร้างระดับยอคนิคมองรายละเอียดยกและ เปรียบเทียบให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านแล้วปฏิบัติดังนี้

- 2.1 ศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับถ้อยคำสำนวนในเรื่องที่อ่าน
- 2.2 วิเคราะห์ข้อความดังกล่าวว่า ใช้โครงสร้างระดับยอคนิคมองใดบ้าง
- 2.3 เขียนแผนภูมิแสดงใจความหลักและใจความรอง
- 2.4 ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานเพื่อตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน
- 2.5 เขียนสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการอ่าน การฟัง โดยใช้ถ้อยคำสำนวนของตนเอง

ตนเอง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อความที่แสดงข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นของผู้เขียน

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 9)

บทอ่านที่มีโครงสร้างระดับยอคนิคมอง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การเสนอผลงาน
2. ตรวจสอบบันทึก
3. ตรวจงานเขียน

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 8)

1. บอกข้อความที่แสดงข้อเท็จจริงได้
2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนแผนภูมิแสดงใจความหลักและรายละเอียดยกได้

4. พุดสื่อสารได้ตรงประเด็น
5. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำสัพทวนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและความคิด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูเปิดเครื่องบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังบทความที่เสนอปัญหา และการแก้ไข แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับแนวการเขียน ประเด็นปัญหาและการแก้ไข พร้อมทั้งให้เขียนแผนภูมิเกี่ยวกับเนื้อหาในบทความ
2. ครูแจกบทความที่มีโครงสร้างระดับยอคชนิตปัญหาและการแก้ไข และชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมาให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์ข้อความที่อ่านว่าใช้โครงสร้างระดับยอคชนิตใดบ้าง ส่วนใดที่แสดงข้อเท็จจริง ส่วนใดที่แสดงข้อคิดเห็น
 - 2.2 เขียนแผนภูมิเสนอใจความหลัก
 - 2.3 เสนอผลงานเพื่อตรวจสอบความถูกต้องร่วมกันแต่ละกลุ่ม แล้วให้แต่ละคนบันทึกสาระสำคัญ
3. ครูและนักเรียนอภิปรายลักษณะของ เนื้อความที่มีโครงสร้างระดับยอคชนิตปัญหา-การแก้ไข
4. ให้นักเรียนเขียนข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอคชนิตปัญหา-การแก้ไข และสาเหตุ-ผลที่ตามมา จากภาพสถานการณ์ที่กำหนดเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 10)

1. แถบบันทึกเสียง
2. บทความที่มีโครงสร้างระดับยอคชนิตปัญหา-การแก้ไข กับชนิดสาเหตุ-ผลที่ตามมา
3. ภาพกำหนดสถานการณ์

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม ความสนใจ การเสนอผลงาน
2. ตรวจสอบบันทึก
3. ตรวจงานเขียน

แผนการสอน กลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 4 จำนวน 4 คาบ (คาบ 9 - 12)

เนื้อหา

การอ่านงานเขียนประเภทร้อยแก้ว

สาระสำคัญ

การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ต้องอาศัยทักษะการแปลความ การตีความ การขยายความ ตลอดจนวิเคราะห์ได้ว่า ข้อความใดเป็นใจความสำคัญ ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น บอกเจตนาของผู้ส่งสาร และวินิจฉัยเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถสรุปข้อคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนเองต่อข้อความที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 9)

1. บอกความหมายของคำและสำนวนโวหารได้
2. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
3. ระบุประเภทของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดได้
4. พูดและเขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูทบทวนลักษณะข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด โดยการอธิบาย
ซักถาม ยกตัวอย่าง
2. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอ่านเอกสารที่ครูแจกให้แล้วทำกิจกรรมดังนี้

- 2.1 วิเคราะห์ข้อความที่อ่านว่าใช้โครงสร้างระดับยอชนิดใด แล้วเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองตามแผนภูมิของโครงสร้างระดับยอชนิดนั้น ๆ
- 2.2 ส่งตัวแทนออกมาพูดสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน พร้อมทั้งแสดงข้อคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อข้อความที่อ่าน
- 2.3 นักเรียนแต่ละคนบันทึกสาระสำคัญของเรื่องที่ได้อ่าน
- 2.4 ให้นำแต่ละกลุ่มมาเวียนผลัดเปลี่ยนกันอ่านเอกสารของแต่ละกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 11)

1. แผนภูมิที่มีโครงสร้างระดับยอทั้ง 4 ชนิด
2. บทอ่าน 6 เรื่อง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การตอบคำถาม การเสนอผลงาน
2. บันทึก ตรวจสมุด

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 10)

นักเรียนอ่านบทความเรื่องสิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์แล้วสามารถ

1. บอกความหมายของคำ กลุ่มคำ สำนวนได้ถูกต้อง
2. บอกสาเหตุที่เกิดมลภาวะและผลกระทบที่ตามมา ได้ถูกต้อง
3. ตีความจากถ้อยคำสำนวนที่อ่านได้
4. บอกแนวคิดของผู้เขียนได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูสนทนากับปัญหาสิ่งแวดล้อม และให้นักเรียนพิจารณาภาพที่บ่งบอกถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อม แล้ววิเคราะห์ว่าแต่ละภาพบ่งบอกถึงปัญหาใดมีผลต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไรและนักเรียนมีแนวคิดในการแก้ปัญหาอย่างไร

2. ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่องสิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์ในหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 แล้ววิเคราะห์
 - 2.1 โครงสร้างระดับยอคนที่ผู้เขียนใช้
 - 2.2 ผู้เขียนกล่าวถึงสิ่งใด เสนอแนวความคิดอย่างไร
3. นักเรียนอภิปรายเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขอย่างมีเหตุผล
4. ให้นักเรียนเขียนบทความโดยใช้โครงสร้างระดับยอคนิคมโนทัศน์-การแก้ไขจากสถานการณ์ที่กำหนด
5. ครูคัดเลือกบทความที่เขียนอยู่ในเกณฑ์ดี ไว้เป็นตัวอย่างการเขียนแล้วนำใบรวบรวมไว้ในสมุดรวบรวมผลงาน

สื่อการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 12)

1. ภาพกำหนดสถานการณ์
2. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2
3. แผ่นโปสเตอร์ที่เขียนแผนภูมิโครงสร้างระดับยอคนิคมโนทัศน์-การแก้ไข
4. สมุดรวบรวมผลงานของนักเรียน

การวัดผลประเมินผล

1. ฟังการอภิปรายของนักเรียน
2. ตรวจผลงาน

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 11)

นักเรียนอ่านบทความเรื่องสิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์แล้วสามารถ

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. บอกสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและแนวทางแก้ไขได้ถูกต้อง

3. ขยายความจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
4. บอกโครงสร้างระดับยอคนที่ผู้เขียนใช้สื่อความได้ถูกต้อง
5. เขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านผลงานที่เขียนอยู่ในเกณฑ์ดี ให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งวิเคราะห์ วิจารณ์ว่าใช้โครงสร้างระดับยอคนใด เนื้อหาสอดคล้องกับภาพสถานการณ์ที่กำหนดให้หรือไม่ ใช้ภาษาสื่อความคิดเพียงใด
2. ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่อง สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์ ในหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 แล้วแบ่งกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1 โครงสร้างระดับยอคนที่ผู้เขียนใช้สื่อความคิด
 - 2.2 สถานการณ์ที่เป็นปัญหาและแนวทางแก้ไข
 - 2.3 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวนักเรียนและแนวคิดในการแก้ไข
3. ให้นักเรียนเขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 13)

1. ผลงานของนักเรียน
2. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2

การวัดผลประเมินผล

สังเกตความสนใจ การอภิปราย ชักถามตอบปัญหา

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 12)

1. จับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้
2. บอกโครงสร้างระดับยอคนที่ผู้เขียนใช้สื่อความหมายได้ถูกต้อง

3. วิเคราะห์ข้อความที่อ่านได้อย่างมีหลักการมีเหตุผล
4. ใช้ถ้อยคำสำนวนในการเขียนได้เหมาะสมกับเนื้อหาและความคิด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความ ซึ่งนำมาจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และสารานุกรมฉบับเยาวชน โดยเชื่อมโยงความรู้เรื่องโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดเป็นแนวทางในการอ่าน
2. สุ่มนักเรียนประมาณ 4 - 5 คน รายงานข้อความที่อ่านว่า บทอ่านแต่ละบทผู้เขียนใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด ใจความสำคัญคืออะไร
3. ครูและนักเรียน ร่วมกันอภิปรายโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดว่ามีผลต่อการอ่านหรือไม่อย่างไรจากนั้นจึงให้นักเรียนเขียนข้อความที่ใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใดชนิดหนึ่ง โดยเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อความที่จะเขียน
4. ครูตรวจผลงานโดยจัดอันดับคุณภาพแล้วรวบรวมผลงานที่เขียนในเกณฑ์ดีไว้ในสมุดรวบรวมผลงาน

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 14)

1. บทอ่าน
2. แผนภูมิโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด

การวัดผลประเมินผล

1. พังรายงาน
2. ตรวจงานเขียน

แผนการสอน กลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 5 จำนวน 4 คาบ (คาบ 13 - 16)

เนื้อหา

การอ่านงานเขียนประเภทบทความ ข่าว นิทาน และบทสนทนา

สาระสำคัญ

พฤติกรรมการอ่านในใจที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนนั้นจะ เน้นด้านความเข้าใจ การวิเคราะห์ และการประเมินค่า เช่น อ่านแล้วจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง ได้แยกข้อเท็จจริง จากข้อคิดเห็น ที่ความได้ บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้ แสดงความคิดเห็น เชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์และวินิจฉัยเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนจับใจความสำคัญ บอกเจตนาของผู้ส่งสาร วิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 13)

1. บอกรูปแบบการเขียนบทความได้ถูกต้อง
2. จับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
3. เล่าเรื่องจากที่ฟัง ได้อย่างมีลำดับขั้นตอน
4. บอกเจตนาของผู้ส่งสารพร้อมทั้งวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ให้นักเรียนอ่านเอกสารที่ครูแจกให้เป็นรายบุคคล แล้วเขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายวิจารณ์เรื่องที่อ่าน พร้อมทั้งบอกเจตนาของผู้ส่งสาร

3. ครูสุ่มนักเรียนประมาณ 3 - 4 คน ให้เสนอแผนภูมิเนื้อหาและบรรยายรายละเอียดตามแผนภูมินั้นครูและนักเรียนทั้งกลุ่มใหญ่ตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน

สื่อการเรียนรู้การสอน (เอกสารหมายเลข 15)

บทอ่าน 3 บท

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน
2. ฟังการเสนอเนื้อหา
3. ตรวจสอบผลงานของนักเรียน

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 14)

1. แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง
2. จับใจความสำคัญจากข้อความในแต่ละย่อหน้าได้
3. ลำดับขั้นตอนจากเรื่องที่อ่านได้
4. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่องมัจจุราชนในบ้าน แล้วปฏิบัติดังนี้
 - 1.1 จับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า
 - 1.2 แยกข้อเท็จจริง ออกจากข้อคิดเห็น
 - 1.3 บอกแนวคิดของผู้เขียน
 - 1.4 ประมวลความรู้ความเข้าใจ แล้วเขียนสรุปสาระสำคัญด้วยถ้อยคำ สำนวน

ของตนเอง

2. ให้นักเรียนแสดงแนวคิดแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง แล้วเขียนข้อความ โดยใช้โครงสร้างระดับยอคให้เหมาะสมกับเนื้อความ
3. ครูคัดเลือกผลงานที่เขียนอยู่ในเกณฑ์ดี ให้นักเรียนผลัดกันอ่าน

สื่อการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 16)

บทความเรื่องมัจจุราชในบ้าน

การวัดผลประเมินผล

1. พิจารณาสันทนา ตอบปัญหาของนักเรียน
2. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
3. ตรวจผลงาน

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 15)

นักเรียนอ่าน สารคดี บทสนทนา และนิทานแล้วสามารถ

1. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้
2. แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ได้
3. วินิจฉัยเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
4. ใช้ภาษาเขียนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและแนวคิด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มให้อ่านงานเขียนดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 อ่าน สารคดี
 - กลุ่มที่ 2 อ่าน บทสนทนา
 - กลุ่มที่ 3 อ่าน สารคดี
 - กลุ่มที่ 4 อ่าน สารคดี

กลุ่มที่ 5 อ่าน นิทาน

ใช้เวลาอ่านเรื่องละ 10 นาที

แล้วให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

1.1 อภิปรายเพื่อลงสรุปเจตนา ของผู้ส่งสาร

1.2 วิเคราะห์ข้อความที่อ่าน

1.3 บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

1.4 เสนอผลงานเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหมุนเวียนกันอ่านงานเขียนทั้ง 5 เรื่อง ใช้เวลาอ่านเรื่องละประมาณ 10 นาที

4. ให้นักเรียนเขียนข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับย่อคให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและแนวคิด

สื่อการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 17)

1. บทอ่าน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปราย
3. ตรวจแบบฝึกหัด

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 16)

1. วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านตามแนวคิดของตนเองได้
2. บอกรูปแบบที่ผู้เขียนใช้ข้อความได้
3. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้
4. ใช้ภาษาเขียนวิจารณ์ได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้นักเรียนพิจารณาภาพเกี่ยวกับ วัฒนธรรมประเพณีของไทย ภาพสังคมเมือง สังคมชนบท สุ่มนักเรียน 3 - 4 คน ให้แสดงความคิดเห็นตามแนวคิดของตนเอง
2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนด แล้วระบุรูปแบบการเขียน สาระสำคัญของเรื่อง เจตนายของผู้ส่งสาร ประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับ
3. ให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านและประโยชน์ที่ได้รับตามความคิดของตนเอง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บทอ่าน

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. ตรวจผลงาน

แผนการสอน กลุ่มควบคุม
แผนการสอนที่ 1 จำนวน 2 คาบ (คาบ 1 - 2)

เนื้อหา

ปฐมนิเทศให้แนวการเรียนรู้ถึงรูปแบบการเขียนที่ผู้เขียนใช้สื่อความโดยทั่ว ๆ ไป

สาระสำคัญ

ภาษาไทยมีคุณค่าในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ และเป็นปัจจัยในการสร้างเอกภาพของชาติตลอดจนเป็นเครื่องมือรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมไทยการอ่านจึงเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยเฉพาะการอ่านงานเขียนประเภทร้อยแก้วทั้งที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี หากรู้หลักการอ่าน และมีทักษะการอ่านย่อมทำให้การสื่อสารในชีวิตประจำวันเกิดสัมฤทธิ์ผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกลักษณะของใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองในแต่ละย่อหน้าได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 1)

1. บอกจุดมุ่งหมายในการอ่านได้
2. บอกประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านได้
3. อธิบายความสำคัญของการอ่านในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูสนทนาปัญหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับคนกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาไม่มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพ ไม่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการอ่านว่ามีผลต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมและพัฒนาอาชีพอย่างไร

2. ครูแจกบทอ่าน 5 ประเภท ได้แก่ ข่าว บทความ สารคดี และนิทาน ให้ให้นักเรียน
เลือกอ่านตามกลุ่มสนใจ และปฏิบัติดังนี้

- 2.1 กลุ่มที่อ่านข่าว ให้สรุปเนื้อหาสาระของข่าว
- 2.2 กลุ่มที่อ่านบทความ ให้ระบุส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นของผู้เขียน
- 2.3 กลุ่มที่อ่านสารคดี ให้บอกใจความของเรื่องที่อ่าน
- 2.4 กลุ่มที่อ่านนิทาน ให้เล่าเรื่องย่อพร้อมทั้งบอกข้อคิดที่ได้

3. ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปราย จุดมุ่งหมายในการอ่าน และประโยชน์ที่ได้รับจาก
การอ่าน

4. ครูแนะนำหนังสือที่น่าสนใจเพิ่มเติม

สื่อการเรียนการสอน

บทอ่านประเภท ข่าว บทความ นิทาน สารคดี

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การสนทนา ชักถามและตอบปัญหา
2. ตรวจสอบคั่นทีก

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 2)

1. พหุได้เนื้อหาสาระและตรงประเด็น
2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนสรุปสาระสำคัญโดยใช้ถ้อยคำสำนวนของตนเองได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ให้นักเรียนคู่เฉพาะชื่อเรื่องของ บทความ สารคดี และส่มักเรียนประมาณ
3 - 4 คน ออกมาเล่าเรื่องโดยการคาดคะเนจากชื่อเรื่อง

2. ครูแจกบทอ่านซึ่งเป็นเรื่องเดียวกับที่ให้นักเรียนคัดการณั้ ให้นักเรียนอ่านเพื่อตรวจสอบความคิดของตนกับผู้อื่นว่ามีแนวคิดเหมือนหรือแตกต่างอย่างไร จากนั้นจึงให้จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง พร้อมทั้งเขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
3. ครูอธิบายลักษณะใจความสำคัญหลัก และใจความสำคัญรอง ให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด

สื่อการเรียนการสอน

1. บทอ่าน
2. แผ่นโปรงใสที่แสดงใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง

การวัดผลประเมินผล

1. ตรวจสอบคันทัก
2. พังการรายงาน

แผนการสอนที่ 2 จำนวน 4 คาบ (คาบ 3 - 6)

เนื้อหา

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองจากงานเขียนประเภทร้อยแก้ว

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากงานเขียนแต่ละประเภท เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการอ่าน เพราะจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ตรงประเด็น มองเห็นความสัมพันธ์ของใจความหลักและใจความรองช่วยให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้องรวดเร็ว

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 3)

1. บอกความหมายของคำและสำนวนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. ลำดับเหตุการณ์ เรื่องราว รายการจากเรื่องที่อ่านได้
3. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
4. พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านโดยใช้ถ้อยคำสำนวนของตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำ และสำนวนโวหารจากเอกสารที่ครูแจกให้
2. สุ่มนักเรียน 4 - 5 คน ให้เล่าเรื่องที่อ่านโดยเรียงลำดับขั้นตอน เหตุการณ์และจัดความคิดอย่างเป็นระบบ จากนั้นจึงให้นักเรียนที่ฟังประมาณ 2 - 3 คน เล่าเรื่องที่ฟังโดยสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
3. ให้นักเรียนเขียนโดยใช้รูปแบบการย่อความ จากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บทอ่าน
2. รูปแบบย่อความ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. ฟังการถ่ายทอดเรื่องที่อ่าน
3. ตรวจย่อความ

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 4)

1. บอกความหมายของคำและสำนวนจากเรื่องที่อ่านได้
2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. พุทธสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
4. เขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน มีหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่ม
2. ให้นักเรียนดูชื่อเรื่อง ชื่อข้อความที่จะอ่าน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมพลังสมอง รวบรวมข้อมูล ว่ามีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านอย่างไร อยากรู้อะไรเพิ่มเติมอีก แล้วเขียนข้อความนั้น ๆ ไว้บนกระดานดำ
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข้อความตามเรื่องที่ระบุไว้จากนั้นให้แต่ละกลุ่มรวบรวมว่าได้รับความรู้ แนวคิดตามที่ต้องการหรือไม่ ผู้เขียนเขียนได้ครอบคลุม ตรงประเด็นมากน้อยเพียงใดและเลขานุการกลุ่มจับบันทึกในตารางบนแผ่นโปสเตอร์ ให้หัวหน้ากลุ่มนำเสนอผลงาน
4. ให้นักเรียนเขียนสรุปสาระสำคัญจากการฟังและการอ่าน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บทอ่าน
2. แผ่นโปสเตอร์เขียนตารางเพื่อบรรจุข้อมูล

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การเสนอผลงาน
2. ตรวจสอบคัมภีร์

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 5)

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. พุทธสรุปความ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้
3. เขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่บ่งบอกถึงสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาและเกิดในสังคมยุคปัจจุบัน เช่นปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องสารพิษที่ตกค้างในผัก ผลไม้ ให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาต่าง ๆ ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร มีแนวทางแก้ไขหรือไม่ ในฐานะที่เป็นนักเรียนจะมีส่วนช่วยได้อย่างไร

2. ให้นักเรียนอ่านบทความ สารคดีที่เกี่ยวข้องสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วอภิปรายเกี่ยวกับ

- 2.1 สภาพของปัญหา
- 2.2 แนวทางแก้ไข
- 2.3 ข้อคิดที่ได้ แล้วจึงเขียนสรุปสาระสำคัญที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บทความ สารคดี
2. รูปภาพ

การวัดผลประเมินผล

1. ฟังการอภิปรายของนักเรียน
2. ตรวจสอบบันทึก

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 6)

1. บอกความหมายของคำและสำนวนจากเรื่องที่อ่านได้
2. เล่าเรื่องจากภาพที่กำหนดได้
3. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
4. เขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ให้นักเรียนดูภาพความแข็งแรงของชนบท สภาพป่าไม้ที่ถูกละลาย จากนั้นให้นักเรียน 5 - 6 คน เล่าเรื่องจากภาพนั้น ๆ แล้วจึงให้อ่านข้อความที่ครูแจกให้ โดยเปิดโอกาสให้ซักถามเกี่ยวกับความหมายของคำ และสำนวนโวหารที่ปรากฏ
2. ให้นักเรียนจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองแล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพ
2. บทความที่สอดคล้องกับภาพ

การวัดผลประเมินผล

1. ฟังการบรรยาย การซักถามของนักเรียน
2. ตรวจสมุดบันทึก

แผนการสอนที่ 3 จำนวน 2 คาบ (คาบ 7 - 8)

เนื้อหา

งานเขียนประเภทสารคดี บทความ โดยปกติจะเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อมูลที่เป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียนเอง

สาระสำคัญ

การอ่านงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่เป็นสารคดี บทความ ผู้อ่านต้องวิเคราะห์ว่า ข้อความตอนใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความตอนใดเป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียน เพราะช่วยให้จับใจความได้รวดเร็ว เข้าใจแนวความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อความ อีกทั้งช่วยในการตีความได้ตรงประเด็นอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่ออ่านงานเขียนประเภทบทความ สารคดีแล้วสามารถ แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 7)

1. บอกความหมายของคำและสำนวนโวหารได้
2. แยกข้อเท็จจริงออกจากส่วนที่เป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียนได้
3. จับใจความสำคัญหลัก และใจความสำคัญรองได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5 - 6 คน ให้แต่ละกลุ่มผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันอ่านบทความ แล้วอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 แนวความคิดของผู้เขียน
- 1.2 ความหมายของคำและสำนวนโวหาร
- 1.3 ข้อคิดเห็นของผู้เขียน
- 1.4 ใจความสำคัญของเรื่อง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย สรุป ลักษณะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงที่แสดงความ
คิดเห็น
3. ให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญ และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

บทอ่าน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรม การเสนอผลงาน
2. ตรวจสอบบันทึก

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 8)

1. บอกข้อความที่แสดงข้อเท็จจริงได้
2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. พุจฉอสสารได้ตรงประเด็น
4. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำสำนวนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและความคิด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูแจกบทอ่านให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านและปฏิบัติดังนี้
 - 1.1 ระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 - 1.2 หัวหน้ากลุ่มเสนอผลงาน

2. ครูสรุปสาระสำคัญของแต่ละเรื่องอีกครั้งหนึ่ง ต่อจากนั้นจึงให้นักเรียนเขียนบทความแสดงข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนการสอน

บทอ่าน 4 เรื่อง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเสนอผลงาน
2. ตรวจสอบผลงานของนักเรียน

แผนการสอนที่ 4 จำนวน 4 คาบ (คาบ 9 - 12)

เนื้อหา

การอ่านงานเขียนประเภทร้อยแก้ว

สาระสำคัญ

การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นต้องอาศัยทักษะการแปลความ การตีความ การขยายความ ตลอดจนวิเคราะห์ได้ว่าข้อความใดเป็นใจความสำคัญ ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น บอกเจตนาของผู้ส่งสาร และวินิจฉัยเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ สรุปข้อคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนเองต่อเนื้อเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 9)

1. บอกความหมายของคำและสำนวนโวหารได้
2. ตอบคำถามจากเรื่องได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้
4. ประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ให้นักเรียนอ่านเอกสารที่ครูแจกให้ ให้ซักถามความหมายของคำ กลุ่มคำและ สำนวนโวหาร
2. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ให้แต่ละกลุ่มให้ตั้งประเด็นในการอภิปราย 1 - 2 ประเด็น เลขานุการกลุ่มบันทึก หัวหน้ากลุ่มรวบรวมและนำไปเขียนไว้ที่กระดานดำ
3. ครูและนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย ซักถามทุกประเด็น

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมพลังสมอง รวบรวมข้อคิดที่ได้จากเรื่อง พร้อมทั้งให้เหตุผลข้อดีข้อเสียของเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนการสอน

บทอ่าน 6 เรื่อง

การวัดผลประเมินผล

หังการอภิปรายของนักเรียน

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 10)

นักเรียนอ่านบทความเรื่องสิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์แล้วสามารถ

1. บอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และสำนวนได้ถูกต้อง
2. ตอบคำถามจากเรื่องได้
3. บอกแนวคิดของผู้เขียนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครู สอนพบกับนักเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อมกับชีวิตในชุมชนและตั้งประเด็นให้นักเรียนอภิปรายเรื่อง สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์อย่างไร
2. ให้นักเรียนอ่านเรื่องสิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์ ในหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 แล้วให้ซักถามความหมายของคำ เขียนสาระสำคัญ และแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อความให้ผู้อ่านทราบ
3. ให้นักเรียนอ่าน ข่าว บทความจากหนังสือพิมพ์ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2
2. ข่าว บทความจากหนังสือพิมพ์

การวัดผลประเมินผล

1. ฟังการอภิปราย
2. ตรวจสอบบันทึก

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 11)

นักเรียนอ่านบทความเรื่องสิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์แล้วสามารถ

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
3. ขยายความจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
4. เขียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูเปิดเครื่องบันทึกเสียง เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียน 4 - 5 คน มาเล่าสาระสำคัญจากเรื่อง
2. ให้นักเรียนอ่าน สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์ ในหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 แล้วให้สรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แถบบันทึกเสียง
2. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2
3. แบบฝึกหัด

การวัดผลประเมินผล

1. ฟังการพูดสรุปสาระสำคัญจากเรื่อง
2. ตรวจสอบบันทึก
3. ตรวจแบบฝึกหัด

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 12)

1. จับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้
2. วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างมีหลักการมีเหตุผล
3. ใช้ถ้อยคำสำนวนการเขียนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้นักเรียนดูภาพ 4 ภาพ แล้วเขียนข้อความบรรยายภาพ ใช้เวลาเขียนภาพละ 5 นาที รวบรวมผลงานของนักเรียนตามภาพที่กำหนด 4 ภาพ

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่มแล้วคัดเลือกผลงานที่เขียนอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คัดเลือกข้อความบรรยาย ภาพที่ 1

กลุ่มที่ 2 คัดเลือกข้อความบรรยาย ภาพที่ 2

กลุ่มที่ 3 คัดเลือกข้อความบรรยาย ภาพที่ 3

กลุ่มที่ 4 คัดเลือกข้อความบรรยาย ภาพที่ 4

เลขานุการบันทึกเหตุผล หลักเกณฑ์ในการเลือกเรื่อง หัวหน้ากลุ่มเสนอผลงาน
ครูแนะนำแก้ไขเพิ่มเติม

3. ครูแจกบทอ่านที่สอดคล้องกับภาพให้นักเรียนอ่าน พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สำนวนโวหารให้เหมาะแก่เนื้อเรื่อง นักเรียนบันทึกสาระสำคัญ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. รูปภาพ 4 ภาพ
2. บทอ่าน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. พิจารณารายชื่อของนักเรียน
3. ตรวจสอบบันทึก

แผนการสอนที่ 5 จำนวน 4 คาบ (คาบที่ 13 - 16)

เนื้อหา

การอ่านเขียนประเภทบทความ ข่าว ประกาศ รายงาน และบทสนทนา

สาระสำคัญ

พฤติกรรมการอ่านในใจที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนนั้นจะเน้นด้านความเข้าใจ การวิเคราะห์และการประเมินค่า เช่น อ่านแล้วจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้ ตีความได้ บอกเจตนาผู้ส่งสารได้ แสดงความคิดเห็นเชิง วิเคราะห์วิจารณ์และวินิจฉัยเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ บอกเจตนาของผู้ส่งสาร และวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 13)

นักเรียนอ่านบทความแล้วสามารถ

1. บอกรูปแบบการเขียนบทความได้
2. จับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
3. เล่าเรื่องได้อย่างมีลำดับขั้นตอน
4. บอกเจตนา ผู้ส่งสาร และวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอ่านบทความที่ครูกำหนดให้ จากนั้นจึง
เอาข้อมูลในบทความเขียน บทสนทนาเชิงวิชาการ
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาอ่านบทสนทนาที่สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันเขียน
3. ให้บันทึกสาระสำคัญจากการฟังบทสนทนา

สื่อการเรียนการสอน

บทอ่าน

การวัดผลประเมินผล

สังเกตความสนใจ การสนทนาซักถาม

ตรวจงานเขียน

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 14)

1. แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้
2. จับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าได้
3. ลำดับขั้นตอนจากเรื่องที่อ่านได้
4. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูทบทวนลักษณะของข้อความที่แสดงข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น แล้วสนทนา ซักถาม
ให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด
2. ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่องมัจจุราชในบ้าน แล้วตอบคำถามจากเรื่อง จากนั้นจึง
ย่อเรื่องให้อยู่ในรูปแบบของย่อความ

สื่อการเรียนการสอน

1. บทอ่าน
2. รูปแบบการย่อความ

การวัดผลประเมินผล

1. ฟังการซักถาม
2. ตรวจแบบฝึกหัด

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 15)

นักเรียนอ่าน ข่าว บทความ ประกาศ บทสนทนา แล้วสามารถ

1. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้
2. แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ได้
3. ใช้สำนวนการเขียนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและแนวคิด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้นักเรียนอ่านเฉพาะหัวข้อของสารคดี บทสนทนา และนิทาน แล้วให้นักเรียนแต่ละคนเขียนข้อความ ซึ่งเป็นคำตอบ ที่อยากรู้ในเรื่องนั้น ๆ
2. ครูแจกบทอ่าน ให้นักเรียนอ่านแล้วให้บันทึกว่าได้รับความรู้เรื่องอะไร ผู้เขียนต้องการบอกอะไร
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย ลักษณะของงานเขียนแต่ละประเภท

สื่อการเรียนรู้การสอน

บทอ่าน 4 ประเภท

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. ตรวจสมุดบันทึก

จุดประสงค์ย่อย (คาบที่ 16)

1. วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านตามแนวคิดของตนได้
2. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้
3. เขียนข้อความที่แสดงความคิดเห็นได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูนำภาพซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดในสังคมไทย แล้วให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
2. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนด แล้วอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 ระบุเจตนาของผู้ส่งสาร
 - 2.2 วิเคราะห์เรื่องที่อ่านตามแนวคิดของตนเอง
 - 2.3 บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
3. ให้นักเรียนเขียนบทความจากภาพที่กำหนด

สื่อการเรียนรู้การสอน

รูปภาพ

การวัดผลประเมินผล

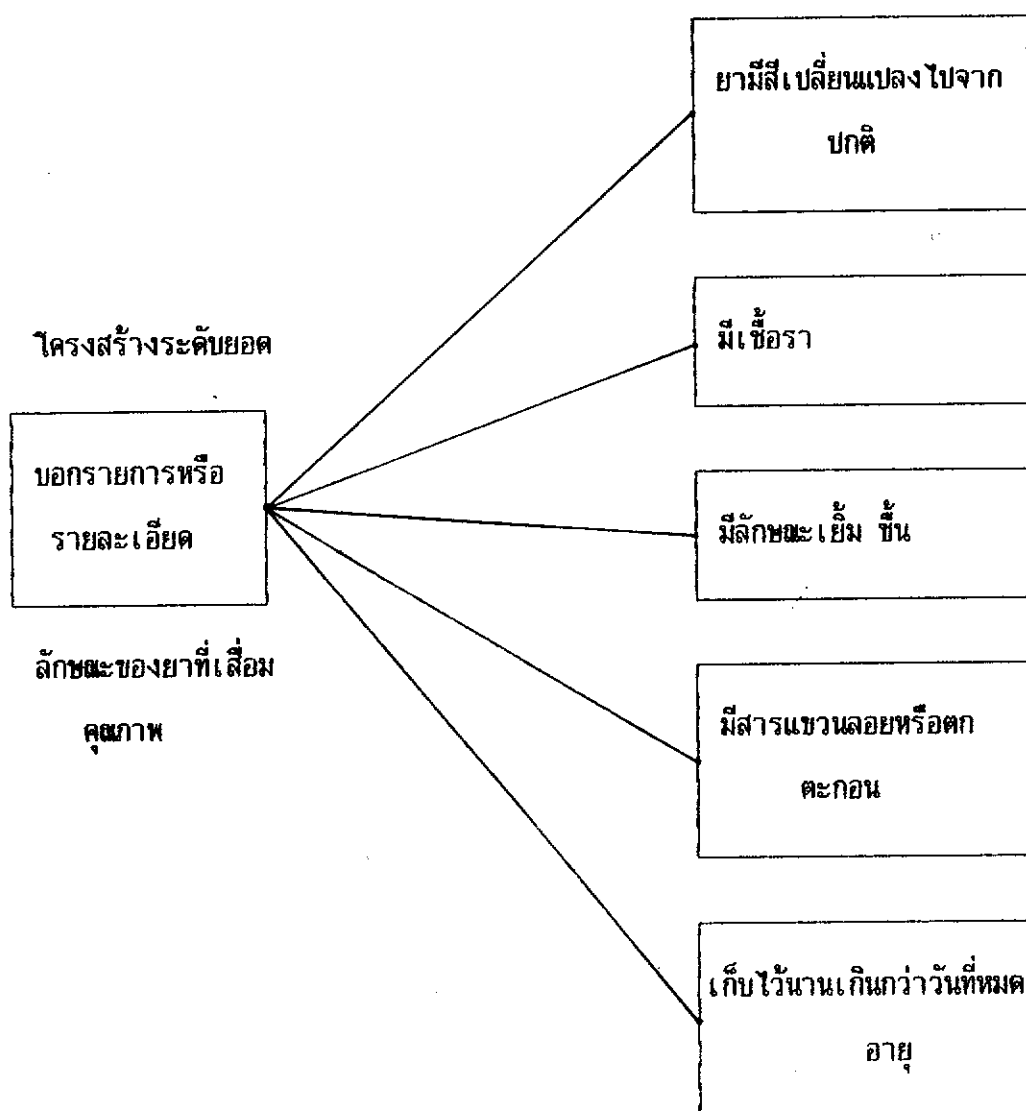
1. สังเกตความสนใจของนักเรียน
2. ตรวจงานเขียน

เอกสารหมายเลข 1 (หน้า 168 - 175)

เรื่องน่ารู้

ลักษณะของยาเสื่อมคุณภาพนั้น เราอาจสังเกตได้จากลักษณะของยา ดังนี้

1. ยามีสีเปลี่ยนแปลงไปจากปกติ
2. มีเชื้อราขึ้น โดยสังเกตเห็นได้เป็นจุดขาว ๆ
3. มีลักษณะเยิ้ม ขึ้น บวม หรือแตก
4. มีสารแขวนลอยหรือตกตะกอน เมื่อเขย่าแล้วก็ไม่เป็นเนื้อเดียวกัน
5. เก็บไว้นานเกินกว่าวันที่หมดอายุที่พิมพ์ไว้ในฉลากยา

กระดังงา

กระดังงาสงขลา

หอมอะไรก็ในสวน
หอมกระถิ่นกลิ่นจำปา

กระดังงาไทย

หอมล่อกล่าควนกระดังงา
เมื่อเวลาเป็นเอย

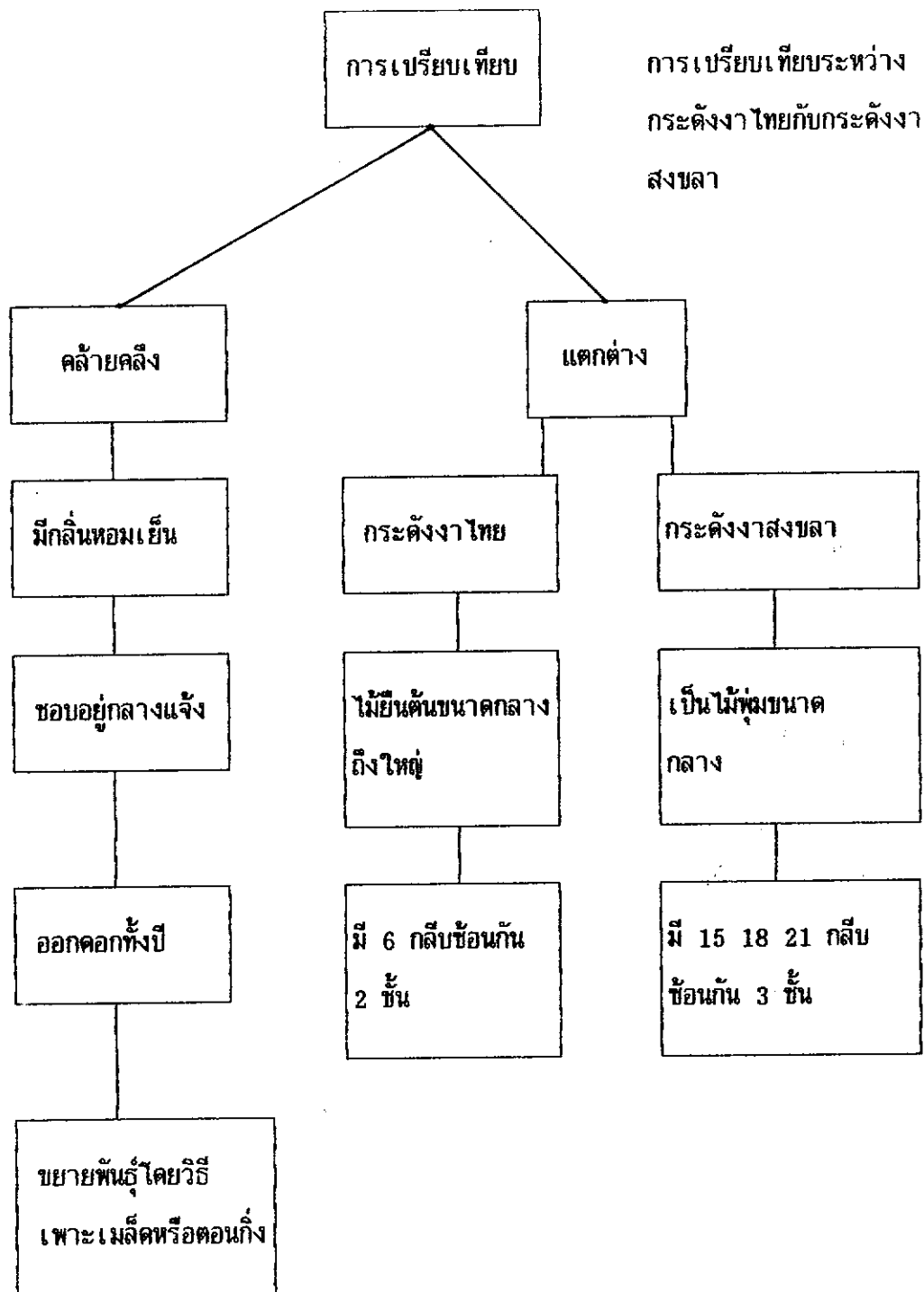
(เพลงโบราณ)

กระดังงาโดยทั่วไปมีอยู่ ๒ ชนิด คือ กระดังงาไทย และกระดังงาสงขลา กระดังงาไทยเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ กระดังงาสงขลาเป็นไม้พุ่มขนาดกลาง มีกิ่งก้านห้อยย้อย ใบเดี่ยวออกสลับกันไปตามกิ่ง ใบเป็นรูปมนรี กระดังงาไทยมีกลีบดอก ๖ กลีบ ซ้อนกัน ๒ ชั้น ส่วนกระดังงาสงขลา มีกลีบดอก ๑๕, ๑๘, ๒๑ กลีบ ซ้อนกัน ๓ ชั้น มีกลิ่นหอมเย็น

กระดังงาชอบอยู่กลางแจ้ง ออกดอกตลอดทั้งปี ขยายพันธุ์โดยใช้วิธีเพาะเมล็ดหรือตอนกิ่ง

กระดังงานิยมปลูกประดับตามบ้านและสวน ดอกกระดังงานำไปกลั่นเป็นน้ำหอมได้ด้วย กลีบดอกกระดังงาเมื่อนำไปลนไฟโดยใช้เทียน เพื่อให้ค่อมน้ำมันหอมระเหยในกลีบดอกแตกส่งกลิ่นหอม แล้วนำไปอบขนมให้มีกลิ่นหอมชวนรับประทาน

โครงสร้างระดับยอด

ยาสามัญประจำบ้าน

ยาสามัญประจำบ้าน หมายถึง ยาทั้งที่เป็นแผนปัจจุบันและแผนโบราณ ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติยาว่าเป็นยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาธาตุน้ำแดง ยาขับลม ยาเม็ดขับพยาธิไส้เดือน ยาระบายแมกนีเซีย ดีเกลือ ยาเม็ดพาราเซตามอล เป็นต้น

ยาสมุนไพร

ยาสมุนไพร หมายถึง ยาที่ได้จากพืช สัตว์ หรือแร่ ซึ่งยังไม่ได้นำมาผสมหรือเปลี่ยนแปลงสภาพ เช่น ว่านหางจระเข้ กระเทียม มะขาม มะเกลือ นอแรด เขี้ยวเสือ ด้งูเห่า ดีเกลือ สารส้ม จุนลี เป็นต้น

ยาอันตราย

ยาอันตราย หมายถึง ยาที่ต้องควบคุมการใช้เป็นพิเศษ เพราะหากใช้ยาประเภทนี้ไม่ถูกต้อง อาจมีอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ เช่น ยาปฏิชีวนะชนิดต่าง ๆ ยาจากพวกลดความดันเลือด ยาจากพวกแก้คลื่นเหียนอาเจียน เป็นต้น

อาหารไทยปรุงได้หลายวิธี แต่ละวิธีการปรุงก็ให้รสชาติและลักษณะแตกต่างกันไป เช่น การปิ้ง หมายถึง การทำอาหารให้สุกโดยวางของสิ่งนั้นไว้เหนือไฟไม่สู้แรงนัก การปิ้งต้องปิ้งให้ผิวสุกเกรียมหรือกรอบ

ส่วน การย่าง หมายถึง การทำอาหารให้สุกโดยวางอาหารไว้เหนือไฟอ่อน ๆ หมั่นกลับไปกลับมา จนข้างในสุกและข้างนอกอ่อนนุ่มหรือแห้ง กรอบ ต้องใช้เวลาานพอสมควร จึงจะได้อาหารที่มีลักษณะรสชาติดี

การทำอาหารหวานของไทยมีการเสริมรสให้เด่นโดยนำไปอบให้หอม การอบอาหารให้หอม 2 วิธี คือการอบแห้ง และการอบน้ำ

การอบแห้ง หมายถึง การนำดอกไม้สด กุหลาบสด หรือดอกกระดังงาลงไฟใส่ลงในภาชนะที่บรรจุขนมที่ทำสุกแล้ว ปิดฝาให้สนิทหรืออบด้วยควันเทียน โดยจุดเทียนอบให้ติดสักครู่ แล้วดับเทียน เทียนที่ดับแล้วจะมีควันคลุ้งอยู่ น้ำเทียนที่มีควันคลุ้งใส่ลงในภาชนะที่บรรจุขนมอบไว้ 1 คืน ขนมที่นิยมอบด้วยดอกไม้สดหรือควันเทียน เช่น ขนมกลีบลำดวน ข้าวตู เป็นต้น

ส่วนการอบน้ำ ต้องใช้น้ำสะอาดใส่ลงในภาชนะ นำดอกไม้หรือกุหลาบสด ใส่ลงไปในหม้อที่วางพอสมควร ปิดฝาทิ้งไว้ 1 คืน รุ่งเช้าจึงหยิบดอกไม้ออก น้ำที่อบใช้ทำขนมต่าง ๆ เช่น ถั่วกวน ขนมชั้น หรือน้ำเชื่อม ทำให้มีกลิ่นหอมน่ารับประทาน

อหิวาตกโรค นับว่าเป็นโรคติดต่อที่ยังคงเป็นปัญหาต่อการแพทย์และการสาธารณสุขของประเทศเราอาจหาทางป้องกันได้โดยล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร ดื่มน้ำที่สะอาด รับประทานอาหารที่สะอาด สุกใหม่ ๆ ไม่มีแมลงวันตอมงดเว้นอาหารหมักดอง ล้างผักสด ผลไม้ให้สะอาด ก่อนรับประทานอาหาร ลวกภาชนะด้วยขามด้วยน้ำเดือด กำจัดแมลงวันและแหล่งเพาะพันธุ์ และถ่ายอุจจาระลงในส้วมที่ถูกสุขลักษณะ

ให้ศึกษาวิธีการอาหารที่ทำการดูแลบรรณความรู้สุขภาพ เขียนข้อความเติมในช่องว่าง

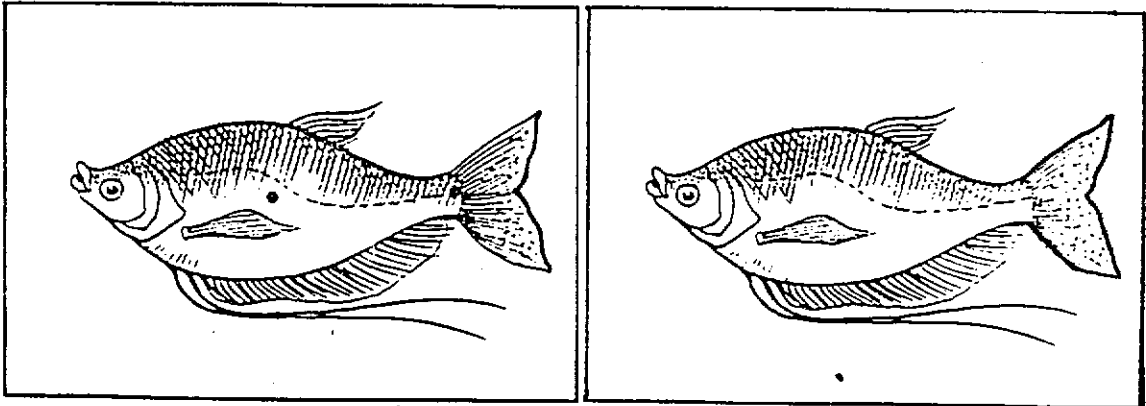
วิตามินเป็นสารอาหารที่ไม่ได้ให้พลังงานแต่ช่วยให้สร้างเนื้อเยื่อของร่างกายโดยตรง
ร่างกายต้องการวิตามินในปริมาณน้อย แต่มีความสำคัญต่อร่างกายอย่างยิ่ง

วิตามินแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือพวกที่ละลายในไขมันและพวกที่ละลายในน้ำ

วิตามินเอ ละลายในพวกที่ละลายในไขมัน เราสะสมวิตามินเอได้ใน _____

".....มันคงจะกัดออกวางไข่" รุ่งคิดกลางนึ่งสูงเจียบ ๆ ที่เจิงละพาน ล้องมอง
กระต๊ากซึ่งล่องด้วยความสนใจ เขาเคยพบเห็นปลากะตักมาแลดูมากมาย ซึ่งสามารถรู้ได้ว่ากระตักที่
กำลังจับคู่อยู่ในบ้านเรียกว่า"กระตักม่อ" บริเวณด้านข้างลำตัวของกระตักม่อมีจุดสีดำตาม
ลำอยู่สองจุด จุดหนึ่งตรงบริเวณโคนหาง อีกจุดอยู่บริเวณกลางลำตัว ส่วนปลากะตักชนิดหนึ่ง
ซึ่งมีอยู่ทั่วไปในท้องทุ่งแห่งนี้คือปลากะตักนาง ปลากะตักนางนี้คล้ายคลึงกับปลากะตักม่อมาก แต่
ลำตัวจะแตกต่างปลากะตักม่อ บริเวณลำตัวและครีบเรียบไม่มีลาย ลำตัวกระตักนางเป็นสีขาวเงิน
ครีบต่าง ๆ สีขาว แต่สิ่งที่เหมือนกันทั้งกระตักม่อและกระตักนางนี้คือต่างก็มีไข่เท่าเทียมกัน

นักเรียนคิดว่าภาพไหนเป็นปลากะตักม่อ ภาพไหนเป็นปลากะตักนาง ำให้เขียนชื่อปลา
กำกับไว้ใต้ภาพ

.....

.....

1. การพรรณาหรือบอกรายการ (Description Attribution of List)

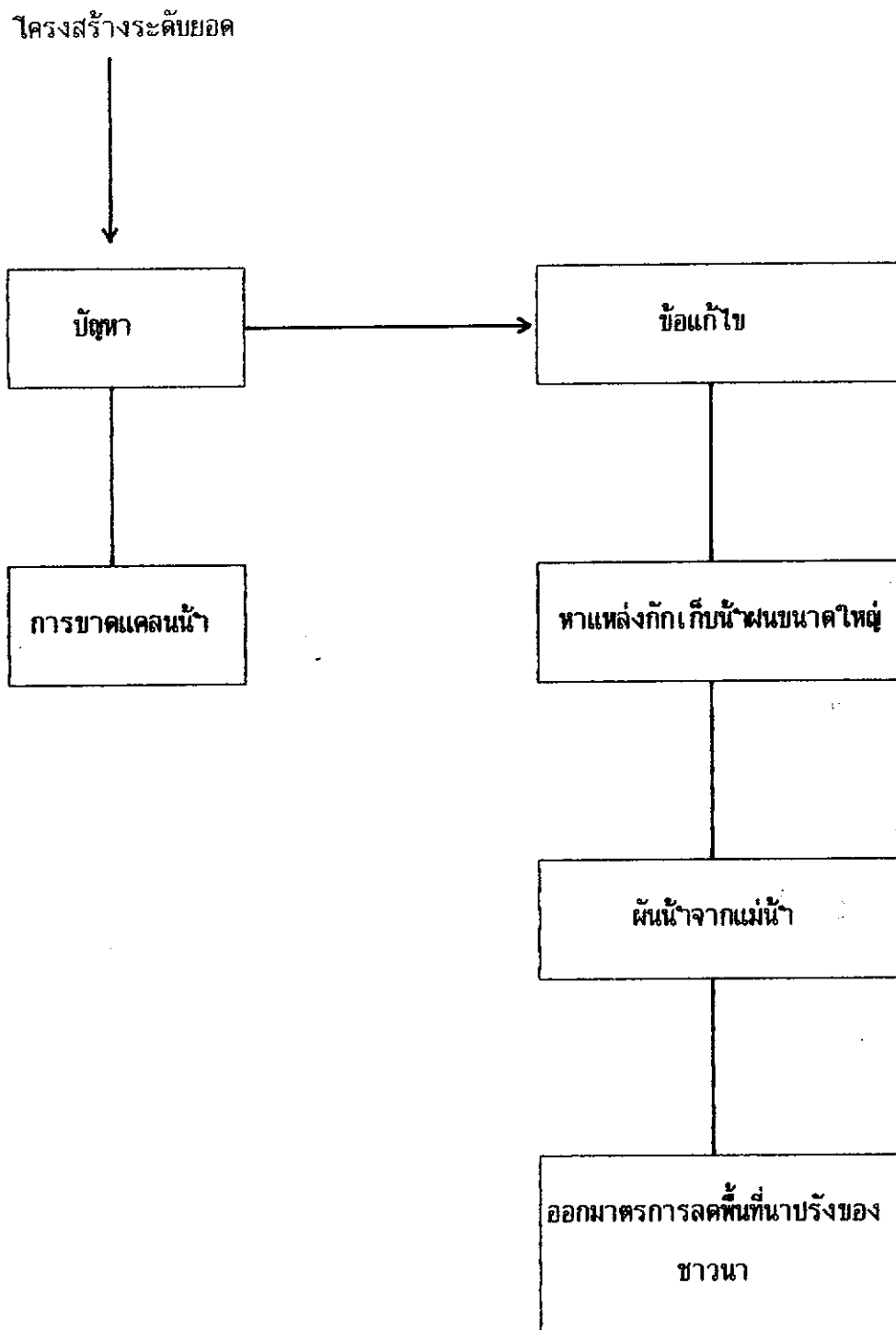
เป็นการรวบรวมความคิดหลักของรายการสิ่งที่เกิดขึ้น หรือสิ่งที่สืบเนื่องมาจากหัวเรื่อง คำชี้แนะ ได้แก่ มาก มากมาย หลากหลาก เยอะแยะ อุดมสมบูรณ์ อู้อืวอู้น้ำ เหลือเฟือ เกินต้องการ เต็มไปหมด ทั้งหมด ทั้งสิ้น ตลอดทั้ง ล้วนแล้วแต่ ด้วยประการทั้งปวง ตลอดเวลา ตลอดวัน ทั้งหมด ทั้งนั้น ล้วน (ทั้งหมด มาก) หลาก มีไม่น้อย นานา (ชนิดต่าง ๆ) บางชนิด สิ่งที่ แสดงจำนวน เลขที่แน่นอน เช่น 1...2... และมีรายละเอียดตามมา

2. การเปรียบเทียบ (Comparison) บ่งชี้ถึงความคิดหลักในเนื้อหาแต่ละตอน

เป็นลักษณะในรูปแบบการเปรียบเทียบ หรือตรงกันข้าม ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน หรือตรงข้ามกัน เท่ากันหรือไม่เท่ากัน คำชี้แนะ ได้แก่ ขัดแย้งกัน ไม่เข้ากัน ตัดกัน ไม่ไปด้วยกัน เลย แตกต่าง ไม่เหมือน ต่างชนิดกัน ไม่เหมือนกัน คนละแบบ คล้ายกัน ใกล้เคียงกัน ก้ำกึ่ง พอ ๆ กัน อีกนัยหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ในทางตรงกันข้าม ในทางกลับกัน วิธีทำ 2 อย่าง อย่างที่ 1... อย่างที่ 2.... ถึงแม้ว่า ทั้ง ๆ ที่

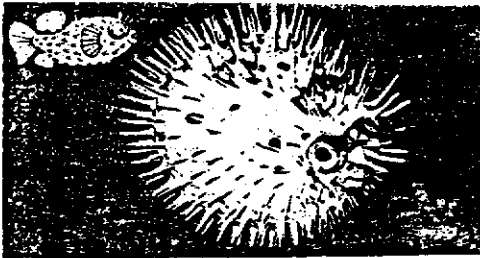

การขาดแคลนน้ำได้กลายเป็นปัญหาสำคัญที่เรื้อรังมาจนถึงขั้น
 วิกฤตอยู่ในปัจจุบัน และอุณหภูมิของปัญหาคูเหมือนจะทวีสูง
 ขึ้นในหน้าแล้งที่จะถึงนี้และปีต่อไป หากปัญหาไม่ได้รับการ
 คลี่คลายอย่างถูกต้อง หน่วยงานในภาครัฐ ได้วิเคราะห์ปัญหา
 ดังกล่าวโดยมุ่งไปที่ภาวะฝนแล้ง อันทำให้ปริมาณฝนตกต่ำกว่า
 เกณฑ์เฉลี่ยมาก และการที่ชาวนาขยายการเพาะปลูกในหน้าแล้ง
 จนทำให้มีการใช้น้ำจนเกินความจำเป็น แนวการแก้ปัญหาจึง
 มุ่งไปยังการหาแหล่งกักเก็บน้ำฝนขนาดใหญ่ การผันน้ำจาก
 แม่น้ำทั้งในและนอกประเทศตลอดจนการออกมาตรการลดพื้นที่
 ใช้น้ำปิ้งของชาวนา

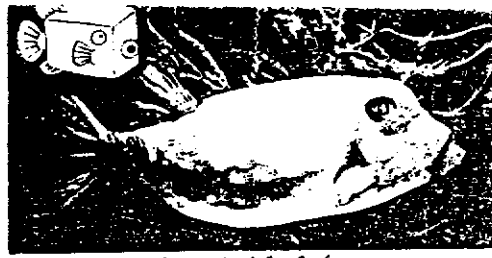

ทำไมปลาจึงมีเกล็ด

เพราะเนื้อตัวของปลานั้นอ่อน ปลาจึงต้องใช้เกล็ดไว้ป้องกันร่างกาย เกล็ดปลาก็คือผิวหนังส่วนหนึ่งของปลา ที่เกล็ดปลามีเมือกเคลือบอยู่เยื่อบาง ๆ ฉาบผิวป้องกันไว้ตลอดตัวเกือบทุกชนิด ปลาฉลาม และปลาไหลก็มีเกล็ดเช่นเดียวกัน แต่เกล็ดปลาฉลามมีขนาดเล็กมาก ต้องใช้กล้องจุลทรรศน์ดูจึงจะเห็น ส่วนเกล็ดปลาไหลฝังอยู่ที่ใต้ผิวหนังของมัน ปลาทั่วไปว่ายน้ำได้เร็วในที่สว่าง ปลาพวกมีเกล็ดน้อยออกหากินไกลถิ่นที่จำเป็น

ปลาปักเป้าสามารถพองตัว มีเกล็ดไม่เหมือนปลาอื่น ใช้สำหรับป้องกันตัว สามารถทำให้หนามมันตั้งขึ้นได้

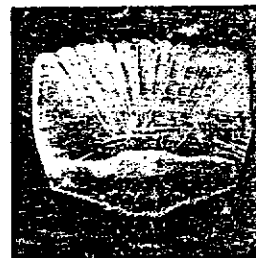

ปลาข้าง: มีเกล็ดจนถึงคอและหัว มันจึงเคลื่อนไหวได้เฉพาะกรับ หาง และปากเท่านั้น

ปลาฉลาม: มีเกล็ดเป็นจุดเล็ก ๆ มากมาย ต้องดูใกล้จะรู้สึกสากมือ

เกล็ดปลอกากปลา
วางในเกล็ดปลาจะบอก
อายุปลาให้แก่เรา

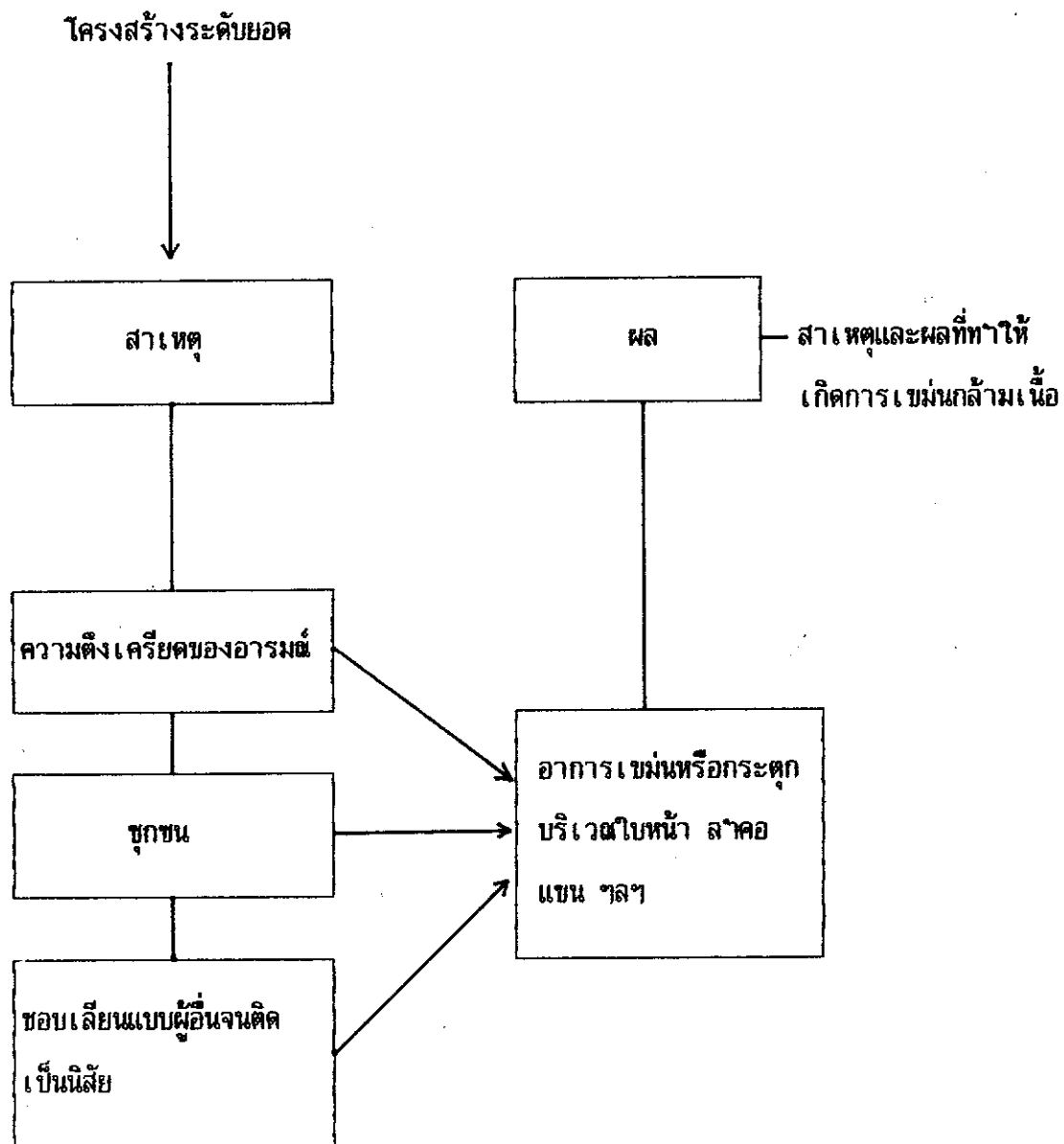

เกล็ดปลาตะกวดและปลา

อุบัติเหตุในโรงเรียนส่วนใหญ่เกิดจากการพลัดตกหกล้มจากการวิ่งซุกซน หรือเล่นกีฬา ทำให้เกิดบาดแผล กระดูกหัก ข้อเคล็ด บ้างครั้งเกิดบาดแผลจากของมีคม เช่น ไขมีดโกน เหลาดินสอ ทำให้มีบาดแผลมือ บ้างครั้งสาเหตุอาจมาจากสิ่งปลูกสร้าง และเครื่องใช้ของโรงเรียน บกพร่อง ลีกร่อนขาดการซ่อมแซมเอาใจใส่ ตลอดจนโรงเรียนบางแห่งกำลังก่อสร้างอาคาร ใกล้เคียง เด็กนักเรียนอาจถูกเศษกระຈกบาดหรือตะปูตำได้ หรือบางครั้งเด็กนักเรียนต่างวัยกัน เรียน และเล่นอยู่ในบริเวณเดียวกัน อาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ เพราะเด็กเล็กมีประสบการณ์น้อยกว่าเด็กโต

ในสถานที่อากาศมีสิ่งสกปรกผิดจากปกติ อันเนื่องมาจากควัน และไอเสียจากเครื่องยนต์ จากโรงงานอุตสาหกรรม และสิ่งเผาไหม้อื่น ๆ สภาพเช่นนี้ เราเรียกว่า เกิดมลพิษทางอากาศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย อาจจะทำให้อวัยวะของระบบทางเดินหายใจเกิดการระคายเคือง ทำให้ร่างกายได้รับออกซิเจนน้อยลง ซึ่งมีผลต่อระบบประสาทรวมอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่สามารถควบคุมตนให้ระมัดระวัง และทำงานประณีตได้ รู้สึกปวดศีรษะเพิ่มมากขึ้น วิงเวียนคลื่นเหียนอาเจียน รู้สึกเปลี่ยน หมดสติ และอาจถึงตาย หากได้รับมลพิษมากถึงขนาด

อาการเขม่นหรือกระดูกที่กล้ำเนื้อบริเวณใบหน้า ลำคอ ไหล่ แขน เช่น ขยับคอ กระแอม ยกไหล่ ทาจะมุกพูดติดขัดพบในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิงวัยระหว่าง 8 - 12 ปี สาเหตุเนื่องมาจากความตึงเครียดทางอารมณ์ ตื่นเต้น ตกใจง่าย เจ้าอารมณ์ ชุกชุน หรือชอบเลียนแบบผู้อื่นจนติดเป็นนิสัย

ศิลปะ

หุ่นยนต์คอมพิวเตอร์บุก ร้านฟาสต์ฟู้ด

หุ่นยนต์คอมพิวเตอร์กำลังเตรียมตัว
บุกร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด

ปัจจุบันนี้ หุ่นยนต์คอมพิวเตอร์กำลังมี
บทบาทมากที่สุด ในโรงงานผลิตรถยนต์และ
โรงงานผลิตเครื่องจักรเครื่องกลหนัก ๆ ต่อไป
ในอนาคตอันใกล้ คาดกันว่า หุ่นยนต์จะเข้า
ประจำทำงานในร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดด้วย

ปัญหาหนึ่งของร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดใน
ประเทศอุตสาหกรรม ดังเช่นสหรัฐอเมริกา
คือ การขาดแคลน คนทำอาหาร นอกจากนี้ยังมี
ปัญหาเรื่องจำนวนพนักงานไม่สมดุลกับ
ลูกค้า เนื่องจากจำนวนลูกค้าไม่สม่ำเสมอ

เพื่อแก้ไขปัญหาลำนี้ ร้านอาหาร
ฟาสต์ฟู้ดของแม็กโดนัลด์จำนวนประมาณห้า
แห่งในสหรัฐอเมริกา กำลังดำเนินการคิดค้น
และทดสอบหุ่นยนต์คอมพิวเตอร์ ให้ทำอาหาร
บริการลูกค้า

หุ่นยนต์คอมพิวเตอร์สามารถทำอาหาร
ได้ทุกชนิด ทั้งมันฝรั่งทอด แฮมเบอร์เกอร์
แต่ขณะนี้ การทดลองใช้หุ่นยนต์คอมพิวเตอร์
ในร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ค่าใช้จ่าย
สำหรับหุ่นยนต์ยังสูงกว่าค่าจ้างคนทำงาน
จริง ๆ ชุดของหุ่นยนต์คอมพิวเตอร์ในร้าน
อาหารฟาสต์ฟู้ด จึงขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายเปรียบ
เทียบ ระหว่างคนทำอาหารและพนักงานที่เป็น
คนจริง ๆ กับหุ่นยนต์คอมพิวเตอร์

แนวโน้มในอนาคตค่อนข้างจะเป็น
ข่าวร้ายสำหรับคนทำอาหารและพนักงานที่
เป็นคนจริง ๆ.

3. ปัญหา - การแก้ไข (Predicament - response : Question - Answer, Problem - Solution) ซึ่งให้ความคิดหลักของเนื้อหาถูกรวบรวมขึ้นเป็นรายละเอียด 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาอีกกลุ่มหนึ่งเป็นคำตอบสนองเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาคำชี้แนะ ได้แก่ ปัญหา ความยุ่งยาก ทางออก ทางแก้ ข้อข้องใจ ข้อสงสัย ข้อพิสูจน์ ยังเป็นปริศนาคลุมเครือ ทางแก้ไข ทบทวน อภิปรายหาข้อยุติ รอผลการ (ทดลอง พิจารณา)

4. สาเหตุ และเหตุผล (Causation, Cause - Effect, Antecedent Consequent) ซึ่งให้ความคิดหลักของเนื้อหาที่ถูกจัดรวบรวมรายละเอียดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก เป็นสถานการณ์ที่เป็นเหตุ กลุ่มหลังเป็นสถานการณ์ที่เป็นผลมาจากกลุ่มแรกทั้งสองรวมกันด้วยเวลาที่เกิดก่อนหลัง และเป็นเหตุเป็นผล หรือถึงเหตุผล มาจากกลุ่มแรก คำชี้แนะ ได้แก่ ก่อน (ใจความเป็นเหตุ) ผลที่ได้ ผลที่ตามมา เพราะว่า เนื่องจาก ด้วยเหตุที่ โดยเหตุว่า เนื่องจากว่า ถ้าเช่นนั้น หลังจากนั้น ต่อจากนั้น ในกรณีนี้ ถ้าเป็นอย่างนั้น ในกรณีที่ (ในความหมายว่า ถ้าแม้ว่า ถึง...ก็ตาม อย่างไรก็ตาม)

1. โดยปกติ ผู้เขียนนิยมจัดแผนการเรียน (Top Level Organization) ออกเป็น....ชนิด
ได้แก่

1. 3.
2. 4.

2. ชื่อของแผนการเรียนจะบอกอะไรกับเราได้บ้าง

.....

"ผักเป็นพืชสวนครัวที่หาได้ทั่ว ๆ ไป ได้แก่ แตงกวา พริก มะเขือ ขิง กระชาย
หัวหอม ผักกาด พริกไทย และอื่น ๆ"

3. ข้อความข้างต้น ใช้แผนการเรียนชนิด..... เราสามารถเขียนแผนภูมิได้
คือ

"เมื่อพูดถึงแพะเรามักจะนึกถึงแกะไปพร้อม ๆ กัน เพราะ
รูปร่างหน้าตาของสัตว์ทั้งสองชนิดนี้อะคล้ายกันอยู่บ้าง
แต่ก็มีข้อแตกต่างตรงที่แพะมีเคราอยู่ใต้คาง สั้นบ้าง
ยาวบ้างแล้วแต่ชนิด แพะมีต่อมกลิ่นใต้หาง และหางของ
แพะมักจะขี้ตั้งขึ้นในขณะที่หางของแกะมักจะตกลง"

4. จากข้อความข้างต้นใช้แผนการเรียนชนิด.....

เราอาจเขียนแผนภูมิแสดงความหลัก และรายละเอียดของเรื่องได้ ดังนี้

"ในปัจจุบันเทคโนโลยี และการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรมมีความทันสมัยจึงมีการนำเอา สารเคมี และสารพิษมาใช้เสริมในการสร้างความเจริญเติบโต และกำจัดแมลงในผัก ผลไม้ ทำให้เกิดปัญหาสารพิษ และสิ่งตกค้างหลงเหลืออยู่ในผักผลไม้ ก่อให้เกิดอันตรายต่อ ผู้บริโภคการป้องกันที่ดีที่สุด คือ ผู้บริโภคจะต้องมีความเข้าใจในการเลือกซื้อผักและผลไม้ โดยซื้อผักที่มีรูพรุนบ้าง ล้างผักและผลไม้ในน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้งก็ช่วยให้ปลอดภัยขึ้น

5. ข้อความนี้ผู้เขียนใช้แผนการเขียนชนิด.....
 โดยต้องการเสนอเรื่องให้แก่ผู้อ่าน
 คำชี้แนะในข้อความนี้ ได้แก่
 เราสามารถเขียนเป็นแผนภูมิแสดงใจความสำคัญได้ ดังนี้

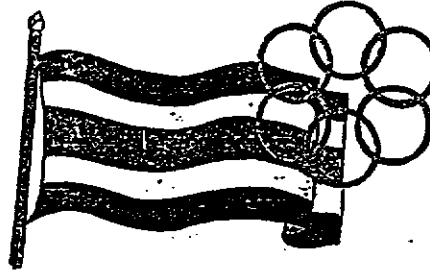
"ปวดศีรษะ เป็นอาการที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ได้เสมอ และเกิดขึ้นบ่อยที่สุด แต่จะปวด มากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล แพทย์ได้ค้นหา และสรุปถึงสาเหตุของการปวดศีรษะ ไว้ว่า สาเหตุโดยตรงเกิดขึ้นกับอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกาย เช่น โรคของสมอง เยื่อหุ้ม สมองอักเสบ โรคเกี่ยวกับ ตา หู คอ ฟัน สาเหตุจากการได้รับพิษเข้าสู่ร่างกายโดยตรง และเกิดขึ้นทันที เช่น คมกลืนหมิ่น อากาศร้อนอบอ้าว สูดดมควันพิษจากท่อไอเสียรถยนต์ สาเหตุจากพิษที่เกิดขึ้นภายในร่างกายหรือได้รับพิษแล้วสะสมไว้ เช่น อาหารเป็นพิษ ท้องผูก สาเหตุจากการทำงาน เช่น นอนไม่หลับ ทำงานหนักเกินไป ฯลฯ ส่วนสาเหตุที่มาจากจิตใจ และสภาวะทางอารมณ์ เช่น โกรธ เกลียด หวาดระแวง ฯลฯ เมื่อทราบถึงสาเหตุแล้ว เราก็ควรหลีกเลี่ยงเสีย"

6. ข้อความข้างต้น ผู้เขียนใช้แผนการเขียนชนิด
คำที่เป็นตัวชี้แนะที่ปรากฏในข้อความนี้ ได้แก่
เราสามารถเขียนเป็นแผนภูมิเพื่อแสดงความหลักได้ดังนี้

เนื่องจากประเทศไทยของเราได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 18 ขึ้นในปี พ.ศ.2538 ที่จะถึงนี้ ทางคณะกรรมการจัดการประกวดตราสัญลักษณ์ของการแข่งขันครั้งนี้จึงตกลงกันว่าให้รูปที่แสดงเศวตฉัตรของคอกไม้เป็นตราสัญลักษณ์หรือโลโก้ และให้รูปแบบไทยถือร่มกระพุ่มมือโพ้ว เป็นตัวนำโชคหรือมาสคอต โดยให้มีการประกวดการคัดเลือกตัวนำโชคด้วย

ผู้ที่มีสิทธิ์ส่งชื่อเข้าประกวดจะต้องเป็นเยาวชนอายุไม่เกิน 17 ปี ส่งได้ไม่เกิน 3 ชื่อ ชื่อที่ดีเยี่ยมนั้นจะต้องพริ้วได้ซ้ายไม่เกิน 3 พยางค์ สามารถเขียนเป็นภาษาไทยได้บ้าง และสะดวกเขียนเป็นภาษาอังกฤษซึ่งออกเสียงได้ใกล้เคียงกับภาษาไทยอย่างที่สุด ส่งผลงานไปที่ ที่ทำการคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย 226 บ้านสมิทธิวัน ถนนศรีอยุธยา ถนนภายในวันที่ 31 มีนาคม และจะประกาศผลในวันที่ 13 เมษายน ค.ศ.นี้

สำหรับน้องๆที่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับโลโก้เกียรติยศจากรองนายกรัฐมนตรี และเป็นตัวแทนเยาวชนไทยไปสวมชุดแนว

ไทยเพื่อร่วมในพิธีส่งมอบธงโอลิมปิกในพิธีปิดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 17 ที่ประเทศสิงคโปร์ ในวันที่ 20 มิถุนายนนี้ ซึ่งทางคณะกรรมการโอลิมปิกจะเป็นผู้ออกค่าเดินทางและค่าที่พักให้กับทุกคน น้องคนใดที่สนใจก็ลองตั้งชื่อไว้หลายๆ ชื่อ แล้วคัดเลือกชื่อที่คิดว่าเหมาะสมและตรงตามข้อกำหนดเพียง 3 ชื่อส่งไปนะละ ไม่นานหรอกก็น้องจะได้เป็นชื่อของตัวนำโชคในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 18 นี้ก็ได้ละ

สิ่งแวดล้อมโลก มนุษย์กับภูมิอากาศ

ป ระเด็นปัญหาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศของโลกเป็นปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งที่มีการอภิปรายถกเถียงกันอย่างกว้างขวางในที่ประชุมสิ่งแวดล้อมโลกในบราซิลเมื่อเร็ว ๆ นี้

สหรัฐอเมริกาปฏิเสธที่จะร่วมลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยการป้องกันการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกหากสนธิสัญญาดังกล่าวมีข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาในการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกสู่บรรยากาศ ทำให้สนธิสัญญาดังกล่าวต้องยกเลิก ข้อความที่กำหนดไว้ว่าให้ทุกประเทศลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกสู่บรรยากาศให้เหลือเท่ากับระดับในปี 1990 ภายในปี 2000 ไปในที่สุด

การตั้งเงื่อนไขดังกล่าวของสหรัฐนั้นทำให้นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพากันรุมประณามว่า สหรัฐไม่มีความจริงใจในการร่วมมือกันแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโลกอย่างจริงจัง ทำให้การประชุมล้มเหลว

บรรดานักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเชื่อกันในทฤษฎีที่ว่า ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นต้นเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกขึ้นในโลก ทำให้อุณหภูมิของโลกร้อนขึ้น และอุณหภูมิของโลกที่ร้อนขึ้นนั้นก่อให้เกิดความแปรปรวนในภูมิอากาศของโลก

เชื่อกันว่า การที่ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ความแห้งแล้งอย่างผิดปกติในบางภูมิภาคของโลกในบางปีนั้นเป็นผลมาจากภาวะของปฏิกิริยาเรือนกระจกที่เกิดขึ้นเพราะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์นั้นเอง ดังนั้นหากมนุษย์จะแก้ปัญหาเรื่องความแปรปรวนของภูมิอากาศของโลก ก็จะต้องแก้ปัญหาเรื่องปฏิกิริยาเรือนกระจกให้ได้ นั่นคือกีดกันก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาดังกล่าวลง

นิทาน เรื่องพ่อกับลูก

*ออกอากาศจากรายการพลาสรทางช่อง 11 (17.00 น.-17.30 น.)

ชายคนหนึ่ง แก่เฒ่า เหงาใจนัก
มีลูกรัก หลายคน หมั่นหมองศรี
ทะเลาะกัน วุ่นวาย ร้ายลัทธิ
เดี๋ยวคนนี้ คนนั้น ทุกวันไป

พ่อสั่งสอน อย่างไร ไม่ได้ผล
สุดทันทัน ลองดี วิธีใหม่
คนละสอง สามอัน หาทันใด
แขนงไม้ ให้พ่อ อายารอเลย

ได้ไม้ครบ จำนวน สมควรแล้ว
พ่อคล้องแครง กำหมัด จัดทำเฉย
รวมเป็นกำ กำเดียว เน้นยกว่าเคย
เข้าลูกเอ๋ย จงรัก อย่าชักช้า

เต็มกำสั่ง เต็มแรง ลูกแข่งขัน
ต่างเรียงกัน ทิละคน จนครบหน้า
ไม่มีใคร หักได้ ไร้ปัญหา
ต่างเหนียวล้ำ ดูพ่อ รอบการ

พ่อแก้มัด แขนงไม้ ให้ลูกรัก
ยื่นให้หัก ทิละคน จนสงสาร
ทิละอัน หักได้ ไวชำนาญ
พ่อกล่าวขาน สั่งสอน วอนให้ฟัง

นี่แหละลูก ถ้าสมัคร รักกันแล้ว
ตั้งใจแน่ว รักแน่ แต่หนหลัง
พร้อมใจช่วย อุดร ปะทะปะทะ
รวมกำลัง กลมเกลียว ใจเดียวกัน
เปรียบเสมือน แขนงไม้ มัดไว้นั่น
เป็นปีกแผ่น มั่นคง ดำรงมั่น
ใครคิดร้าย ทำร้าย ใจอาธรรม
ไม่มีวัน ทำอะไร เจ้าได้เลย

แต่ถ้าเจ้า วิวาท บาดหมางวุ่น
ต่างเคืองขุ่น ทะเลาะด่า กล้าเจเลย
ต่างคนต่าง ใจกัน พลิ้นถูกเขี่ย
ลูกรักเอ๋ย เน้นใหม่ ไม่มีดี

ทิละอัน ไม้ไผ่ หักง่ายมาก
แล้วไม่ยาก ทิละอัน พลิ้นปั่นป่วน
เหมือนกำจัด ทิละคน ผลมากมี
คืออีกที ภัยมา ไม่ช้านาน

อันนิทาน เรื่องนี้ ชี้ให้รู้
จงอินดู เมื่อแม่ แพรไพศาล
รักใคร่ร่วม ช่วยเหลือ และเจือจาน
เคยประสาน สามัคคี ไม่ตรีเอย

สุขภาพของหนู

ย่างเข้าฤดูฝนแล้วนะคะ เด็ก ๆ คงจะพบว่าเริ่มมีโรคติดต่อของทางเดินหายใจมากขึ้น การป้องกันโรคนี้ได้เด็ก ๆ จะต้องมี "ภูมิคุ้มกัน" ที่ดี

ภูมิคุ้มกันคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร

ถ้าจะเปรียบร่างกายของคนเรากับประเทศ ภูมิคุ้มกันก็เปรียบเสมือนทหารที่ทำหน้าที่ป้องกันประเทศจากศัตรูภายนอกที่เข้ามาบุกรุก

ร่างกายของเราเหมือนเดียวกัน เมื่อมีเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ร่างกายจะสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมาเพื่อทำลายเชื้อโรคที่ได้อาศัยเข้ามา เมื่อเชื้อโรคตายลงเราก็ไม่เป็นโรคนั้น ๆ

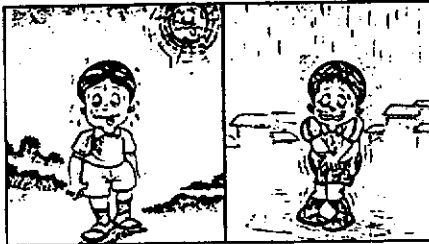
ดังนั้นถ้าเด็ก ๆ ต้องการมีสุขภาพที่ดีในระหว่างที่มีโรคติดต่อมาก ๆ บ้างหมอจะขอแนะนำให้เด็ก ๆ รู้จักวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้ค่ะ

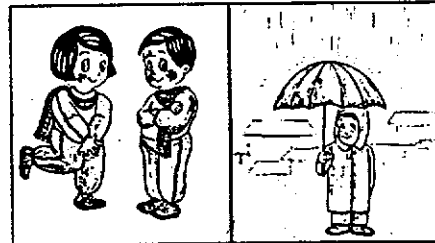
รับประทานอาหารให้ครบหมู่และพอเพียงกับความต้องการของร่างกาย

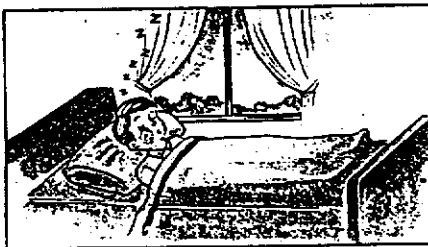
ออกกำลังกายให้สม่ำเสมอ

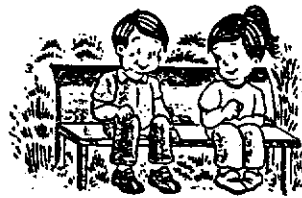
อย่าตากแดดจัด และอย่าตากฝน เมื่อถูกละอองฝนให้อาบน้ำและสระผมด้วยน้ำอุ่นแล้วเช็ดให้แห้ง

สวมเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ

นอนในที่อากาศถ่ายเทสะดวกและนอนให้เพียงพอ เด็กควรจะนอนประมาณ 8-10 ชั่วโมง ดังนั้นจึงไม่ควรดูทีวีหรือเล่นจนดึก ควรนอนแต่หัวค่ำเพื่อสุขภาพที่แข็งแรง

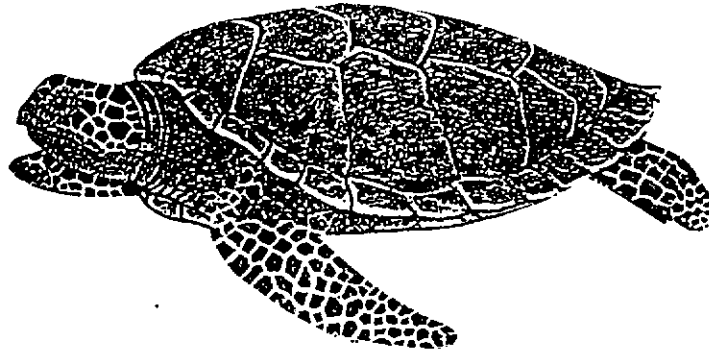

ถ้าเด็ก ๆ ปฏิบัติตามนี้แล้ว เด็ก ๆ ทุกคนจะมีสุขภาพที่แข็งแรง และยังมีผลต่อการเรียนหนังสือด้วยนะคะ

สวัสดิ์ค่ะ

พ.ญ.ทัศนีย์ จันทน์น้อย ๕๕

เต่ากระ

เต่ากระ เป็นเต่าทะเลอยู่ในวงศ์ CHELONIDAE มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Eretmochelys imbricata* (Linn.) จัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ 1 และจัดอยู่ใน Appendix 1 ของอนุสัญญา CITES พบทั่วไปในเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนในบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิก มหาสมุทรแอตแลนติกและมหาสมุทรอินเดีย ในประเทศไทยพบเต่ากระในบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ในบริเวณอ่าวไทยพบเต่ากระวางไข่ชุกชุมที่เกาะคราม จังหวัดชลบุรี เกาะกระนอกฝั่งจังหวัดนครศรีธรรมราชและรอบๆ เกาะช้างและเกาะกูดในจังหวัดตราด ส่วนในบริเวณทะเลอันดามันพบวางไข่บนหาดทรายในจังหวัดภูเก็ตและบนเกาะอีกหลายเกาะในอุทยานแห่งชาติทางทะเลเกาะตะรุเตา

เต่ากระมีขนาดปานกลางกระดองมีความยาวตั้งแต่ 55-90 เซนติเมตร มีลักษณะเด่นกว่าเต่าทะเลชนิดอื่นๆ คือ มีเกล็ด กระดอง ที่เรียงซ้อนกัน ปากงุ้มลงคล้ายจงอยปากเหยี่ยวและขอบกระดองด้านท้ายมีเกล็ดขอบกระดองลักษณะคล้ายฟันเลื่อยที่เด่นชัดกว่าเต่าทะเลชนิดอื่นๆ มีเกล็ดบนหน้าผาก 2 คู่

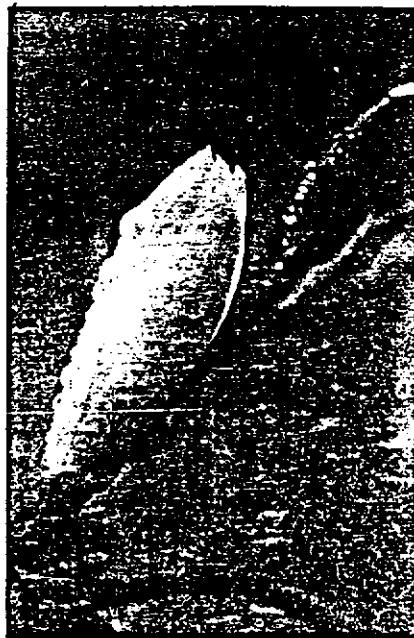
อาหารลูกเต่าที่เพิ่งออกจากไข่ส่วนใหญ่เป็นสาหร่ายทะเลและเมื่อโตขึ้นจะกินพวกปลา สัตว์หน้าดินที่ไม่มีกระดูกสันหลังและสิ่งมีชีวิตที่เกาะหุ้มผิวหน้าปะการัง โดยใช้ปากที่งุ้มแทรกหรือขุดในช่องปะการัง เต่ากระวางไข่แต่ละครั้งมีจำนวนแตกต่างกันไปตั้งแต่ 20 ฟองจนมากกว่า 100 ฟอง ไข่จะฟักเป็นตัวในเวลา 45-50 วัน

ปัจจุบันเต่ากระกำลังใกล้จะสูญพันธุ์และมีจำนวนน้อยลงไปทุกทีเพราะว่า มีผู้ล่าเต่ากระกันเป็นจำนวนมากโดยนำเนื้อและไขมาเป็นอาหาร และเอากระดองมาทำเครื่องประดับต่าง ๆ ตลอดจนแหล่งน้ำเกิดมลภาวะก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ปริมาณเต่ากระลดลงได้ ดังนั้นเต่ากระจึงได้ถูกจัดให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ 1 เพราะฉะนั้นเราควรจะมาช่วยกันอนุรักษ์เต่ากระกันไว้ก่อนที่จะสูญพันธุ์ไปจนหมดสิ้น โดยไม่ควรสนับสนุนหรือซื้อสินค้าที่ทำจากกระดองของเต่ากระ ควรให้ความร่วมมือกับทางราชการในการสอดส่องดูแลผู้ที่ลักลอบจับเต่ากระหรือไข่ของเต่ากระ ช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมและแหล่งน้ำที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่า ตลอดจนสัตว์อื่นๆ ถ้าหากทุกคนร่วมมือกันแล้วเชื่อว่าในภายภาคหน้าเราก็ยังมีเต่ากระให้รุ่นลูกหลานของเราได้เห็นได้ชมกันตลอดไป

จำปา / จำปี

จำปา

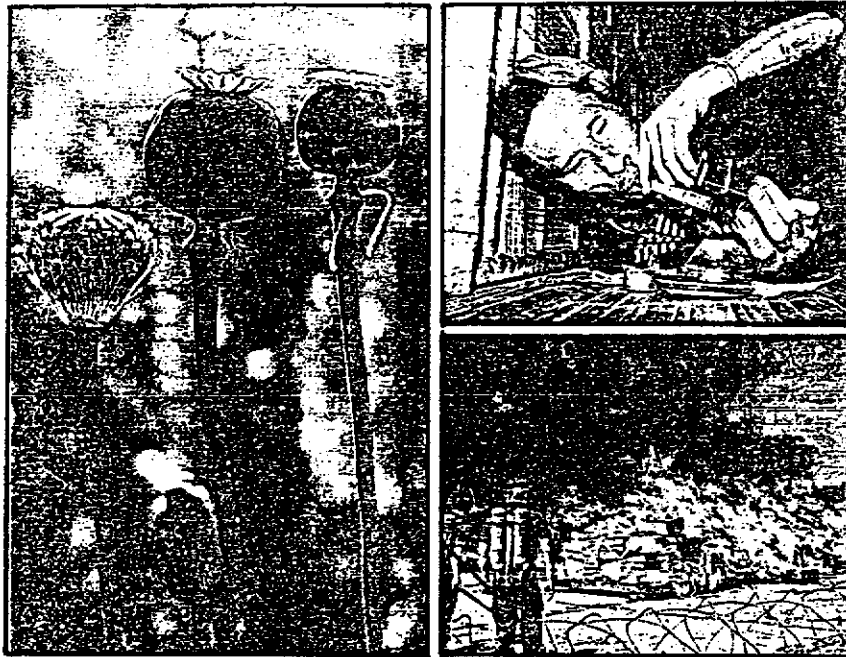

จำปี

จำปาและจำปีเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ต้นจำปีสูงกว่าต้นจำปาเล็กน้อย ใบเป็นใบเดี่ยวรูปมนรีปลายแหลม ใบของต้นจำปีจะใหญ่กว่าใบของต้นจำปา ดอกออกเป็นดอกเดี่ยวตามโคนก้านใบ ดอกช่อกันมี ๔-๑๐ กลีบ กลีบดอกจำปีแคบเรียวกว่ากลีบดอกจำปา ดอกจำปามีสีเหลืองอมส้มหรือที่เรียกว่า "สีเหลืองดอกจำปา" ส่วนดอกจำปีมีสีขาวนวลและมีกลิ่นหอมมากกว่าดอกจำปา

จำปาและจำปีมีถิ่นกำเนิดในชวา จำปีปลูกง่ายกว่าจำปาและมีอายุยืนยาวกว่า ทั้งจำปาและจำปีให้ดอกสม่ำเสมอทั้งปี ขยายพันธุ์โดยวิธีเพาะเมล็ดหรือตอนกิ่ง

เรานิยมนำดอกจำปีและดอกจำปามาร้อยอุบะห้อยชายพวงมาลัย และใช้บูชาพระ นอกจากนี้ เรายังนำดอกจำปีมาใช้แต่งกลิ่นเครื่องสำอาง ส่วนดอกจำปาเรานำมาเป็นส่วนผสมในการปรุงยาทางสมุนไพรใช้บำรุงหัวใจได้ด้วย

การที่ชาวเขาชอบปลูกฝิ่นมาแต่ดั้งเดิม นับเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ชาวเขาปลูกฝิ่นไว้สูบเอง และปลูกไว้ขายด้วย เพราะฝิ่นเป็นพืชที่ชอบอากาศหนาวเย็น และขายได้ราคาดี แม้ฝิ่นจะมีประโยชน์บ้างโดยนำมาใช้ทำยาบางชนิดได้ แต่ก็มีโทษมากกว่าประโยชน์ จัดเป็นพืชที่มีอันตรายมาก ตัวฝิ่นเองก็เป็นยาเสพติด ชาวเขาเองที่ชอบสูบฝิ่น ก็จะติดฝิ่น สุขภาพจิตโทรม ยิ่งกว่านั้น ยังมีผู้ลักลอบนำฝิ่นไปทำยาเสพติดชนิดอื่นที่เป็นภัยร้ายแรงกว่าฝิ่นหลายเท่า แม้รัฐบาลจะได้ออกกฎหมายห้ามปลูกและค้าฝิ่น ห้ามผลิตและค้ายาเสพติด และผู้ค้าฝิ่นจะได้รับโทษสถานหนักก็ตาม เรื่องฝิ่นและยาเสพติดก็ยังเป็นปัญหาสำคัญมากอยู่ในปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชประสงค์จะช่วยเหลือปัญหาของชาวเขาและให้ยุติการปลูกฝิ่น จึงทรงตั้ง “โครงการหลวง” ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นโครงการส่วนพระองค์เพื่อช่วยพัฒนาชาวเขาและการเกษตรที่สูง

วัตถุประสงค์หลักของโครงการหลวงคือ จัดดำเนินการให้มีการศึกษาค้นคว้า เพื่อแสวงหาพืชทดแทนฝิ่นอันเป็นพืชสำคัญของชาวเขา ให้มีการพัฒนาการเพาะปลูก การผลิต ช่วยเหลือและส่งเสริมการตลาดให้สามารถเพิ่มพูนรายได้ของชาวเขาได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการปลูกฝิ่น โครงการนี้เจริญก้าวหน้าจนเกิดการศึกษาค้นคว้าวิชาการทางเกษตรสาขาใหม่ในประเทศไทย เรียกว่า “การเกษตรที่สูง” ขึ้นอีกด้วย

บุหรื

ผู้สูบบุหรี่มักคิดบุหรื อ้างว่าเพื่อคลายความเครียด เพื่อให้ออกกำลังกาย แต่บุหรืนอกจากจะหมดเปลืองเงินค่าบุหรื ยังให้โทษแก่ร่างกาย การอัดควันแล้วพ่นออกมา ทำให้เกิดอันตรายแก่ทั้งคนและทั้งผู้อื่นที่ได้รับควันนั้น

ควันจากการเผาไหม้ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ไฮโดรเจน ซิยาไนต์ ไนโตรเจนไดออกไซด์ มีผลต่อระบบประสาทส่วนกลางและหัวใจ ทำให้เส้นเลือดอุดตัน โรคหัวใจ มะเร็งหลอดลม

ผู้ที่สูบบุหรี่ติดกันนานจะไอ หลอดลมอักเสบ เป็นมะเร็งที่หลอดเสียง ริมฝีปาก ผู้สูบบุหรี่จะรู้สึกอึดอัด กินอาหารได้น้อย ทำให้เป็นโรคกระเพาะอาหาร

สตรีมีครรภ์ที่สูบบุหรี่ นิโคตินจะไปทำให้สายรกตีบเล็ก ทำให้แม่ส่งอาหารไปให้ทารกในครรภ์ได้น้อยลง เด็กอาจแท้งได้

ผู้ที่มีความตั้งใจแรงกล้าที่จะเลิกสูบบุหรี่ ย่อมเลิกได้ มีผู้เลิกบุหรืแล้วอ้วนท้วนขึ้น เพราะมีความอยากอาหาร

เอกสารหมายเลข 5 (หน้า 194 - 196)

สุขภาพของหนู

ปิดเทอมแล้ว คงมีเวลาว่างกันนะคะ น้าหมอน้าพร่อง ยาว ๆ มาเล่าให้ทราบนะคะ

ระบบทางเดินอาหาร เป็นระบบที่สำคัญของร่างกายอีก ระบบหนึ่ง เพื่อเตรียมอาหารที่เรากินเข้าไป ให้ดูดซึมไปตาม เส้นเลือดหรือท่อน้ำเหลืองได้ และนำไปให้ร่างกายใช้ต่อไป

เมื่อเรากินอาหารเข้าปาก ฟันจะทำหน้าที่บดอาหารให้เป็น ชิ้นเล็กลง ยิ่งเคี้ยวนาน อาหารก็จะยิ่งเล็กลงมาก ขณะเดียวกัน น้ำลายก็จะคลุกเคล้ากับอาหาร ทำให้อาหารนุ่ม ในน้ำลายยังมีสารช่วยย่อยอาหารพวกแป้งด้วย

จากปาก อาหารจะลงไปตามหลอดอาหาร เข้าสู่กระเพาะอาหาร อาหารแต่ละมื้อต้องใช้เวลากหลายชั่วโมงกว่าจะออกไป จากกระเพาะอาหารหมด ขณะที่อยู่ในกระเพาะอาหาร อาหารพวกโปรตีน (เนื้อสัตว์) จะถูกย่อยบางส่วน

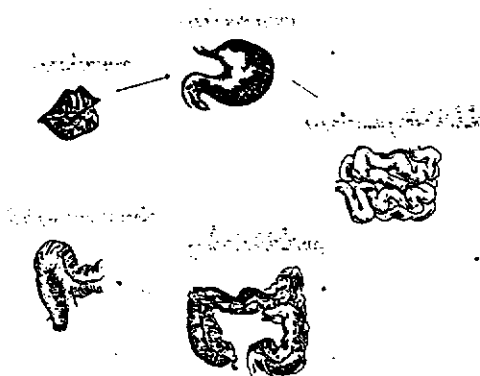
อาหารจากกระเพาะอาหาร จะเข้าสู่ลำไส้เล็ก มีน้ำย่อย จากตับอ่อน และจากลำไส้เล็กเองมาย่อยอาหารต่อ

น้ำดีก็จะถูกส่งมาจากตับ เพื่อย่อยอาหารไขมันด้วย อาหารทั้งหมดจะถูกย่อยในลำไส้เล็กนี้ และถูกดูดซึมไปตามเส้นเลือดฝอยที่ผนังลำไส้เล็ก เพื่อไปเลี้ยงร่างกายต่อไป

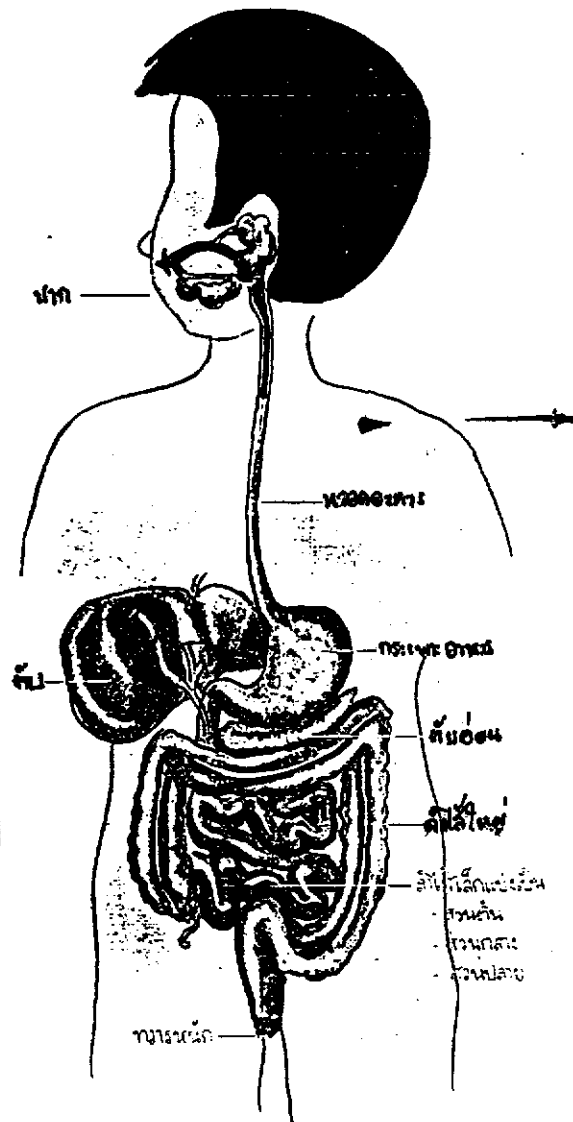
อาหารส่วนน้อยที่ไม่ถูกย่อย จะผ่านไปยังข้อยที่ลำไส้ใหญ่ ขี้ถ่ายในมีเชื้อแบคทีเรียจำนวนมากช่วยทำหน้าที่ย่อย

หน้าที่หลักของลำไส้ใหญ่ คือ ดูดซึมน้ำกลับเข้าร่างกาย เหลือแต่กากอาหารที่ไม่ถูกดูดซึม จะถูกขับถ่ายออกไปทางทวารหนัก เป็นอุจจาระคะ

ถ้าหลาน ๆ อ่านแล้วสงสัย ถามน้าหมอน้าพร่องได้คะ หรือ อาจลองถามคุณพ่อ คุณแม่ก่อนก็ได้คะ ความรู้เหล่านี้เป็นความรู้ พื้นฐานที่เด็ก ๆ สามารถเอาไปใช้ต่อไปได้คะ

ระบบทางเดินอาหาร

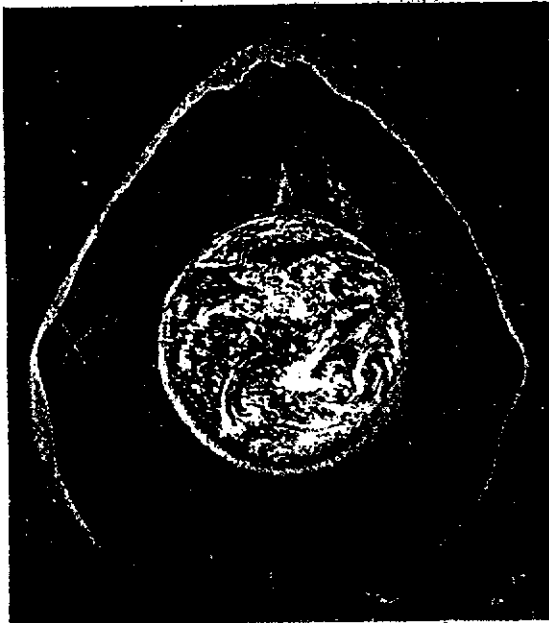

พ.ญ.ละอองศรี อัมชนิยะสกุล ๙๙

พืชที่มีประโยชน์ต่อการรักษาชายฝั่ง

๑ "นจาก" เป็นพืชชายน้ำเค็มที่น้ำทะเลขึ้นถึง
๒ "ต" ชอบดินโคลนเลน พบเห็นตามจังหวัดชาย
 ทะเลทั่วไป มีเหง้าทอดเลื้อยขนานไปกับผิว
 ดิน ช่วยยึดและป้องกันดินชายตลิ่งทรุดพังลงอัน
 เนื่องจากแรงของน้ำที่ปะทะฝั่ง

-โกกงาง" ชอบดินเค็มจัด ขึ้นได้ดีตามป่าชาย
 เลนที่น้ำทะเลขึ้นถึง เนื้อไม้ใช้เผาถ่านติดไฟแรงและ
 ทนทานกว่าไม้ชนิดอื่น โกกงางมีรากอากาศแตกออกจาก

สรุพา-มาฝาก

ลำต้นพุ่งทแยงสู่ดินในลักษณะรากค้ำยัน รากค้ำยันเหล่านี้
 นอกจากช่วยลดการพังทลายของดินชายฝั่งแล้วยังช่วย
 ให้พื้นที่ชายฝั่งยืนยาวออกไปในทะเลอีกด้วย ทั้งนี้
 เนื่องจากโคลนเลนที่นำพัดมาติดค้างอยู่ตรงที่บริเวณราก
 นั้นเอง

"ลำพู" ต้นเดียวกับที่เป็นจุดนัดพบของ "อังสุ-
 มาลิน" กับ "โกโบริ" นั้นแหละครับ ต้นไม้แบบนี้มีราก
 อากาศโผล่ขึ้นมาเหนือเลนและน้ำเพื่อการหายใจดู
 ค่ะปุ่มตะป้า ส่วนของรากชนิดนี้เป็นเซลล์คอร์ก ชาวบ้าน
 ตัดมาเหลาถึงทำจากขวด ลักษณะของรากเอื้ออำนวยใน
 การอนุรักษ์ดิน แล้วยังยอมให้หิ่งห้อยมาตอมเล่นเพิ่ม
 ความสวยงามยามค่ำคืนอีกด้วย

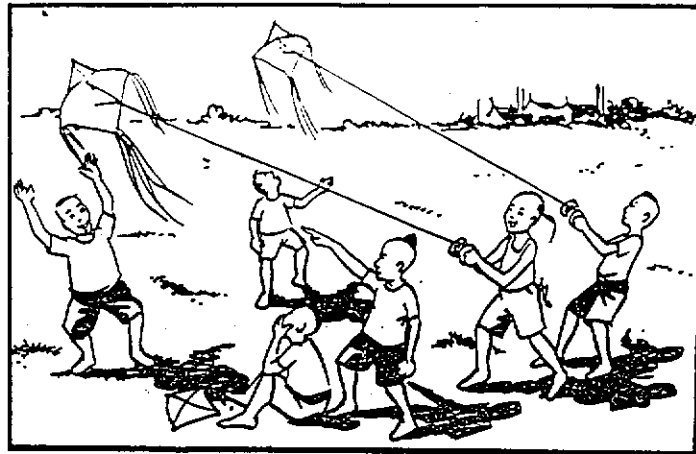
"แสม" เป็นไม้ป่าชายเลนชอบดินเค็มเช่นพืช
 น้ำเค็มทั่วไป ไม้ตัดทำฟืน ยึดหน้าดิน หากเผาไม่หมด
 เก็บไว้เคาะกะโหลกขโมยที่ชอบข่อยขึ้นบ้านในยามวิกาล
 ได้อย่างดี

"คลัก" เป็นไม้ขึ้นดินค่อนข้างใหญ่ใบหนาฉก
 เป็นมัน ชอบขึ้นตามที่ดินชายน้ำเค็มทั่ว ๆ ไป รากที่โผล่
 จากดินเป็นตะปุ่มตะป้าช่วยยึดผิวดินกันดินพัง

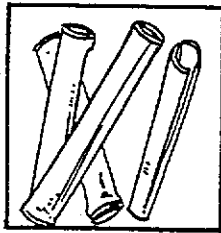
"ปรังน้ำเค็ม" ลักษณะเหมือนผักกูดขึ้นเป็นกอ
 ใบสีเขียวเข้มคล้ำ ยอดอ่อนมีมันจ่อเหมือนหางลูกม้าน้ำ
 ชอบขึ้นตามชายน้ำ ฤ กลอง รากฝอยแผ่กระจายยึดผิว
 ดิน

พืชที่ยกตัวอย่างมาทั้งหมด แต่ไม่หมดเหล่านี้
 ล้วนแต่เป็นพืชที่อำนวยประโยชน์ต่อการรักษาสภาพชาย
 ฝั่งทะเล มิให้เกิดการพังทลาย แต่ปัจจุบันนี้ พืชที่กล่าว
 กำลังลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว จนบางแห่งไม่เหลือ
 แม้แต่ซาก

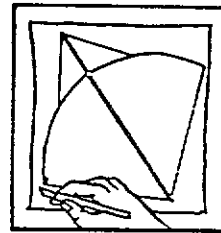
อนุรักษ์ไทย

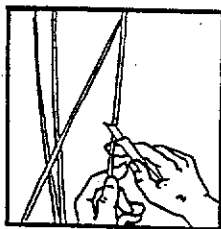
ภาพ เป็นของเล่นชนิดหนึ่งที่มักจะเล่นกันเพื่อให้ออกกำลังกายในอากาศได้ช่วยแรงลม
และมีสายบ่วงช่วยบังคับให้ออกอยู่ในทิศทางที่ต้องการ เราสามารถทำง่ายได้ ลองทำตามขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

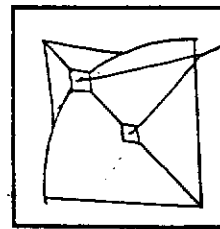
ภาพ 1

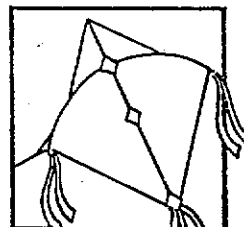
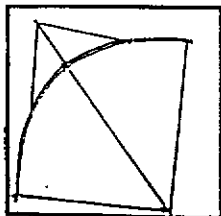
ภาพ 4

ภาพ 2

ภาพ 5

มะลิลา / มะลิซ้อน

มะลิลา

มะลิซ้อน

จึงให้สี่ที่เลี้ยงเก็บดอกไม้ ดอกมะลิปลูกไว้ในกระถาง
ใส่ขันทองรองทานกลานสีขาว พระนพมาศจึงนำดอกไม้มาลัย
(พระอภัยมณี, สุนทรภู่)

มะลิลาและมะลิซ้อนเป็นไม้พุ่มขนาดกลาง มีใบบางแต่แข็งสีเขียวอมเหลือง
รูปมนรี ปลายแหลม ดอกออกเป็นช่อเล็ก ๆ มีกลีบสีขาว ส่วนที่ก้านโคนกลีบมีสี
เขียวอมเหลืองอ่อน มะลิลามีกลิบไม้ซ้อนกัน แต่มะลิซ้อนหนาและดอกโตกว่า
มะลิลา และยังมีกลิ่นหอมน้อยกว่า ทั้งมะลิลาและมะลิซ้อนจะส่งกลิ่นหอมจัดใน
เวลาเย็น

มะลิลาและมะลิซ้อนมีถิ่นกำเนิดในอินเดีย ปลูกง่าย ขึ้นได้ดีในสภาพดินทุก
ชนิด ขยายพันธุ์โดยวิธีตอนกิ่ง ปักชำ หรือทาบกิ่ง

ทั้งมะลิลาและมะลิซ้อนนิยมปลูกเป็นไม้ประดับ ดอกมะลิลานิยมนำมา
ร้อยมาลัย หรือนำไปลอยน้ำเชื่อมให้มีความหอม ในทางสมุนไพรเราใช้ต้นทำเป็น
ยาแก้ปวดระดู ขับเสมหะ ดอกแก้โรคตาอักเสบ แก้ไข้ตัวร้อน ดอกแห้งนำ
มาปรุงเป็นยาแต่งกลิ่น ส่วนของรากก็นำมาฝนกินแก้ร้อนใน และแก้เลือดท้อง
นอกจากนี้ ดอกมะลิซ้อนยังใช้เป็นสื่อแทนความรักและความกตัญญูที่ลูกมีต่อ
แม่ เราใช้ดอกมะลิซ้อนเป็นสัญลักษณ์ในวันแม่แห่งชาติ คือ วันเฉลิมพระชนม-
พรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปี

สภาพที่ท่าพนาใต้เรียนร่ายโดยใช้โครงสร้างการเขียนเชิงเปรียบเทียบ

เอกสารหมายเลข 7 (หน้า 199 - 204)

ภัยที่มองเห็น

ปัญหา "พวกแขก" และคนต่างชาติอื่น ๆ หลบหนีเข้าเมือง ทั้งหลบซ่อน และเปิดเผย แอ้งอาศัยคนไทยไม่เว้นกระทั่งอาศัยพวktan สภาพความจริงเหล่านี้ "พวกแขก" กระทำการอย่างต่อเนื่องมานานนับสิบปีแล้ว ทำให้ข่าวคราวความเป็น "ชนพวkan" หอมระบือไปไกลทั่วโลก คนต่างชาติไม่จำเป็นต้องเป็นประเทศที่มีปัญหาคนยากจนมากแถมประเทศเจริญแล้ว ยังมีปัญหาการขัดแย้งเรื่องเชื้อชาติศาสนา ทำให้คนต่างชาติเหล่านี้กระเสือกกระสนทุกวิถีทางเพื่อมาตายในเมืองไทย การเข้าเมืองง่ายมากเพราะมาในนาม "นักท่องเที่ยว" ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดจนระเบียบต่าง ๆ ที่การเข้าเมืองบ่งบอกไว้หลังจากนั้นเป็นสิทธิของพวกเขาที่จะหลบเลี้ยงอยู่ในประเทศไทยต่อไป โดยมีขบวนการหรือพรรคพวกที่มาอยู่ก่อนแล้วช่วยเหลือเจือจันกัน

ทุกวันนี้ถ้าหากคนไทยทั่วไปจะใช้ความสังเกตยอมเห็นได้ชัดเจนแน่ คนต่างชาติเหล่านี้อาศัยรถเมล์ประจำทางกันอย่างเคยชิน ถ้าหากเป็นคนมาใหม่ต้องมีคนอยู่เก่าคอยเป็นที่เลี้ยงบื้อกันหลงทางแล้วถูกจับกุม การทามาหากินคนต่างชาติเหล่านี้ไม่เคยจำกัดขอให้ได้เงินมาประเภทที่พูดฟังภาษาอังกฤษพอรู้เรื่องเป็นคนหนุ่ม ๆ มักหนีกระเป๋าสเอกสารขนาดเล็กแล้วเตร็ดเตร่อยู่ย่านโรงแรมที่มีนักท่องเที่ยวที่มีระดับด้วยวิธีเป็น "หมอดู" ทำนายทายทักโชชะดาราศี เท่าที่ผมสังเกตเห็นนักท่องเที่ยวที่มีเงินจากชาติที่เจริญแล้วมักได้ยินพูดคุยกับผู้ใช้ภาษาอังกฤษเรื่อง ดังนั้นคนต่างชาติที่หลบหนีเข้าเมืองจึงพอมาทากินในอาชีพนี้เพื่อได้ไปดำเนินการตำรวจท้องที่ซึ่งกระจายกันอยู่ทั่วประเทศ ไม่กล้าไปตรวจสอบคนต่างชาติที่น่าสงสัย เพราะไม่สันักภาษาอังกฤษอีกประการหนึ่ง ตำรวจท้องที่มักทำตัวเป็นธุระไม่ใช่ เพราะไม่มีหน้าที่โดยตรงด้วยเหตุนี้คนต่างชาติที่หลบหนีเข้าเมือง ภายหลังจึงได้เปิดเผยตัวอย่างไม่เกรงกลัวเจ้าหน้าที่ของไทย มีการสืบพันธุ์ออกลูกมีหลานจนกลายเป็นภาระยิ่งใหญ่ในอนาคตแน่นอน

คราวนี้มาถึงทางแก้ไขที่เป็นไปได้เพื่อปกป้องบ้านเมืองไว้ให้ลูกหลานเราอยู่กันอย่างมีความสุขตามอัธยาศัยซึ่งอาจทำได้โดยปรับปรุงหน่วยงานของสันติบาลให้มีหน้าที่ในด้านนี้ และประสานงานกับกองตรวจคนเข้าเมือง มีกองกำกับการหรือกองบังคับการที่รับผิดชอบตรวจตราจับกุมคนต่างชาติที่เข้าเมือง โดยเฉพาะ ไม่ใช่ใช้เถลไถลไปจับกุมพวกพม่าที่ทามาหากิน

สาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำท่วม

สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดน้ำท่วม ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสภาพท้องที่ และความวิปริตผันแปรของธรรมชาติ แต่ในบางท้องที่ การกระทำของมนุษย์ก็มีส่วนสำคัญในการทำให้ภาวะการเกิดอุทกภัยนั้นมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังต่อไปนี้

1. น้ำท่วมเนื่องจากฝนตกหนัก น้ำฝนเป็นต้นกำเนิดของน้ำที่ปรากฏบนผิวโลก เมื่อฝนตกลงมาบนผิวดิน จะมีน้ำบางส่วนยังอยู่บนผิวดิน และบางส่วนซึมลงไประสมอยู่ในดิน ครั้นเมื่อมีฝนตกมากขึ้นน้ำจะไม่สามารถซึมลงไปในดินหรือยังอยู่บนผิวดินได้หมด จึงเกิดน้ำไหลนองไปบนผิวดิน และบางส่วนซึมลงไประสมอยู่ในดิน ครั้นเมื่อมีฝนตกมากขึ้นน้ำจะไม่สามารถซึมลงไปในดินหรือยังอยู่บนผิวดินได้หมด จึงเกิดน้ำไหลนองไปบนผิวดินซึ่งรวมแล้วจะมีปริมาณมากหรือน้อยสัมพันธ์กับปริมาณ และฝนที่ตกเสมอ จากนั้นน้ำจะไหลลงสู่ที่ลุ่มต่ำ แล้วไหลลงสู่แม่น้ำ และทะเลต่อไป

2. ลักษณะ และส่วนประกอบของพื้นที่ลุ่มน้ำ

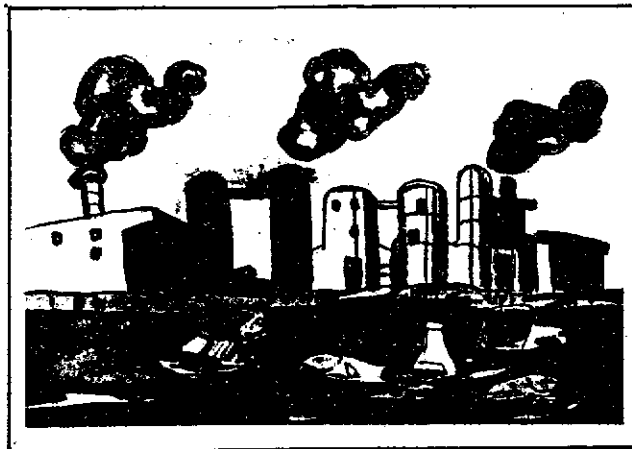
2.1 รูปร่างของพื้นที่ลุ่มน้ำ เป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้เกิดน้ำท่วมมากหรือน้อยแตกต่างกัน ดังนี้

- 1) พื้นที่ลุ่มน้ำซึ่งมีรูปร่างคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เรียกว่า "ลุ่มน้ำรูปขนนก" จะเกิดปัญหาน้ำท่วมหรืออุทกภัยในบริเวณที่ลุ่มไม่มากนัก ทั้งนี้เพราะน้ำฝนที่ตก ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำของแต่ละแควสาขาจะทยอยไหลลงสู่ลำน้ำสายใหญ่ในเวลาที่ไม่พร้อมกัน
- 2) พื้นที่ลุ่มน้ำซึ่งมีรูปร่างค่อนข้างกลม หรือเป็นรูปพัด เรียกว่า "ลุ่มน้ำรูปกลม" จะมีลำน้ำไหลลงสู่ลำน้ำสายใหญ่ที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งโดยรอบเป็นรัศมีของวงกลมพื้นที่ลุ่มน้ำลักษณะนี้ น้ำจากลำน้ำสาขาต่าง ๆ มักจะไหลมารวมกันที่ลำน้ำสายใหญ่ในเวลาใกล้เคียงกัน จึงทำให้เกิดน้ำท่วมใหญ่ในพื้นที่บริเวณลำน้ำสาขารอบรอบกันเสมอ
- 3) พื้นที่ลุ่มน้ำซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ลุ่มน้ำสองส่วนรวมกัน เรียกว่า "ลุ่มน้ำรูปขนาน" มักจะเกิดน้ำท่วมใหญ่ในบริเวณพื้นที่ตอนล่างจากจุดบรรจบของพื้นที่ลุ่มน้ำสองส่วนนั้น

3. น้ำทะเลหนุน โดยทั่วไป พื้นที่ราบลุ่มตามบริเวณสองฝั่งแม่น้ำที่อยู่ห่างจากปากอ่าวหรือทะเลไม่ไกลนัก ระดับน้ำในแม่น้ำบริเวณนั้นมักจะอยู่ในอิทธิพลน้ำขึ้น-น้ำลงอันเนื่องมาจากระดับน้ำทะเลหนุนตลอดเวลา เมื่อน้ำที่ไหลหลากลงมาตามแม่น้ำคราวใดมีปริมาณมาก และตรงกับฤดูกาลหรือช่วงเวลาในระดับน้ำทะเลหนุนสูงเกินกว่าปกติ ก็จะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วม และอุทกภัยแก่พื้นที่ทำการเกษตร และในเขตที่อยู่อาศัยอย่างรุนแรงเสมอมา

4. การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม พื้นที่หลายแห่งได้รับความเสียหายจากอุทกภัย เนื่องมาจากสภาวะแวดล้อมของพื้นที่บริเวณนั้น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพเดิม

การขยายตัวของเขตชุมชน และการทำลายระบบระบายน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติพื้นที่ส่วนใหญ่ซึ่งแต่ก่อนเคยเป็นพื้นที่ที่ราษฎรให้การเกษตรนั้น ประกอบด้วยพื้นที่ลุ่มมีแอ่งน้ำ หนองบึง และลำคลองธรรมชาติ เพื่อรับน้ำเข้า และระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้อย่างสะดวกหรือมีความสมดุลตามสภาพธรรมชาติ โดยไม่มีน้ำท่วมขัง ครั้นเมื่อมีการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นชุมชน แหล่งอุตสาหกรรมหรือที่อยู่อาศัย จึงมีการถมดินปรับพื้นที่ สร้างถนน สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ขยายตัวออกไปเป็นบริเวณกว้างเป็นเหตุให้แอ่งน้ำ หนองบึง และลำคลองธรรมชาติทั้งหลายต้องถูกทำลายหมดไป และมูลเหตุสำคัญก็คือ ภายในเขตชุมชนที่ตั้งขึ้นใหม่หลายแห่งมักไม่ได้สร้างระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพขั้นแทน ดังนั้น เมื่อถึงเวลาที่มีฝนตกหนักจึงทำให้เกิดน้ำท่วมขังนาน และความเสียหายย่อมเกิดติดตามมา

ปัญหาน้ำเสียจากโรงงานทุกวันนี้ มีเพิ่มขึ้นตามความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรม เนื่องจากการบำบัดน้ำทิ้งจากโรงงานก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาตินั้น ต้องลงทุนสูง โรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งจึงไม่ต้องการรับภาระในส่วนนี้จึงก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อทั้งคนและสัตว์ตามที่ได้ทราบกันแล้ว

แต่ในปัจจุบันนี้มีการนำเอาน้ำเสียจากโรงงานมาใช้ประโยชน์โดยดร.มรกต ตันติเจริญ และผศ.บุษยา บุณนาค แห่งภาควิชาเทคโนโลยีชีวภาพ คณะพลังงานและวัสดุ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี และด้วยความร่วมมือของอีกหลายฝ่าย ได้ทำการวิจัยนำน้ำเสียจากโรงงาน แป้งมันสำปะหลังมาใช้เลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง เพราะในน้ำเสียที่ผ่านออกมาจากถังบำบัดแล้วยังมีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเจริญเติบโตของสาหร่ายหลายชนิด โดยเฉพาะสาหร่ายเกลียวทอง ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดมากเนื่องจากสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง เช่น เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ ทำเครื่องสำอาง ฯลฯ และเมื่อนำน้ำเสียผ่านกระบวนการนี้แล้วสามารถลดความสกปรกลงได้มากกว่าร้อยละ 80 ภายในระยะเวลาอันสั้น และยังสามารถก๊าซชีวภาพที่นำไปใช้เป็นพลังงานอีกด้วย

หากทุกฝ่ายหันมาให้ความสนใจ และร่วมมือหาทางแก้ไขปัญหาน้ำเสียจากโรงงาน อุตสาหกรรมมากขึ้นแล้ว มลพิษทางน้ำจะค่อย ๆ ลดลง และหมดไปในที่สุด

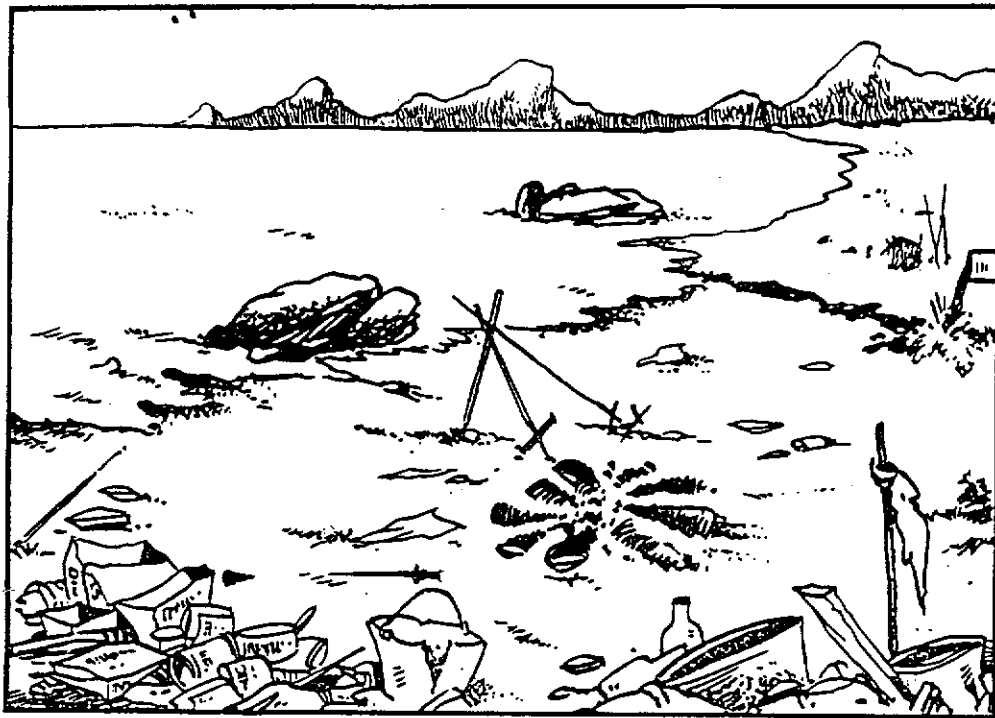

ปลูกแฝก รักษาดินในที่สูง

หลังคามุงแฝกเป็นประโยชน์ข้อหนึ่งของหญ้าแฝกที่เราเคยใช้เคยรู้จัก แต่ปัจจุบันหญ้าแฝกกำลังได้รับการส่งเสริมให้นำมาใช้ประโยชน์ในแง่มุมใหม่นั้นคือ การปลูกแฝกเพื่อรักษาดิน

ปัญหาสำคัญของการเกษตรกรรมในภาคเหนือในขณะนี้ คือ ปัญหาการกัดเซาะหน้าดินในบริเวณที่ลาดชัน ทั้งนี้เนื่องจากการปลูกพืชเกษตรในที่สูง ซึ่งเคยเป็นป่ามาก่อน พื้นที่จำนวนมากถูกเปิดหน้าดิน เมื่อฝนตกน้ำฝนจะไหลชะลงมาตามหน้าดิน ประกอบกับเกษตรกรรมตามแปลงเพาะปลูกตามแนวลาดของเขา ทำให้น้ำฝนไหลผ่านได้อย่างรวดเร็ว หน้าดินซึ่งมีธาตุอาหารที่สมบูรณ์จึงถูกชะละลายหายไปกับน้ำฝน มีการประมาณการว่า การเปิดหน้าดินเพื่อทำการเกษตรในที่ลาดชัน ทำให้สูญเสียหน้าดินไปถึงปีละเกือบ 5 ต้นต่อไร่ ทำให้ผลผลิตในปัดโคลลดลงเรื่อย ๆ ในที่สุดเกษตรกรก็จะอพยพที่ทำการไปบุกรุกทำลายป่าไม้ในที่อื่นต่อไป

การแก้ไขปัญหานี้ กรมพัฒนาที่ดินได้เข้าไปสร้างคันดินกันน้ำเพื่อลดความเร็วของน้ำที่ไหลผ่าน อีกทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนวิธีการทำเกษตร เช่น ให้เพาะปลูกแบบขั้นบันได หรือปลูกพืชหมุนเวียน ไม่ปล่อยหน้าดินทิ้งไว้ วิธีหนึ่งที่ภาครัฐกำลังส่งเสริมอยู่ ก็คือการปลูกพืชอื่นสลับกับพืชไร่เพื่อเป็นแนวขวางการไหลของน้ำฝน ซึ่งเป็นวิธีที่ง่าย และไม่เสียค่าใช้จ่าย พืชที่ปลูกทั้งหญ้า ถั่วมะแฮะ รวมทั้งหญ้าแฝกที่เกิดจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นักเรียนเคยสังเกตไหมว่า ชายหาดที่เราเคยเดินเล่น เคยถูกกองทราย บางครั้งก็ทิ้ง
 ระเบิดหิน ๆ บัดนี้ไม่อยู่สภาพที่ควรจะเป็นเสียแล้ว นักเรียนดูภาพแล้วเขียนบรรยายสภาพของ
 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข เราอาจจะได้คำตอบจากสิ่งที่วาดขึ้นมา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารหมายเลข 8 (หน้า 205 - 211)

ในสภาพสังคมปัจจุบันเราจะเห็นว่า คนเราเกิดอุบัติเหตุกันง่ายเหลือเกินดูเหมือนว่า ยิ่งความเจริญทางด้านเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากเท่าไร คนก็จะเกิดอุบัติเหตุมากขึ้นเท่านั้น วันนี้คุณหมอพอได้ให้ความรู้ ว่า อุบัติภัย หมายถึงอะไร และเกิดขึ้นได้อย่างไร

พินล : สวัสดีค่ะ คุณหมอ ขอเรียนถามคุณหมอว่า อุบัติภัยที่เราได้ยินได้ฟังกันบ่อย ๆ หมายถึงอะไร และเกิดขึ้นได้อย่างไรคะ

คุณหมอ : อุบัติภัย หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สินโดยที่มิได้คาดหมายไว้ ทั้งที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ อุบัติภัยเกิดขึ้นได้ทุกเพศทุกวัย และทุกสถานที่ ส่วนสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ เราแบ่งได้ 3 ประการ ได้แก่ สาเหตุจากคน สาเหตุจากเครื่องจักรกล และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

พินล : เราก็ได้ทราบแล้วนะคะว่า อุบัติภัยหมายถึงอะไร และมีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง อยากทราบว่า คนเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้อย่างไรคะ

คุณหมอ : ลักษณะของสาเหตุ ที่มาจากคนก็คือ สภาพของร่างกายและจิตใจไม่ปกติ เช่น อ่อนเพลีย เหน็ดเหนื่อย กำลังป่วยเป็นโรคหรือร่างกายไม่อยู่ในภาวะปกติ เพราะฤทธิ์ยาหรือของมีเมาทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ พวกนี้มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

ผู้ที่มีจิตใจและอารมณ์กำลังอยู่ในสภาวะตึงเครียด เช่น โกรธ เสียใจ ดีใจ ตกใจ วิดกกังวล ก็เป็นเหตุทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายเช่นกัน สำหรับบุคคลประเภท ต่อไปนี้ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ไม่น้อยเช่นกัน คือ

พวกขาดความรู้ความชำนาญหรือประสบการณ์ พวกไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มีนิสัยประมาท สะเพร่า มีความเชื่อในทางที่ผิด ใช้เครื่องจักรกลผิดประเภท

พินล : เราก็ได้รับฟังแล้วนะคะว่า คน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ทั้งนี้เครื่องจักรกล ละคะ เกิดในลักษณะไหนบ้าง

- คุณหมอ : อุบัติภัยที่มาจากเครื่องจักรกล ก็คือ ชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ของเครื่องจักรกลเกิดชำรุดเสียหาย โดยที่ผู้ใช้ไม่ได้ตรวจสอบก่อนนำไปใช้งาน ก็จะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้เช่นกัน ส่วนสาเหตุที่มาจากสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพดินฟ้าอากาศที่มีทัศนวิสัยไม่ดี สภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย เป็นต้นว่า แสงสว่างไม่เพียงพอ เสียงดังเกินไป สภาพของทางสัญจรไม่ปลอดภัย เช่น ถนนขรุขระ ลื่น ทางแคบหรือคดเคี้ยวมาก ทำให้ขับขี่ควบคุมยานพาหนะไม่สะดวก และเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
- พินล : เราก็ทราบแล้วนะค่ะว่า อุบัติภัยหมายถึงอะไร และเกิดขึ้นได้อย่างไร เราก็ต้องพยายามหลีกเลี่ยง หาแนวทางป้องกันเพื่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินนะค่ะ
-

กาแฟ

เป็นเครื่องดื่มที่มีรสชาติดี มีแคลอรีต่ำ ที่สำคัญก็คือ ทำให้กระปรี้กระเปร่า ทั้งนี้เกิดจากแคเฟอีนที่มีอยู่ในกาแฟ โดยเฉลี่ยแล้วในกาแฟคั่วมีอยู่ประมาณ 83 มิลลิกรัมต่อถ้วยขนาด 6 ออนซ์ ขณะที่กาแฟสำเร็จรูปมีอยู่ประมาณ 60 มิลลิกรัม และในกาแฟสกัดแคเฟอีนออกแล้วมีเหลือ 3 มิลลิกรัมต่อถ้วยขนาด 6 ออนซ์เช่นกัน

เมื่อร่างกายได้รับสารแคเฟอีนเข้าไป สารนี้จะถูกซึมเข้าสู่เส้นเลือดภายในเวลา 30 นาที และมีฤทธิ์ไปกระตุ้นต่อระบบประสาทส่วนกลาง กระตุ้นการทำงานของกล้ามเนื้อหัวใจ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในร่างกายก็คือ เพิ่มระดับกรดไขมันอิสระ และน้ำตาลกลูโคสในกระแสเลือด กระตุ้นให้มีการหลั่งกรดในกระเพาะอาหารในรายที่ได้รับแคเฟอีนมาก จะเกิดอาการกระวนกระวาย ปวดศีรษะ หน้ามืด ตาลาย นอนไม่หลับ บางรายเกิดอาการซึมเศร้าจากการวิจัยพบว่าการดื่มกาแฟในปริมาณวันละ 3 - 6 ถ้วย จะมีผลให้การเต้นของหัวใจผิดปกติ ความดันโลหิตสูง มารดาที่ดื่มกาแฟ มีผลต่อการรกในครรภ์ด้วย หากดื่มในปริมาณที่มากเป็นประจำ ทำให้มีโอกาสแท้ง ทารกเสียชีวิตในครรภ์ คนไทยเราไม่จำเป็นต้องดื่มกาแฟเหมือนอย่างชาวต่างประเทศแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะอาหารในแต่ละมื้อของเรามีครบถ้วนอยู่แล้วทั้งปริมาณและคุณค่าทางโภชนาการ

ความเครียด

ความเครียดเป็นอาการของอารมณ์ที่แสดงออกถึงความไม่เป็นสุข ขุ่นมัว วิตกกังวล หงุดหงิด โกรธ กลัว หวาดระแวง ไม่สามารถจะทนต่อสภาพที่เป็นอยู่ได้ ไม่กล้าจะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ไม่เป็นมิตรกับคนอื่น ๆ ฯลฯ

สาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียด

ความเครียดเกิดจากภาวะของจิตใจที่ไม่ได้รับการสนองตอบตามที่ต้องการ จึงเกิดอารมณ์คับข้องใจ อารมณ์เสีย และแสดงออกเป็นอาการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

องค์ประกอบของสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียด

นักเรียนจะเห็นว่าม้องค์ประกอบสำคัญอยู่ 2 ประการ ที่แฝงอยู่ในสาเหตุที่ทำให้เราเกิดความเครียด คือ

1. จิตใจของคนที่มีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งแต่ละคนก็จะมีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป บางคนต้องการมากมายหลายอย่าง บางคนต้องการน้อยกว่า บางคนต้องการในบางสิ่งบางอย่างอย่างรุนแรง บางคนก็ไม่ได้ต้องการในสิ่งนั้นอย่างรุนแรง เป็นต้น

2. สิ่งที่จะสนองความต้องการของจิตใจ อาจเป็นอะไรก็ได้ทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม เช่น สิ่งของ เงินตรา การกระทำ เกียรติยศชื่อเสียง ภาพทิวทัศน์ที่สวยงาม บรรยากาศที่รื่นรมย์ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการกระทำของคนหรือเกิดจากธรรมชาติแวดล้อมตามแต่กรณี

จากองค์ประกอบ 2 ประการที่กล่าวมาข้างต้นนี้ นักเรียนจะเห็นว่าเมื่อองค์ประกอบที่ 1 คือ จิตใจของคนมีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้น ถ้าได้รับการตอบสนองก็จะเป็นทุกข์ และถ้าสนองด้วยดี คน ๆ นั้นก็จะพึงพอใจ และเป็นสุข แต่ถ้าไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเป็นทุกข์ และถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนี้บ่อย ๆ ความทุกข์ที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งก็คงอยู่ในจิตใจคนนั้นเป็นเวลานาน ๆ คน ๆ นั้นก็จะเกิดความเครียดขึ้น

นักเรียนจะเห็นว่า เป็นไปไม่ได้เลยที่จิตใจคนเราจะไม่มีความต้องการอะไรเลย และก็ เป็นไปไม่ได้อีกเช่นกัน ที่เมื่อคนเรามีความต้องการในสิ่งใดก็ตาม แล้วจะได้รับการสนองตอบ

ความต้องการในสิ่งนั้นทุกครั้งไป ดังนั้น คนที่ยังมีความต้องการมากเท่าไร ก็ยังมีโอกาสที่จะไม่ได้รับการสนองตอบต่อความต้องการนั้น ซึ่งการที่จิตใจมีความต้องการแล้วไม่ได้รับการสนองตอบด้วยสิ่งนี้ ก็จะทำให้คน ๆ นั้นเกิดความผิดหวังหรือเกิดความทุกข์เป็นธรรมดา ซึ่งถ้าเกิดขึ้นบ่อย ๆ และแต่ละครั้งเป็นอยู่นาน ๆ คน ๆ นั้นก็จะเกิดความเครียดขึ้นดังกล่าวนำแล้ว

ผลกระทบของการมีอารมณ์เครียด

ผู้ที่มีความเครียดนั้น นอกจากจะมีอารมณ์ขุ่นมัวแล้ว ยังจะมีอาการต่าง ๆ ทางกายเกิดขึ้นได้อาการใดอาการหนึ่ง หรือหลายอาการร่วมกันดังนี้

1. เกิดอาการเกี่ยวกับหัวใจ

มีอาการแน่นหน้าอก เจ็บอกด้านซ้ายถ้ามีอาการรุนแรง อาจทำให้เกิดโรคหัวใจวายอย่างเฉียบพลันได้

2. เกิดอาการเกี่ยวกับความดันโลหิต

ในระหว่างเครียด ร่างกายจะมีความดันโลหิตสูง ถ้าเป็นนาน ๆ อาจทำให้เส้นเลือดในสมองแตกทำให้เป็นอัมพาต หรือเสียชีวิตไปได้

3. เกิดอาการเกี่ยวกับกระเพาะอาหาร และลำไส้

มีอาการปวดท้อง ท้องอืด ท้องเดิน ปวดแสบในท้อง ถ้าเป็นมากจะเป็นโรคกระเพาะอาหารเป็นแผลได้

4. เกิดอาการเกี่ยวกับระบบหายใจ

อาจมีอาการแน่นหน้าอก หายใจลำบาก

5. เกิดอาการเกี่ยวกับผิวหนัง

ผู้ที่มีอาการเครียดบ่อย ๆ ผิวหนังอาจเป็นผื่นแดงนูน และอาจมีอาการผมรุ้งร่วมด้วย

6. เกิดอาการเกี่ยวกับระดับน้ำตาลในร่างกาย

ผู้ที่มีอาการเครียดบ่อย ๆ จะมีระดับน้ำตาลในเลือดสูง ซึ่งอาจทำให้เป็นโรคเบาหวานได้

7. เกิดอาการเกี่ยวกับไขข้อ

อาจมีการปวดตามข้อมือ ข้อเท้า เป็นโรคไขข้ออักเสบ และถ้าเป็นมากจะทำให้
ไขข้อแข็ง

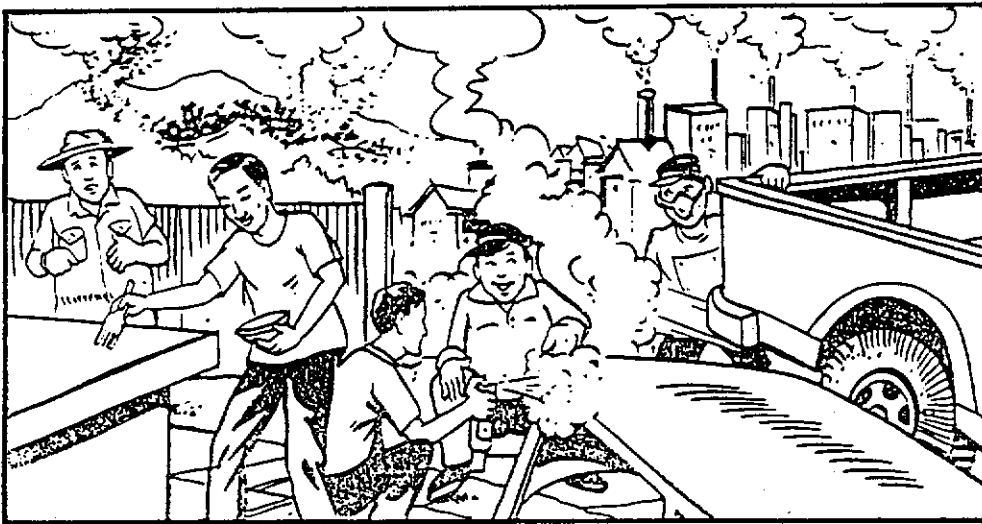
8. เกิดอาการเกี่ยวกับระบบประสาท

ปวดศีรษะข้างเดียว คลื่นไส้ อาเจียน หงุดหงิด ถ้ามีอาการมาก ๆ จะคลุ้มคลั่งถึง
กับทำร้ายผู้อื่นหรือตัวเอง

.....มีสาเหตุมาจากเนคทีเรีย
บางสายพันธุ์เติบโตโดยอาศัยน้ำตาจากเศษอาหาร
ที่ติดค้างบนปาก เกิดเป็นโรคติดเชื้อที่ตา ทำให้อัน
เป็นเรื้อรัง

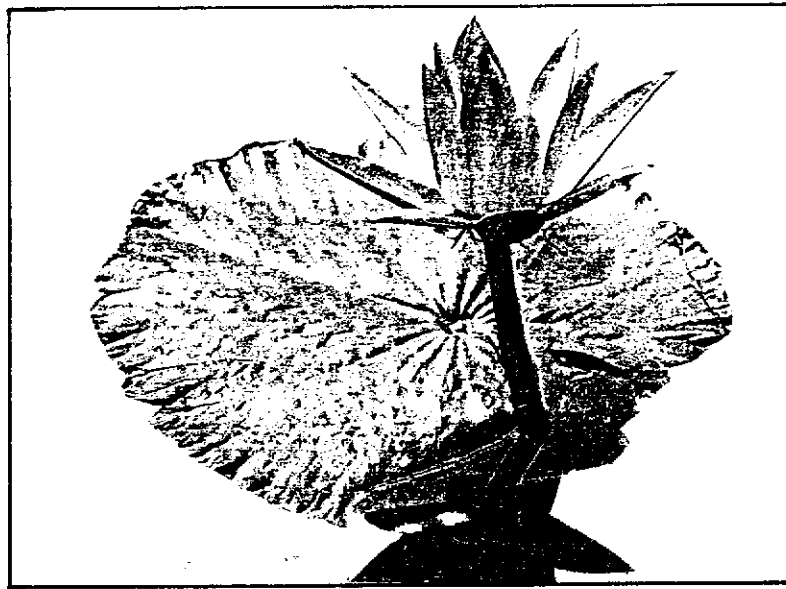
ทำให้เขาเรียนเต็มขีดความสามารถของตัวเขาที่สอดคล้องกับขีดความสามารถ

สาเหตุที่ทำให้อากาศเป็นพิษมีทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและเกิดจากการกระทำของมนุษย์
สาเหตุที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น ภูเขาไฟระเบิดและอุกกาบาตพุ่งกระสวยขึ้นบนอากาศ ส่วนสาเหตุที่
เกิดจากการกระทำของมนุษย์ได้แก่

.....
.....
.....

ทำให้เขาเรียนเฉพาะที่ทำงานแล้ว เขียนสาเหตุที่ทำให้อากาศเป็นพิษซึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์

ประโยชน์นานาในดอกบัว

ดอกบัว แม้มีชาติกำเนิดในโคลนตม แต่ดอกใบสะอาดสวยงาม มีกลิ่นหอม สามารถหลุดพ้นจากสิ่งปฏิกูล ชูดอกใบอย่างสูงศักดิ์ สะอาดสวยงาม มีกลิ่นหอมจนได้ชื่อว่า "บงกช" อันแปลว่า เกิดจากตม ด้วยสัญลักษณ์แห่งความงามความดีนี้ เราใช้ดอกบัวโดยเฉพาะ "บัวหลวง" บูชาพระ

กล่าวได้ว่า แทบทุกส่วนของบัวกินเป็นอาหารได้ และทุกส่วนก็ใช้เป็นยาได้ คนไทยเก็บสายบัว และหน่อหรือเหง้าของบัวกินสายบริโภคหรือเหง้าของบัวกินสายบริโภคใช้เป็นยารักษาโรคแล้ว และเมื่อเอ่ยถึง "บัวหลวง" ด้วยแล้ว ยิ่งพบความน่าอัศจรรย์ในพืชชนิดนี้มากมายนัก ดังจะกล่าวแยกเป็นส่วน ๆ ดังนี้

เหง้า รากบัว ใช้เป็นสมุนไพรแก้ไข้ แก้อ่อนใน กระหายน้ำ ฯลฯ และใช้เป็นอาหารทั้งคาว-หวาน

ใบ ใช้ห่อของแทนใบตอง หั้วของสด และของแห้ง หรือนำมาทำ "ข้าวห่อใบบัว" จะมีกลิ่นหอมดี ส่วนใบอ่อนมาก ๆ ใช้กินต่างผักได้จิ้มน้ำพริกมะขามอร่อยนัก

ดอก นำมาทำสมุนไพร แก้ไข้ และเป็นยาบำรุงหัวใจ

เกสร ใช้เป็นสมุนไพรเข้าเครื่องเป็นยาหอม

ผลบัว หรือที่เรียกกันว่า "ผักบัว" นิยมรับประทานได้ทั้งดิบ ๆ หรือตากแดดให้แห้ง
 ทำเป็นของหวาน บริโภคได้คุณค่าทั้งในแง่ของอาหาร และสมุนไพรรักษาโรค

ความนิยมบัวหลวงในตลาดมีมากพอ จึงทำให้บางคนปลูกบัวขายกันเป็นอาชีพ และ
 สามารถหารายได้ดีอาชีพหนึ่ง เรียกว่า "ทนายบัว" นิยมทำกันในจังหวัดนนทบุรี และปทุมธานี

น้ำปลา

เป็นเครื่องปรุงรสที่ให้รสเค็ม ใช้ปรุงอาหารคาวหลายชนิดเช่น ก๋วยเตี๋ยว ข้าวผัด แกงต่าง ๆ แทบจะกล่าวได้ว่า ไม่มีอาหารคาวชนิดไหนที่ไม่เติมน้ำปลาลงไป นอกจากจะให้ความเค็มแล้ว น้ำปลายังมีคุณค่าทางโภชนาการอีกด้วย โดยน้ำปลาจะให้แร่ธาตุคือ เกลือโซเดียม และยังให้สารอาหารโปรตีน และวิตามินบี 12 ด้วย

น้ำปลาแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. น้ำปลาแท้ คือ น้ำปลาที่ได้จากการหมักย่อยปลาหรือส่วนของปลาหรือกากของปลา ตามกรรมวิธีผลิตน้ำปลา

2. น้ำปลาที่ทำจากสัตว์ คือ น้ำปลาที่ได้จากการหมักย่อยสัตว์อื่นหรือส่วนหรือกากของสัตว์อื่นที่ไม่ใช่ปลา ตามกรรมวิธีผลิตน้ำปลา

3. น้ำปลาผสม คือ น้ำปลาแท้หรือน้ำปลาที่ทำจากสัตว์อื่น ที่มีการเติมสิ่งเจือปนหรือเจือจาง ที่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคหรือปรุงแต่งกลิ่นรสได้

น้ำปลาที่ดีมีลักษณะอย่างไร ?

เมื่อท่านซื้อน้ำปลามา 1 ขวดหรือหลายขวดก็ตามที่ ท่านแน่ใจหรือไม่ น้ำปลาที่ท่านซื้อมานั้น มีคุณภาพ และปลอดภัยพอที่จะใช้บริโภค ถ้าไม่แน่ใจ ลองมาสังเกตลักษณะของน้ำปลาที่ดี คุณควรจะมีลักษณะอย่างไร เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการเลือกซื้อเลือกใช้

1. จะต้องใส ไม่มีตะกอน ยกเว้น ตะกอนที่เกิดจากธรรมชาติ

2. ไม่ควรมี สี กลิ่น รส ที่ผิดแปลกไปจากที่เคยรับประทาน ไม่ว่าจะเป็นน้ำปลาแท้ น้ำปลาผสม หรือน้ำปลาที่ทำจากสัตว์อื่น

3. ต้องไม่มีรสขม หรือมีรสหวานมากผิดปกติ เพราะอาจเกิดจากการเติม สารแซคคารินลงไป

4. ภาชนะที่บรรจุจะต้องสะอาด ปิดสนิท และไม่ถูกกักร่อนด้วยเกลือ เพื่อป้องกันการหลุดลอกของสารภายในภาชนะมาสู่น้ำปลา อันอาจเกิดอันตรายต่อผู้บริโภคได้ นอกจากนั้นบน ภาชนะก็ต้องมีฉลาก ซึ่งแสดง

- ชื่ออาหาร เช่น "น้ำปลาแท้" "น้ำปลาผสม" กรณีน้ำปลาที่ทำจากสัตว์อื่น ก็ต้องบอกว่า "น้ำปลาจาก..." เป็นต้น

ฉนป.../... หมายถึง น้ำปลาที่ผลิตภายในประเทศจากสถานที่ผลิตที่เข้าข่าย

โรงงาน

ฉนป.../... หมายถึง น้ำปลาที่ผลิตแบ่งบรรจุจากสถานที่ผลิตที่ไม่เข้าข่าย

โรงงาน

- ปริมาณสุทธิ เป็นระบบเมตริก เช่น ปริมาณสุทธิ 750 ซม³. เป็นต้น
- แสดงวัน เดือน ปี ที่ผลิตหรือหมดอายุ
- แสดงข้อความ "ใช้วัตถุดิบเสีย" "ใช้วัตถุดิบปรุงแต่งรสอาหาร" ถ้ามีการใช้แล้ว

แต่กรณี

สุนัขไทยหลังอาน

ต้นกำเนิด ประเทศไทย ทางภาคตะวันออก แถบจังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง

ความสูง 20 - 24 นิ้ว

มาตรฐาน โครงสร้างเป็นรูป 4 เหลี่ยมจัตุรัส หูตั้ง หางคาบ ลิ้นมีปานดำ ขนสั้น และเส้นขน
หยาบ ขนมี 2 แบบ คือ ขนสั้นเกรียน และขนกำมะหยี่ สุนัขที่มีอานยิ่งใหญ่งยิ่งเป็นที่
นิยม สีขนต้องมีสีเดียวกันตลอดทั้งตัว ห้ามมีสีต่าง ๆ ได้แก่ สีแดง สีน้ำตาล สีสวาด
สีกลับบัว สีดำ สีเม้ดมะขาม และสีขาว นิสัย ซื่อสัตย์ รักเจ้าของ กล้าหาญ อดทน
รักอิสระ ค่อนข้างดุ และก้าวร้าว ฉลาดแต่คือ มีความปราดเปรียวเป็นเลิศ

คุณสมบัติ เหมาะสำหรับเลี้ยงไว้เพื่อเฝ้าบ้านหรือเป็นสุนัขอารักขา

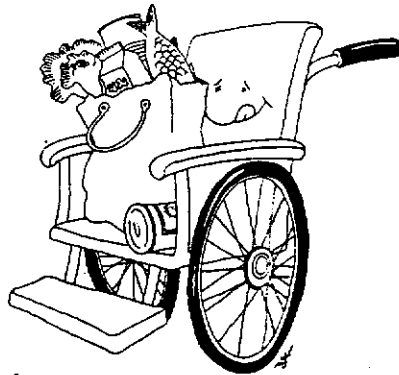
ตะไคร้หอม สมุนไพรไล่ยุง

ตะไคร้หอมเป็นพืชล้มลุก มีเหง้าอยู่ใต้ดินขึ้นรวมกันเป็นกอ สืบพันธุ์โดยวิธีการแตกหน่อ
ตะไคร้หอมกับตะไคร้แกงจะมีลักษณะคล้ายกัน แต่แตกต่างกันตรงแผ่นใบตะไคร้หอมจะมีขนาดกว้าง
กว่ายาวกว่าบางกว่าตะไคร้แกง สีของกาบใบ ตะไคร้หอมจะมีสีเขียวปนสีแดง ตะไคร้แกงไม่เคย
ออกดอก ส่วนตะไคร้หอมออกดอกเป็นช่อใหญ่ สีน้ำตาลอ่อน กลิ่นของตะไคร้ทั้งสองแตกต่างกัน
แยกออกได้ง่าย

ต้องช่วยกำจัดยุงลาย ป้องกันภัยไข้เลือดออก

นายสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด เปิดเผยกับผู้สื่อข่าว เคลวินส์ว่า โรคไข้เลือดออกจะมีการระบาดปีเว้นปีนั้น คาดว่า ปีนี้พื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดมีการระบาดของโรคนี้สูง และช่วงนี้ก็ย่างเข้าสู่ฤดูฝน แต่ก็มีฝนตกทั้งช่วง ซึ่งเป็นสภาพที่จะทำให้ยุงลายเพาะพันธุ์ตามภาชนะขังน้ำตามที่ต่าง ๆ มากขึ้น จึงขอเตือนให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้ระมัดระวังบุตรหลานอย่าให้ถูกยุงกัด ซึ่งสามารถป้องกันได้โดยระวังอย่าให้ยุงกัดเด็กตอนกลางวัน กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ปิดฝาตุ่มน้ำกินน้ำใช้ให้มิดชิด หากภาชนะที่ใช้ใส่น้ำชนิดใดไม่สามารถปิดฝาได้ ให้หยอดทรายอะเบทหรือเลี้ยงปลากินลูกน้ำ เช่น ปลาหางนกยูง และขอให้เก็บทำลายเศษภาชนะที่ขังน้ำได้ เช่น กะลา กระป๋อง ยางรถยนต์ เปลือกผลไม้ และเศษภาชนะอื่น ๆ ผังดิน และเผาทำลายเสีย

ส่วนสาเหตุของไข้เลือดออก เกิดจากยุงลายนำเชื้อมาสู่เด็ก ซึ่งผู้ป่วยมักเป็นเด็กวัยก่อนเข้าเรียน และเด็กวัยเรียนชั้นประถมศึกษา โรคไข้เลือดออกเป็นโรคที่รุนแรงสามารถทำให้ผู้ป่วยตายได้ปีละมาก ๆ เด็กที่ป่วยเป็นโรคนี้มีอาการไข้สูง ปวดท้อง จุกแน่นท้องบริเวณลิ้นปี่หรือชายโครง มีจุดเลือดออกตามผิวหนัง บางรายมีเลือดกำเดาออก อาเจียนเป็นเลือด รายที่มีอาการหนักอาจหมดสติ เมื่อผู้ป่วยมีไข้สูงให้ผู้ปกครองใช้ผ้าชุบน้ำเย็นเช็ดตัวเพื่อลดไข้ อย่าให้ยาลดไข้เอง โดยเฉพาะยาพาราเซตามอล เพราะจะทำให้เลือดออกได้ง่ายขึ้น ควรรีบพาไปตรวจรักษาที่โรงพยาบาลหรืออนามัยใกล้บ้านท่านอย่างรีบด่วน

การเลือกซื้อและบริโภคผักผลไม้

พ ักผลไม้ เป็นอาหารที่อุดมประโยชน์ต่อร่างกาย ประกอบด้วยวิตามินและเกลือแร่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ผู้ที่รับประทานผัก-ผลไม้เป็นประจำ จะมีร่างกายแข็งแรง ระบบย่อยอาหารและระบบขับถ่ายดี แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีทางการแพทย์มีการพัฒนามากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างในผัก-ผลไม้ ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค เนื่องจากการใช้สารพิษกำจัดแมลงไนปริมาณมากและการเก็บเกี่ยวผลผลิตก่อนกำหนดระยะเวลา ทำให้สารพิษที่สลายตัวไม่หมดตกค้างอยู่ในผัก-ผลไม้ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า สารพิษที่ตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อม เช่น ในดินและน้ำ จะเข้าไปสะสมในผัก-ผลไม้ ทำให้ยากแก่การกำจัดหรือลดปริมาณลง

ก่อนการซื้อผัก-ผลไม้ ผู้บริโภคควรมีความเข้าใจในการเลือกซื้อ ดังนี้

☐ ไม่เลือกซื้อผักที่มีใบสวยงามนัก ควรให้มีรูพรุนบ้าง เพราะการที่ผักมีรูพรุนแสดงว่า มีการใช้สารพิษกำจัดแมลงในปริมาณไม่มากเกินไป

☐ ควรเลือกซื้อผักที่มีการจัดพ่นสารพิษกำจัดแมลงน้อย เช่น กระถิน ตำลึง ผักบุ้ง หัวปลี หน่อไม้

☐ ในกรณีของสารพิษตกค้างจาก

สิ่งแวดล้อม ผักประเภทกินหัวจะสะสมสารพิษตกค้างมากกว่าผักประเภทกินใบ

☐ ผลไม้ที่มีมดขึ้นตามกิ่งและผล อาจเชื่อได้ว่ามีสารพิษตกค้างบนเปลือกไม่มาก

วิธีลดสารพิษตกค้างในผัก-ผลไม้

1. ล้างผัก ผลไม้ ด้วยน้ำสะอาดหลายๆ ครั้ง โดยการใช้ น้ำไหลผ่านขณะที่น้ำไหลผ่าน ควรดูบริเวณลำต้นของผัก เพื่อให้ความสิ้นบริเวณลำต้นหมดไป เพราะความสิ้นอาจเกิดจากการสะสมของสารเคมีที่ตกค้างในผักและผลไม้ได้

2. ไม่ล้างผักด้วยวิธีแช่น้ำ เพราะสารพิษอาจตกค้างอยู่ในน้ำล้างผัก ทำให้ผักไม่สะอาดเพียงพอ

3. อาจใช้สารละลายช่วยในการล้าง เช่น

- ด่างทับทิม ประมาณ 5 เกล็ดใหญ่ ต่อน้ำ 4 ลิตร

- น้ำเกลือ ประมาณ 2 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 4 ลิตร

- น้ำส้มสายชู ประมาณ 1/2 ถ้วย ต่อน้ำ 4 ลิตร

อย่างไรก็ตาม เมื่อล้างผักผลไม้จากสารละลายแล้ว ควรให้น้ำไหลผ่านอีกอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อจะได้แน่ใจว่าสะอาดอย่างแท้จริง

เรียบเรียงโดย บุศรา อินทร์ศิริ
มูลนิธิหมอชาวบ้าน

ปัญหาเกี่ยวกับสัตว์ป่า

ผู้เขียนจะกล่าวรวม ๆ ถึงอดีตซึ่งผู้เขียนสะท้อนใจมาก ปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถแก้ไขได้ถ้าเราร่วมมือกันอย่างจริงจัง

สัตว์ป่าถูกทำลายมากเกินไป และอย่างทารุณ ในอดีตเมืองไทยส่งสัตว์ป่าออกนอกประเทศเยอะมาก รายได้ปีละหลายล้านบาท แต่จะเห็นว่าเงินที่ได้มาไม่คุ้มกับความรู้สึที่สูญเสียไป ต่างประเทศนิยมซื้อนกแก้ว นกขุนทอง ลิง ชะนี ค่าง ฯลฯ จากไทย โดยเฉพาะชะนี จะเอากลุมมาขายต้องฆ่าแม่เสียก่อน และชะนียกก็เหลือน้อยแล้ว

ในอเมริกาวัวป่าไบซัน (BISON) มี 40 - 50 ล้านตัวก่อนปี 1872 พวกอินเดียนแดงเจ้าของถิ่นเดิมจะล่าบ้างเป็นอาหาร แต่พออเมริกาชนะสงครามกลางเมืองวัวป่าถูกล่ามากเพียงเพื่อจะให้อินเดียนแดงอดตาย การล่าช้างเอางาในแอฟริกาแล้วเนื้อช้างเป็นพันกิโลกรัมทิ้งให้เน่า การล่าบีเวอร์ (BEAVER) เอาขนมาทำหมวกเท่านั้น นอกจากสัตว์ตายจากการล่าเพื่อการค้าแล้ว ยังมีการล่าเพื่อการกีฬาด้วยอาวุธทันสมัย

จากสภาพปัญหาดังกล่าวเราต้องช่วยกันหาทางอนุรักษ์ได้โดย

1. สัตว์ป่าที่กำลังจะหมดไป ต้องรีบนำมาเพาะพันธุ์ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมหรือใช้วิธีผสมเทียมในกรณีที่ขาดพ่อพันธุ์ เมื่อได้ลูกที่แข็งแรงแล้วจึงปล่อยเข้าสู่ธรรมชาติ หลายคนคงเคยได้ยินสวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่นั่นเราจะนำสัตว์ที่เพาะได้ไปปล่อยให้อยู่หากินตามธรรมชาติ

2. การรักษาสภาพแวดล้อม คือป่านั่นเองให้เป็นป่าจริงเพื่อเป็นแหล่งอาหาร แหล่งหลบภัย แหล่งอาศัยของสัตว์ป่า

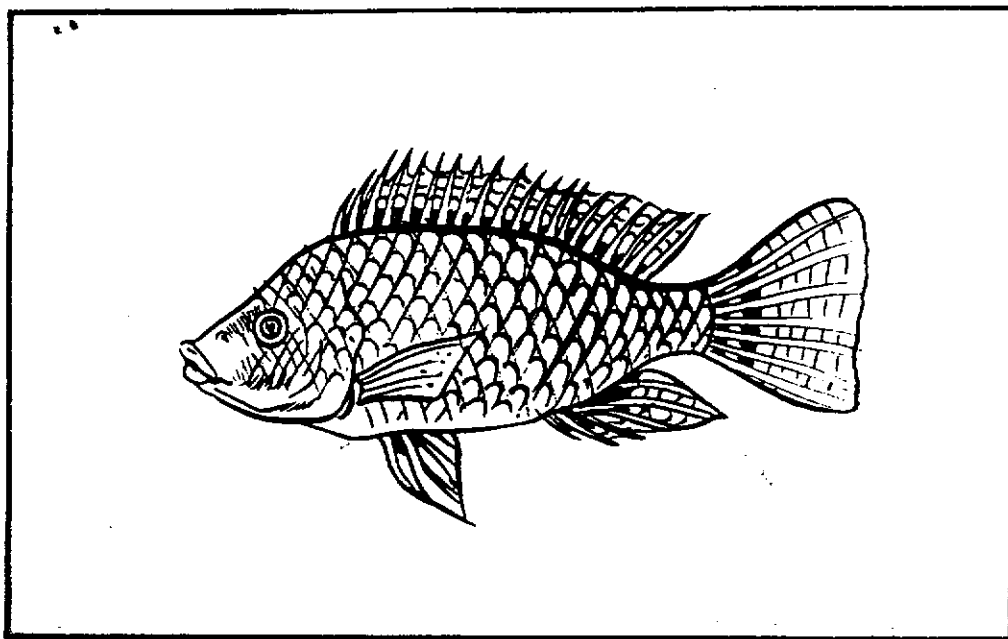
3. ช่วยจัดแหล่งหลบภัยไว้สำหรับสัตว์ โดยเฉพาะการอพยพของสัตว์ เช่น นกนางแอ่น เกาะตามสายไฟฟ้าที่สลับกันมาจากไซบีเรีย เพื่อหนีหนาว

นกบางท่าง ที่วัดไผ่ล้อมมาจากอินเดีย

นกเป็ดน้ำมาจากจีน

กวางเรนเดียร์ อพยพหนีหนาว

ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องหาแหล่งอาศัยให้สัตว์ป่า

คำถาม : ?

คำตอบ : เหตุที่ปลาต้องมีการเกิดเพราะเนื้อตัวของปลาที่อ่อนแอ
ปลาจึงต้องมีการเกิดใหม่เพื่อรักษาร่างกาย

นักเรียนจะต้องคำถามอย่างไร ถึงจะได้คำตอบดังกล่าวข้างต้น

เอกสารหมายเลข 11 (หน้า 221 - 225)

อาหารของชาติอื่นที่คนไทยรู้จักมักคุ้นได้แก่ อาหาร จีน แวก ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น อาหารแต่ละชาติจะมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนี้

อาหารจีน มีรสจัดเป็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วยอาหารที่เป็นน้ำ คือ แกงจืดเป็นอาหารหลัก นอกจากนั้นก็มีอาหารที่ปรุงด้วยการผัด ทอด และนึ่ง

อาหารฝรั่ง มีรสกลมกล่อม อาจมีรสเผ็ดที่ได้จากพริกไทย ไบมันได้จากเนย ส่วนคุณค่าอย่างอื่นได้จากผัก และเนื้อสัตว์ ชาวตะวันตกนิยมรับประทานเนื้อสัตว์เป็นชิ้นใหญ่ ๆ เพื่อเสริมสร้างพลังงาน

อาหารญี่ปุ่น มีรสเค็ม และหวานเป็นส่วนใหญ่ ชาวญี่ปุ่นนิยมรับประทานปลามากกว่าอย่างอื่น

ความแตกต่างระหว่างสารปนเปื้อน และสารเจือปนอาหาร

สารปนเปื้อนอาหารจะแตกต่างกับสารเจือปนอาหารหรือวัตถุเจือปนอาหารดังนี้คือ สารปนเปื้อนเป็นสิ่งที่ติดมาในอาหาร โดยที่ผู้ผลิตไม่ได้ตั้งใจใส่สารนั้นในอาหารโดยตรงแต่อาจมาจากสิ่งแวดล้อมหรือจากอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตอาหาร เช่น สารพิษ จากนั้นมันหลอกล่อนเครื่องจักรติดเปื้อนมาในอาหารที่ผลิต โดยใช้เครื่องจักรนั้นหรือเป็นสารที่เกิดจากปฏิกิริยาระหว่างการผลิตอาหาร ส่วนสารเจือปนอาหารเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตตั้งใจเติมในอาหารโดยตรง เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การถนอมอาหารโดยใส่สารกันบูด การใส่สีสังเคราะห์เพื่อแต่งสีอาหาร และการแต่งรสอาหารโดยใส่สารกันบูด การใส่สีสังเคราะห์เพื่อแต่งสีอาหาร และการแต่งรสอาหารให้หวาน โดยเติมสารสังเคราะห์ที่ไม่ใช่น้ำตาล เป็นต้น

"จับปลาสองมือ" ในความหมายเดิมนี้ หมายความว่า ทำสองอย่างพร้อมกันซึ่งอาจพลาดพลั้งได้ การจับปลาสองมือข้างละตัวนั้น อาจจะได้ปลาเลยสักตัวได้ แต่ในความหมายปัจจุบัน กลายเป็นจับปลาตัวเดียวด้วยมือทั้งสองข้าง เพื่อความมั่นใจว่า ปลาจะไม่หลุดมือไป หากปลานั้นเป็นปลาตัวใหญ่ เดียวนี้จึงกลายเป็นว่าควรจับปลาสองมือ

๑. โรคกระเพาะอาหาร

ปัจจุบันนี้ โรคกระเพาะอาหารนับเป็นโรคที่คนไทยเป็นกันมากที่สุดโรคหนึ่ง สามารถเกิดขึ้นได้กับคนทุกเพศทุกวัย ส่วนใหญ่จะมีอาการเป็นๆ หายๆ โรคกระเพาะอาหารที่พบบ่อยคือโรคกระเพาะอาหารอักเสบ* และโรคกระเพาะอาหารเป็นแผล**

สาเหตุ

การที่กระเพาะอาหารเกิดการอักเสบและเป็นแผลอาจเกิดจากสาเหตุต่อไปนี้

๑. การมีกรดและน้ำย่อยในกระเพาะอาหารมากเกินไป กล่าวคือ ถ้าในกระเพาะอาหารมีกรดและน้ำย่อยมากเกินไป กรดและน้ำย่อยเหล่านี้จะไปทำลายความระคายเคืองให้กับเยื่อบุกระเพาะอาหาร จนทำให้เยื่อบุเป็นแผลขึ้น

สำหรับสาเหตุที่ทำให้กระเพาะอาหารมีกรดและน้ำย่อยมากนั้น คือ

(๑) การกินอาหารไม่เป็นเวลา โดย

ทั่วไปแล้วเมื่อถึงเวลาอาหาร กระเพาะอาหารจะหลั่งกรดและน้ำย่อยออกมา ถ้าไม่มีอาหารให้ย่อยก็จะทำให้เกิดภาวะการมีกรดและน้ำย่อยในกระเพาะอาหารมากเกินไป จนระคายเคืองต่อเยื่อบุกระเพาะอาหารได้

(๒) การมีความวิตกกังวลมาก ผู้ที่มีความวิตกกังวลมากไม่ว่าจะเป็นการวิตกกังวลในเรื่องใดก็ตาม กระเพาะอาหารจะหลั่งกรดและน้ำย่อยออกมามาก ทำให้เกิดภาวะการมีกรดและน้ำย่อยในกระเพาะอาหารมากเกินไปเช่นกัน

(๓) การสูบบุหรี่ การสูบบุหรี่จะทำให้กระเพาะอาหารหลั่งน้ำย่อยมากขึ้น

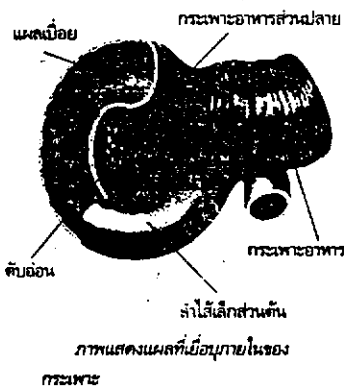
(๔) การดื่มสุรา เครื่องดื่มประเภทสุราซึ่งมีแอลกอฮอล์ผสมอยู่นั้นฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ จะทำลายความระคายเคืองให้กับเยื่อบุกระเพาะอาหาร จนทำให้เกิดเป็นแผลหรือเกิดการอักเสบได้

(๕) การดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกาเฟอีน เช่น เครื่องดื่มประเภทชา กาแฟ เครื่องดื่มชูกำลังบางชนิด เป็นต้น ถ้าดื่มเครื่องดื่มเหล่านี้ในขณะท้องว่าง กาเฟอีนจากเครื่องดื่มเหล่านี้จะไปกระตุ้นกระเพาะอาหารให้หลั่งน้ำย่อยออกมา น้ำย่อยจะไประคายเคืองเยื่อบุกระเพาะอาหาร ทำให้เป็นแผลได้

๒. การกินอาหารที่มีรสจัดหรือย่อยยาก อาหารที่มีรสจัด เช่น เปรี้ยวจัด เผ็ดจัด หรืออาหารที่ย่อยยาก จะทำให้กระเพาะอาหารต้องทำงานมากเกินไป ก็อาจเป็นเหตุให้เยื่อบุกระเพาะอาหารเกิดเป็นแผลขึ้นได้

๓. การกินยาบางชนิดที่ระคายเคืองต่อเยื่อบุกระเพาะอาหาร ยารักษาโรคบางชนิด จะมีฤทธิ์ข้างเคียงทำลายเยื่อบุกระเพาะอาหารให้เป็นแผลได้บ้างก็บ่อยๆ เช่น แอสไพริน เอนิโดวตาโซน เพรตนิโซโลน (ซึ่งชาวบ้านมักเรียกยาประดงและยาชุดต่างๆ) เป็นต้น

๔. ความผิดปกติที่กระเพาะอาหาร เนื่องจากสาเหตุต่างๆ เช่น ผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อรังต่างๆ หรือมีอายุมากๆ มักพบว่ากระเพาะอาหารจะมีความสามารถในการย่อยอาหารลดลง ซึ่งก็เป็นเหตุให้เยื่อบุกระเพาะอาหารถูกกรด หรือน้ำย่อยระคายเคืองจนเป็นแผลได้เช่นกัน

นมเป็นอาหารธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์ และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง อุดมด้วยธาตุอาหารครบทุกหมู่ คือ โปรตีน วิตามิน เกลือแร่ คาร์โบไฮเดรต และไขมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง น้ำตาลนมหรือแล็กโทส (lactose) และโปรตีนที่เรียกว่า (casein) จะพบในธรรมชาติคือ นมหรือน้ำนมเท่านั้น นมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาร่างกาย และสมองของเด็กและเยาวชน

นมมีส่วนประกอบดังนี้

1. น้ำ เป็นสื่อกลางให้สารอาหารหลายชนิดละลาย ทำให้สะดวกในการบริโภค โดยเฉพาะเด็กอ่อนหรือทารกที่ยังไม่มีฟันเคี้ยวอาหาร
2. ไขมัน ตามปกติเรียกไขมันจากนมว่า มันเนย เป็นส่วนประกอบที่สำคัญทางโภชนาการ และเศรษฐกิจ ให้พลังงาน ตลอดจนสารอาหาร และวิตามินเอ ดี อี และเค นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญใช้ในการกำหนดราคาซื้อขายนมดิบ เพราะสามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมนมได้ นมให้ไขมันเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับนมผง นมผงกั่วเหลืองหรือน้ำมันการต้มจึงไม่ทำให้อ้วน
3. โปรตีน ในนมเกือบทั้งหมดประกอบด้วยสารอาหารโปรตีน ที่เรียกว่า เคซีน โกลบูลิน (globulin) อัลบูมิน (albumin) ในปริมาณค่อนข้างสูง และมีกรดอะมิโน (amino acid) อยู่ 19 ชนิด ซึ่งมีประโยชน์ต่อการสร้างเนื้อเยื่อ เลือด และกระดูก นอกจากนี้ยังมีเอนไซม์ชนิดต่าง ๆ อีกด้วย
4. สารประกอบที่มีไนโตรเจน ตามปกติจะมีแร่ธาตุไนโตรเจนอยู่ประมาณร้อยละ 0.5
5. แล็กโทส เมื่อถูกย่อยแล้วจะกลายเป็นกลูโคส (glucose) และกาแล็กโทส (galactose) น้ำตาลกาแล็กโทสนี้เป็นส่วนประกอบของซีรีโบไซด์ (cerebroside) ซึ่งพบมากในเยื่อหุ้มสมอง และเยื่อหุ้มประสาท ดังนั้นทารก และเด็กจึงมีความต้องการแล็กโทสเพื่อนำไปใช้ในการเจริญเติบโตของสมอง
6. วิตามินในนมมีวิตามินเอ บี 1 (ไทอามีน - thiamine) บี 2 บีรวม บี 6 บี 12 ซี ดี และอี 3 ซึ่งช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง โรคผิวหนัง โรคตา โรคฟันผุ เป็นต้น

7. แร่ธาตุในน้ำนม มีลักษณะเป็นเถ้าประกอบด้วยโพแทสเซียม แคลเซียม โซเดียม แมกนีเซียม ฟอสฟอรัส คลอไรด์ ซิเทรต เหล็ก ทองแดง และไอโอดีน

ปัจจุบัน รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงคุณค่าทางอาหารของนม และเพื่อสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคนมของรัฐบาล จึงสร้างฐานตลาดรองรับน้ำนมดิบของเกษตรกร และแต่งตั้งคณะกรรมการณรงค์เพื่อการบริโภคนมขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2530 ประกอบด้วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีตัวแทนจากภาครัฐบาล ภาคเอกชน สหกรณ์โคนม และเกษตรกร เป็นกรรมการ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรณรงค์การบริโภคนม

ควรทำอะไร ?

เมื่อนอนไม่หลับ

ชัชวาล อัมประเสริฐ

ภาวะการนอนไม่หลับ หรือโรคนอนไม่หลับ เกิดขึ้นได้กับมนุษย์ทุกคน ซึ่งลักษณะของอาการ จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ การดูแลรักษาสุขภาพ ของแต่ละคน บางคนมีอาการนอนไม่หลับอย่าง แรง ถึงขั้นต้องใช้ยานอนหลับที่มีฤทธิ์ "กล่อม ประสาท" เข้าช่วยเพื่อให้นอนหลับ

สำหรับผู้ที่ใช้ยานอนหลับหรือยาแก้ปวด ประสาทบ่อย ๆ ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่ ปรึกษาแพทย์ก่อน โอกาสที่จะติดยาประเภทนี้ มีค่อนข้างสูง ดังนั้นการใช้ยานอนหลับทุกครั้ง ควรได้รับการแนะนำจากแพทย์จึงจะไม่เกิด อันตรายต่อสุขภาพ หรือเกิดอาการแพ้ยา ติดยา ตามมาภายหลัง

การใช้ยานอนหลับเพื่อช่วยให้หลับนั้น ตามความเป็นจริงแล้ว เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถ หลีกเลี่ยงได้ไม่ยากนัก การนอนหลับโดยไม่ต้อง พึ่งยานอนหลับ จึงเป็นวิธีปฏิบัติที่ดีและปลอดภัย ที่สุด ซึ่งนิยมนำมาแนะนำให้คนไข้ปฏิบัติ ไว้ดังนี้

ช่วงหัวค่ำให้กินอาหารที่มีคาร์โบไฮเดรตสูง เช่น ขนมปังกรอบ กรองแครงกรอบ เพราะ

อาหารประเภทนี้จะเรียกน้ำย่อยประเภทหนึ่ง ที่จะทำให้วังงนอนได้ง่าย

งดเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีนสูง เช่น ชา กาแฟ น้ำอัดลม แต่ควรดื่มนมแทน เพราะแคลเซียม ในนมจะช่วยให้คุณเคลิ้มหลับได้ง่าย

จัดสภาพห้องนอนให้โปร่ง มีความเย็น มากกว่าห้องอื่น ๆ เพราะถ้าอุณหภูมิภายใน ห้องร้อน ร่างกายจะคิดว่าได้เวลาตื่นแล้ว

"นอนให้เป็นเวลา" ทุกคืน ร่างกายจะได้ รู้ว่าถึงเวลานอนจะได้เกิดความเคยชิน

อย่ากังวลกับการนอนหลับ เพราะร่างกาย เราจะปรับได้เอง หากเราได้พักผ่อนเพียงพอ ในคืนที่ผ่านมา

ดังนั้น เพื่อสุขภาพร่างกายที่ดี การหลีกเลี่ยงการใช้ยา "กล่อมประสาท" ในการช่วย ให้นอนหลับ จะทำให้ร่างกายปลอดภัยจากการ แพ้ยาหรือติดยาประเภทนี้ได้ และการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ทานอาหารอย่างถูกต้อง อีกทั้งรู้วิธีปฏิบัติตนตามคำแนะนำดังที่กล่าวไว้ จะช่วยให้ร่างกาย - จิตใจของท่านได้พักผ่อน อย่างมีความสุข

"ยาเสพติด ทดลองเพียงนิด พหุชีวิตดับสูญ"

เอกสารหมายเลข 12 (หน้า 226 - 230)

สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์

สำนักงานสารนิเทศ สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด

ประเทศไทยเรากำลังได้รับการกล่าวขวัญกันว่า จะพัฒนาเติบโตเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชีย จึงทำให้เราต้องนำเอาวิทยาการด้านต่าง ๆ แขนงใหม่ ๆ จากต่างประเทศเข้ามาดัดแปลงประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาทางเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศอย่างจริงจัง พร้อม ๆ กับความเจริญก้าวหน้าอันเนื่องมาจากความเฉลียวฉลาดในการประดิษฐ์คิดค้นเพื่อการพัฒนาตัวเอง พวกเราก็กำลังเผชิญกับความทุกข์ยาก โดยเฉพาะในด้านที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของเราเป็นอย่างมาก

ในปัจจุบันถ้าเราจะมาดูสภาพของสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเราให้ดีแล้ว ก็จะพบว่า มีแนวโน้มที่ทำให้เกิดการเน่าเสีย เป็นพิษมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นอากาศ ในน้ำหรือในดิน สภาพของการเสื่อมโทรมเน่าเสียเป็นพิษเป็นภัยดังกล่าวเรียกกันโดยทั่ว ๆ ไปว่า สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ หรือมลพิษจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึงสิ่งแวดล้อมที่ทำให้สุขภาพทางร่างกาย จิตใจ และสังคม เสื่อมลง เกิดการเจ็บป่วย ไม่มีเรี่ยวแรง เกิดความหวาดหวั่นวิตกกังวลหรือไม่มีความมั่นคงปลอดภัย สิ่งที่ทำให้เกิดผลกระทบเหล่านี้อาจเกิดขึ้นแก่มนุษย์ได้ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ทางสภาวะแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ และเทคโนโลยีอื่น ๆ ทางน้ำดื่ม น้ำใช้ ผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

สาเหตุกว้าง ๆ ของปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่สำคัญมีอยู่ 3 ประการคือ

ประการแรก ได้แก่ การเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วของประชากร มีผลให้มนุษย์เรามีความต้องการในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานเพิ่มมากขึ้น ยิ่งในปัจจุบันการใช้ทรัพยากรในบ้านเมืองของเราขาดการวางแผนการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และขาดการคำนึงถึงความต้องการในอนาคต จึงเกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมขึ้น สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลเสียหายร้ายแรงต่อไปในอนาคต หากยังมีการทำลาย และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติกันอย่างไม่มีระมัดระวังต่อไป

ประการที่สอง ก็คือ การขยายตัวเมืองอย่างรวดเร็ว ในบ้านเรานั้นมักจะขาดการวางแผนไว้ล่วงหน้า ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ที่ดินอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน ปัญหาการจราจรในเมืองใหญ่ ๆ การขาดแคลนทางด้านสาธารณูปโภค และการบริการโดยทั่วไป รวมทั้งสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย ผลจากการขยายตัวของเมืองโดยปกติมีการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมตามมาก็ด้วย ในบางครั้งขาดการควบคุมที่ดี จึงเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย อากาศเสีย รวมทั้งสารพิษที่โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยออกมา ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชากรที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

ประการสุดท้าย ได้แก่ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตทั้งด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม เช่น การใช้ปุ๋ย และยาฆ่าแมลง เป็นต้น ได้ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของคุณภาพของดิน และอาจแพร่กระจายลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง จนเป็นสาเหตุของน้ำเสีย สารเป็นพิษที่ตกค้างอยู่ในอาหาร และผลิตผลทางการเกษตรจะเป็นอันตรายร้ายแรงต่อผู้บริโภคอย่างยิ่ง ในด้านอุตสาหกรรมสารบางอย่างที่นำมาใช้ เช่น ตะกั่วปรอท และสารหนู ล้วนเป็นภัยร้ายแรงต่อสุขภาพ และชีวิตคนเรา และสิ่งสำคัญก็คือ เป็นการยากที่จะกำจัดส่วนที่ตกค้างอยู่ให้หมดสิ้นไปอีกด้วย

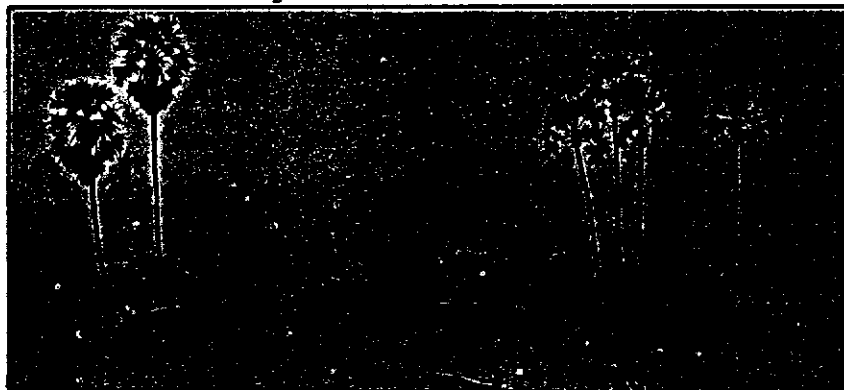
ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นเป็นเพียงสาเหตุกว้าง ๆ ที่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ อันมีผลกระทบต่อชีวิตของคนเราในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ในสมัยก่อนนั้นจำนวนประชากรยังมีไม่มากนัก คนเรามีการดำรงชีวิตง่าย ๆ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ตามธรรมชาติ แต่เมื่อมนุษย์เจริญขึ้น จำนวนคนเพิ่มมากขึ้น สิ่งแวดล้อมก็เริ่มเลวลง อากาศเริ่มไม่บริสุทธิ์ เกิดน้ำเน่าเสีย เกิดเชื้อโรคต่าง ๆ แปรกล ๆ ที่ทำให้คนเราต้องหันมาห่มเทาหนทางต่อสู้กันอยู่เรื่อย ๆ อย่างไรก็ตาม ถ้าจะกล่าวกันตามความเป็นจริงแล้ว ต้นเหตุที่สำคัญของภาวะแวดล้อมที่เลวลงเรื่อย ๆ นั้น เกิดขึ้นจากน้ำมือของคนเราโดยตรงนั่นเอง

เรื่องราวของสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวพันกับชีวิตของเราทุกคนที่ควร จะให้ความสนใจ มนุษย์เรานั้นได้เข้าไปแทรกแซงธรรมชาติมาเป็นเวลานานแล้ว และได้ทำลาย สิ่งแวดล้อมจนเกือบจะเข้าขั้นวิกฤต การคิดแสวงหาวิธีป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อมจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยลดการสูญเสียภาวะแวดล้อมที่ดี และที่จำเป็นแก่ชีวิตมนุษย์ สิ่งสำคัญและจำเป็น

ที่สุดในยามนี้ก็คือ ความจริงใจในการแก้ปัญหา นั่นก็คือ ทุกคนจะต้องร่วมมือกัน ไม่ทำให้
สิ่งแวดล้อมรอบตัวเราเต็มไปด้วยสิ่งสกปรกโสโครกต่าง ๆ ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลให้เปื้อนอะ
เบื่อนเกลื่อนกลาดไปทั่วตามท้องถนน ท่อระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง และท้องทะเล โรงงาน
อุตสาหกรรมต้องมีการกำจัดของเสีย และการระบายของเสียอย่างถูกวิธี ให้ความร่วมมือกันใน
การกวดขันรถยนต์ เรือยนต์ให้ได้รับการกรองท่อไอเสียก่อนที่จะปล่อยไอเสียออกสู่อากาศหรือ
ในน้ำ เพื่อบรรเทาอากาศพิษให้ลดน้อยลง

เราจึงมาให้ความสนใจต่อการควบคุม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกันอย่างจริงจัง
เพราะสิ่งนี้มีความสำคัญ และจำเป็นแก่ชีวิตเป็นอย่างมาก คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติซึ่ง
เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง มีความห่วงใยต่อชีวิตและสุขภาพของพี่น้องประชาชนทุกคนเป็น
อย่างยิ่ง ได้มีนโยบาย และมาตรการในการกำจัดของเสียอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการอยู่แล้ว
นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมสนับสนุนให้นาเอาวัสดุเหลือใช้จากกิจกรรมอุตสาหกรรม และ
เกษตรกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น แทนที่จะปล่อยให้ถูกทิ้งสูญเปล่าโดยไม่เกิดประโยชน์
ใด ๆ นอกเหนือจากการมีความจริงใจที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว ก็ต้องถือว่าเป็นหน้าที่ของ
พวกเราทุกคนโดยตรงที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้น รวมทั้งการคุ้มครองรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติอันมีคุณค่าให้คงทนอยู่ เพื่อลูกหลานของเราจะได้ไม่ต้องมีชีวิตพบกับปัญหา
หรือโรคภัยอันมีต้นเหตุมาจากสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษอีกต่อไปในอนาคต

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคนที่จะต้องร่วมกันปลูกฝังให้เด็ก ๆ และเยาวชน
ทุกคนมีความรู้สึกหวงแหน และรักธรรมชาติ รักต้นไม้ รักสัตว์ รู้จักการรักษาสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย
ให้สะอาดน่าอยู่ น่ารื่นรมย์ เพื่อจะได้ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชีวิตมนุษย์
และร่วมกันรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ชีวิตของคนไทยในชนบทนั้นเรียบง่ายและอยู่กันอย่างลำบากยากแค้น แต่ชีวิตที่ได้จากการทำนา
ทำไร่ไม่สามารถชดเชยให้เขาเหล่านั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สภาพภาพที่ถ่ายทอด นักเรียนทราบไหมว่า
เกิดปัญหาอะไรขึ้น และบทละครของนักเรียนคิดว่าพอมิแนวทางแก้ไขหรือไม่อย่างไร ให้นักเรียน
เขียนสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ให้นักเรียนแต่งเรื่องจากภาพโดยใช้โครงร่างการเขียนเล่าเหตุการณ์ตามมา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เม่นสลัดขนได้จริงหรือ

เคยรู้มาตั้งแต่
เด็กแล้วว่า เม่น
มีขนเป็นอาวุธ
ป้องกันตัว เวลา

ถูกทำร้ายมันจะสลัดขนเข้าไ
คัตู ...เม่นมีความสามารถ
ที่ว่ามันจริง ๆ หรือคะ

(นักเรียน ม.๖ / นคร-
สวรรค์)

ได้พอยคือ...เม่นสลัดขน
ไม่ได้ ร้ายคัตูได้และไม่ได้
เท่ากัน ตอบอย่างนี้จะหาว่า
กลน โหม

เม่นไฟอาจสลัดขนแบบ
นิ่มๆได้ทั้งที่เราจินตนาการกัน
แต่ขนเม่นอาจกระเด็นมากถูก
เราได้ เมื่อเราน้อยู่นางราว
ๆ สดุดาจากเม่นที่กำลังคิด
ยู่ก็กระโดดหรือกำลังเตรียม
ยู่กับคัตู เรื่องนี้ก็คล้าย
กับสัตว์อื่น ๆ กล่าวคือ เม่น
ที่กำลังขุ่นเคืองจะสะบัดหาง
และส่งเสียงคำราม เพราะมัน
คงคิดว่าการทำงานนั้นย่อมทำ
ให้ศัตรูเกรงกลัวและล่าถอย
ออกไป การที่เม่นสะบัดหาง
และส่งเสียงคำรามนี้ ขนเม่น
จะหลุดง่ายและอาจหลุดได้
ระยะไกลพอสมควร ข้อเท็จจริง
ทางวิทยาศาสตร์คือ เม่น
ขว้างขนไปยังศัตรูไม่ได้ แต่
การที่ขนเม่นหลุดล่อนนั้นเป็น
การเมื่อยมากกว่า อย่างไร
ก็ดี เราควรอยู่ห่างจากเม่นที่
กำลังคุในระหว่างพอสุมคว
เพราะถึงแม้ว่าเม่นจะสลัด
และขว้างขนไม่ได้ แต่ขนอาจ
หลุดลอยมาทางเราได้โดย
บังเอิญ

อีสปเป็นใคร

เคยคิดใจในท
อีสป แต่ยังไม่
เคยรู้สึกที่ว่า
อีสปเป็นใคร

ช่วยไขข้อข้องใจให้ทีเถอะคะ
(เงินยวง / ระยอง)

อุทัย สีนตุลาร เขียนไว้ใน
สารานุกรมว่า อีสป (Aesop)
เป็นชาวกรีกที่มีชื่อในการ
เป็นผู้แต่งนิทานเปรียบเทียบ
ประมาณว่าเขามีชีวิตอยู่ระหว่าง
ก่อน พ.ศ.๔๐-๒๐ ปี นิทาน
ที่เขาแต่ง ตัวละครเป็นสัตว์
ทั้งสิ้น เช่น สุนัขจิ้งจอก กา
กบ ที่พูดและกระทำสิ่งต่าง ๆ
ได้เหมือนมนุษย์ และได้ให้
บทเรียนเป็นคติสอนใจในทาง
จริยธรรม ปัจจุบันก็ยังจะมี

ผู้นำมาเป็นตัวอย่างเล่าและ
อ้างอิงกันอยู่

อีสปอาศัยอยู่บนเกาะซา-
โมสของกรีกในทะเลเอเจียน
เขาเป็นทาสที่นายปลดปล่อย
เป็นอิสระ เล่าว่านิทานที่เขา
เขียนขึ้นนั้นทำให้ชาวกรีกใน
เมืองเดลฟีโกรธ จึงพากันจับ
เขาทุ่มลงมาจากหน้าผาถึงแก่
ความตาย

นิทานของอีสปนี้ นักบวช
ในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ชื่อ
Maximus Planudes ได้นำ
มาเขียนขึ้นใหม่เป็นนิทานสอน
ใจชาวตะวันตก ในเมืองไทย
ก็มีนิทานอีสปที่เคยใช้เรียน
ในโรงเรียน

ข้อคิดในการจัดป้ายนิเทศให้มีประสิทธิภาพ

ในการจัดป้ายนิเทศให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรจะมีการวางแผนไว้เกี่ยวกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น หัวข้อต่อไปนี้จะช่วยในการวางแผนและจัดเตรียม ป้ายนิเทศให้มีประสิทธิภาพได้

๑. การเลือกหัวข้อเรื่อง เป็นการวางโครง เรื่องของป้ายนิเทศ
๒. การเลือกวัสดุที่ต้องการเป็นการเลือก วัสดุที่จะใช้ในการนำเสนอเนื้อหา
๓. การวางแผนเตรียมการ เป็นการ วางแผนเตรียมการ อาจทำได้แบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ
๔. การใช้สี การใช้สีจากหลัง สีกระดาษ รองพื้นและอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ดึงดูดสายตาของ ผู้ดู
๕. การใช้ตัวอักษรที่เรียบและอ่านง่าย ตัวอักษรที่เรียบและอ่านง่ายจะทำให้แผ่นป้าย น่าสนใจยิ่งขึ้น
๖. การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม โดย พิจารณาที่โอกาส กาลเทศะในการจัด จึงทำ ได้โดยใช้สีและรูปแบบของตัวอักษร
๗. การนำเสนอเรื่องราว การจัดเตรียม

และแผ่นป้ายที่ดีทำให้บอกเรื่องราวได้

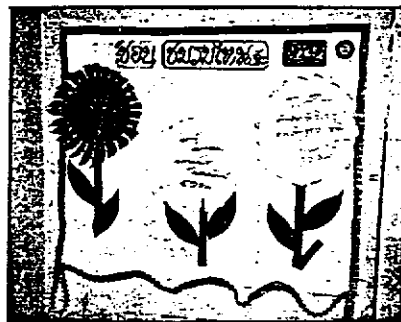
๘. การเพิ่มความน่าสนใจในการจัดแสดง การใช้สีและการออกแบบจะช่วยให้การจัดแสดง น่าสนใจขึ้น

๙. หลักเลียงการมุงดู การจัดวางวัสดุ บนแผ่นป้าย ควรหลีกเลี่ยงอย่าให้เกิดการมุงดู โดยการกระจายเนื้อหาและใช้ขนาดของตัว อักษรที่โดดเด่นสมควร

๑๐. เก็บซ่อนสิ่งเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ที่ใช้ ติดสำหรับการจัดแสดง ควรเก็บซ่อนวัสดุที่ใช้ ติดลงบนแผ่นป้าย เช่น เทป เข็มหมุด ให้มิดชิด อย่าให้มองเห็น

๑๑. ใช้ความคิดริเริ่มของตนเองในการ จัดป้ายนิเทศ การจัดป้ายนิเทศที่ใช้ความคิด ริเริ่มของตนเอง จะทำให้น่าดูและน่าสนใจมาก ยิ่งขึ้น

ป้ายนิเทศมีหลายขนาด ขนาดใหญ่ ขนาด กลาง ขนาดเล็ก และมีหลายแบบ คือ แบบพับ ได้ แบบแขวน และแบบถาวร ตัวอย่างการ ออกแบบป้ายนิเทศต่าง ๆ ต่อไปนี้ คงจะเป็น ประโยชน์สำหรับครูแนะแนวและผู้สนใจ จะได้ ใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานการ ออกแบบป้ายนิเทศของตนเองในโอกาสต่อไป

นกवादอนุรักษ์

"ที่ล่อง"

การชื่นชมความงามของ ธรรมชาติรอบตัวทำได้หลายวิธี บาง คนอาจพอใจเพียงแค่มองเห็น บาง คนอาจชอบบันทึกไว้ด้วยเลนส์ของกล้อง และบางคนก็ ได้ด้วยวิธีที่เราจะวาดได้ไม่ผิด

ถ่ายรูป ขณะที่บางคนอาจต้องการ จากความจริง แต่มองได้ความรู้อีก เพียงกระดาษสักแผ่น ดินสอสักแท่ง ธรรมชาติของนกนั้น ๆ เป็นของแท้ เพื่อประทับใจความสวยงามที่เห็นด้วยตา ด้วย

ถ่ายทอดดูใจ ผ่านเส้นสายปลายดินสอ เป็นภาพสวย งานหนึ่งของนักนิเวศธรรมชาติ โดยเฉพาะสัตว์ต่าง ๆ ก็คือ การศึกษา เละน่ะ

และบันทึกลักษณะของสัตว์ที่เห็นไว้เป็น ภาพวาด เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้า ต่อไป วันนี้เราจะมาดูวิธีการร่างภาพ นกสวย ๆ ด้วยกัน

อุปกรณ์ กระดาษ ดินสอ สีเทียน ปากกาหรือเมจิก

วิธีทำ ๑. ศึกษาลักษณะของนกที่ต้องการ วาดก่อน สังเกตดูรูปร่าง ลักษณะ ปีก และลิ้น แล้วจึงลงมือวาดตามที่ ตามเห็น

๒. แะไปห้องสมุดเพื่อค้นคว้า

๓. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

ลองระบายมาจนนกแผ่นตาอย่างที่เรา

๔. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๕. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๖. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๗. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๘. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๙. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๐. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๑. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๒. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๓. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๔. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๕. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๖. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๗. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๘. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๑๙. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๐. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๑. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๒. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๓. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๔. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๕. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๖. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๗. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๘. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๒๙. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๐. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๑. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๒. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๓. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๔. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๕. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๖. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๗. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๘. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๓๙. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๐. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๑. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๒. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๓. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๔. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๕. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๖. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๗. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๘. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๔๙. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

๕๐. วาดเหมือนจริงแล้ว จะ

วิธีวาด

ขั้นที่ ๑ เริ่มจากตัว วงกลมมีจุดตรงกลาง

ขั้นที่ ๔ วาดเส้นจากปากตรงมาเป็นคอ คอ เล็บให้บรรจบกัน

ขั้นที่ ๗ ใช้เส้นโค้งตรงปลายของเหมือนตัว J วาดเป็นขน

ขั้นที่ ๒ วาดปากห่างจากตาเล็กน้อย ปาก ของนกมีหลายแบบ แบบนี้เป็นของนกที่กิน เมล็ด

ขั้นที่ ๕ วาดเส้นโค้งเป็นส่วนของหน้าอกให้เอียง ไปถึงตำแหน่งหาง เชื่อมต่อกับส่วนคอด้วยเส้น ตรง

ขั้นที่ ๘ วาดหางต่อจากส่วนท้ายของลำตัว หางของนกพันธุ์นี้ยาวเรียว

ขั้นที่ ๓ วาดเส้นโค้งจากปากเหนือตา

ขั้นที่ ๖ ใช้เส้น ๓ เส้นวาดเป็นปีก

ขั้นที่ ๙ วาดหางของนก ขาวมคออยู่ข้างหน้า นิ้วมี ๔ นิ้ว สามนิ้วอยู่ข้างหน้า นิ้วที่ ๔ อยู่ ฐานหลัง

ระบบสีให้สวยงามตามที่บรรยายไว้

ท้องอืด...พึ่งยาไม่ได้

ท้องอืดถึงแม้จะไม่ใช่วิธีร้ายแรงอะไร แต่ถ้าเป็นทุกวันทุกครั้งที่รับประทานอาหารแล้ว จะทำให้คุณอึดอัดรำคาญใจมากทีเดียว คนที่ท้องอืดเป็นประจำบางคนจะรู้ดีว่าการพึ่งยาไม่ช่วยให้ดีขึ้นเลย อาจเป็นเพราะว่าโรคนี้ควรป้องกันมากกว่าที่พยายามปรับปรุงนิสัยการกินบางอย่างเสียใหม่สามารถช่วยคุณป้องกันไม่ให้ท้องอืดได้ เช่น

☐ ควรกินช้าๆ เคี้ยวให้ละเอียด
หลายคนท้องอืดเพราะว่ากินเร็วเกินไป คือแทบจะไม่ได้เคี้ยวอาหารเลย จึงทำให้อาหารย่อยยาก คุณซึมได้น้อย

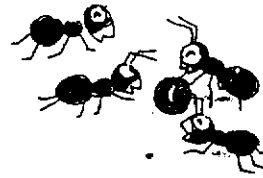
☐ หลีกเลี่ยงอาหารที่ทำลายสุขภาพ
จากรายงานทางการแพทย์พบว่า ร้อยละ 75 ของคนที่ท้องอืดเป็นเพราะกินขนมมากเกินไป ดังนั้น จึงควรหลีกเลี่ยงขนมที่ทำด้วยแป้งและน้ำตาล เช่น ขนมครก ทองหยิบ ทองหยอด ลอดช่อง ขนมเปียะ สาธุชนมิ่ง ขนมเค้ก อาหารมันและน้ำอัดลมก็ควรที่จะหลีกเลี่ยงด้วย

☐ กินผักที่ช่วยย่อยอาหาร ควรเลือกกินอาหารที่มีส่วนผสมของหัวหอม กระเทียม ชิม ช่า ตะไคร้ ใบมะกรูด พริกสด ใบกะเพรา ใบโหระพา ใบสะระแหน่ เพราะเป็นสมุนไพรที่ช่วยย่อยอาหารได้มากที่สุด

☐ อย่านั่งนานเกินไป คนที่ชอบท้องอืดค่อนข้าง ถ้าหากสังเกตจะพบว่าการทำงานมาทั้งวัน หรือนั่งนานเกินไป อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ท้องอืด เพราะว่าการเพาะลำไส้จะทำงานน้อยลง ผลที่ตามก็คือท้องอืดควรจะลุกขึ้นยืดเส้นยืดสายบ้าง

☐ ไม่ควรสูบบุหรี่ก่อนกินข้าว เพราะบุหรี่ทำให้กระเพาะและลำไส้ย่อยอาหารได้น้อยลง

เรียบเรียงโดย สนิทนาถ ทองนพมิตร
มูลนิธิหมอชาวบ้าน

สัตว์สังคมอาหารบ่่านเทพ รัตนการ

เปิดมีคำถามจะถามคุณอาคะ ไม่เกี่ยวกับสัตว์ที่กัดแต่เป็นแค่ แต่เป็นสัตว์ตัวกระจิวหัวทื่อความรำคาญให้กับมัลลิกมาก ไม่ทราบว่า จะทำอย่างไร บางทีอาหมอาจจะว่าเรื่องนี้ไม่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ สำนึกก็ได้นะคะ สัตว์ที่กัดนั้นคือมดค่ะ มันอยู่ในห้องของมัลลิกตามซอกเตียง ในตู้เสื้อผ้า จะใส่ยา ก็กลัวจะเป็นอันตรายกับตัวเองคะ ขอขอบพระคุณล่วงหน้าคะ

กนกพร (เปิด)

เปิดหลานรัก

อาหมอย่าเพิ่งเรื่องขนาด หรือชนิดสัตว์หรือจะ ขอให้เกี่ยวกับสัตว์เถิดถามมาเลย

ปัญหาเรื่อง "มด" ที่ก่อความรำคาญแก่หลานนั้น พ่อจะหาทางแก้ไขดังนี้

๑. เหตุที่มดมาเยอะ ประการหนึ่งคือมีอาหารเป็นสัตว์เลี้ยง หรือสัตว์เลี้ยงกินขนมบนเตียง หรือเก็บขนมไว้ในห้องนอนเล็ก (ถ้าประพฤติ) เมื่อไม่มีสิ่งดึงดูดใจมดก็จะไม่มา

๒. หมั่นรักษาความสะอาด เก็บขยะ และจัดของให้เป็นระเบียบ เพื่อไม่ให้มดซุกซ่อนตัว

๓. ลองใส่ลูกเหม็นในตู้เสื้อผ้า มดมักหนีไปไม่เข้ามาอีกและค่อนข้างปลอดภัย

๔. หากจะใช้ยาฆ่าแมลง ก็ให้ปฏิบัติตามวิธีใช้ที่ขายร้านไว้ข้างขวดอย่างเคร่งครัด โอกาสเกิดอันตรายจะน้อยมากจนแทบจะไม่มีได้จะ

รัก

อาหม

พืชที่มีประโยชน์ต่อการรักษาชายฝั่ง

“๑” นจาก” เป็นพืชชายน้ำเค็มที่น้ำทะเลขึ้นถึง
 “๒” ครอบดินโคลนเลน พบเห็นตามจังหวัดชาย
 ทะเลทั่วไป มีเหง้าทอดเลื้อยขนานไปกับผิว
 ดิน ช่วยยึดและป้องกันดินชายตลิ่งพังลงอัน
 เนื่องจากแรงของน้ำที่ปะทะฝั่ง

“โกงกาง” ครอบดินเค็มจัด ขึ้นได้ดีตามป่าชาย
 เถนที่น้ำทะเลขึ้นถึง เนื้อไม้ใช้เผาถ่านดีไฟแรงและ
 ทนทานกว่าไม้ชนิดอื่น โกงกางมีรากอากาศแตกออกจาก

สรรหา-มาฝาก

ลำต้นพุ่งแทงขึ้นในลักษณะรากค้ำยัน รากค้ำยันเหล่านี้
 นอกจากช่วยลดการพังทลายของดินชายฝั่งแล้วยังช่วย
 ให้พื้นที่ชายฝั่งยืนยาวออกไปในทะเลอีกด้วย ทั้งนี้
 เนื่องจากโคลนเลนที่น้ำพัดมาติดค้างอยู่ตรงที่บริเวณราก
 นั้นเอง

“ลำพู” ต้นเดียวกับที่เป็นจุดนัดพบของ “อังสุ-
 มาสิน” กับ “โกใบริ” บันแหล่กระบี่ ต้นไม้แบบนี้มีราก
 อากาศโผล่ขึ้นมาเหนือดินและน้ำเพื่อการหาอาหาร
 ตะปุ่มตะป่ำ ส่วนของรากชนิดนี้เป็นเขตรากค้ำยัน รากบ้าน
 ค้ำยันเหล่านี้ทำจากซอก ลักษณะของรากเอื้ออำนวยใน
 การอนุรักษ์ดิน แล้วยังยอมให้หิ่งห้อยมาคอนแค้นเพิ่ม
 ความสวยงามตามลำต้นอีกด้วย

“แสม” เป็นไม้ป่าชายเลนชอบดินเค็มเช่นพืช
 น้ำเค็มทั่วไป ไม้ใช้ทำฟืน อีกหนึ่งชนิด หากเผาไม่หมด
 เก็บไว้เคาะกะโหลกขโมยที่ขอบของขึ้นบ้านในยามวิกาล
 ได้ยิ่งดี

“คลัก” เป็นไม้ขึ้นต้นค่อนข้างใหญ่ใบหนาคด
 เป็นมัน ชอบขึ้นตามที่ดินร่วนน้ำเค็มทั่ว ๆ ไป รากที่โผล่
 จากดินเป็นตะปุ่มตะป่ำช่วยยึดผิวดินกันดินพัง

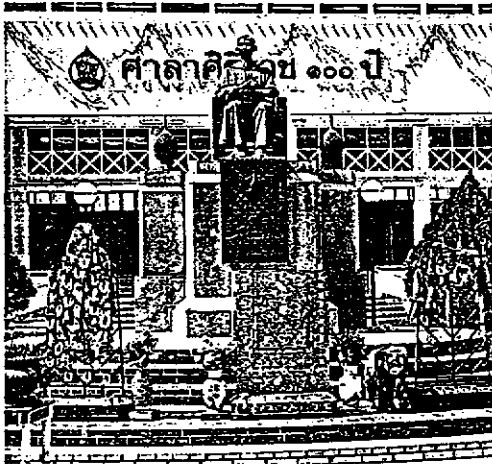
“ปรังน้ำเค็ม” ลักษณะเหมือนผักกูดขึ้นเป็นกอ
 ใบสีเขียวเข้มคล้าย หอยค่อนม้วนงอเหมือนหางลูกม้าน้ำ
 ชอบขึ้นตามชายน้ำ ทุ คลอง รากผอแผ่กระจายยึดผิว
 ดิน

พืชที่ยกตัวอย่างมาทั้งหมด แต่ไม่หมดเหล่านี้
 ล้วนแต่เป็นพืชที่อำนวยประโยชน์ต่อการรักษาสภาพชาย
 ฝั่งทะเล มิให้เกิดการพังทลาย แต่ปัจจุบันนี้ พืชที่กล่าว
 ดำรงลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว จนบางแห่งไม่เหลือ
 แม้แต่ซาก

อนุ รักษ์ไทย

เรื่องของเด็ก

วันมหิดล

เมื่อวันก่อนคุณลุงรัฐหาผมไปเยี่ยมคุณลุงนพเพื่อนของคุณลุงรัฐที่โรงพยาบาลศิริราช ที่โรงพยาบาลมีตึกมากมาย แต่ที่ผมสะดุดตามาก คือพระรูปของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก บิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย

คุณลุงรัฐ : "สมเด็จพระราชบิดา ทรงมีพระกรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อการแพทย์เมืองไทยนะวัฒน์"

วัฒน์ : "พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างไรหรือครับ"

คุณลุงรัฐ : "พระองค์ทรงปรับปรุงการศึกษาแพทย์ และการศึกษาพยาบาลของเรา โดยทรงได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์"

วัฒน์ : "แล้วมูลนิธิได้ถวายความช่วยเหลืออย่างไรบ้างครับ"

คุณลุงรัฐ : "มูลนิธิฯ ส่งอาจารย์แพทย์เข้ามาจัดหลักสูตร และปรับปรุงการสอนในวิชาต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล และยังให้ทุนแก่อาจารย์ของไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศด้วย"

วัฒน์ : "สมเด็จพระราชบิดาทรงสำเร็จวิชาแพทย์ด้วยใช่ไหมครับ?"

คุณลุงรัฐ : "ถูกต้อง พระองค์เสด็จไปศึกษาที่ต่างประเทศตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงสำเร็จวิชาการทหารเรือจากประเทศเยอรมนี จากนั้นก็ทรงศึกษาวิชาแพทย์จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา จนสำเร็จที่จริงแล้วพระองค์ทรงมีพระประสงค์จะทรงศึกษาและปฏิบัติงานต่อทางด้านกุมารเวชศาสตร์ในสหรัฐอเมริกาต่ออีกระยะหนึ่ง แต่ก็ต้องเสด็จกลับประเทศไทย

เสียก่อนเพราะพระภารกิจ และพระอนามัยทรุดโทรม"

วัฒน์ : "พระองค์ประชวรด้วยโรคอะไรหรือครับ?"

คุณลุงรัฐ : "พระองค์ประชวรด้วยโรคพระวัณโรค (ไค) พักการเรื้อรัง และในปี พ.ศ. 2472 ก็ประชวรด้วยโรคฉี่ขัดในพระยคน (ตับ) และยังเกิดพระอาการบวม ข้ำพระน้ปผาสะ (ปอด) และพระหทัยวายจนเสด็จทิวงคต ในวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2472 พระชนมายุเพียง 37 พรรษา เราจึงถือเอาวันที่ 24 กันยายน ของทุกปีเป็นวันมหิดล เพื่อระลึกถึง พระกรุณาธิคุณของพระองค์"

วัฒน์ : "พระองค์ทรงจากชาวไทยไปเร็วจริงนะครับ"

คุณลุงรัฐ : "ใช่แล้ว แต่พระองค์ก็ทรงประกอบพระกรณียกิจในการปรับปรุงการแพทย์ของไทยไว้มากมาย นอกจากทางด้านการศึกษาลแล้ว ยังทรงปรับปรุงโรงพยาบาลศิริราชโดยประทานทุนส่วนพระองค์ และทรงหาทุนสำหรับโรงพยาบาลศิริราช เพื่อสร้างตึกต่าง ๆ จัดหาเครื่องมือแพทย์ และเป็นทุนให้ผลิตแพทย์และพยาบาล"

วัฒน์ : "ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อโรงพยาบาลศิริราชอย่างใหญ่หลวงจริง ๆ นะครับ"

คุณลุงรัฐ : "ไม่ใช่แต่เฉพาะโรงพยาบาลศิริราชเท่านั้นนะ ทรงช่วยเหลือโรงพยาบาลอื่น ๆ ด้วย พระองค์ทรงส่งเสริมการมารดาและการกสงเคราะห์ แก้วศิริพยาบาล และประทานทุนแก่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค เชียงใหม่ และโรงพยาบาลสงขลาด้วย พระองค์ทรงช่วยการอบรมแพทย์สาธารณสุขมณฑล และทรงร่วมพิจารณากฎหมายการแพทย์ฉบับแรกด้วย พระกรณียกิจของพระองค์มีมากมายจริง ๆ ลุงจำได้ไม่หมดหรอก"

วัฒน์ : "อย่างนี้เองพระองค์จึงได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย ทรงมีพระคุณต่อการแพทย์ไทยจริง ๆ นะครับ"

คุณลุงรัฐ : "ทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์เพื่อผู้อื่นอย่างแท้จริง ไม่ทรงถือพระองค์ว่าเป็นเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินเลย ถ้าพระองค์ไม่ทรงตรากตรำพระวรกายทำงานเหล่านี้ ก็อาจจะมีพระชนม์ชีพยืนนานกว่านี้"

เห็นไหมครับว่า สมเด็จพระราชบิดา ทรงมีพระคุณอย่างใหญ่หลวงต่อการแพทย์ของไทย ในวันมหิดลของทุกปี เราทุกคนควรจะน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของพระองค์นะครับ

วัฒน์

เอกสารหมายเลข 15 (หน้า 237 - 241)

มัจจุราชในบ้าน

น้องเจนเสียชีวิตหลังจากทนทุกข์ทรมานด้วยอาการของโรคพิษสุนัขบ้าไม่ถึง 48 ชั่วโมงดี
ในโรงพยาบาล

"เจ้าปุกปิ๊ก" ตัวต้นเหตุตายไปหลังจากนั้น ไม่กี่วันด้วยโรคเดียวกัน
...มัจจุราช...อยู่แค่เอื้อมเท่านั้นเอง!!!

"น้องเจน" เด็กผู้หญิงตัวน้อย ๆ ที่แสนน่ารักอายุ 4 ขวบ กำลังอยู่ในวัยที่ร่าเริงสดใส
ช่างพูดช่างคุย เป็นที่รัก และห่วงแหนักหนาของคุณพ่อ คุณแม่ ต้องจบชีวิตของตัวเองลงอย่าง
น่าสงสารโดยที่ไม่มีใครช่วยชีวิตเธอได้ แม้กระทั่งแพทย์ผู้ดูแลใกล้ชิด

เธอเสียชีวิตด้วยโรคที่ไม่มีแพทย์คนใดในโลกจะรักษาได้ และไม่เคยมีใครรอดชีวิตจาก
โรคนี้มาได้เลย แม้แต่คนเดียว...

"แม่จ๋า เจนอย่างงี้ได้ลูกหมา"

ฮงปาก

"ก็แม่ซื้อให้ตั้งหลายตัวแล้วนี่ลูก"

"ม่ายช่ายค่ะ...แจนอยากได้ลูกหมาจริง ๆ อย่างของน้องเปิ้ลไม่ใช่ตัวปลอม ๆ"

"ไม่ใช่หรอกลูก เดี่ยวมันกัดเอา แจนไม่กลัวหรอกค่ะ"

"ของน้องเปิ้ลไม่เห็นเคยกัดซักทีนี่คะ... นะแม่นะ...แจนอยากได้มัน แจนเพงา จะได้เป็นเพื่อนเล่นกับแจน"

ในที่สุด หลังจากคัดผ่อนมานานพอควร คุณแม่ก็ใจอ่อนประจวบกับคุณน้าสุนัขตัวน้อยน่ารักมาให้ เป็นของขวัญ เพราะเคยได้ยินหลานสาวบ่นอยากได้นักได้หนา คุณแม่จึงตกลงใจอนุญาตให้น้องแจนดูแลสุนัขตัวนั้นไว้

"จิตว์คขึ้นบ้องกันมารียังเนี่ย" คุณแม่ถามน้องชายผู้สุนัขมาให้

"ยังเลยฮะ เพิ่งได้มาเพื่อนเขามียหลายตัวก็เลยขอเขามา

ว่าง ๆ จะพาไปจิตว์คขึ้นคงไม่เป็นไรมั้งครับ ทหาก็คูแข็งแรงดี"

"รับท่อยก็ดี ไว้ใจอะไรไม่ได้หรอก"

คุณแม่พูดจบก็บอกให้เด็กในบ้านนำสุนัขตัวใหม่ไปขุดสี่งวีรจรจับเก็บจนหมดจด แล้วปล่อยให้วิ่งเล่นในบริเวณบ้านโดยมีน้องแจน "เจ้าของ" คนใหม่วิ่งไล่ตามติด ๆ ส่งเสียงทัวร่าอย่างมีความสุขพร้อมกับตั้งชื่อให้มันว่า "ปุกปิก"

2 วันต่อมา ก็เกิดเหตุไม่คาดคิดขึ้น เมื่อคนในบ้านได้ยินเสียงร้องให้ดังลั่นของน้องแจน ดังมาจากสนามหญ้าหลังบ้าน

ทุกคนที่ได้ยินเสียงร้องต่างพากันวิ่งกรูกันไปที่ต้นเสียงนั้น และภาพที่ทุกคนเห็นก็คือ

ใบหน้าของน้องแจนที่เต็มไปด้วยรอยขีดข่วนเลือดออกซิบ ๆ น้ำตาไหลพราก ส่งเสียงร้องด้วยความตกใจแล้ว

"ปุกปิกกัดแจน ๆ ๆ "

น้องแจนพูดซ้ำ ๆ หลายครั้งเมื่อคุณแม่เข้าไปโอบกอดน้องแจนไว้แนบอก

ส่วนคนอื่น ๆ เมื่อคลายจากอาการตกอกตกใจแล้ว ก็พากันวิ่งไล่ตีเจ้าปุกปิกคนละตืบสองตืบ จมมันร้องคราง และวิ่งหนีไปหลบอยู่ใต้ตู้ในครัว

น่าจะเอาไปปล่อยกลางถนนให้รถบีบให้เข็ดนะ เลี้ยงดี ๆ ให้เสียข้าวสุก แวังกัดเจ้าของได้ พี่เลี้ยงของน้องแจนบ่นด้วยความเจ็บใจ

"อย่าเอาไปปล่อยเชียวนา ! ต้องเผ้าดูอาการไปก่อนอีก 10 วัน ถ้าหากเกิดตายขึ้น
มาก็เอาไปตรวจที่สถานเสาวภาว่า บำมีย ถ้าบักก็ต้องรีบฉีควัคซีน แต่ถ้าหากไม่ตายก็ไม่เป็นไร"

คุณป้าอธิบายให้ฟังถึงขั้นตอนการดูแลหลังจากถูกสุนัขกัดตามที่เคยทราบ ๆ มา

"ย่ำว่าพาไปฉีดป้องกันบาดทะยักก่อนคัมย" คุณย่าถามด้วยความเป็นห่วงหลาน

"ไม่ต้องหรอกค่ะ คุณย่าหนูพึ่งพาน้องแจนไปฉีควัคซีนกระตุ้นคอติบ ไอกรน บาดทะยัก
เมื่อเดือนที่แล้วนี่เองค่ะ" คุณแม่รับรองเป็นมั่นเหมาะ

"เอา ! งั้นพาไปอาบน้ำใส่หูกยาซะ รู้สึกจะมียาแดงในตู้ยานะ อย่าลืมพอกสบู่มา ๓
ล่ะ " คุณย่ากำชับกับคุณแม่

5 วันต่อมา น้องแจนเริ่มมีอาการบวมหนัก เมื่อแพทย์ซักประวัติ และตรวจร่างกายแล้ว
ก็รีบส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลปราจีนบุรี

น้องแจนเสียชีวิตหลังจากทนทุกข์ทรมานด้วยอาการของโรคพิษสุนัขบ้าไม่ถึง 48 ชั่วโมงดี
ในโรงพยาบาล น้าความใสเกร้าอาตุรเจ็บปวดครวครวแทบว่าจะขาดใจตายตาม ให้กับผู้เป็น
พ่อแม่และญาติสนิททุกคน

เจ้าปุกปิ้งสุนัขต้นเหตุยังคงมีชีวิตอยู่ในวันที่น้องแจนจากไป แต่ก็ล้มป่วย และตายไป
หลังจากนั้นไม่กี่วันด้วยโรคเดียวกัน

เรื่องที่เกิดขึ้นกับน้องแจนนั่นเป็นเรื่องจริงจากแฟ้มประวัติผู้ป่วย เป็นอุทาหรณ์สำหรับผู้เป็นพ่อ
แม่ที่เลี้ยงสุนัขหรือสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ ไว้ในบ้าน ว่ามัจจุราชนั้นอยู่แค่เอื้อม...

แต่ไหนแต่ไรมา เรามักได้ยินได้ฟังว่า เมื่อถูกสุนัขหรือสัตว์กัด จะต้องเผ้าดูอาการสุนัข
ไว้ 7 - 10 วัน ถ้าสุนัขปลอดภัยดี ไม่ล้มหายตายจากไปภายใน 10 วัน แสดงว่าไม่เป็นโรค
กลัวน้ำหรือพิษสุนัขบ้า

แต่ถ้าตายภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้สงสัยว่าจะเป็นโรคนี้ และให้รีบพาไป
ไปตรวจที่สถานเสาวภาดูว่า เซลล์สมองมีการติดเชื้อโรคนี้หรือไม่ หากพบว่าสุนัขเป็นโรคนี้ ให้
รับนา

ผู้ถูกกัดมาฉีควัคซีนป้องกันโดยด่วน

แต่ในกรณีของน้องแจนนั่น จะเห็นว่าสุนัขยังมีชีวิตอยู่ด้วยซ้ำ เมื่อผู้ถูกกัดมีอาการของโรค
และเสียชีวิตไป โดยยังไม่ทันได้ฉีควัคซีน ซึ่งอาจเป็นเพราะ เชื้อที่น้องแจนได้รับเป็นไวรัสที่มี

ความรุนแรงมาก และมีระยะพักตัวสั้นมาก หรือเป็นเพราะถูกกักบริเวณใบหน้าซึ่งใกล้สมอง จึงทำให้แสดงอาการ และเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว

ปัจจุบัน แพทย์จากองค์การอนามัยโลกที่มาศึกษาเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าในเมืองไทยได้ให้สถิติไว้ว่า

ทั่วโลกขณะนี้ มีผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าถึงปีละ 5 หมื่นคน เป็นพลเมืองที่อยู่ในประเทศอินเดียถึงกึ่งหนึ่งคือ 25,000 คน

สำหรับในประเทศไทยมีสถิติในปีหนึ่ง ๆ 250 ราย ไม่นับที่ป่วยตายโดยแพทย์วินิจฉัยไม่ได้หรือไม่ทันไปโรงพยาบาล และมีสุนัขที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนในประเทศไทยอยู่ถึงกว่า 7 ล้านตัว

ส่วนใหญ่ ผู้ถูกสุนัขบ้ากัด จะเริ่มแสดงอาการภายในเวลา 1 เดือนหลังถูกกัด และเร็วที่สุดในรายงานก็คือ 5 วัน...คือรายของน้องแจนนี่เอง

แพทย์ผู้ทำรายงานสถิติของโรคพิษสุนัขบ้าแนะนำว่า ปัจจุบันหากถูกสุนัขหรือสัตว์อื่น ๆ กัดให้รีบมาฉีดวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้าทันที โดยไม่ต้องรอดูอาการสุนัข เพราะหากรอไป อาจเกิดโศกนาฏกรรมอย่างที่เกิดขึ้นกับน้องแจนนี่ได้

สิ่งที่ควรทำเมื่อถูกสุนัขหรือสัตว์กัด คือ

"ทำความสะอาด บริเวณบาดแผลที่ถูกกัดโดยเร็ว โดยฟอกสบู่มาก ๆ

"ใส่ยาฆ่าเชื้อสำหรับแผลสด เช่น ยาแดงหรือทิงเจอร์ไอโอดีน

"ไม่เย็บปิดปากแผล นอกจากแผลจะใหญ่มากจะเย็บไว้หลวม ๆ

"ฉีดวัคซีนป้องกันบาดทะยัก และวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโดยด่วน

เดี๋ยวนี้ไม่ต้องฉีด 14 - 21 เข็มรอบสะดืออย่างแต่ก่อนแล้ว แต่ฉีดแค่ 5 ครั้งคือวันที่ 0, 3, 7, 30, 90 และฉีดได้ทั้งแมวทั้งหมาโดยใช้เข็มสะกิดเบา ๆ ไม่เจ็บเลย เพียงแต่คันตรงบริเวณที่ฉีดเล็กน้อย และมีอาการปวดเมื่อยไม่มาก

ฟังเรื่องของน้องแจนนี่แล้วหลายท่านคงนึกกลัว และเป็นห่วงบุตรหลานของตนเอง

หากยังคิดที่จะเลี้ยงสุนัขหรือสัตว์อื่น ๆ ไว้ในบ้านแล้วต้องหมั่นดูแลสัตว์เลี้ยงให้ดี มิให้มีโอกาสติดโรคแล้วนำจากที่อื่นได้ และระมัดระวังดูแลบุตรหลานอย่าให้ใกล้ชิดมาก จนถูกกัดอย่างร้ายของน้องแจนนี่

ถ้าจะให้ปลอดภัย 100% ก็คือ เลิกเลี้ยงสัตว์ไว้ในบ้านเลยจะดีกว่า
อย่างเลี้ยง "มัจจุราช" ไว้ในบ้านอีกเลยนะคะ...!

แก๊ง มีลักษณะที่ค่อนข้างพิเศษ คือ ที่ขากกรไกร ด้านบนจะมีเขี้ยววางออกมา ซึ่งแก๊งจะใช้เขี้ยวนี้ ทำหน้าที่ลอกเปลือกและแกะเปลือกของต้นไม้

โดยนิสัยแล้ว แก๊งค่อนข้างจะเรื่อง แต่มีนิสัยที่ขี้สงสัย จมูกของแก๊งรับกลิ่นได้ดี ความที่มีนิสัยขี้สงสัยนี้ ทำให้แก๊งถูกเป็นเหยื่อของผู้บุกรุกง่าย คือ พอแก๊งได้กลิ่นศัตรูก็จะออกรวังอ้าวหนีทันที

พอวิ่งไปสักพักจะหยุด ทำคอเอียงขมื่นตาสอดส่ายหาผู้บุกรุก คล้ายๆกับว่า “เอ! เรารวังหนีอะไรหว่า”

ช่วงที่หยุดดูตัวเองทำให้ศัตรูเข้าถึงตัวและทำร้ายได้ง่าย

ในธรรมชาตินั้น แก๊งจะอาศัยอยู่ตามป่าโปร่ง ป่าไผ่ และป่ารวก อาหารของแก๊งก็คือ หญ้า และใบไม้ ผลไม้ต่างๆ รวมทั้งดินโป่ง ที่มีแร่ธาตุอันอุดมสมบูรณ์ด้วย

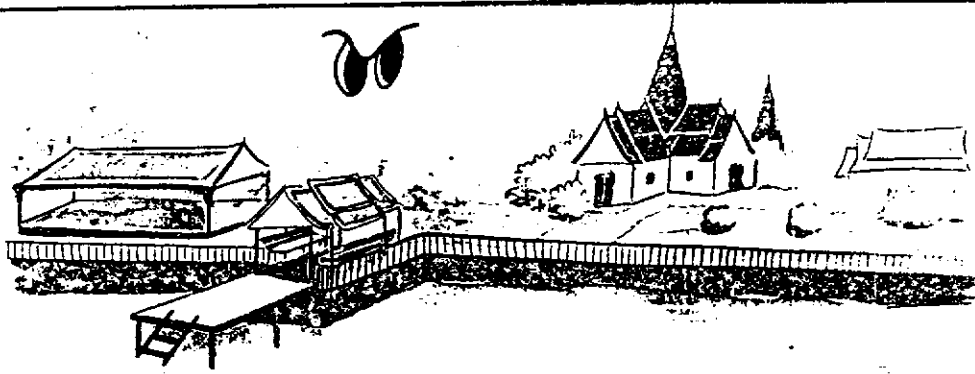
แก๊งมีหน้าที่โดยตรงในการปลูกป่า เพราะว่าแก๊งชอบกินผลไม้มากกว่าใบไม้ เมล็ดพืชผลไม้จะถูกแก๊งเอาเข้าไปบ่มอุ้มหมูกไว้ในท้อง ก่อนที่จะนำไปปล่อยพร้อมกับมูลขี้ที่ต่างๆ

เมล็ดผลไม้ที่ผ่านการบ่มเพาะในท้องของสัตว์ป่านั้น จะมีอัตราการเกิดมากกว่าเมล็ดที่ตกลงมาจั่นเองมาก

นอกจากปลูกป่าแล้ว แก๊งยังทำหน้าที่ดูแลต้นไม้ด้วย โดยใช้เขี้ยวทั้งออกยาวออกมาขึ้นคกแสงลำต้นให้กับต้นไม้เป็นการสร้างความเจริญเติบโตให้กับต้นไม้อีกวิธีหนึ่งนั่นเอง

งานในธรรมชาติของแก๊งนั้นค่อนข้างมาก แก๊งจึงสืบพันธุ์ได้ตลอดทุกฤดูกาล อัตราการขยายพันธุ์ค่อนข้างเร็ว ลูกของแก๊งเมื่อยังเล็กๆอยู่จะมีจุดสีขาวๆตามลำตัว พออายุประมาณ 6 เดือน จุดสีขาวนี้ก็จะหายไป

ลูกของแก๊งมีนิสัยค่อนข้างจะขี้เล่น เมื่อเวลาที่ไม่พอใจก็เดินโป้ง จะแสดงท่ากระโดดด้วยความคึกใจ วิ่งไป วิ่งมา ไม่ค่อยระวังตัว แม้ต้องคอยเตือนให้หลบๆตามต้นไม้เสียบ้าง เพราะตามป่าต่างๆนั้น มักจะเป็นที่รวมของสัตว์ป่าต่างๆ รวมทั้งศัตรูด้วย

อย่าทิ้งขยะลงในแม่น้ำเจ้าพระยา

วันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษาปีนี้ตรงกับวันเสาร์-อาทิตย์พอดี บังเอิญคุณพ่อคุณแม่คิดไปธุระต่างจังหวัด จึงขอร้องให้คุณลุงรวิญพาผมไปทำบุญแทน คุณลุงรวิญรับปากว่าจะพาไปทำบุญที่วัดแถวฝั่งธนซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา และยังเล่าว่าสมัยคุณลุงยังหนุ่ม ๆ วัดนี้มีน้ำเจียนองปริมฝั่ง ใสสะอาด บางครั้งยังสามารถมองเห็นฝูงปลาว่ายอยู่ในน้ำ ผมจึงใจจดใจจ่อรอให้ถึงวันทำบุญเสียที

คุณลุงรวิญ : "ไปกันเถอะหลาน เด็กจะสบายไป"

วิวัฒน์ : "ครับ คุณพ่อคุณแม่เตรียมของไว้ให้แล้ว"

ไม่นาน เรา 2 คนก็มาถึงวัด คุณลุงรวิญพาผมเข้าไปถวายภัตตาหารและเครื่องสังฆทาน พร้อมรับพรจากพระสงฆ์ เสร็จแล้วเราจึงออกมาเดินเล่นที่ท่าน้ำหลังวัด

วิวัฒน์ : "เอ๊ะ! คุณลุงครับ ทำไมน้ำถึงไม่ใสอย่างที่ลุงลุงเล่าล่ะครับ? ไม่มีปลาด้วย"

คุณลุงรวิญ : "นั่นสิ! ลุงเองก็ไม่คิดว่าจะเปลี่ยนแปลงไปมากขนาดนี้ หลานคงเคยได้ทราบเรื่องปัญหาของแม่น้ำเจ้าพระยาบ้างแล้วใช่ไหม?"

วิวัฒน์ : "ครับ ผมเห็นโฆษณาทั้งในโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ หยอกรับครัวว ๆ คุณลุงช่วยอธิบายให้ผมทราบละเอียดขึ้นได้ไหมครับ?"

คุณลุงรวิญ : "ได้สิหลาน น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาเกิดเน่าเสียขึ้นในช่วงหลังนี้เพราะสาเหตุหลายอย่าง ทั้งจากน้ำเสียจากแหล่งชุมชน แหล่งอุตสาหกรรม แหล่งเกษตร

กรรม และยังเกิดจากผู้คนที่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำด้วย

นอกจากนี้การกั้นชุมชนทำลายป่า ก็ช่วยอุ้มน้ำและความชุ่มชื้นไว้ตามธรรมชาติ จะทำให้เกิดฝนแล้งมากขึ้น น้ำที่ไหลลงแม่น้ำก็มีน้อยลง มีผลทำให้ความสามารถในการระบายของเสียลดลงด้วย และน้ำจะเน่าเสียในที่สุด"

วิวัฒน์ : "แล้วเราจะป้องกันอย่างไรล่ะครับ"

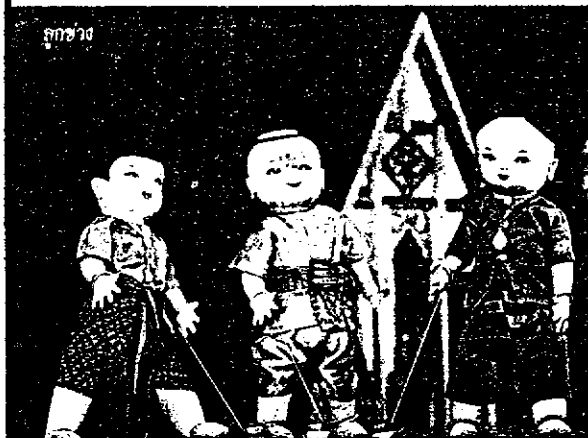
คุณลุงรวิญ : "ถ้าพูดถึงวิธีแล้วไม่อยากหรอก แต่ถ้าจะทำให้ได้จริง ๆ ไม่ใช่เรื่องง่าย เราต้องแก้ไขที่ต้นเหตุหรือสาเหตุของการเกิดน้ำเสีย โดยการป้องกันและควบคุมการปล่อยน้ำเสียจากแหล่งต่าง ๆ ลงในแม่น้ำลำคลอง นอกจากนี้รัฐบาลยังมีโครงการปลูกต้นไม้ หลานเองถึงจะยังเด็กก็ทำได้ เราทุกคนช่วยกันปลูกคนละต้น อีกไม่นานความเขียวขจีก็จะกลับมาเป็นของเราอีกครั้ง"

วิวัฒน์ : "ผมจะลองปลูกดูสักต้นครับ คุณลุง และจะไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำเจ้าพระยาค่ะครับ"

เพื่อนๆ ครับ ไม่ใช่เพียงแม่น้ำเจ้าพระยาเท่านั้น ขอให้เพื่อนๆ ช่วยกันรักษาความสะอาดของแม่น้ำทุกสายในประเทศไทย สำหรับผมจะรักเจ้าพระยากับดาวเสวยอย่างแน่นอนครับ

วิวัฒน์ ๕๕

การละเล่นของเด็กไทย

ลูกช้าง

ขีดเส้นรูปร่างกลมลงบนพื้น แล้วนำลูกช้างของทุกคนวางในวงกลม ยกเว้นคนที่ได้เลือกเป็นผู้เล่นก่อน ซึ่งจะหมุนลูกช้างของตนเข้าไปในวง ลูกช้างของใครจะถูกกระแทกออกจากวงจะได้เป็นผู้เล่นเช่นกัน หลังจากนั้นผู้เล่นต้องไขว่เขวคล้องลูกช้างของตนเองขึ้นมา แล้วรับด้วยมือให้ได้ ถ้ารับไม่ได้ต้องเอาไปวางในวงกลม ให้คนอื่นเล่นแทน

ไม้ย่างกางเขร

๑. ไข่ม้อยา : ผู้ต่อผู้เล่น ๑ คน ต่อไม้สำหรับเป็นที่เหยียบให้แข็งแรงรับน้ำหนักตัวได้สูงจากพื้นพอสมควร แล้วยืนทรงตัวบนไม้ให้ขาทั้งสองข้างเหยียบบนที่เหยียบคใช้มือประคองตัวให้เดินไปข้างหน้าโดยอิงเส้นชัยคือผู้ชนะ ถ้าตกจากไม้รับเป็นแพ้

ไม้ย่างกางเขร

วันพืชมงคล

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย เป็นพิธีตามลัทธิพราหมณ์ เพื่อความเป็นสิริมงคลและบำรุงขวัญเกษตรกร โดยพระยาแรกนาขวัญ (ซึ่งปัจจุบันคือ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) จะทำหน้าที่ไถ หว่านอัญญาพิศ มีเทพีทำหน้าที่หาบกระบุงพันธุ์พืชช่วยพระยาแรกนาไถ หว่านด้วย

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 โปรดให้มีพิธีสงฆ์ทางพุทธศาสนาเพื่อเป็นสิริมงคลแก่พืชพันธุ์อัญญาหารในมณฑลพิธี ก่อนจะนำไปไถ หว่าน ในการพิธี พระราชพิธีที่เพิ่มขึ้นมาเรียกว่า พืชมงคล โดยพระราชพิธีที่จัดขึ้นในวันแรกจะเป็นพระราชพิธีพืชมงคล (พุทธ) และวันรุ่งขึ้นจึงเป็นพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ (พราหมณ์).

ในปีนี้พระโคเสี่ยงทายกินข้าวและข้าวโพด ไทรทำนายว่าอัญญาหารและผลาหารจะประสบผลดี ส่วนผลเสี่ยงทายผ่านู่งพระยาแรกนา ทำนายว่าปีนี้น้ำน้อย นาที่ลุ่มได้ผลบริบูรณ์ดี แต่น้ำในที่ดอน อาจเสียหายและได้ผลไม่เต็มที่

นิทานไทยมีคติ

ปิดเทอมกลางที่ผ่านมาเป็นช่วงที่น้องโน้ตมีความสุขที่สุด เพราะในปีนั้นคุณพ่อไม่ได้ส่งน้องโน้ตไปเรียนพิเศษ แต่ส่งให้ไปพักอยู่กับคุณตาที่เกาะสมุย เนื่องจากทั้งคุณพ่อและคุณแม่ต้องทำงานทั้งคู่จึงไม่สามารถจะปล่อยให้น้องโน้ตอยู่บ้านคนเดียวในช่วงปิดเทอมได้ และอีกอย่างหนึ่งน้องโน้ตก็ได้ไปเยี่ยมคุณตานานแล้วด้วย

บ้านที่เกาะสมุยมีแต่คุณตาและเด็กรับใช้อาศัยอยู่เท่านั้น คุณตาอายุมากแล้วจึงไม่ได้ทำงานอะไรเมื่อน้องโน้ตไปพักอยู่กับคุณตาจึงดีใจมาก คุณแม่ส่งกำขัณฑ์น้องโน้ตให้ทำการบ้านที่คุณครูให้มาทำช่วงปิดเทอมรวมทั้งการบ้านที่คุณแม่ให้น้องโน้ตทำทุกวันให้เสร็จก่อนกลับไปกรุงเทพฯ

“แม่อย่าห่วงเลยครับ การบ้านของคุณครูมีนิดเดียวเอง โน้ตทำเดี๋ยวเดียวก็เสร็จครับ ส่วนที่แม่ส่งให้ทำทุกวันก็มีไม่มาก โน้ตจะตั้งใจทำทุกวันเลยครับ” น้องโน้ตรีบปากคุณแม่อย่างแข็งขัน เพราะกลัวคุณแม่จะเปลี่ยนใจไม่ให้ไปพักบ้านคุณตา

วันแรกก็ไปถึงเกาะสมุย น้องโน้ตเอาแต่เล่นน้ำทะเลและอยู่ในบริเวณชายหาดทั้งวันเพราะน้องโน้ตชอบน้ำทะเลมาก จนกระทั่งเย็นน้องโน้ตจึงยอมขึ้นบ้าน อาบน้ำ รับประทานอาหารเย็นเสร็จก็ค่ำ น้องโน้ตรู้สึกอ่อนเพลียจากการเดินทางและยังมาเล่นน้ำทั้งวันอีกจึงเข้านอนโดยไม่ได้อ่านการบ้านตามที่รับปากกับคุณแม่ไว้เลย

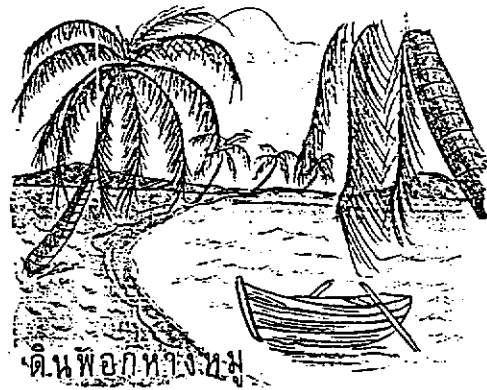
“จ່วนนอนจังเลย พรุ่งนี้เข้าค้อยทำการบ้านก็แล้วกัน ยังมีเวลาอีกคั้งงาน ไม่ต้องรีบร้อนก็ได้” น้องโน้ตของเราเริ่มเกิดอาการงีบงอขึ้นมาเสียแล้ว

เมื่อน้องโน้ตตื่นนอนในตอนเช้าวันต่อมาก็พบว่าคุณตาพาเพื่อนใหม่มาพบกับน้องโน้ต ชื่อโก อายุมากกว่าน้องโน้ต 3 ปี โกเพิ่งกลับมาเยี่ยมบ้านและอาสาจะพาน้องโน้ตไปเที่ยว คุณตาอนุญาตแต่สั่งโกไว้ว่า

“อย่าพาน้องไปไกลนัก และต้องกลับมาก่อนเย็นนะ เพราะน้องยังมีการบ้านต้องทำอีก ลูกโน้ตก็เหมือนกันกลับมาแล้วต้องทำการบ้านที่แม่เขาส่งไว้ละ แม่บอกให้ทำทุกวันใช่ใหม?”

“ครับคุณตา เย็นนี้โน้ตจะกลับมาทำให้หมดเลยครับ” น้องโน้ตออกไปเที่ยวจนใกล้เวลาเย็นก็โกพาโน้ตกลับมาตามที่ตั้งใจไว้กับคุณตา โน้ตบอกกับคุณตาว่า

“โน้ตไปเที่ยวกับพี่โกสนุกมากเลยครับ ได้ไปบ้าน

พี่โกด้วย พรุ่งนี้คุณตาให้โน้ตไปเที่ยวอีกนะครับ” น้องโน้ตไม่เคยรู้สึกสนุกเช่นนี้มาก่อนเลย เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมา คุณพ่อและคุณแม่ไม่มีเวลาพาน้องโน้ตไปเที่ยวเล่นแม้แต่ในช่วงปิดภาคเรียน น้องโน้ตจึงเที่ยวเล่นเพลิน จนไม่ได้ทำการบ้านของคุณครูและของคุณแม่ เพราะทุกวันเมื่อน้องโน้ตกลับบ้านก็จะเหนื่อยอยากนอนเพียงอย่างเดียว แล้วยังพูดกับคุณแม่คราวที่คุณแม่โทรศัพท์มาสั่งกำขัณฑ์น้องโน้ตทำการบ้าน ไม่ให้เอาแต่เล่นทั้งวัน เพราะอีกไม่นานก็จะเปิดเรียนแล้ว

“การบ้านของโน้ตทำจนหมดแล้วครับ พรุ่งนี้ก็เสร็จ โน้ตไม่ลืมทำหรรอครับ แม่อย่าห่วงเลย” เมื่อพูดไปน้องโน้ตก็ไม่ค่อยสบายใจ เพราะการบ้านที่มีโยนให้ทำเลย แต่คงได้ที่น้องโน้ตตั้งใจจะทำการบ้านได้ก็จะมีมาจนไปเที่ยวหรือไม่น้องโน้ตก็จ່วนนอนทำไมไหวไปเสียทุกครั้ง

อีกเพียง 5 วันโรงเรียนก็จะเปิด คุณแม่โทรศัพท์มาบอกคุณตาว่าอีก 2 วันคุณแม่จะมารับน้องโน้ตกลับกรุงเทพฯ คุณตาไม่ได้บอกเรื่องนี้กับน้องโน้ต จนกระทั่งคุณแม่มาถึงบ้านคุณตาแล้ว น้องโน้ตตกใจมากทีเดียว และในคืนนั้นเองน้องโน้ตต้องนั่งทำการบ้านของคุณแม่ทั้งหมดก่อนที่คุณแม่จะงีบได้น้องโน้ตพูด

“ทำไมการบ้านถึงเยอะแบบนี้ละ ทำเท่าไรก็ไม่เสร็จสักที นี่ถ้าเราทำทุกวันก็คงไม่ต้องมานั่งทำงานดึกคืนแบบนี้หรอก” น้องโน้ตคำหาตัวเองที่เห็นแก่ความสนุกสนานและไม่ยอมทำตามที่คุณแม่สั่งไว้

วันรุ่งขึ้นน้องโน้ตก็เดินทางกลับมากรุงเทพฯ เมื่อมาถึงน้องโน้ตต้องรีบทำการบ้านของคุณครูเพราะคุณแม่สั่งให้น้องโน้ตทำการบ้านมาให้คุณแม่ตรวจและวันพรุ่งนี้ก็เป็นวันเปิดเทอมแล้ว น้องโน้ตต้องนั่งทำการบ้านอยู่ตลอดทั้งวันกว่าจะเสร็จน้องโน้ตของเราถึงกับหมดแรงเลยละ

พี่เชื่อว่าน้องๆ ส่วนใหญ่ชอบการเล่นสนุกสนาน แต่ก็ไม่ควรละทิ้งเรื่องการเรียนรู้เช่นในการทำการบ้าน งานชิ้นใดก็ตามที่น้องมีเวลาทำหลายวัน ก็ควรจะทำไปเรื่อย ๆ หรือทำให้เสร็จเสียแต่แรกดีกว่าจะไม่ทำเอาในเวลาใกล้กำหนดส่ง งานของเราก็จะค้างค้ำและพอกพูนมากขึ้น เปรียบดังคำที่ว่า ดินพอกหางหมู หากน้องตั้งใจว่าจะทำอะไร ก็จงทำทันทีอย่าผัดวันประกันพรุ่ง และอย่าเอาอย่างน้องโน้ตเชียวนะคะ

พี่ ค.เต๋า

'ลอยกระทง' วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ความเชื่อถือมานานกว่า 700 ปี

วัฒนธรรมประเพณีการลอยกระทงของชาติไทยเรานั้น มีหลักฐานเด่นชัดมาแต่เมื่อครั้งยุคไทยพสุที่หนึ่งมากกว่า 700 ปีมาแล้ว เป็นเครื่องยืนยันให้เห็นว่าไทยเป็นชาติเก่าแก่ มีความเป็นปึกแผ่น ดำรงความเป็นเอกภาพของชาติมายาวนาน ทำให้มีวัฒนธรรมประเพณีเป็นของตนเอง ซึ่งแตกต่างไปกว่าชาติอื่น ๆ และยังช่วยกันรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามไว้มาจนถึงปัจจุบันนี้

เรื่องเหล่านี้ไม่ไร้อำนาจอันเข้มแข็งมาตลอด ๆ โดยปราศจากหลักฐานอันเด่นชัดที่ถาวรก็ด้วยการถือสืบบรรพบุรุษที่เรียนไว้ได้แก่ขุนคลัง ได้ศึกษาหาความรู้

ประเพณีการลอยกระทง นับเป็นเพณีที่ดีงาม ปฏิบัติกันทั่วทุกภาคของประเทศไทย ในวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 12 เป็นช่วงที่พระจันทร์เต็มดวง น้ำในแม่น้ำลำคลองน้อยยิ่งอ่อนน้อม ประชาชนเริ่มว่างเว้นจากการกิจเป็นช่วงที่เหมาะสมที่จะประกอบกิจกรรมงานรื่นเริง

กล่าวกันว่าพิธีลอยกระทง สันนิษฐานว่าเดิมคงเป็นพิธีของพราหมณ์ เพื่อบูชาพระผู้เป็นเจ้าทั้งสามคือ พระอิศวร พระพรหม และพระนารายณ์ แต่ดัดเป็นพิธีทางศาสนาพุทธจะเป็นการออกโคมเพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 และสมเด็จพระพุทธบาท ซึ่งประดิษฐานอยู่ ณ หาดทรายโขงแม่น้ำนันทานที

ปัจจุบัน การลอยกระทงมีจุดประสงค์สรุปได้ 3 ประการคือ

1. เพื่อขอขมาพระแม่คงคา คนไทยเป็นชาติหนึ่งที่มีความกตัญญูเป็นใหญ่ เราได้นำมาเดิมกิน อาบชำระล้างสิ่งสกปรกทั้งมวลให้สะอาดหมดจด ถือว่าเราเป็นหนี้บุญคุณของพระคุณของพระแม่คงคา เมื่อครบรอบปี จึงลอยกระทงเพื่อขอขมาบาปคือพระแม่คงคา บางท่านก็ประดิษฐ์กระทงเป็นรูปดอกบัว บรรจุด้วยธูป เทียน ดอกไม้ แฉ่วยังติดเล็บมือ เล็บเท้า เส้นผม ใส่ลงในกระทงด้วยเพื่อขอขมาแทนกาย

2. เพื่อให้ผอญู ชาวพุทธถือว่าการทำความดีทุกชนิดย่อมได้ผลคืออบสนอง การลอยกระทงเป็นการทำความดีอย่างหนึ่งย่อมได้ผลบุญ บางกนลอยกระทงเพื่อเลี้ยงหาบ อย่างเช่นหนุ่มสาวลอยกระทงคู่กันไปอธิษฐานความใจอบอบให้กระทงน้อยสว่างไสวไปเรื่อย ๆ จิวิจจะรุ่งโรจน์คู่ครองจะดีที่ปีทีจุลในกระทงนั้น

3. เพื่อบูชารอยพระพุทธบาท ณ แม่น้ำนันทานที พระพุทธศาสนาตามคติของลัทธิพราหมณ์เชื่อว่าพระพุทธเจ้าทรงเหยียบรอยพระพุทธบาทไว้ให้สาธุชนบูชา 5 แห่ง คือ เขาสุวรรณมาลิก เขาสุวรรณบรรพต เขาทุมณภู ที่อินทบุรี และที่หาดนันทานที การลอยกระทงตามคำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์ ก็ลอยเพื่อบูชารอยพระพุทธบาทแห่งนี้

ในหนังสือคำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์ ได้กล่าวถึงเรื่องราวการลอยกระทงในสมัยกรุงสุโขทัยไว้ว่า นางนพมาศซึ่งเป็นพระสนมเอกของพระร่วง ได้ประดิษฐ์กระทงเป็นรูปดอกบัว มีขนาดโคเท่ากระทงและ (ถือเกรียน) ตกแต่งกระทงด้วยการแกะสลักผักผลไม้สด นำถวายเพื่อใหัทรงลอย พระร่วงทรงโปรดปรานมากและโปรดให้ถือเป็นแบบอย่าง ดังพระ

ราชคำรัสที่ว่า "...แต่นี่สืบไปเบื้องหน้าโดยลำดับกษัตริย์ อิงกาลกำหนดนักขัตฤกษ์ วันเพ็ญเดือนสิบสอง ให้ทำโคมลอยเป็นดอกบัวสักการบูชาพระพุทธรูปนันทานที คราบเท่าถ้ำปาวสาน" โดยเหตุนี้โคมลอยรูปดอกบัวจึงปรากฏมาจนถึงทุกวันนี้

ภายหลังมีว่ากรุงสุโขทัยจะเสื่อมอำนาจลง ประเพณีนี้ยังสืบทอดต่อ

มาในสมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีมาถึงเทศกาลลอยกระทง พระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จประพาสเรือพระที่นั่งไปถวายทอดโคมไฟถึงบูรพระรัตนตรัยทุกพระอารามหลวง ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งน้ำ และทรงทอดพระเนตรการขับร้องประโคมดนตรี ผู้ที่ตามเสด็จมักจะเป็นพระอัครราชยา นางสาวพระบรมวงศานุวงศ์ บางครั้งจะมีนางพระสนมกำนัลติดตามขับร้องประโคมเป็นทีทรงสำราญ ถือว่าเป็นพระราชพิธีเรียกว่า "พระราชพิธีจองเปรียง โคมลอยโคม"

พระราชพิธีจองเปรียง ต่อมาเปลี่ยนชื่อเรียกว่า "ลอยกระทง ทพระทีป" และภายหลังพระราชพิธีนี้ได้ถูกยกเลิกไปคงเหลือเป็นประเพณีลอยกระทงของประชาชน ซึ่งถือปฏิบัติสืบต่อกันมาทุกปี โดยการนำโคมมาขึ้นเป็นกระทงให้ลอยน้ำได้ ภายในกระทงจะบรรจุ ธูป เทียน แฉ่วยังติดเล็บมือในแม่น้ำลำคลอง หรือบึงสระ ก่อนจะลอยมักจะกล่าวคำอธิษฐานขมาต่อพระแม่คงคา ที่ได้อาศัยชำระล้าง ถวายสิ่งใดใดทรงลงไป บางพวกก็

โลกเราทุกวันนี้เต็มไปด้วยความวุ่นวายสับสน เนื่องจากความเจริญทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์สับสนตามไปด้วย ทุกคนต้องทำงานแข่งกับเวลาที่ดูเหมือนผ่านไปอย่างรวดเร็ว สิ่งที่ทำให้กิจกรรมในชีวิตเกิดอุปสรรคมีมากมาย ตั้งแต่ปัญหา การจราจรติดขัด น้ำประปาไม่ไหล ไฟฟ้าไม่สว่าง ข้าวของเครื่องใช้ราคาแพงจนจับแทบไม่ลง ความไม่มีระเบียบวินัยของคนเนื่องจากความเร่งรีบ การต้องแย่งกันตามหาสินค้า ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ทำให้มนุษย์ในโลกปัจจุบันมีความเครียดวิตกกังวล แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง ความเห็นแก่ตัวมีมาก จะหาคนที่มีความใจดีมีเมตตา ทำที่แจ้งมีใส ร่าเริงค่อนข้างยาก ยิ่งเป็นสังคมเมืองเราจะเห็นแต่สภาพความเป็นอยู่แบบตัวใครตัวมัน ทุกคนทำงานด้วยความขี้อิจฉา เห็นแก่ตัวมาก เพราะต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อย่างดีที่เรามองเห็นได้เป็นส่วนใหญ่ก็คือ "ใบหน้าที่เฉยเมยอย่างไร้ความรู้สึก โดยเฉพาะแผ่นดินไทย ซึ่งได้ชื่อว่า "สยามเมืองยิ้ม" เดียวนี้เราก็แทบยิ้มไม่ออกเช่นเดียวกัน เพราะสิ่งแวดล้อม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจบทอ่าน

1. อาจารย์ชนากานต์ เชื้อนิล โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม
อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. อาจารย์เบญญา สุทธิพิพัฒน์ โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
3. อาจารย์พรพรรณ ชมจันทร์ โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุमानัน รุ่งเรืองธรรม ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์พรณี เทพสุตร โรงเรียนบ้านลาดวิทยา
อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
3. อาจารย์พรพรรณ ชมจันทร์ โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทิมา พรหมโชติกุล สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. อาจารย์อัมพร ทองใบ โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
3. อาจารย์ณมล เชื้อนาม โรงเรียนบ้านหนองไม้แก่น
อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียน

1. รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณ์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลละออ สุภาพล ภาควิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาววย ชื่อสกุล ธรรมวิจิตร

เกิดวันที่ 24 เดือน เมษายน พุทธศักราช 2496

สถานที่เกิด อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 12 ถนนเกาะหลัก ตำบลประจวบฯ

อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมืองฯ

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประวัติการศึกษา

สถานศึกษา

พ.ศ. 2513	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่ายางวิทยา
จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2517	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูเพชรบุรี
จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2522	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกภาษาไทย)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2536	การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา การสอนภาษาไทย)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๐

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนอ่านตามคู่มือครู

บทคัดย่อ
ของ
สารวย ธรรมวิจิตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ตุลาคม 2536

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 45 คน กลุ่มควบคุม 45 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอค ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เนื้อหาเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม และดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน มีค่าความเชื่อมั่น .76 และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย มีค่าความเชื่อมั่น .90 โดยการทดสอบค่าสถิติ (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF THAI READING COMPREHENSION AND MOTIVATION
IN LEARNING OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS THROUGH
THE TOP-LEVEL STRUCTURE TEACHING METHOD AND
THE METHOD IN THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

SUMRUAY THAMVIJIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

October 1993

The purpose of this study was to compare Thai reading comprehension and motivation in learning Thai language of Mathayom Suksa II students through the Top-Level structure teaching method and the method in the teacher's manual.

The samples were 90 Mathayom Suksa II students at Prachuapwittayalai School, Amphur Muang, Prachuap Khiri Khan during the first semester of the 1993 academic year. They were divided into two groups of 45 students each. The experimental group was taught through the Top-Level structure teaching method and the control group was taught through the method in the teacher's manual. Each group was taught in the same content for 16 periods of 50 minutes. The research design of the experiment was the randomized control group pretest-posttest design.

The reading comprehension test with a level of reliability of .76 and the questionnaire about motivation in learning Thai language with a level of reliability of .90, were used to collect data. The data was statistically analysed by using t-test

The results of the study indicated that:

1. Reading comprehension of the students in the two groups was significantly different at .01 level.
2. The motivation in learning Thai language of the students in the two groups was significantly different at .05 level.
3. The reading comprehension of the students in the two groups before and after the experiment was significantly different at .01 level.

4. The motivation in learning Thai language of the students in the two groups before and after the experiment was significantly different at .01 level.